महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ लिमिटेड

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

M.A.I.D.C.

५६ वा वार्षिक अहवाल २०२१-२२

महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

नोंदणीकृत कार्यालय

कृषि उद्योग भवन, आरे दुग्ध वसाहत,

दिनकरराव देसाई मार्ग, गोरेगाव (पूर्व), मुंबई ४०००६५

CIN : UO5000MH19655GC013380

५६ वा
वार्षिक अहवाल
२०२१-२२

महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

संचालक मंडळ

निदेशक

१. **श्री. एकनाथ डवले, भा.प्र.से.**
प्रधान सचिव (कृषि), महाराष्ट्र शासन

२. **श्री. धीरज कुमार, भा.प्र.से.**
आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र शासन

३. **श्री. सी. आर. लोही, उपायुक्त (कृषी)**
कृषी, सहकार आणि किसन कल्याण
मंत्रालय, भारत सरकार

४. **श्री. गणेश पाटील, भा.प्र.से.**
व्यवस्थापकीय संचालक,
म.कृ.उ.वि.म.मर्या., मुंबई

नोंदणीकृत कार्यालय

कृषि उद्योग भवन, आरे दुग्ध वसाहत,
दिनकराव देसाई मार्ग, गोरेगाव (पूर्व),
मुंबई – ४०००६५
दुरध्वनी : ०२२-२८७१ ९३२७
फॅक्स : ०२२-२८७१ ९३९८ / ९९
ई-मेल : headoffice@maidcmumbai.com
वेबसाईट : hhttp://www.maidcmumbai.com
CIN : U05000MH1965SGC013380

बँक :

स्टेट बँक ऑफ इंडिया
कॅनरा बँक
महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि.
एच.डी.एफ.सी. बँक
इंडियन बँक

लेखा परिक्षक :

मे. जी. पी.कपाडिया अँड कंपनी
सनदी लेखापल, मुंबई

वार्षिक अहवाल २०२१-२२

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	सविस्तर तपशील	पान क्र.
१	संचालक मंडळाचा अहवाल	४-१८
२	लेखापरीक्षकांचा अहवाल (स्वतंत्र)	१९-४४
३	महालेखापरिक्षकाचा अहवाल (स्वतंत्र)	४५
४	ताळेबंद पत्रक (स्वतंत्र)	४६
५	नफा आणि तोटा पत्रक (स्वतंत्र)	४७-४८
६	रोख प्रवाह विवरण पत्रक (स्वतंत्र)	४९-५०
७	वित्तीय विवरणपत्राच्या टिपण्या (स्वतंत्र)	५१-७९
८	विभाग अहवाल (स्वतंत्र)	८०-८४
९	लेखापरीक्षक अहवाल (एकत्रित)	८५-९०
१०	महालेखापरीक्षकांचा अहवाल (एकत्रित)	९१
११	ताळेबंद पत्रक (एकत्रित)	९२-९३
१२	नफा आणि तोटा पत्रक (एकत्रित)	९४
१३	रोख प्रवाह विवरण पत्रक (एकत्रित)	९५-९६
१४	वित्तीय विवरणपत्राच्या टिपण्या (एकत्रित)	९७-१२५
१५	विभाग अहवाल (एकत्रित)	१२६
१६	महाराष्ट्र कीटकनाशके मर्यादित - ३८ वा वार्षिक अहवाल	१२७-१७७
१७	महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळा बद्दल थोडक्यात माहिती	१७८-१८३

महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

५६ वा वार्षिक अहवाल २०२१-२२

संचालकांचा अहवाल

प्रति,
माननीय सदस्य
एमएआयडीसी मर्यादित,

महोदय,

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितच्या संचालक मंडळाच्या वतीने, मला तुमच्या महामंडळाच्या २०२१–२२ या वर्षाच्या कामकाजाचा ५६ वा वार्षिक अहवाल सादर करण्याचा आनंद होत आहे, ज्यामध्ये ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी लेखापरीक्षित स्वतंत्र लेखा विवरणपत्र आणि त्यावरील लेखापरीक्षकांचा अहवाल समाविष्ट आहे. मी येथे ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी लेखापरीक्षित एकत्रित लेखापरीक्षण विवरणपत्र आणि त्यावरील लेखापरीक्षकांचा अहवाल देखील सादर करत आहे. वित्तीय विवरणपत्रांच्या अंतिमीकरण आणि लेखापरीक्षणातील विलंब हे मुख्यतः कोविड–१९ च्या प्रादुर्भावामुळे आणि त्यानंतर मार्च आणि एप्रिल २०२१ मध्ये सरकारने जाहीर केलेल्या लॉकडाऊनमुळे २०१९–२० आणि २०२०–२१ च्या लेखापरीक्षणातील प्रलंबित कामांमुळे झाले आहे. मागील वर्षांच्या लेखापरीक्षणातील या विलंबाचा २०२१–२२ च्या लेखापरीक्षणावरही परिणाम झाला.

१) वित्तीय निकाल : –

(कोटींमध्ये रुपये)

	स्वतंत्र		एकत्रिकृत	
	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	**३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी**	**३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी**	**३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी**
(अ) विक्री	४६२.७५	४९९.१५	४६३.६०	४९९.८०
(ब) इतर उत्पन्न	३१.२८	३०.१७	३१.५७	३०.६८
(क) एकूण महसूल (अ+ब)	**४९४.०३**	**५२९.३२**	**४९५.१७**	**५३०.४८**
(ख) स्टॉकची खरेदी आणि स्टॉक वापर	४५१.५३	४९०.४३	४४८.५१	४८९.३१
(ग) एकूण योगदान (क–ख)	४२.५०	३८.८९	४६.६६	४१.१७
(घ) एच.ओ. आणि आर.ओ. खर्च	३४.०१	२९.९८	३४.०१	२९.९८
(च) व्याज	०.४३	०.५४	०.४३	०.५५
(छ) एकूण (घ+च)	**३४.४४**	**३०.५२**	**३४.४४**	**३०.५३**
तरतुदी				
(ज) घसारा	१.०६	१.२७	१.१८	१.३९
(झ) कर आकारणी	२.५०	१.८५	३.५९	२.४७
(ट) एकूण (ज+झ)	**३.५६**	**३.१२**	**४.७७**	**३.८६**
(ठ) एकूण खर्च (क+छ+ट)	**४८९.५३**	**५२४.०७**	**४८७.७२**	**५२३.७०**
निव्वळ योगदान (क–ठ)	**४.५०**	**५.२५**	**७.४५**	**६.७८**
प्रति शेअर कमाई (रु.)	**८१.८१**	**९५.४६**	**१३५.५१**	**१२३.२२**

२०२१–२२ या वर्षाच्या लेख्यांची ठळक वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे होती :–

२०२१–२२ या वर्षात, महामंडळाने ४६२.७५ कोटी रुपयांची विक्री उलाढाल (मागील वर्ष रु. ४९९.१५ कोटी) गाठली आहे, ज्यामध्ये एकूण योगदान ४२.५० कोटी रुपये (मागील वर्ष रु. ३८.८९ कोटी) होते.

२०२१–२२ या वर्षात, तुमच्या कंपनीने ५.५६ कोटी रुपये (मागील वर्ष रु. ६.५२ कोटी) रोख नफा मिळवला. २०२१–२२ या वर्षात विक्री उलाढालीत मागील वर्षाच्या तुलनेत एकूण ७.२९% घट झाली, तर एकूण योगदान ९.२८% ने वाढले. अहवालाअंतर्गत वर्षात तुमच्या कंपनीच्या व्यवसायाच्या स्वरूपामध्ये कोणताही बदल झाला नाही.

वर्षभरातील विविध विभागांची विक्री कामगिरी खालीलप्रमाणे आहे :–

(रु. कोटी मध्ये)

विभाग	विक्री कामगिरी		% बदल
	२०२१–२२	२०२०–२१	
खते	३८७.२६	४५०.३०	(१४.००)
कीटकनाशक	६६.८४	४३.८९	५२.३५
ॲग्रो–इंजिनिअरिंग.	२.७९	०.८८	२१७.०४
प्राण्यांचे खाद्य	१.८२	०.६८	१६७.६५
नोगा	४.०४	३.३९	१९.१७
एकूण	**४६२.७५**	**४९९.१५**	**(७.२९)**

२०२१–२२ च्या खात्यांमध्ये करपश्चात नफा (पीएटी) रु. ४.५० कोटी (मागील वर्ष रु. ५.२५ कोटी) आणि घसारा, व्याज आणि करपूर्व नफा (पीबीडीआयटी) रु. ८.४९ कोटी (मागील वर्ष रु. ८.९१ कोटी) दर्शविला आहे. वर्षभरात विक्री खर्च रु. ४.४४ कोटी (मागील वर्ष रु. ९.३० कोटी) झाला. विक्रेत्यांशी प्रभावी रोख व्यवस्थापन आणि व्यापार धोरणांमुळे कंपनीच्या चांगल्या व्यापार अटी सुलभ झाल्या ज्यामुळे २०२१–२२ मध्ये रु. ९.९४ कोटी कमिशन आणि सूट (मागील वर्ष रु. ९.९२ कोटी) मिळाली.

२) एकत्रित वित्तीय विधान :–

२०२१–२२ या वर्षात महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाइड्स मर्यादित (एमआयएल) (CIN: U24210MH1984SGC032856) ही तुमच्या कॉर्पोरेशनची पूर्ण मालकीची उपकंपनी राहिली.

कंपनी कायदा २०१३ च्या कलम १२९ (३) अंतर्गत आवश्यकतेनुसार, एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे पूर्ण मालकीच्या उपकंपनी म्हणजेच एमआयएलच्या वित्तीय विवरणपत्रांचा विचार करून तयार करण्यात आली आहेत. एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांनुसार करपश्चात निव्वळ नफा/(तोटा) रु. ७.४५ कोटी (मागील वर्ष रु. ६.७८ कोटी) आहे.

३) लाभांश :–

२०२१–२२ या वित्तीय वर्षात कंपनीने ४.५० कोटी रुपयांचा निव्वळ नफा कमावला आहे. संचालक मंडळाने २०२१–२२ साठी प्रति शेअर ७ रुपये लाभांश देण्याची शिफारस केली आहे, जो कराच्या अधीन आहे. येत्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत मंजूर झाल्यास वित्तीय खर्च ३८.५० लाख रुपये होईल.

४) कामकाजाचा आढावा:–

कॉर्पोरेशन:

२०२१–२२ या वर्षात कंपनीची उलाढाल रु. ४६२.७५ कोटी होती, जी मागील वर्षीची रु. ४९९.१५ कोटी होती. महामंडळाच्या प्रमुख उपक्रमांची कामगिरी खालीलप्रमाणे आहे.

अ) खते विभाग:–

i) एनपीके खते:

२०२१–२२ या वर्षात एनपीके चे उत्पादन ६३०८१ मेट्रिक टन झाले आहे, जे मागील वर्षी ७४७७६ मेट्रिक टन होते. या वर्षात १२६.१२ कोटी रुपयांचे एकूण ७३३९८ मेट्रिक टन एनपीके विकले गेले, तर मागील वर्षी १२७.८३ कोटी रुपयांचे ७४०४९ मेट्रिक टन एनपीके विकले गेले.

ii) **सरळ खते आणि मिश्रखते :-**

२०२१-२२ या वर्षात २६१.१४ कोटी रुपयांचे एकूण २१९६३९ मेट्रिक टन सरळ खते आणि मिश्रखते विकले गेले, तर मागील वर्षी ३२२.४७ कोटी रुपयांचे २३४४८५ मेट्रिक टन विक्री झाली होती.

ब) कीटकनाशके विभाग :-

२०२१-२२ या वर्षात कीटकनाशकांच्या एकूण विक्रीचा आकडा ६६.८४ कोटी रुपये होता, तर मागील वर्षी ४३.८९ कोटी रुपये होता.

महाराष्ट्र सरकारच्या विविध योजनांमध्ये कीटकनाशक विभागाची मोठी विक्री आणि कीटकनाशकांच्या विक्रीत वाढ ही मुख्यतः महाराष्ट्र शासनाकडून मागणी वाढल्यामुळे झाली.

क) कृषी अभियांत्रिकी विभाग :-

कृषी अभियांत्रिकी विभागाची कामगिरी चांगली राहिली आहे, २०२१-२२ या वर्षात २.७९ कोटी रुपयांची विक्री झाली आहे, तर मागील वर्षीच्या ०.८८ कोटी रुपयांच्या विक्रीच्या तुलनेत ही विक्री चांगली झाली आहे. कृषी अभियांत्रिकी विभागाची संपूर्ण विक्री खुल्या बाजारात झाली आहे.

ड) पशुखाद्य विभाग :-

२०२१-२२ या वर्षात पशुखाद्य उपक्रमांची एकूण विक्री १.८३ कोटी रुपये झाली, तर मागील वर्षी एकूण ०.६८ कोटी रुपये विक्री झाली होती. पशुखाद्य विभागाची संपूर्ण विक्री खुल्या बाजारात झाली.

ई) नोगा विभाग :-

या उपक्रमाची विक्री उलाढाल २०२१-२२ या वर्षात ४.०४ कोटी रुपये झाली आहे, जी मागील वर्षी ३.३९ कोटी रुपये होती.

५) दावा न केलेल्या क्रेडिट बॅलन्सचे लेखी आणि परत लिहिलेले बुडित कर्ज :-

कंपनीने अवलंबलेल्या लेखा धोरणानुसार आणि विवेकपूर्ण लेखा तत्त्वांवर आधारित, वर्षभरात रु. शून्य (मागील वर्ष रु. शून्य) आणि रु. शून्य (मागील वर्ष रु. शून्य) राइट-बॅक करण्यात आले आहे, ज्याचा निव्वळ लेखा परिणाम २०२१-२२ मध्ये रु. शून्य (मागील वर्ष रु. शून्य) झाला आहे.

६) भविष्यातील योजना :-

१. खाजगी खेळाडूंच्या मदतीने नोगा साठी देशांतर्गत बाजारपेठ वाढवण्याचा प्रस्ताव आहे.
२. महामंडळाच्या निष्क्रिय मालमत्तांसाठी तज्ञांच्या मदतीने महसूल आवर्ती मॉडेल सादर केले जाऊ शकते.
३. खते आणि कीटकनाशके बनवण्यासाठी केयू विक्रीसाठी महाराष्ट्र राज्यातील न वापरलेले खुले बाजार क्षेत्र ताब्यात घेणे.
४. कृषी-उद्योग ब्रँडमध्ये कृषी अवजारे आणि संबंधित उत्पादनांचे कंत्राटी उत्पादन स्थापन करण्यासाठी महामंडळाच्या अतिरिक्त बांधलेल्या जागेचा वापर करून.

७) संशयास्पद कर्ज आणि प्रगतीसाठी तरतूद :-

लेखा मानकांच्या आवश्यकतेनुसार आणि व्यवस्थापनाने स्वीकारलेल्या धोरणावर आधारित, कंपनीने २०२१-२२ दरम्यान बुडीत आणि संशयास्पद कर्जे आणि आगाऊ रकमेसाठी रु. शून्य (मागील वर्ष रु. शून्य) ची तरतूद केली आहे.

८) सहाय्यक सहयोगी कंपन्यांची वित्तीय कामगिरी :-

महामंडळाची १००% उपकंपनी असलेल्या महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाइड्स मर्यादित (MIL) ची २०२१-२२ या वर्षात वित्तीय कामगिरी खालीलप्रमाणे आहे:

(कोटींमध्ये रुपये)

	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
अ. विक्री	५२.८१	३५.२८
ब. इतर उत्पन्न	०.२९	०.५१
क. एकूण योगदान	**४.१६**	**२.२६**
ई. तरतुदी	–	–
घसारा	०.१२	०.११
संशयास्पद कर्जे/ॲडव्हान्ससाठी तरतूद	–	–
कर आकारणी	१.०९	०.६२
फ. एकूण खर्च	**१.२१**	**०.७३**
घ. निव्वळ योगदान (क-फ)	**२.९५**	**१.५३**
प्रति शेअर कमाई रु.	२९५.३५	१५२.७३

९) या अहवालाच्या तारखेला, हे वित्तीय विवरण ज्या वित्तीय वर्षाशी संबंधित आहे त्या २०२१-२२ मध्ये व्यवसायाच्या स्वरूपामध्ये कोणताही बदल नाही.

१०) वित्तीय वर्षाच्या अखेरीस आणि अहवालाच्या तारखेदरम्यान कंपनीच्या वित्तीय स्थितीवर परिणाम करणारे कोणतेही महत्त्वाचे बदल आणि वचनबद्धता घडल्या नाहीत.

११) नियामक किंवा न्यायालये किंवा न्यायाधिकरणांनी असे कोणतेही महत्त्वपूर्ण आणि महत्त्वाचे आदेश दिलेले नाहीत जे कंपनीच्या चालू स्थितीवर आणि भविष्यात कंपनीच्या कामकाजावर परिणाम करतील.

१२) तुमच्या महामंडळाने कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ (प्रतिबंध, प्रतिबंध आणि निवारण) कायदा, २०१३ अंतर्गत अंतर्गत तक्रार समितीच्या स्थापनेशी संबंधित तरतुदींचे पालन केले आहे. अहवालाच्या तारखेपर्यंत, कोणतीही तक्रार प्रलंबित नाही किंवा प्राप्त झालेली नाही.

१३) कंपनीने पुनरावलोकनाधीन २०२१-२२ या वर्षात कोणत्याही ठेवी स्वीकारल्या नाहीत किंवा त्यांचे नूतनीकरण केले नाही.

१४) **कॉर्पोरेशनकडून कर्ज हमी आणि गुंतवणुकीचे तपशील**

तुमच्या महामंडळाने २०२१-२२ या वर्षात इतर कोणत्याही संस्थेला कर्ज किंवा हमी दिलेली नाही. तुमच्या महामंडळाने इतर कोणत्याही महामंडळात किंवा इतर संस्थेत कोणतीही गुंतवणूक केलेली नाही.

१५) **कंपनी सामाजिक दायित्व (सीएसआर)**

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १३५ अंतर्गत आवश्यकतेनुसार, कंपनी (कंपनी सामाजिक दायित्व धोरण) नियम, २०१४ सह वाचले जाते, आम्ही खालीलप्रमाणे अहवाल देतो.

(i) **कंपनीच्या सीएसआर धोरणाची थोडक्यात रूपरेषा, ज्यामध्ये हाती घेण्याच्या प्रस्तावित प्रकल्पांचा किंवा कार्यक्रमांचा आढावा समाविष्ट आहे.**

ही कंपनी पूर्णपणे सरकारी मालकीची कंपनी आहे, तिचे तत्वज्ञान समाजाच्या सामाजिक आणि वित्तीय विकासाला चालना देणे आहे ज्याचा देशावर मोठ्या प्रमाणात परिणाम होतो आणि समाजाचे आणि विशेषतः शेतकऱ्यांचे वित्तीय संगोपन करणे हे आहे. महामंडळाचे संचालक महाराष्ट्र राज्यातील जिल्हाधिकाऱ्यांद्वारे नियंत्रित ग्रामीण विकास प्रकल्प, विशेषतः कोणत्याही मागास भागात, असे विविध पर्याय शोधत आहेत. असा ग्रामीण विकास प्रकल्प कंपनी कायदा, २०१३ च्या अनुसूची सातव्याच्या आवश्यकता पूर्ण करेल.

कंपनी व्यवसाय ऑपरेशन्स व्हॅल्यू चेनमधील सर्व भागधारकांसाठी मूल्य निर्माण करण्यावर विश्वास ठेवते. भागधारकांमध्ये स्थानिक समुदाय, पर्यावरण, कर्मचारी, ग्राहक, विक्रेते, पुरवठादार, सरकारी, गैर-सरकारी संस्था आणि नागरी समाज यांचा समावेश आहे परंतु ते इतकेच मर्यादित नाही. कंपनीचे कंपनी सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी (सीएसआर) ध्येय वरील मार्गदर्शक तत्वज्ञानाच्या आधारे रेखाटण्यात आले आहे. सीएसआर उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी धोरणात्मक आणि अंमलबजावणी दृष्टिकोन स्पष्ट केले आहेत. पुनरावलोकनाधीन २०२१-२२ या वर्षात, तुमच्या कंपनीने फक्त ७९.८० लाख रुपये वाटप केले आहेत.

(ii) **२०२१-२२ या वित्तीय वर्षात झालेल्या सीएसआर समितीची रचना आणि बैठकीची संख्या :**

कंपनी सामाजिक जबाबदारी समितीमध्ये हे समाविष्ट आहे:

(अ) अतिरिक्त सचिव (कृषि), जीओएम आणि एमएआयडीसीचे संचालक हे समितीचे अध्यक्ष आहेत.

(ब) आयुक्त (कृषी), जीओएम आणि एमएआयडीसीचे संचालक हे समितीचे सदस्य आहेत.

(क) महामंडळाचे व्यवस्थापकीय संचालक हे समितीचे सदस्य सचिव आहेत.

२०२१-२२ या वित्तीय वर्षात सीएसआर समितीची एकदा बैठक झाली.

(iii) **कंपनीचा मागील तीन वित्तीय वर्षांचा सरासरी निव्वळ नफा :**

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १३५ अंतर्गत कंपनी सामाजिक जबाबदारीची तरतूद मागील तीन वित्तीय वर्षांच्या सरासरी निव्वळ नफ्याच्या २% आहे. १ एप्रिल २०२१ रोजी एकूण सीएसआर तरतूद रु . ३१४.६६ लाख होती.

(iv) **निर्धारित सीएसआर खर्च (वरील बाब ३ मधील रकमेच्या २%) :**

तुमच्या महामंडळाने २०२१-२२ या वर्षासाठी ४४९.९४ लाख रुपये निव्वळ नफा कमावला आहे (कंपनी कायदा २०१३ च्या कलम १९७ च्या तरतुदींनुसार गणना केली जाते). मागील तीन वित्तीय वर्षांच्या सरासरी निव्वळ नफ्याच्या २% म्हणजे १२.९८ लाख रुपये. अशा प्रकारे ३१.०३.२०२२ रोजी सीएसआर तरतूद आणि वापराची स्थिती खालीलप्रमाणे आहे :

(लाखो रुपयांत)

अ. क्र.	**तपशील**	**रक्कम रु.**
०१	०१.०४.२०२१ रोजी सीएसआर तरतुदीची सुरुवातीची शिल्लक	३१४.६६
०२	कमी: २०२१-२२ या वर्षात खर्च केलेली रक्कम	७९.८०
०३	जोडा: १) २०१८-१९, २०१९-२० आणि २०२०-२१ साठी सरासरी नफ्याच्या २%	१२.९८
	२) कोल्हापूर सीएसआरमधून परत मिळालेली जास्तीची रक्कम	०.५०
०४	३१.०३.२०२२ रोजी सीएसआर तरतूद शिल्लक बंद करणे १ - २ + ३	२४८.३४

(v) **वित्तीय वर्षात सीएसआर खर्चाचा तपशील**

आढावा वर्षात, कंपनीने टिंगरी, दाभाडी, झोडगे, सातमाणे ता. मालेगाव, जिल्हा नाशिक येथे शालेय खोल्यांच्या बांधकामासाठी ७९.८० लाख रुपये सीएसआर रक्कम खर्च केली आहे.

(vi) **जर निर्धारित सीएसआर रक्कम खर्च झाली नसेल तर ती खर्च न करण्याची कारणे.**

आढावा वर्षात, कंपनीने टिंगरी, दाभाडी, झोडगे, सातमाणे ता. मालेगाव, जिल्हा नाशिक येथील शालेय खोल्यांच्या बांधकामासाठी १५९.६० लाख रुपयांची सीएसआर रक्कम वाटप केली आहे. सीएसआर समितीच्या बैठकीत ठरल्याप्रमाणे, शालेय खोल्यांच्या बांधकामाच्या प्रगतीनुसार वाटप केलेली रक्कम सदर प्रकल्पासाठी हस्तांतरित केली जाईल.

१६) संचालक:

१ एप्रिल २०२१ ते ३१ मार्च २०२२ या कालावधीसाठी संचालक मंडळात कोणताही बदल करण्यात आला नाही. २०२१–२२ या वर्षात कंपनीच्या मंडळाची रचना खालीलप्रमाणे होती:

अ. क्र.	नाव	पदनाम	पासून	पर्यंत
१	**श्री. दादाजी दगडू भुसे** माननीय मंत्री (कृषी)	अध्यक्ष	०५.०१.२०२०	२९.०६.२०२२
२	**श्री. अब्दुल सत्तार** माननीय मंत्री (कृषी)	अध्यक्ष	०९.०८.२०२२	०१.०७.२०२३
३	**श्री. धनंजय मुंढे** माननीय मंत्री (कृषी)	अध्यक्ष	०२.०७.२०२३	२०.१२.२०२४
४	**ॲड. माणिकराव शिवाजीराव कोकाटे** माननीय मंत्री (कृषी)	अध्यक्ष	२१.१२.२०२४	आजपर्यंत
५	**श्री. विश्वजीत पतंगराव कदम** माननीय राज्यमंत्री (कृषी)	संचालक	३०.१२.२०१९	२९.०६.२०२२
६	**ॲड.आशिष नंदकिशोर जयस्वाल** माननीय राज्यमंत्री (कृषी)	संचालक	२१.१२.२०२४	आजपर्यंत
७	**श्री. एकनाथ राजाराम डवले, भा.प्र.से.** प्र. सचिव (कृषी)	संचालक	३१.०८.२०१८	११.०६.२०२३
८	**श्री. अनूप कुमार** अतिरिक्त सचिव (कृषी)	संचालक	१२.०६.२०२३	१८.०३.२०२४
९	**श्रीमती इडझेस कुंदन, भा.प्र.से.** प्रधान सचिव (कृषी)	संचालक	१९.०३.२०२४	१७.०६.२०२४
	श्रीमती व्ही. राधा, भा.प्र.से. प्रधान सचिव (कृषी)	संचालक	१८.०६.२०२४	०१.०१.२०२५
१०	**श्री. विकासचंद्र रस्तोगी, भा.प्र.से.** प्र. सचिव (ॲग्री.)	संचालक	०२.०१.२०२५	आजपर्यंत
११	**श्री. धीरजकुमार, भा.प्र.से.** आयुक्त (कृषी)	संचालक	१३.०७.२०२०	२९.११.२०२२
१२	**श्री. सुनील चव्हाण, भा.प्र.से.** आयुक्त (कृषी)	संचालक	३०.११.२०२२	१९.१०.२०२३
१३	**श्री. प्रवीण गेडाम, भा.प्र.से.** आयुक्त (कृषी)	संचालक	२०.१०.२०२३	२४.०६.२०२४
	श्री. रवींद्र बिनवडे, भा.प्र.से., आयुक्त (कृषी)	संचालक	२५.०६.२०२४	३१.१२.२०२४
१४	**श्री. सूरज मांढरे, भा.प्र.से.** आयुक्त (कृषी)	संचालक	०१.०१.२०२५	आजपर्यंत
१५	**श्री. सीआर लोही** उपायुक्त, कृषी, सहकार आणि शेतकरी कल्याण विभाग, भारत सरकार	संचालक	२२.०२.२०१३	आजपर्यंत
१६	**डॉ. अशोक करंजकर, भा.प्र.से.**	व्यवस्थापकीय संचालक	१२.०८.२०१६	०५.०५.२०२२
१७	**श्री. गणेश पाटील, भा.प्र.से.**	व्यवस्थापकीय संचालक	१०.०६.२०२२	१३.०३.२०२३
१८	**श्री. सुनील चव्हाण, भा.प्र.से.** आयुक्त (कृषी)	व्यवस्थापकीय संचालक	१४.०३.२०२३	३१.०८.२०२३
१९	**डॉ. मंगेश गोंदावले, भा.प्र.से.**	व्यवस्थापकीय संचालक	०१.०९.२०२३	आजपर्यंत

१७) औद्योगिक संबंध :–

वर्षभर सर्व युनिट्समध्ये एकूणच औद्योगिक संबंध सौहार्दपूर्ण राहिले. कर्मचाऱ्यांना वेतन आयोगाच्या शिफारशी लागू करण्याच्या दीर्घकाळापासून प्रलंबित असलेल्या समस्येचे निराकरण करण्यासाठी आणि काही जुन्या प्रलंबित समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी आणि सरकारी नियमांनुसार कालबद्ध पदोन्नती योजना लागू करण्यासाठी प्रयत्न करण्यात आले.

१८) कर्मचाऱ्यांचे तपशील :–

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १९७ (१२) आणि कंपनी (व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांना नियुक्ती आणि मोबदला) नियम २०१४ च्या नियम ५ अंतर्गत विहित मर्यादेपेक्षा जास्त मोबदला महामंडळाच्या कोणत्याही कर्मचाऱ्यांना देण्यात आलेला नाही.

१९) ऊर्जा संवर्धन, तंत्रज्ञान शोषण आणि परकीय चलन उत्पन्न आणि खर्च :–

तुमच्या महामंडळाने वर्षभर ऊर्जेच्या संवर्धनाच्या बाबतीत परिश्रम घेतले आहेत. कंपनी (लेखा) नियम २०१४ च्या नियम ८ सह वाचलेल्या कायद्याच्या कलम १३४ नुसार आवश्यक असलेली माहिती, तंत्रज्ञान शोषण आणि परकीय चलन कमाई आणि खर्च याबद्दलची माहिती शून्य (मागील वर्ष – निरंक) आहे.

२०) वार्षिक परताव्याच्या रकमेचा सारांश :–

कंपनी (व्यवस्थापन आणि प्रशासन) नियम, २०१४ च्या नियम १२ सह वाचलेल्या कलम ९२ च्या तरतुदींनुसार वार्षिक परताव्याच्या उतारे परिशिष्ट – अ मध्ये दिले आहेत आणि या अहवालासोबत जोडले आहेत.

२१) फॉर्म – AOC II :–

कायद्याच्या कलम १३४ च्या उप–कलम (३) च्या खंड (ह) आणि कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ च्या नियम ८(२) नुसार आवश्यक असलेली फॉर्म –AOC II मध्ये आवश्यक असलेली माहिती परिशिष्ट–ब मध्ये दिली आहे आणि या अहवालासोबत जोडली आहे.

२२) संचालकांच्या जबाबदारीचे विधान :–

तुमच्या माहितीनुसार आणि विश्वासानुसार आणि त्यांनी मिळवलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार, तुमचे संचालक कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १३४(३) (क) च्या संदर्भात खालील विधान करतात:

(अ) ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वार्षिक लेखा तयार करताना, लागू लेखा मानकांचे पालन केले गेले होते आणि त्यात काही महत्त्वाच्या त्रुटी असल्यास, त्यासंबंधी योग्य स्पष्टीकरण दिले गेले होते;

(ब) संचालकांनी अशा लेखा धोरणांची निवड केली आहे आणि त्यांना सातत्याने लागू केले आहे आणि ३१ मार्च २०२२ रोजी कंपनीच्या कारभाराची स्थिती आणि त्या तारखेला संपलेल्या वर्षासाठी कंपनीच्या नफा आणि तोट्याचा खरा आणि निष्पक्ष दृष्टिकोन देण्यासाठी वाजवी आणि विवेकपूर्ण निर्णय आणि अंदाज घेतले आहेत;

(क) कंपनीच्या मालमत्तेचे रक्षण करण्यासाठी आणि फसवणूक आणि इतर अनियमितता रोखण्यासाठी आणि शोधण्यासाठी संचालकांनी कंपनी कायदा, २०१३ च्या तरतुदींनुसार पुरेसे लेखा रेकॉर्ड राखण्यासाठी योग्य आणि पुरेशी काळजी घेतली आहे;

(ड) वार्षिक लेखे चालू चिंता तत्वावर तयार केली गेली आहेत;

(इ) संचालकांनी कंपनीने पाळावे यासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे निश्चित केली होती आणि अशी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशी आहेत आणि प्रभावीपणे कार्यरत आहेत;

(च) सर्व लागू कायद्यांच्या तरतुदींचे पालन सुनिश्चित करण्यासाठी संचालकांनी योग्य प्रणाली तयार केल्या होत्या आणि अशा प्रणाली पुरेशा आणि प्रभावीपणे कार्यरत होत्या.

२३) लेखापरीक्षक :-

भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक (CAG) यांनी त्यांच्या पत्र क्रमांक C.A.V. COY/MAHARASHTRA, MHAGRO(1)/520/ दिनांक 23/08/2021 द्वारे मेसर्स खिमजी कुंवरजी अँड कंपनी एलएलपी, सनदी लेखापाल, मुंबई यांची २०२१-२२ या वर्षासाठी महामंडळाचे वैधानिक लेखापरीक्षक म्हणून नियुक्ती केली होती. तथापि, CAG ने स्वतःहून त्यांची नियुक्ती १७/०१/२०२२ या पत्र क्रमांक CA.V. COY.MAHARASHTRA.MSETCL (1)/1926/ दिनांक 17/01/2022 द्वारे मागे घेतली. शिवाय, CAG ने त्यांच्या पत्र क्रमांक CA.V. COY/MAHARASHTRA, MHAGRO (1)/1927 दिनांक 17/01/2022 द्वारे मेसर्स एनबीएस अँड कंपनी, सनदी लेखापाल, मुंबई यांची २०२१-२२ या वर्षासाठी महामंडळाचे वैधानिक लेखापरीक्षक म्हणून नियुक्ती केली. अहवालातील वित्तीय विवरणपत्रांचे लेखापरीक्षण मेसर्स एनबीएस अँड कंपनी, सनदी लेखापाल द्वारे केले जाते. २०२१-२२ या वित्तीय वर्षासाठी लेखा अंतिम करण्यासाठी आम्हाला चांगले सहकार्य आणि मार्गदर्शन दिल्याबद्दल आम्ही मेसर्स एनबीएस अँड कंपनी, सनदी लेखापाल आणि वैधानिक लेखापरीक्षकांचे आभारी आहोत.

२४) खर्चाच्या नोंदी राखणे आणि वैधानिक लेखापरीक्षकांची नियुक्ती :-

कंपनी कायदा २०१३ च्या कलम १४८(१) अंतर्गत केंद्र सरकारने निर्दिष्ट केल्यानुसार, तुमचे महामंडळ खर्चाचे रेकॉर्ड आणि खर्चाचे खाते राखते. तुमच्या मंडळाने २०२१-२२ या वर्षासाठी महामंडळाच्या खत आणि अभियांत्रिकी क्रियाकलापांच्या संदर्भात ठेवलेल्या खर्चाच्या नोंदींचे लेखापरीक्षण करण्यासाठी मेसर्स शांतीराम चट्टोपाध्याय आणि असोसिएट्स, मुंबई, वैधानिक लेखापाल (सदस्यता क्रमांक १०१४३७) यांची वैधानिक लेखापरीक्षक म्हणून नियुक्ती केली आहे. वित्तीय विवरणपत्रे अंतिम स्वरूपित झाल्यामुळे फॉर्म CRA-4 अंतर्गत वैधानिक लेखापरीक्षण अहवाल दाखल करणे प्रलंबित आहे.

२५) पोचपावती :-

संचालकांनी महाराष्ट्र राज्याच्या कृषी विभागातील अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांचे तसेच भारत सरकारच्या कृषी मंत्रालयाचे त्यांच्या मदतीबद्दल आभार मानण्याची ही संधी घेतली आहे. संचालकांनी एचडीएफसी बँक, स्टेट बँक ऑफ इंडिया आणि सिंडिकेट बँक (आता कॅनरा बँक) यांचेही त्यांना दिलेल्या सेवांबद्दल आभार मानले आहेत. संचालकांनी प्रधान लेखापाल आणि त्यांच्या कर्मचाऱ्यांचे त्यांनी दिलेल्या सेवा, मदत आणि सहकार्याबद्दल आभार मानले आहेत. कंपनीच्या वाढीसाठी रचनात्मक योगदान दिल्याबद्दल मंडळ महामंडळाच्या अधिकाऱ्यांचे आणि कर्मचाऱ्यांचेही आभार मानते.

संचालक मंडळासाठी आणि त्यांच्या वतीने.

ॲड. माणिकराव कोकाटे	**डॉ. मंगेश गोंदावले**
अध्यक्ष	व्यवस्थापकीय संचालक

ठिकाण : मुंबई
दिनांक : ०७.०३.२०२५

फॉर्म क्रमांक एमजीटी-९

दि. ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाकरिता
कंपनी अधिनियम २०१३ मधील भाग ९२(३) अन्वये आणि कंपनी
(व्यवस्थापन आणि प्रशासन) नियम २०१४ मधील नियम १२(१) अन्वये

1. नोंदणी व इतर तपशील :-

१.	सीआयएन	U05000MH1965SGC013380
२.	नोंदणी करा .	१५/१२/१९६५
३.	कंपनीच्या खासदाराचे नाव	महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित
४.	कंपनीचा वर्ग / उपवर्ग	शेअर्सद्वारे मर्यादित कंपनी/ राज्य सरकार कंपनी- खाजगी कंपनी
५.	नोंदणीकृत कार्यालयाचा पत्ता आणि संपर्काचा तपशील	कृषी उद्योग भवन, आरे मिल्क कॉलनी, दिनकरराव देसाई मार्ग, गोरेगाव पूर्व, मुंबई महाराष्ट्र-४०००६५ दूरध्वनी: २२-२९२७२०२७ ई-मेल - www.maidcmumbai.com
६.	कंपनी स्टॉकएक्स्चेंजच्या यादीत समाविष्ट आहे का ?	नाही
७.	रजिस्ट्रार आणि ट्रान्सफर एजन्सीचे नाव , पत्ता आणि संपर्क तपशील , आयएफएएनवाय	लागू होत नाही

2. कंपनीच्या प्रमुख व्यावसायिक क्रियाकलाप :-

(कंपनीच्या एकूण उलाढालीच्या १०% किंवा त्याहून अधिक योगदान देणाऱ्या सर्व व्यावसायिक क्रियाकलापांची नोंद केली जाईल):-
वर्षभरात कंपनीची उलाढाल ४६२.७५ कोटी रुपये होती.

अ.क्र.	मुख्य उत्पादन/सेवेचे नाव आणि वर्णन	उत्पादन/सेवेचा एनआयसी कोड	कंपनीच्या एकूण उलाढालीच्या टक्केवारी
०१	खते	९९६१/९९६११७२०	८३.६९
०२	कीटकनाशके	९९८६/९९८६११९३	१४.४४
०३	कृषी अभियांत्रिकी	९९८३/९९८३३२९०	०.६०
०४	पशुखाद्य	९९८८/९९८८१७००	०.३९
०५	प्रक्रिया केलेले अन्न (NOGA)	९९८८/९९८८१६९०	०.८७

3. सूत्रधारी, उपकंपनी आणि सहकारी कंपनीचा तपशील :-

अ. क्र.	कंपनीचे नाव आणि पत्ता	कंपनी ओळख क्रमांक/जीएलएन	उपकंपनी/ सहकारी कंपनी	धारण केलेले भाग	लागू असलेला भाग
०१	महाराष्ट्र कीटकनाशक मर्यादित	U24210MH1984HGC032856	उपकंपनी	१००%	८७(ii)

4. भाग धारण ढाचा (एकुण समभागाच्या टक्केवारीनुसार भागभांडवलाचा तपशील):-

1. वर्गनिहाय भागधारणा

भागधारकांचा वर्ग	वर्षाच्या सुरवातीस धारण केलेले भाग-२०२१				वर्ष अखेरीस धारण केलेले भाग-२०२२				टक्केवारी वर्षातील बदल
	डिमेट	फिजीकल	कूल	एकूण भागाची टक्केवारी	डिमेट	फिजीकल	कूल	एकूण भागाची टक्केवारी	
अ) प्रवर्तक									
१) भारतीय									
अ) व्यक्तिगत/ एचयूएफ	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ब) केंद्र सरकार	०.००	२,५०,०००	२,५०,०००	४५.४५	०.००	२,५०,०००	२,५०,०००	४५.४५	०.००
क) राज्य सरकार	०.००	३,००,०००	३,००,०००	५४.५५	०.००	३,००,०००	३,००,०००	५४.५५	०.००
ड) संयुक्त कंपन्या	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
इ) बँका / एफ आय	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
फ) इतर असल्यास	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
एकुण (अ) (१):	**निरंक**	**५,५०,०००**	**५,५०,०००**	**१००.००**	**निरंक**	**५,५०,०००**	**५,५०,०००**	**१००.००**	**निरंक**

२) विदेशी									
ग) एनआरआय-वैयक्तिक	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ह) अन्य-वैयक्तिक	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ळ) संयुक्त कंपन्या	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
जे) बँक/एफ आय	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
के) इतर असल्यास	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
एकुण (अ) (२) :	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**

ब. सार्वजनिक भागधारणा									
1. संस्था									
अ) म्युच्युअल फंड्स	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ब) बँका / एफ आय	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
क) केंद्र सरकार	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ड) राज्य सरकार	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
इ) व्हेंचर भांडवल निधी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
फ) विमा कंपनी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ज) वित्तीय संस्था	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ह) विदेशी व्हेंचर भांडवल निधी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ळ) इतर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
एकुण (ब)(१)	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
2. बिगर संस्था									
अ) संयुक्त कंपन्या (1) भारतीय (2) विदेशी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
ब) वैयक्तिक (1) १ लाख रुपयांपर्यंत नाममात्र भागभांडवल असलेले वैयक्तिक भागधारक (2) १ लाख रुपयांपेक्षा जास्त नाममात्र भागभांडवल असलेले वैयक्तिक भागधारक	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
क) इतर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
एकुण (ब) (२)	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**

एकुण सार्वजनिक भागभांडवल (ब) = (ब) (१) + (ब) (२)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
क . काळजी वाहकाकडे असलेले भाग	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
एकुण (अ + ब + क)	निरंक	५,५०,०००	५,५०,०००	१००	निरंक	५,५०,०००	५,५०,०००	१००	निरंक

2. प्रवर्तक भागधारणा

क्र.	भागधारकाचे नाव	वर्षाच्या सुरवातीस भागधारणा–२०२१			वर्ष अखेरीस भागधारणा–२०२२			
		भाग संख्या	एकुण भागाच्या तारण अडथळा असलेल्या भागाची %	कंपनीच्या एकुण भागांपैकी टक्केवारी	भाग संख्या	एकुण भागाच्या तारण अडथळा असलेल्या भागाची %	कंपनीच्या एकुण भागांपैकी टक्केवारी	वर्षभरातील भागधारणेत झालेल्या बदलाची टक्केवारी
१.	महाराष्ट्राचे राज्यपाल	३,००,०००	५४.५५	०%	३,००,०००	५४.५५	०%	निरंक
२.	भारताचे राष्ट्रपती	२,५०,०००	४५.४५	०%	२,५०,०००	४५.४५	०%	निरंक
	एकुण	**५,५०,०००**	**१००.००**	**० %**	**५,५०,०००**	**१००.००**	**० %**	**निरंक**

3. प्रवर्तकांच्या भागधारणेत झालेला बदल (कोणताही बदल नसल्यास तसे दर्शवावे.)

क्र.		वर्षाच्या सुरवातीस भागधारणा		वर्षातील संचित भागधारणा	
		भाग संख्या	कंपनीच्या भागांपैकी टक्केवारी	भाग संख्या	कंपनीच्या भागांपैकी टक्केवारी
	वर्षाच्या सुरुवातीला	५,५०,०००	१००%	५,५०,०००	१००%
	दिनांक निहाय वर्षाच्या सुरवातीस वर्षातील प्रवर्तकाच्या भागधारणेत झालेली वाढ/घट (वितरण/हस्तांतरण/बोनस/थेट समभाग इत्यादीच्या) त्यांच्या कारणासहित दर्शवावीत.	वर्षाच्या भागधारणेत कोणताही बदल झालेला नाही		वर्षाच्या भागधारणेत कोणताही बदल झालेला नाही	
	वर्षाच्या अखेरीस	**५,५०,०००**	**१००%**	**५,५०,०००**	**१००%**

4. संचालक, प्रवर्तक आणि जीडीआर आणि एडीआर धारकांव्यतिरिक्त शीर्ष १० शेअरधारकांचे शेअरहोल्डिंग पॅटर्न संचालक, प्रवर्तक आणि जीडीआर आणि एडीआर धारकांव्यतिरिक्त शीर्ष १० शेअरधारकांचे शेअरहोल्डिंग नाही.

क्र.		वर्षाच्या सुरवातीस भागधारणा		वर्षातील संचित भागधारणा	
		भाग संख्या	कंपनीच्या भागांपैकी टक्केवारी	भाग संख्या	कंपनीच्या भागांपैकी टक्केवारी
	वर्षाच्या सुरुवातीला	निरंक	०%	निरंक	०%
	दिनांक निहाय वर्षाच्या सुरवातीस वर्षातील प्रवर्तकाच्या भागधारणेत झालेली वाढ/घट (वितरण/हस्तांतरण/बोनस/थेट समभाग इत्यादीच्या) त्यांच्या कारणासहित दर्शवावीत.	वर्षाच्या भागधारणेत कोणताही बदल झालेला नाही		वर्षाच्या भागधारणेत कोणताही बदल झालेला नाही	
	वर्षाच्या अखेरीस	**निरंक**	**०%**	**निरंक**	**०%**

5. ऋणग्रस्तता :

थकीत / उपर्जित व्याजासह परंतु जे अदायगीसाठी देय नाही अशी कंपनीची उपकृतता :-

	ठेवींसह प्रतिभूत कर्जे (रू.)	उप्रतिभूत कर्जे (रू.)	ठेवी (रू.)	एकुण उपकृतता (रू.)
वित्तीय वर्षाच्या सुरवातीस उपकृतता	**निरंक**	**निरंक**	**निरंक**	**निरंक**
१. मुद्दल रक्कम	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
२. देय परंतु अदायगी न केलेले व्याज	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
३. उपर्जित परंतु देय नसलेले व्याज	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
एकुण (१+२ +३)	**निरंक**	**निरंक**	**निरंक**	**निरंक**
– वाढ	नरंक	निरंक	निरंक	निरंक
– घट	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निव्वळ नफा	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
वित्तीय वर्षअखेरीस उपकृतता	**निरंक**	**निरंक**	**निरंक**	**निरंक**
१. मुद्दल रक्कम	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
२. देय परंतु अदायगी न केलेले व्याज	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
३. उपर्जित परंतु देय नसलेले व्याज	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
एकुण (१+२ +३)	**निरंक**	**निरंक**	**निरंक**	**निरंक**

6. संचालक आणि प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तींचे वेतन :

अ) व्यवस्थापकीय संचालक, पुर्ण वेळ संचालक आणि किंवा व्यवस्थापकांचे वेतन :-

क्र.	वेतनाचा तपशील	व्यवस्थापकीय संचालक /पुर्ण वेळ संचालक / व्यवस्थापक	एकुण रक्कम
		डॉ. अशोक नागुराव करंजकर	
		लाखात रू.	लाखात रू.
१.	**ढोबळ वेतन**		
	अ. आयकर कायदा, १९६१ चा भाग १७(१) मधील तरतुदीनुसार वेतन	३५.८७	३५.८७
	ब. आयकर कायदा, १९६१ चा भाग १७(२) खाली अवांतर प्राप्तीचे मुल्य	०	०
	क. आयकर कायदा, १९६१ चा भाग १७(३) खाली वेतनातून नफा	०	०
२.	भाग विकल्प	०	०
३.	समभाग (स्वीट इक्वीटी)	०	०
४	कमीशन	०	०
	– नफाच्या टक्केवारीनुसार		
	– इतर असल्यास दर्शवावे		
५.	इतर कृपया दर्शवावे	०	०
६.	एकुण (अ)	३५.८७	३५.८७
	कायद्यानुसार मर्यादा	व्यवस्थापकीय वेतन अदायगी न केल्यामुळे लागू नाही	

ब) इतर संचालकांना मानधन :-

क्र.	मानधनाचा तपशील	नाव	एकुण
	स्वतंत्र संचालक – बोर्ड समितीच्या बैठकीस उपस्थित राहण्यासाठी शुल्क – आयोग – इतर कृपया निर्दिष्ट करा		
	एकुण १	**०.००**	**०.००**
	इतर गैर-कार्यकारी संचालक – बोर्ड समितीच्या बैठकीस उपस्थित राहण्यासाठी शुल्क – आयोग – इतर कृपया निर्दिष्ट करा	०.००	०.००
	एकुण २	**०.००**	**०.००**

	एकुण ब = (१ + २)	०.००	०.००
	एकुण व्यवस्थापकीय संचालक	०.००	०.००
	कायद्यानुसार एकुण कमाल मर्यादा	०.००	०.००

क) व्यवस्थापकीय संचालक/व्यवस्थापक/डब्ल्युटीडी व्यतिरिक्त प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांना मानधन :-

क्र.	मानधनाचा तपशील	प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारी			
		मुख्य कार्यकारी	कंपनी	मुख्य वित्त	एकुण
१.	**ढोबळ वेतन**				
	अ. आयकर कायदा, १९६१ चा भाग १७(१) मधील तरतुदीनुसार वेतन	०.००	०.००	०.००	०.००
	ब. आयकर कायदा, १९६१ चा भाग १७(२) खाली अवांतर प्राप्तीचे मुल्य	०.००	०.००	०.००	०.००
	क. आयकर कायदा, १९६१ चा भाग १७(३) खाली वेतनातून नफा	०.००	०.००	०.००	०.००
२.	**भाग विकल्प**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
३.	**समभाग (स्वीट इक्वीटी)**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
४	**कमीशन**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
	– नफाच्या टक्केवारीनुसार				
	– इतर असल्यास दर्शवावे				
५.	**इतर कृपया दर्शवावे**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
६.	**एकुण (अ)**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**

7. दंड / शिक्षा / गुन्ह्यांची जोडणी – निरंक :-

प्रकार	कंपनी कायद्याचे कलम	संक्षिप्त वर्णन	दंड / शिक्षा /आकारणी शुल्काचा तपशील	प्राधिकारी (आरडी /एनसीएलटी/ कोर्ट	आवाहन केले असल्यास (तपशील द्या)
अ. कंपनी					
दंड	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
शिक्षा	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
अपराध	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
ब. संचालक					
दंड	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
शिक्षा	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
अपराध	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
क. इतर अधिकारी डीफॉल्ट					
दंड	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
शिक्षा	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
अपराध	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

फॉर्म क्रमांक एओसी-२

(कायद्याच्या कलम १३४ च्या उपकलम (३) च्या कलम (ह) आणि कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ च्या नियम ८(२) नुसार)

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १८८ उपकलम (१) मध्ये उल्लेख केलेल्या संबंधित पक्षांसोबत कंपनीने केलेल्या करार/व्यवस्थांच्या तपशीलांच्या प्रकटीकरणासाठीचा फॉर्म, ज्यामध्ये तिसऱ्या तरतुदीनुसार काही शस्त्रास्त्र लांबीच्या व्यवहारांचा समावेश आहे.

१. करारांचे किंवा व्यवस्थांचे किंवा व्यवहारांचे तपशील आर्मच्या लांबीच्या आधारावर नाहीत.

क्र.	तपशील	सूचना
अ)	संबंधित पक्षाचे नाव (नाव) आणि नातेसंबंधाचे स्वरूप	निरंक
ब)	करार/व्यवस्था/व्यवहाराचे स्वरूप	निरंक
क)	करार/व्यवस्था/व्यवहारांचा कालावधी	निरंक
ड)	करार किंवा व्यवस्था किंवा व्यवहाराच्या प्रमुख अटी, मूल्यासह, जर असेल तर	निरंक
ई)	अशा करारांमध्ये किंवा व्यवस्थांमध्ये किंवा व्यवहारांमध्ये प्रवेश करण्याचे औचित्य	निरंक
फ)	संचालक मंडळाच्या मंजुरीची तारीख	निरंक
जी)	आगाऊ रक्कम अदा केलेली असल्यास	निरंक
ह)	कलम १८८ च्या पहिल्या तरतुदीनुसार आवश्यकतेनुसार सर्वसाधारण सभेत विशेष ठराव मंजूर झाल्याची तारीख	निरंक

२. दिर्घ मुदतीची कंत्राट /व्यवस्था किंवा व्यवहाराचा तपशील :-

तपशील	सूचना
संबंधित संस्थांची नावे आणि संबंधाचे स्वरूप	निरंक
करार/व्यवस्था/व्यवहाराचे स्वरूप	निरंक
करार/व्यवस्था/व्यवहारांचा कालावधी	निरंक
करार किंवा व्यवस्था किंवा व्यवहाराच्या प्रमुख अटी, मूल्यासह जर असेल तर	निरंक
जर आगाऊ रक्कम म्हणून दिलेली असल्यास	निरंक

संचालक मंडळासाठी आणि त्यांच्या वतीने.

ॲड.माणिकराव कोकाटे
अध्यक्ष

डॉ.मंगेश गोंदावले
व्यवस्थापकीय संचालक

मुंबई
तारीख: ०७.०३.२०२५

सुधारित स्वतंत्र लेखापरीक्षकांचा अहवाल

महाराष्ट्र कृषी–उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित च्या सदस्यांना

सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांवरील अहवाल

पात्र मत

आम्ही महाराष्ट्र कृषी–उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितच्या सोबतच्या सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांचे लेखापरिक्षण केले आहे, ज्यामध्ये ३१ मार्च २०२२ रोजीचा सुधारित ताळेबंद, नफा आणि तोट्याचा सुधारित विवरणपत्र आणि त्या समाप्त झालेल्या वर्षासाठी सुधारित रोख प्रवाह विवरणपत्र आणि सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या नोट्स समाविष्ट आहेत, ज्यात महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणांचा सुधारित सारांश आणि इतर स्पष्टीकरणात्मक माहिती (यापुढे सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रे म्हणून संदर्भित) समाविष्ट आहे.

आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार, पात्र मताच्या आधाराच्या परिच्छेद १ ते १२ मध्ये वर्णन केलेल्या बाबींच्या संभाव्य परिणामांव्यतिरिक्त, उपरोक्त सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रे कंपनी कायदा, २०१३ (कायदा) द्वारे आवश्यक असलेली माहिती आवश्यक पद्धतीने देतात आणि ३१ मार्च २०२२ रोजी कंपनीच्या कामकाजाची स्थिती, तिचा नफा आणि त्या तारखेला संपलेल्या वर्षासाठीचा रोख प्रवाह याबद्दल, भारतात सामान्यतः स्वीकारल्या जाणाऱ्या लेखा तत्त्वांच्या अनुरूप, खरे आणि निष्पक्ष दृष्टिकोन देतात.

पात्र मताचा आधार

१. मालमत्तेच्या नुकसानाबाबत लेखा मानक २८ नुसार, कंपनीला या मानकांतर्गत विहित केलेल्या पद्धतीनुसार स्थिर मालमत्तेच्या बाबतीत नुकसान भरपाईची आवश्यकता आहे. तथापि, कंपनीच्या व्यवस्थापनाने सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ३८ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे नुकसान भरपाईची चाचणी केलेली नाही. अेएस २८ नुसार, स्थिर मालमत्तेच्या नुकसान भरपाईसाठी कोणतेही काम नसताना, सुधारित स्वतंत्र वित्तीय निकालांवर नुकसान भरपाईचा प्रभाव, जर असेल तर, निश्चित करता येत नाही. ३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या सुधारित स्वतंत्र वित्तीय निकालांवरील लेखापरीक्षण अहवाल देखील या प्रकरणाच्या संदर्भात पात्र होता.

२. कंपनीने स्थगित कर मालमत्ता/दायित्वे निश्चित केलेली नाहीत आणि त्यांचा हिशेब ठेवला नाही, ज्यामुळे लेखा मानक – २२, उत्पन्नावरील करांचे लेखांकन (सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांची टीप क्रमांक १ (XIX) पहा) चे उल्लंघन होते.

३. सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक २८(अ) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडिया मर्यादितमध्ये रु. ३८६.२० लाख रुपयांच्या १४% संचयी रिडीमेबल प्रेफरन्स शेअर्सच्या गुंतवणुकीची तरतूद न करण्याबाबत. टीप क्रमांक २८(अ) मध्ये नमूद केलेल्या अटी, सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रे, तसेच पुनरुज्जीवनासाठी स्पष्ट संकेत किंवा योजनांचा अभाव, आमच्या मते, असे दर्शवितात की ३१ मार्च २०२२ रोजी या गुंतवणुकीच्या वहन रकमेच्या प्राप्तीबद्दल लक्षणीय अनिश्चितता आहे . कंपनीने ठेवलेल्या गुंतवणुकीवर आणि वर्षाच्या नफ्यावर परिणाम काय होईल हे आम्ही निश्चित करू शकत नाही.

४. राज्य सरकारकडून अभियांत्रिकी विभागाच्या संदर्भात मिळणाऱ्या अनुदानाच्या शिल्लक रकमा सामंजस्य/पुष्टीकरण आणि परिणामी समायोजनासाठी प्रलंबित आहेत, ज्याचा परिणाम, जर असेल तर, निश्चित करता येत नाही आणि त्यावर भाष्य करता येत नाही. (टीप क्रमांक १४(३) पहा)

५. ३१ मार्च २०२२ पर्यंत, कंपनीने सहाव्या आणि सातव्या वेतन आयोगाच्या थकबाकीसाठी २,४७९.२१ लाख रुपये तरतूद केली आहे व ती सामंजस्य आणि समायोजनाच्या अधीन आहे. अशा सामंजस्यासाठी प्रलंबित असल्याने, आम्ही त्याची सत्यता आणि नफा/तोटा आणि मालमत्ता/दायित्वांवर त्याचा परिणाम यावर भाष्य करण्यास असमर्थ आहोत. (टीप क्रमांक ८ पहा)

६. ग्राहक, पुरवठादार, कंत्राटदार आणि इतर पक्षांकडून ठेवींची शिल्लक, व्यापार देयके, विविध योजनांसाठी आगाऊ रक्कम, असमायोजित अनुदान, ग्राहकांकडून मिळालेले आगाऊ रक्कम, विविध योजनांवर देय व्याज, इतर देय व्याज, ठेवी, व्यापार प्राप्ती, रोख किंवा इतर स्वरूपात प्राप्त करण्यायोग्य आगाऊ रक्कम, आणि कर्जे आणि आगाऊ रक्कम सामंजस्य/पुष्टीकरण आणि परिणामी समायोजनासाठी प्रलंबित आहेत, ज्याचा परिणाम जर असेल तर तो निश्चित करता येत नाही आणि त्यावर भाष्य करता येत नाही. (नोट क्रमांक ४, ६, ७, ११, १४, १६ आणि १७ पहा)

७. वितरकांनी कापलेला ७६.७५ लाख रुपये (मागील वर्ष ७६.७५ लाख रुपये) हा टीडीएस मागील वर्षांशी संबंधित आहे आणि कंपनीच्या पुस्तकांमध्ये तो देय असल्याचे दिसून येत आहे. तो व्यापार प्राप्तींशी जुळवून घेण्यात आलेला नाही, परिणामी संशयास्पद कर्जांसाठी जास्त तरतूद तयार करण्यात आली आहे, त्याचे प्रमाण निश्चित केलेले नाही. (टीप क्रमांक १४(४) पहा)

८. पुरवठादारांकडून खतांच्या खरेदीवरील मिळणारी सवलत पुरवठादारांना पैसे दिले जातात तेव्हाच मोजली जाते. परिणामी, खतांच्या पुरवठादारासाठी साहित्य आणि कर्जदारांची किंमत जास्त दाखवण्यात आली आहे आणि नफा कमी दाखवण्यात आला आहे. त्याचे प्रमाण निश्चित केलेले नाही. ज्या आधारावर खाते तयार केले जाते त्या आधारावर जमा होण्याची संकल्पना नाकारली जाते.

९. सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ३० मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, कंपनीला विविध योजनांसाठी सरकारकडून २,०१४.९४ लाख रुपये मिळाले आहेत ज्यावर सरकारला ६.५% दराने व्याज द्यावे लागते. शिवाय, वित्तीय वर्ष २०१०–११ ते वित्तीय वर्ष २०१६–१७ पर्यंत विविध योजनांमध्ये कृषी निविष्ठांच्या पुरवठ्याकरिता कंपनीला सरकारकडून ५,५२८.३० लाख रुपये मिळालेले नाहीत. अशा सामंजस्यासाठी कंपनीने वित्तीय वर्ष २०१६–१७ पासून त्यावर देय व्याजाची तरतूद केलेली नाही ज्यामुळे नफा जास्त दाखवला गेला आणि त्या प्रमाणात देयता कमी दाखवली गेली.

१०. कंपनीच्या लेखा धोरणानुसार, कर्जदार सरकारी असो वा इतर, तीन वर्षांपेक्षा जास्त थकीत असलेल्या कर्जाच्या १००% दराने संशयास्पद कर्जांसाठी तरतूद करणे आवश्यक आहे. परंतु कंपनीने लेखा धोरणाचे उल्लंघन करून तीन वर्षांपेक्षा जास्त काळ थकीत असलेल्या सरकारी कर्जासाठी २५% दराने तरतूद केली होती. तथापि, थकीत देयकेची कोणतीही पुष्टी कंपनीकडे उपलब्ध नाही, त्यामुळे नफा आणि प्राप्ती त्या प्रमाणात जास्त दाखवली जातात.

११. विविध सरकारी योजनांअंतर्गत व्यापार प्राप्ती, व्यापार देयके, ग्राहकांकडून मिळालेले आगाऊ रक्कम, विक्रेत्यांना दिलेले आगाऊ रक्कम, मिळालेल्या ठेवी, दिलेल्या ठेवी आणि प्राप्ती आणि देय रक्कम यांचे अचूक वयस्करता उपलब्ध नसल्यामुळे, कंपनी कायदा, २०१३ च्या सुधारित अनुसूची III नुसार आम्ही वाहून नेणाऱ्या मूल्यांवर आणि त्याच्या संबंधित प्रकटीकरणांवर भाष्य करू शकत नाही.

१२. टीडीएस, सेवा कर आणि जीएसटीशी संबंधित तरतुदींच्या अनुपालनाच्या संदर्भात पुष्टीकरणाधीन असलेल्या विविध खात्यांशी आणि शिल्लकांशी संबंधित सामंजस्यामुळे होणारा परिणाम, जो अशा सामंजस्यातून उद्भवू शकतो.

वरील बाबींचा एकूण परिणाम आणि परिणामी ३१ मार्च २०२२ रोजी सुधारित स्वतंत्र नफा आणि तोटा खाते आणि सुधारित स्वतंत्र ताळेबंद यांचे परिणाम निश्चित करता येत नाहीत आणि त्यावर भाष्य करता येत नाही.

खालील बाबींवर भर देण्यात येत आहे

सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या खालील टिपांकडे आम्ही लक्ष वेधतो, ज्यामध्ये खालील बाबींचा समावेश आहे: –

१. महाराष्ट्र सरकार आणि केंद्र सरकारकडून विविध योजनांसाठी मिळालेले २०१४.९४ लाख रुपये (मागील वर्षी २०१४.९४ लाख रुपये) चे आगाऊ पैसे पुष्टीकरण/समेट करण्याच्या अधीन आहेत आणि सरकारी विभागाच्या लेखापरिक्षणाच्या अधीन आहे. (टीप क्रमांक ७ पहा).

२. काही योजनांअंतर्गत मिळालेल्या ४.६२ लाख रुपयांच्या (मागील वर्षी ४.६२ लाख रुपये) रकमेपेक्षा जास्त खर्च संबंधित सरकारी विभागांच्या मंजुरीच्या अधीन आहे (टीप क्र. ७ पहा).

३. विविध वितरक, विविध पुरवठादार, कर्जे आणि आगाऊ रक्कम, सरकारकडून देय/देय रक्कम यांचे डेबिट/क्रेडिट शिल्लक पुष्टीकरण/समेट करण्याच्या अधीन आहेत (टीप क्र. ३५ पहा).

४. कर्मचाऱ्यांना वित्तीय वर्ष २०१३–१४ साठी १४७.४७ लाख रुपये आणि वित्तीय वर्ष २०१४–१५ साठी १३४.४८ लाख रुपये सानुग्रह अनुदान देण्याची तरतूद राज्य सरकारच्या मंजुरीच्या अधीन आहे (नोट क्र. ८ पहा).

५. गेल्या सहा वर्षांपासून रेमिटन्स ट्रान्सिटमध्ये २.९४ लाख रुपये (मागील वर्षी २.९४ लाख रुपये) पाठवले गेले आहेत, कंपनीने त्याची चौकशी करण्यासाठी कोणतेही प्रयत्न केले नाहीत (टीप क्रमांक १५ (iv) पहा).

६. कंपनीच्या कर्जदारांच्या शिल्लक रकमेत २,००४.६६ लाख रुपयांची डेबिट शिल्लक दाखवण्यात आली आहे, ज्यावर वर्षभरात कोणताही व्यवहार झाला नाही आणि असा कोणताही वृद्धत्वाचा तपशील देण्यात आलेला नाही, त्यामध्ये कर्जदारांकडून देय असलेली रक्कम नमूद करण्यात आली आहे.

७. कंपनीने ७ नोव्हेंबर २०२२ रोजी वित्तीय वर्ष २०२१–२२ (वित्तीय वर्ष २०२२–२३) साठी आयकर रिटर्न दाखल केले होते. आयकर पोर्टलवर अपलोड केलेले ताळेबंद आणि नफा आणि तोटा खाते हे लेखापरीक्षित नसलेल्या वित्तीय विवरणपत्रावर आधारित आहे, त्यामुळे भविष्यातील मूल्यांकनाची जबाबदारी निश्चित करता येत नाही.

मुख्य लेखापरिक्षण बाबी

आमच्या व्यावसायिक मतानुसार, चालू वर्षाच्या सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणात सर्वात महत्त्वाचे असलेले हे लेखापरीक्षण मुद्दे आहेत. या बाबींचा विचार संपूर्ण सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणाच्या संदर्भात आणि त्यावरील आमचे मत तयार करताना करण्यात आला होता आणि आम्ही या बाबींवर वेगळे मत देत नाही.

SA ७०१ नुसार प्रमुख लेखापरिक्षण बाबींचा अहवाल देणे, प्रमुख लेखापरिक्षण बाबी कंपनीला लागू होत नाहीत कारण ती एक असूचीबद्ध कंपनी आहे.

इतर माहिती

कंपनीचे व्यवस्थापन आणि संचालक मंडळ इतर माहितीसाठी जबाबदार आहेत. इतर माहितीमध्ये कंपनीच्या वार्षिक अहवालात समाविष्ट असलेली माहिती समाविष्ट आहे परंतु त्यात वित्तीय विवरणपत्रे आणि त्यावरील आमच्या लेखापरीक्षकांचा अहवाल समाविष्ट नाही.

सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांवरील आमचे मत इतर माहितीचा समावेश करत नाही आणि आम्ही त्यावर कोणत्याही प्रकारचे आश्वासन निष्कर्ष व्यक्त करत नाही.

सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या आमच्या लेखापरीक्षणासंदर्भात, आमची जबाबदारी इतर माहिती वाचण्याची आहे आणि असे करताना, इतर माहिती सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांशी भौतिकदृष्ट्या विसंगत आहे का, किंवा लेखापरीक्षणात मिळालेले आमचे ज्ञान किंवा अन्यथा भौतिकदृष्ट्या चुकीचे वर्णन केलेले दिसते का याचा विचार करणे आहे. जर, आम्ही केलेल्या कामाच्या आधारे, आम्ही असा निष्कर्ष काढला की या इतर माहितीमध्ये भौतिकदृष्ट्या चुकीचे विधान आहे, तर आम्हाला ती वस्तुस्थिती नोंदवावी लागेल. या संदर्भात आमच्याकडे काहीही अहवाल देण्यासारखे नाही.

सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांसाठी व्यवस्थापनाची जबाबदारी

कंपनीचे व्यवस्थापन आणि संचालक मंडळ कायद्याच्या कलम १३४(५) मध्ये नमूद केलेल्या बाबींसाठी जबाबदार आहेत, जे भारतात सामान्यतः स्वीकारल्या जाणाऱ्या लेखा तत्त्वांनुसार कंपनीच्या परिस्थिती, नफा आणि रोख प्रवाहाचे खरे आणि निष्पक्ष दृश्य देतात, ज्यामध्ये कायद्याच्या कलम १३३ अंतर्गत निर्दिष्ट केलेले लेखा मानके समाविष्ट आहेत, जे कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ च्या नियम ७ सह वाचले जातात. या जबाबदारीमध्ये कंपनीच्या मालमत्तेचे संरक्षण करण्यासाठी आणि फसवणूक आणि इतर अनियमितता रोखण्यासाठी आणि शोधण्यासाठी कायद्याच्या तरतुदींनुसार पुरेसे लेखा रेकॉर्ड राखणे; योग्य लेखा धोरणांची निवड आणि वापर; वाजवी आणि विवेकपूर्ण निर्णय आणि अंदाज घेणे; आणि लेखा रेकॉर्डची अचूकता आणि पूर्णता सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्यरत असलेल्या पुरेशा अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची रचना, अंमलबजावणी आणि देखभाल करणे समाविष्ट आहे, जे सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणांची तयारी आणि सादरीकरणाशी संबंधित आहेत जे खरे आणि निष्पक्ष दृश्य देतात आणि फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे असले तरी ते भौतिक चुकीच्या विधानांपासून मुक्त आहेत.

सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रे तयार करताना, व्यवस्थापन आणि संचालक मंडळ हे कंपनी चालू ठेवण्याच्या क्षमतेचे मूल्यांकन करण्याची जबाबदारी घेतात, लागू असल्यास, चालू कंपनीशी संबंधित बाबी उघड करतात आणि लेखांकनाच्या चालू कंपनीच्या आधाराचा वापर करतात, जोपर्यंत व्यवस्थापन कंपनीला संपुष्टात आणण्याचा किंवा ऑपरेशन्स थांबवण्याचा विचार करत नाही किंवा तसे करण्याशिवाय कोणताही वास्तववादी पर्याय नाही.

कंपनीच्या वित्तीय अहवाल प्रक्रियेवर देखरेख करण्याची जबाबदारी देखील संचालक मंडळावर आहे.

सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणासाठी लेखापरीक्षकांच्या जबाबदाऱ्या

आमची उद्दिष्टे म्हणजे संपूर्णपणे सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रे फसवणूक किंवा त्रुटी व भौतिक चुकीची विधाने नाहीत याबद्दल वाजवी खात्री मिळवणे आणि आमचे मत समाविष्ट करणारा लेखापरीक्षकाचा अहवाल जारी करणे. वाजवी आश्वासन ही उच्च पातळीची हमी आहे परंतु SA नुसार केलेल्या लेखापरीक्षणात नेहमीच एखादी महत्त्वाची चुकीची विधाने आढळतील याची हमी नाही. चुकीची विधाने फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे उद्भवू शकतात आणि जर वैयक्तिकरित्या किंवा एकत्रितपणे, या सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणांच्या आधारे घेतलेल्या वापरकर्त्यांच्या वित्तीय निर्णयांवर त्यांचा प्रभाव पडण्याची अपेक्षा केली जाऊ शकते तर ती महत्त्वाची मानली जातात. SA सोबतच्या लेखापरीक्षणाचा भाग म्हणून, आम्ही व्यावसायिक निर्णय घेतो आणि संपूर्ण लेखापरीक्षणादरम्यान व्यावसायिक संशयवाद राखतो. आम्ही हे देखील करतो:

- सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये, फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे, महत्त्वाच्या चुकीच्या विधानांचे धोके ओळखा आणि त्यांचे मूल्यांकन करा, त्या जोखमींना प्रतिसाद देणाऱ्या लेखापरिक्षण प्रक्रियांची रचना करा आणि त्यांचे पालन करा आणि आमच्या मताला आधार देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य लेखापरिक्षण पुरावे मिळवा. फसवणुकीमुळे उद्भवणारे महत्त्वाचे चुकीचे विधान शोधून न येण्याचा धोका चुकीमुळे उद्भवणाऱ्यापेक्षा जास्त असतो, कारण फसवणुकीत संगनमत, खोटेपणा, हेतुपुरस्सर चुका, चुकीचे सादरीकरण किंवा अंतर्गत नियंत्रणाचे उल्लंघन यांचा समावेश असू शकतो.

- परिस्थितीनुसार योग्य असलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रिया आखण्यासाठी लेखापरिक्षणशी संबंधित अंतर्गत नियंत्रणाची समज मिळवा. कायद्याच्या कलम १४३(३)(१) अंतर्गत, कंपनीकडे वित्तीय विवरणांच्या संदर्भात पुरेसे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण आहे की नाही आणि अशा नियंत्रणांची कार्यप्रणाली प्रभावी आहे की नाही यावर आमचे मत व्यक्त करण्यास किंवा व्यक्त करण्यास आम्ही जबाबदार आहोत.

- वापरल्या जाणाऱ्या लेखा धोरणांची योग्यता आणि व्यवस्थापनाने केलेल्या लेखा अंदाजांची आणि संबंधित खुलाशांची वाजवीता यांचे मूल्यांकन करा.

- व्यवस्थापनाने लेखाविषयक चालू चिंता आधाराचा वापर कसा करावा आणि मिळालेल्या लेखापरीक्षण पुराव्याच्या आधारावर, कंपनीच्या चालू चिंता म्हणून सुरू ठेवण्याच्या क्षमतेवर लक्षणीय शंका निर्माण करणाऱ्या घटना किंवा परिस्थितींशी संबंधित एखादी महत्त्वाची अनिश्चितता अस्तित्वात आहे का याचा निष्कर्ष काढा. जर आपण असा निष्कर्ष काढला की एखादी महत्त्वाची अनिश्चितता अस्तित्वात आहे, तर आपल्याला आमच्या लेखापरीक्षकाच्या अहवालात सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणांमधील संबंधित खुलाशांकडे लक्ष वेधावे लागेल किंवा जर असे खुलासे अपुरे असतील तर आमचे मत सुधारावे लागेल. आमचे निष्कर्ष आमच्या लेखापरीक्षकाच्या अहवालाच्या तारखेपर्यंत मिळालेल्या लेखापरीक्षण पुराव्यांवर आधारित आहेत. तथापि, भविष्यातील घटना किंवा परिस्थिती कंपनीला चालू चिंता म्हणून सुरू ठेवण्यापासून रोखू शकतात.

- सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांचे एकूण सादरीकरण, रचना आणि आशय, ज्यामध्ये खुलासे समाविष्ट आहेत, आणि सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रे अंतर्निहित व्यवहार आणि घटनांचे प्रतिनिधित्व अशा प्रकारे करतात की ज्यामुळे निष्पक्ष सादरीकरण होईल याचे मूल्यांकन करा. आम्ही प्रशासनाचा कारभार सांभाळणाऱ्यांशी, इतर बाबींबरोबरच, लेखापरीक्षणाची नियोजित व्याप्ती आणि वेळ आणि आमच्या लेखापरीक्षणादरम्यान आढळलेल्या अंतर्गत नियंत्रणातील कोणत्याही महत्त्वपूर्ण कमतरतांसह, महत्त्वपूर्ण लेखापरीक्षण निष्कर्षांबद्दल संवाद साधतो. आम्ही प्रशासनाचा कारभार सांभाळणाऱ्यांना स्वातंत्र्याबाबत संबंधित नैतिक आवश्यकतांचे पालन केले आहे असे विधान देखील प्रदान करतो आणि त्यांच्याशी आमच्या स्वातंत्र्यावर आणि लागू असल्यास, संबंधित सुरक्षा उपायांवर वाजवीपणे परिणाम करणारे सर्व संबंध आणि इतर बाबींबद्दल संवाद साधतो. प्रशासनाचा कारभार सांभाळणाऱ्यांशी संवाद साधलेल्या बाबींवरून, आम्ही त्या बाबी निश्चित करतो ज्या सध्याच्या काळातील सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणात सर्वात महत्त्वाच्या होत्या आणि म्हणूनच त्या प्रमुख लेखापरीक्षण बाबी आहेत. कायदा किंवा नियमन या प्रकरणाबद्दल सार्वजनिक माहिती देण्यास प्रतिबंध करत नसल्यास किंवा अत्यंत दुर्मिळ परिस्थितीत, आम्ही असे ठरवतो की आमच्या अहवालात एखादी बाब कळवू नये कारण असे करण्याचे प्रतिकूल परिणाम अशा संप्रेषणाच्या सार्वजनिक हिताच्या फायद्यांपेक्षा जास्त असण्याची अपेक्षा केली जाईल, तर आम्ही आमच्या लेखापरीक्षकांच्या अहवालात या बाबींचे वर्णन करतो.

इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल

१. कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १७३ च्या तरतुदींचे पालन न करण्याबाबत सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप ३२ चा संदर्भ घ्या कारण कंपनीने फक्त दोन संचालक मंडळाच्या बैठका घेतल्या आहेत.

२. कायद्याच्या कलम १४३ च्या उप-कलम (११) च्या संदर्भात भारत सरकारच्या केंद्र सरकारने जारी केलेल्या कंपनी (लेखापरिक्षणरचा अहवाल) आदेश, २०२० नुसार, आम्ही लागू असलेल्या मर्यादेपर्यंत , आदेशाच्या परिच्छेद ३ आणि ४ मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या बाबींवरील विधान परिशिष्ट – अ मध्ये देतो.

३. कायद्याच्या कलम १४३(३) नुसार आवश्यकतेनुसार, आम्ही अहवाल देतो की:

अ) आमच्या लेखापरीक्षणाच्या उद्देशाने आमच्या ज्ञानानुसार आणि विश्वासानुसार आवश्यक असलेली सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरणे आम्ही शोधली आहेत आणि ती मिळवली आहेत.

ब) आमच्या मते, कंपनीने कायद्यानुसार आवश्यक असलेल्या योग्य हिशोबाची पुस्तके ठेवली आहेत, जी आम्ही त्या पुस्तकांच्या तपासणीवरून दिसून येतात आणि ज्या शाखांना आम्ही भेट दिली नाही त्यांच्याकडून आमच्या लेखापरीक्षणाच्या उद्देशाने पुरेसे योग्य परतावे प्राप्त झाले आहेत.

क) या अहवालात हाताळलेले सुधारित स्वतंत्र ताळेबंद, नफा आणि तोट्याचे सुधारित स्वतंत्र विवरणपत्र आणि सुधारित स्वतंत्र रोख प्रवाह विवरणपत्र हे लेखापुस्तकांशी आणि आम्ही भेट न दिलेल्या शाखा/युनिट्सकडून मिळालेल्या परतावांशी सुसंगत आहेत.

ड) आमच्या मते, पात्र मताच्या आधाराच्या परिच्छेद १ ते १२ मध्ये वर्णन केलेल्या बाबींचा परिणाम वगळता, उपरोक्त सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणे कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ च्या नियम ७ सह वाचलेल्या कायद्याच्या कलम १३३ अंतर्गत निर्दिष्ट केलेल्या लेखा मानकांचे पालन करतात.

इ) कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १६४ (२) च्या तरतुदी सरकारी कंपनी असल्याने कंपनीला लागू होत नाहीत.

फ) कंपनीच्या वित्तीय विवरणांच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची पर्याप्तता आणि अशा नियंत्रणांची कार्यप्रणाली प्रभावीता या संदर्भात, परिशिष्ट ब मधील आमचा स्वतंत्र अहवाल पहा .

ज) सुधारित कायद्याच्या कलम १९७(१६) च्या आवश्यकतांनुसार, लेखापरीक्षकाच्या अहवालात समाविष्ट करावयाच्या इतर बाबींबाबत, आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार, कंपनीने वर्षभरात तिच्या संचालकांना दिलेला मोबदला कायद्याच्या कलम १९७ च्या तरतुदींचे पालन करतो.

ह) आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार, कंपन्या (लेखापरिक्षण आणि लेखापरिक्षण र्स) नियम, २०१४ च्या नियम ११ नुसार लेखापरीक्षकांच्या अहवालात समाविष्ट करावयाच्या इतर बाबींबाबत:

१. कंपनीने तिच्या सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये (वित्तीय विवरणपत्रांसाठी टीप क्रमांक २६ पहा) ३१ मार्च २०२२ पर्यंत प्रलंबित खटल्यांचा तिच्या वित्तीय स्थितीवर होणारा परिणाम उघड केला आहे;

२. कंपनीकडे डेरिव्हेटिव्ह करारांसह दीर्घकालीन करार नव्हते ज्यात कोणतेही लक्षणीय अपेक्षित नुकसान झाले होते;

३. कंपनीने गुंतवणूकदार शिक्षण आणि संरक्षण निधीमध्ये हस्तांतरित करण्याची आवश्यकता असलेली कोणतीही रक्कम नव्हती.

४. अ. व्यवस्थापनाने असे प्रतिनिधित्व केले आहे की, सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ४८ (अ) मध्ये उघड केल्याप्रमाणे, कंपनीने परदेशी संस्था (मध्यस्थ) सह इतर कोणत्याही व्यक्ती किंवा संस्थेला किंवा संस्थेत कोणताही निधी अग्रिम किंवा कर्ज दिलेला नाही किंवा गुंतवलेला नाही (उधार घेतलेल्या निधीतून किंवा शेअर प्रीमियममधून किंवा इतर कोणत्याही स्रोतांमधून किंवा प्रकारच्या निधीतून), या समजुतीसह, लेखी स्वरूपात नोंदवलेले असो किंवा अन्यथा, की मध्यस्थ, थेट किंवा अप्रत्यक्षपणे, कंपनी (अंतिम लाभार्थी) द्वारे किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे ओळखल्या जाणाऱ्या इतर व्यक्ती किंवा संस्थांना कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल किंवा अंतिम लाभार्थींच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम प्रदान करेल;

ब. व्यवस्थापनाने असे प्रतिनिधित्व केले आहे की, त्यांच्या सर्वोत्तम ज्ञान आणि विश्वासानुसार, सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ४८ (ल) मध्ये उघड केल्याप्रमाणे, कंपनीला कोणत्याही व्यक्ती किंवा संस्थेकडून, ज्यामध्ये परदेशी संस्था (मध्यस्थ) समाविष्ट आहे, कोणताही निधी प्राप्त झालेला नाही, लेखी स्वरूपात नोंदवलेली असो किंवा अन्यथा, कंपनी, प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे, निधी देणारे पक्ष (अंतिम लाभार्थी) द्वारे किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे ओळखल्या जाणाऱ्या इतर व्यक्ती किंवा संस्थांना कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल किंवा अंतिम लाभार्थींच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम प्रदान करेल;

क. परिस्थितीनुसार वाजवी आणि योग्य मानल्या गेलेल्या लेखापरीक्षण प्रक्रियांच्या आधारे, आमच्या लक्षात असे काहीही आले नाही ज्यामुळे आम्हाला असे वाटले असेल की वरील उप-खंड (अ) आणि (ब) अंतर्गत सादर केलेल्या निवेदनांमध्ये कोणतेही महत्त्वाचे चुकीचे विधान आहे.

ड. सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ४६ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, कंपनीने २०२१-२२ या वित्तीय वर्षात कोणताही लाभांश दिलेला नाही आणि संचालक मंडळाने २०२१-२२ या वर्षासाठी ३८.५० लाख रुपयांचा लाभांश प्रस्तावित केला आहे.

आय) कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(५) अंतर्गत आवश्यकतेनुसार, वर उल्लेख केलेल्या आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे, आम्ही परिशिष्ट क नुसार , भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखापरिक्षकांनी जारी केलेले निर्देश, त्यावर केलेली कारवाई आणि कंपनीच्या खात्यांवर आणि वित्तीय विवरणांवर होणारा वित्तीय परिणाम यासोबत जोडत आहोत.

एनबीएस अँड कंपनी साठी

(सनदी लेखापाल)

फर्म रजिस्ट्रेशन क्र. : ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट

(भागीदार)

सदस्यता क्रमांक : ०४८०९४

UDIN : 25048094BMLYAU7964

ठिकाण : मुंबई

तारीख : २० जून २०२५

स्वतंत्र लेखापरीक्षकांचा अहवाल (परिशिष्ट - अ)

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय विवरणपत्रांवर कंपनीच्या सदस्यांना आमच्या स्वतंत्र लेखापरीक्षकांच्या अहवालातील 'इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल' या परिच्छेद २ मध्ये उल्लेख केल्याप्रमाणे.

कंपन्यांच्या (लेखापरिक्षण रचा अहवाल) आदेश, २०२० च्या परिच्छेद ३ आणि ४ मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या बाबींवरील विधान:

१.

अ) (अ) कंपनीने मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणांचे परिमाणात्मक तपशील आणि परिस्थिती यासह संपूर्ण तपशील दर्शविणारे योग्य रेकॉर्ड ठेवलेले नाहीत.

(ब) कंपनीने अमूर्त मालमत्तेचे परिमाणात्मक तपशील आणि परिस्थितीसह संपूर्ण तपशील दर्शविणारे योग्य रेकॉर्ड ठेवलेले नाहीत.

ब) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि कंपनीच्या नोंदींच्या आमच्या तपासणीच्या आधारे, व्यवस्थापनाने वाजवी अंतराने प्रॉपर्टी प्लांट आणि उपकरणांची प्रत्यक्ष पडताळणी केली आहे. आमच्या मते, कंपनीचे स्वरूप आणि आकार आणि तिच्या मालमत्तेचे स्वरूप पाहता भौतिक पडताळणीची ही कालावधी वाजवी आहे. अशा पडताळणीत कोणतीही महत्त्वाची तफावत आढळली नाही.

क) आम्हाला प्रदान केलेल्या नोंदणीकृत विक्री करार/हस्तांतरण करार/हस्तांतरण कराराच्या तपासणीच्या आधारे, आम्ही अहवाल देतो की, मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे अंतर्गत समाविष्ट केलेल्या वित्तीय विवरणांमध्ये उघड केलेल्या सर्व स्थावर मालमत्तेचे मालकी हक्क करार ताळेबंदाच्या तारखेनुसार कंपनीच्या नावावर आहेत.

ड) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार, ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षात, कंपनीने तिच्या मालमत्तेचे, वनस्पती आणि उपकरणे आणि अमूर्त मालमत्तांचे किंवा दोन्हीचे पुनर्मूल्यांकन केलेले नाही.

इ) कंपनीच्या व्यवस्थापनाने आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार, बेनामी व्यवहार (प्रतिबंध) कायदा, १९८८ (१९८८ चा ४५) आणि त्याअंतर्गत बनवलेल्या नियमांनुसार कंपनीविरुद्ध कोणतीही बेनामी मालमत्ता धारण केल्याबद्दल कोणतीही कार्यवाही सुरू केलेली नाही किंवा प्रलंबित नाही.

२. अ. व्यवस्थापनाने वर्षभरात इन्व्हेंटरीची प्रत्यक्ष पडताळणी केली आहे. आमच्या मते, व्यवस्थापनाने पडताळणीची वारंवारता वाजवी आहे आणि अशा पडताळणीसाठी व्याप्ती आणि प्रक्रिया योग्य आहे. अशा भौतिक पडताळणीत प्रत्येक वर्गाच्या इन्व्हेंटरीसाठी एकूण १०% किंवा त्याहून अधिक तफावत आढळली नाही.

ब. चालू मालमत्तेच्या सुरक्षिततेच्या आधारावर कंपनीला वर्षभरात कोणत्याही वेळी बँका किंवा वित्तीय संस्थांकडून कोणतेही खेळते भांडवल मंजूर झालेले नाही आणि म्हणून ऑर्डरच्या कलम ३(ii)(ब) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.

३. अ) वर्षभरात, कंपनीने कंपन्या, फर्म्स, मर्यादित दायित्व भागीदारी किंवा इतर कोणत्याही पक्षांना कर्ज, कर्जाच्या स्वरूपातील आगाऊ रक्कम, हमी किंवा सुरक्षा प्रदान केलेली नाही. त्यानुसार, आदेशाच्या कलम ३(iii)(अ) नुसार अहवाल देण्याची आवश्यकता कंपनीला लागू नाही.

ब. वर्षभरात, कंपनीने कंपन्या, फर्म्स, मर्यादित दायित्व भागीदारी किंवा इतर कोणत्याही पक्षांना गुंतवणूक केलेली नाही, हमी दिलेली नाही, सुरक्षा प्रदान केलेली नाही आणि कर्ज स्वरूपात कर्जे आणि आगाऊ रक्कम दिली नाही. त्यानुसार, ऑर्डरच्या कलम ३(iii)(ब) नुसार अहवाल देण्याची आवश्यकता कंपनीला लागू नाही.

क. वर्षभरात, कंपनीने कंपन्या, फर्म्स, मर्यादित दायित्व भागीदारी किंवा इतर कोणत्याही पक्षांना कोणतीही हमी किंवा सुरक्षा प्रदान केलेली नाही किंवा कर्जाच्या स्वरूपात कोणतेही कर्ज आणि आगाऊ रक्कम दिली नाही. त्यानुसार, ऑर्डरच्या कलम ३(iii)(क) ते ३(iii)(फ) नुसार अहवाल देण्याची आवश्यकता कंपनीला लागू नाही.

४. आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार, कायद्याच्या कलम १८५ आणि १८६ च्या तरतुदी लागू नसतील अशा कोणत्याही कर्जे, हमी आणि सिक्युरिटीज देण्यात आल्या नाहीत. म्हणून त्यावर भाष्य केले जात नाही. आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार, कंपनीने केलेल्या गुंतवणुकीसाठी कायद्याच्या कलम १८६ च्या तरतुदींचे कंपनीने पालन केले आहे .

५. कंपनीने जनतेकडून कोणत्याही ठेवी स्वीकारल्या नाहीत आणि म्हणूनच भारतीय रिझर्व्ह बँकेने जारी केलेले निर्देश आणि कलम ७३ ते ७६ किंवा कायद्याच्या इतर कोणत्याही संबंधित तरतुदी आणि त्याअंतर्गत तयार केलेल्या नियम लागू नाहीत. म्हणून, आदेशाच्या कलम ३(V) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.

६. कंपनीकडे उपलब्ध असलेला नवीनतम खर्च लेखापरीक्षण अहवाल वित्तीय वर्ष २०२०–२१ चा आहे. त्यानंतरच्या कालावधीसाठी खर्च लेखापरीक्षण प्रक्रिया सुरू आहे. कंपनीने उत्पादित केलेल्या उत्पादनांच्या खर्चाच्या नोंदी राखण्यासाठी, कायद्याच्या कलम १४८(१) अंतर्गत कंपनीने राखलेल्या हिशोबपुस्तकांचा आम्ही विस्तृतपणे आढावा घेतला आहे आणि आमचे असे मत आहे की प्रथमदर्शनी, विहित हिशोब आणि नोंदी तयार आणि राखल्या गेल्या आहेत. तथापि, आम्ही खर्चाच्या नोंदी अचूक आहेत की पूर्ण आहेत हे ठरवण्यासाठी त्यांची तपशीलवार तपासणी केलेली नाही.

७. (अ) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि आम्ही तपासलेल्या नोंदींवर आधारित, आमच्या मते, कंपनी योग्य अधिकाऱ्यांकडे आयकर, वस्तू आणि सेवा कर, मूल्यवर्धित कर, उपकर, भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचारी राज्य विमा, सीमाशुल्क, उत्पादन शुल्क आणि इतर साहित्य वैधानिक देयके यासह निर्विवाद वैधानिक देयके नियमितपणे जमा करते.

आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार, योग्य अधिकाऱ्यांकडे लागू असलेल्या आयकर, वस्तू आणि सेवा कर, मूल्यवर्धित कर, उपकर, भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचारी राज्य विमा, सीमाशुल्क, उत्पादन शुल्क आणि इतर साहित्य वैधानिक देयके यांच्या संदर्भात देय असलेली कोणतीही निर्विवाद रक्कम ३१ मार्च २०२२ पर्यंत देय झाल्याच्या तारखेपासून सहा महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी थकबाकीदार नव्हती.

(ब) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि कंपनीच्या नोंदींच्या तपासणीच्या आधारे, ३१ मार्च २०२२ पर्यंत खालील बाबी वगळता उत्पन्न कर, विक्री कर, सेवा कर, सीमा शुल्क, उत्पादन शुल्क, मूल्यवर्धित कर, जीएसटी आणि उपकर यांच्या संदर्भात कोणतेही विवादित देयके नाहीत:

अ. क्र.	कायद्याचे नाव	कालावधी	रक्कम (लाखात)	वाद प्रलंबित असलेला मंच
१	आयकर	निर्धारण वर्ष पत्रक २००८–०९	१७.३०	अधिकारक्षेत्रीय AO
२	आयकर	निर्धारण वर्ष पत्रक २००९–१०	३.७३	अधिकारक्षेत्रीय AO
३	आयकर	निर्धारण वर्ष पत्रक २०११–१२	५७.०४	उच्च न्यायालय
४	विक्री कर	वित्तीय वर्ष २००२–०३ आणि २००३–०४	१३.८६	विक्रीकर अपील विभागाचे सह आयुक्त
५	विक्री कर	वित्तीय वर्ष २०११–१२ आणि २०१२–१३	३६१.०१	विक्रीकर अपील विभागाचे सह आयुक्त
६	विक्री कर	वित्तीय वर्ष २०१३–१४	२३०.६९	विक्रीकर अपील उपायुक्त
७	विक्री कर	वित्तीय वर्ष २०१४–१५	१८२.७९	विक्रीकर अपील उपायुक्त
८	विक्री कर	वित्तीय वर्ष २०१५–१६	१४४.०२	विक्रीकर अपील उपायुक्त
९	विक्री कर	वित्तीय वर्ष २०१६–१७	८२७.८५	विक्रीकर अपील उपायुक्त
१०	विक्री कर	वित्तीय वर्ष २०१७–१८	३५६.४४	विक्रीकर अपील उपायुक्त

८. आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि नोंदींच्या तपासणीवर आधारित, आयकर कायदा, १९६१ (१९६१ चा ४३) अंतर्गत कर मूल्यांकनात वर्षाकाठी पूर्वी नोंदवलेल्या उत्पन्नाशी संबंधित कोणतेही व्यवहार सादर केलेले नाहीत किंवा उत्पन्न म्हणून उघड केलेले नाहीत.

९. अ) कंपनीने वर्षभरात कोणत्याही कर्जदात्याकडून कोणतेही कर्ज किंवा इतर कर्ज घेतलेले नाही. त्यानुसार, ऑर्डरच्या कलम ३(ix)(ब) ते (फ) अंतर्गत अहवाल लागू होत नाही.

१०. (अ) कंपनीने प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफर किंवा पुढील सार्वजनिक ऑफर (कर्ज साधनांसह) द्वारे पैसे उभारलेले नाहीत आणि म्हणून ऑर्डरच्या कलम ३(x)(अ) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही. कंपनीने वर्षभरात कोणतेही मुदत कर्ज घेतलेले नाही.

(ब) कंपनीने वर्षभरात शेअर्स किंवा परिवर्तनीय डिबेंचर्सचे (पूर्णपणे, अंशतः किंवा पर्यायी परिवर्तनीय) कोणतेही प्राधान्य वाटप किंवा खाजगी प्लेसमेंट केलेले नाही आणि म्हणूनच ऑर्डरच्या कलम ३(x)(ब) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.

११. (अ) कंपनीच्या हिशेबपुस्तकांच्या आणि नोंदींच्या तपासणी दरम्यान, आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि व्यवस्थापनाने केलेल्या निवेदनांनुसार, वर्षभरात कंपनीच्या अधिकाऱ्यांनी किंवा कर्मचाऱ्यांनी कोणतीही फसवणूक केल्याचे लक्षात आले नाही किंवा नोंदवले गेले नाही.

(ब) कंपनी कायद्याच्या कलम १४३ च्या उपकलम (१२) अंतर्गत कंपनी (लेखापरिक्षण आणि लेखापरिक्षणर्स) नियम, २०१४ च्या नियम १३ अंतर्गत विहित केलेल्या फॉर्म एडीटी–४ मध्ये वर्षभरात केंद्र सरकारकडे कोणताही अहवाल दाखल केलेला नाही.

(क) कंपनीच्या हिशेबपुस्तके आणि नोंदी तपासताना आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि व्यवस्थापनाने केलेल्या निवेदनांनुसार कंपनीला कोणत्याही व्हिसल–ब्लोअर तक्रारी प्राप्त झालेल्या नाहीत.

१२. आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी निधी कंपनी नाही. त्यानुसार, आदेशाच्या कलम ३(xii)(अ), (ब) आणि (क) च्या तरतुदी लागू नाहीत.

१३. आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि कंपनीच्या नोंदींच्या आमच्या तपासणीवर आधारित, संबंधित पक्षांसोबतचे व्यवहार कायद्याच्या कलम १७७ आणि १८८ चे पालन करतात, जेथे लागू असेल, आणि अशा व्यवहारांचे तपशील लागू लेखा मानकांनुसार आवश्यक असलेल्या वित्तीय विवरणांमध्ये उघड केले आहेत.

१४. (अ) आमच्या मते आणि आमच्या तपासणीनुसार, कंपनीकडे अंतर्गत लेखापरीक्षण प्रणाली आहे जी तिच्या व्यवसायाच्या आकार आणि स्वरूपाशी सुसंगत आहे.

(ब) आम्ही कंपनीने आतापर्यंत जारी केलेल्या लेखापरीक्षण कालावधीसाठी दिलेल्या अंतर्गत लेखापरीक्षण अहवालांचा विचार केला आहे.

१५. आमच्या मते कंपनीने तिच्या संचालकांशी किंवा तिच्या संचालकांशी संबंधित व्यक्तींशी कोणतेही रोख नसलेले व्यवहार केलेले नाहीत आणि म्हणूनच कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १९२ मधील तरतुदी कंपनीला लागू होत नाहीत.

१६. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया कायदा, १९३४ च्या कलम ४५–IA अंतर्गत कंपनीची नोंदणी करणे आवश्यक नाही, म्हणून आदेशाच्या परिच्छेद ३ (xvi) (अ), (ब), (क) आणि (ड) च्या तरतुदी लागू नाहीत.

१७. आमच्या लेखापरीक्षणात समाविष्ट असलेल्या वित्तीय वर्षात आणि त्याच्या लगतच्या मागील वित्तीय वर्षात कंपनीला रोख नुकसान झालेले नाही.

१८. वर्षभरात कंपनीच्या वैधानिक लेखापरीक्षकाने राजीनामा दिलेला नाही आणि त्यानुसार हे कलम लागू नाही.

१९. आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि वित्तीय गुणोत्तरांच्या आधारे, वित्तीय मालमत्तेच्या वसुली आणि वित्तीय दायित्वांच्या देयकाच्या अपेक्षित तारखा, वित्तीय विवरणपत्रांसह असलेली इतर माहिती, संचालक मंडळ आणि व्यवस्थापन योजनांविषयीचे आमचे ज्ञान आणि गृहीतकांना समर्थन देणाऱ्या पुराव्यांच्या आमच्या तपासणीच्या आधारे, आमच्या लक्षात असे काहीही

आले नाही, ज्यामुळे आम्हाला असे वाटते की लेखापरीक्षण अहवालाच्या तारखेपर्यंत कोणतीही महत्त्वाची अनिश्चितता अस्तित्वात आहे की कंपनी ताळेबंदाच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या कालावधीत देय असलेल्या ताळेबंदाच्या तारखेला अस्तित्वात असलेल्या दायित्वांची पूर्तता करण्यास सक्षम नाही. तथापि, आम्ही असे जाहीर करतो की हे कंपनीच्या भविष्यातील व्यवहार्यतेबद्दल आश्वासन नाही. आम्ही पुढे असे जाहीर करतो की आमचा अहवाल लेखापरीक्षण अहवालाच्या तारखेपर्यंतच्या तथ्यांवर आधारित आहे आणि आम्ही कोणतीही हमी देत नाही किंवा कोणतीही हमी देत नाही की ताळेबंदाच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या कालावधीत देय असलेल्या सर्व दायित्वे कंपनीकडून जेव्हा देय होतील तेव्हा त्या पूर्ण केल्या जातील.

२०. (अ) चालू प्रकल्पांव्यतिरिक्त, कंपनीने वित्तीय वर्षाच्या अखेरीस खर्च न केलेली कंपनी सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी (CSR) रक्कम वेगळ्या बँक खात्यात हस्तांतरित केलेली नाही जी कायद्याच्या कलम १३५ (६) च्या तरतुदींचे पालन न करणे आहे.

(ब) आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, चालू प्रकल्पांच्या बाबतीत कोणतीही अखर्चित रक्कम नाही आणि म्हणून आदेशाचा कलम ३(XX)(ब) लागू होत नाही.

एनबीएस अँड कंपनी साठी

(सनदी लेखापाल)

फर्म रजिस्ट्रेशन क्र. : ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट

(भागीदार)

सदस्यता क्रमांक : ०४८०९४

UDIN : 25048094BMLYAU7964

ठिकाण : मुंबई

तारीख : २० जून २०२५

स्वतंत्र लेखापरीक्षकांचा अहवाल (परिशिष्ट - ब)

कंपनी कायदा, २०१३ ('कायदा') च्या कलम १४३ च्या उपकलम ३ च्या कलम (i) अंतर्गत अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांवरील अहवाल

आम्ही ३१ मार्च २०२२ रोजी महाराष्ट्र कृषी-उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित (कंपनी) च्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचे लेखापरिक्षण केले आहे, त्या तारखेला संपलेल्या वर्षासाठी कंपनीच्या सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या आमच्या लेखापरिक्षण सह.

मत :-

अ. वित्तीय अहवालांवरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या प्रभावीपणाच्या डिझाइनच्या पर्याप्ततेबद्दल पात्र मत.

पात्र मत :-

आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे, ३१ मार्च २०२२ रोजी कंपनीच्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या पर्याप्ततेमध्ये खालील महत्त्वाच्या कमकुवतपणा ओळखल्या गेल्या आहेत:

१. कंपनीकडे अधिकार सोपवण्याचे काम आहे परंतु त्यांच्याकडे मानक कार्यप्रणाली आणि जोखीम नियंत्रण मॅट्रिक्सचे मॅन्युअल नाही. कंपनीकडे वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांसाठी लेखी/दस्तऐवजीकरण केलेले फ्रेमवर्क नव्हते. तथापि, व्यवहार कमी गुंतागुंतीचे असल्याने आणि व्यवस्थापनाचे खूप कमी स्तर असल्याने, आम्ही वर्षाच्या अखेरीस वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे आणि त्याच्या कार्यप्रणालीच्या प्रभावीतेबद्दल पुरेसे लेखापरिक्षण पुरावे मिळविण्यासाठी क्रियाकलापांचे निरीक्षण, कमी औपचारिक कागदपत्रांची तपासणी इत्यादी इतर प्रक्रियांसह थेट चौकशीद्वारे नियंत्रणांची चाचणी घेण्यावर अवलंबून आहोत.

२. खतांच्या खरेदीवरील सूट/सवलत योग्य कालावधीत जमा करण्यासाठी कंपनीकडे योग्य अंतर्गत नियंत्रण प्रणाली नाही. सध्याच्या प्रणालीमुळे पुरवठादाराला पैसे देतानाच सूट/सवलत मोजली जाते. यामुळे प्रत्यक्ष खरेदीच्या कालावधीनंतरच्या काळात सूट/सवलत मोजली जाते ज्यामुळे खरेदी आणि पुरवठादाराच्या दायित्वांमध्ये वाढ होते. अशाप्रकारे, कंपनी लेखा प्रणालीपासून दूर जाते.

३. खरेदी देयकाच्या आधारे खरेदी म्हणून बुक केलेले साहित्य प्रत्यक्षात कंपनीला मिळाले आहे की नाही याची पडताळणी करण्यासाठी कंपनीकडे योग्य अंतर्गत नियंत्रण प्रणाली नाही. यामुळे खरेदीचे अतिरिक्त बुकिंग आणि पुरवठादाराचे दायित्व वाढण्याची शक्यता आहे.

ब. वित्तीय अहवालांवरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या कार्यात्मक परिणामकारकतेबद्दल पात्र मत आणि अशा नियंत्रणांच्या पर्याप्ततेबद्दल असुधारित मत.

पात्र मत :-

आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे, ३१ मार्च २०२२ रोजी कंपनीच्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या कार्यात्मक प्रभावीतेमध्ये खालील महत्त्वाच्या कमकुवतपणा आढळून आल्या आहेत:

१. वर्षाच्या अखेरीस कंपनीच्या व्यापार प्राप्तीयोग्य देयकांची वयानुसार यादी काढण्यावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे प्रभावीपणे कार्यरत नव्हती. त्यामुळे, कंपनी तिच्या थकीत कर्जदारांशी प्रभावीपणे पाठपुरावा करू शकत नाही आणि कंपनीच्या पुस्तकांमध्ये व्यापार प्राप्तीयोग्य देयकांची कमी/जास्त तरतूद देखील करू शकते.

२. अभियांत्रिकी विभागाच्या थकबाकीदार व्यापार प्राप्तींविरुद्ध सरकारकडून मिळालेल्या अनुदानांचे समायोजन करण्यावरील कंपनीचे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रभावीपणे कार्यरत नव्हते ज्यामुळे व्यापार प्राप्ती आणि अनुदान देयतेचे प्रमाण वाढवून दाखवले जाऊ शकते आणि संशयास्पद व्यापार प्राप्तींची चुकीची तरतूद केली जाऊ शकते.

३. पुरवठादार शिल्लक रकमेची पुष्टी मिळवण्यावर आणि ती जुळवून घेण्यावर कंपनीचे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रभावीपणे कार्यरत नव्हते ज्यामुळे कंपनी पुरवठादार शिल्लक रकमेची वाढ किंवा कमी दाखवू शकते आणि जर काही फरक असतील तर त्यांची ओळख पटवण्यास आणि प्रमाणित करण्यास विलंब होऊ शकतो, जे पुस्तकांमध्ये समायोजित करणे आवश्यक आहे. प्राप्तीयोग्य आणि देय रकमेबाबत सरकारी संस्थांकडून पुष्टी मिळविण्याची कोणतीही व्यवस्था नाही.

४. खत विभागाच्या मॅन्युअल रजिस्टरमध्ये ठेवलेल्या पुरवठादारांच्या थकबाकीची सिस्टीममध्ये दर्शविलेल्या शिल्लकीशी जुळणी करण्यावर कंपनीचे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण होते. तथापि, सिस्टम प्रभावीपणे कार्य करत नव्हती ज्यामुळे कंपनी पुरवठादार शिल्लक जास्त किंवा कमी दाखवू शकते आणि अशा जुळणीमुळे उद्भवणारे कोणतेही फरक जुळवून घेण्यास आणि समायोजित करण्यास विलंब होऊ शकतो.

५. कंपनीचे स्थिर मालमत्तेवरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण कमकुवत आहे. मागील वर्षांपासून पुढे आणलेल्या स्थिर मालमत्तेच्या शिल्लक रकमेत ओळखता न येणारी क्रेडिट शिल्लक होती जी वर्षभरात इतर मालमत्तेत एकत्रित केली गेली. खालील विसंगती लक्षात आल्या आहेत:

- स्थिर मालमत्ता टॅग केल्या जात नाहीत ज्यामुळे आम्ही विल्हेवाटीसाठी ठेवलेल्या मालमत्तेची ओळख पटवू शकत नाही आणि ती लेखा पुस्तकांमध्ये स्वतंत्रपणे नोंदवली जात नाही.
- संस्थेने स्थिर मालमत्तेची विक्री पूर्ण करण्यासाठी पुरेसे योग्य पुरावे व्यवस्थापन देऊ शकत नाही.
- कंपनीच्या लेखा धोरणानुसार, मालमत्तेचे उपयुक्त आयुष्य संपल्यानंतर ५% भंगार मूल्य ठेवले जाते आणि कंपनी कायदा, २०१३ च्या अनुसूची–२ नुसार मालमत्तेचे उपयुक्त आयुष्य अंदाजे केले जाते. भंगार मालमत्ता अंदाजे प्राप्त करण्यायोग्य मूल्यावर उघड केली पाहिजे आणि चालू मालमत्तेअंतर्गत विल्हेवाटीसाठी ठेवलेल्या मालमत्ते म्हणून दाखवली पाहिजे. तथापि, कंपनी ते पाळत नाही.
- मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणांवरील लेखा मानक १० नुसार, मालमत्तेचे घसारा तेव्हा सुरू होते जेव्हा ती वापरासाठी उपलब्ध असते म्हणजेच, जेव्हा ती व्यवस्थापनाने समाविष्ट केलेल्या पद्धतीने कार्य करण्यास सक्षम होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या ठिकाणी आणि स्थितीत असते. कंपनी मालमत्तेच्या उपयुक्त आयुष्याची गणना करण्यासाठी लेखा मानक १० चे पालन करत नाही आणि मालमत्तेच्या इनव्हॉइसच्या तारखेला भांडवलीकरणाची तारीख घेते.
- आम्हाला असे आढळून आले की स्थिर मालमत्ता क्रेडिट बॅलन्स दर्शवित आहेत ज्याचे व्यवस्थापन त्याचे समर्थन करू शकत नाही.
- ताळेबंदात दिसणारे भांडवली काम प्रगतीपथावर आहे ते ताळेबंदाच्या तारखेला केलेल्या पेमेंटवर आधारित आहे, पूर्ण झालेल्या कामाच्या आधारावर नाही. यामुळे AS–१ (अॅक्रुअल बेसिस) साठी विचलन होईल आणि त्याचे कमी/अतिरिक्त मूल्यांकन देखील होईल.

वरील बाबींमध्ये आमचे मत तेवढ्या प्रमाणात पात्र आहे.

'भौतिक कमकुवतपणा' म्हणजे वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणातील कमतरता किंवा कमतरतांचे संयोजन, ज्यामुळे कंपनीच्या वार्षिक किंवा अंतरिम वित्तीय विवरणांमध्ये महत्त्वाची चूक वेळेवर रोखता येणार नाही किंवा शोधता येणार नाही अशी वाजवी शक्यता असते.

आमच्या मते, वरील परिच्छेद अ मध्ये वर्णन केलेल्या भौतिक कमकुवतपणाचे नियंत्रण निकषांच्या उद्दिष्टांच्या साध्यतेवर होणारे परिणाम/संभाव्य परिणाम वगळता, कंपनीने सर्व भौतिक बाबतीत, वित्तीय अहवालावर पुरेसे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण राखले आहे आणि वरील परिच्छेद ब मध्ये वर्णन केलेल्या भौतिक कमकुवतपणाचे परिणाम/संभाव्य परिणाम वगळता, वित्तीय अहवालावरील असे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण ३१ मार्च २०२२ पर्यंत प्रभावीपणे कार्यरत होते, जे कंपनीने स्थापित केलेल्या वित्तीय अहवाल निकषांवर आधारित होते, जे इन्स्टिट्यूट ऑफ सनदी लेखापाल ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणावरील मार्गदर्शन नोटमध्ये नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाच्या आवश्यक घटकांचा विचार करून केले गेले होते.

कंपनीच्या ३१ मार्च २०२२ च्या सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणात लागू केलेल्या लेखापरीक्षण चाचण्यांचे स्वरूप, वेळ आणि व्याप्ती निश्चित करताना आम्ही वर ओळखल्या गेलेल्या आणि नोंदवलेल्या महत्त्वाच्या कमकुवतपणाचा विचार केला आहे आणि या महत्त्वाच्या कमकुवतपणाचा कंपनीच्या सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांवरील आमच्या मतावर परिणाम होत नाही.

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांसाठी व्यवस्थापनाची जबाबदारी

कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी कंपनीने स्थापित केलेल्या वित्तीय अहवाल निकषांवर अंतर्गत नियंत्रण स्थापित करणे आणि राखणे आहे, जे इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकांउंटंट्स ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरिक्षण वरील मार्गदर्शन पत्रात नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाच्या आवश्यक घटकांचा विचार करून केले आहे. या जबाबदाऱ्यांमध्ये कंपनीच्या धोरणांचे पालन करणे, तिच्या मालमत्तेचे संरक्षण करणे, फसवणूक आणि चुका रोखणे आणि शोधणे, लेखा नोंदींची अचूकता आणि पूर्णता आणि कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत आवश्यकतेनुसार विश्वसनीय वित्तीय माहितीची वेळेवर तयारी यासह तिच्या व्यवसायाचे सुव्यवस्थित आणि कार्यक्षम आचरण सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्यरत असलेल्या पुरेशा अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची रचना, अंमलबजावणी आणि देखभाल यांचा समावेश आहे.

लेखापरीक्षकांची जबाबदारी

आमच्या लेखापरीक्षणावर आधारित सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरण अहवालाच्या संदर्भात कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांवर मत व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे. आम्ही आमचे लेखापरीक्षण इन्स्टिट्यूट ऑफ सनदी लेखापाल ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणाला लागू असलेल्या मर्यादेपर्यंत, वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणावरील मार्गदर्शन नोट ('मार्गदर्शन नोट') आणि लेखापरीक्षणावरील मानकांनुसार केले. त्या मानकांनुसार आणि मार्गदर्शन नोटमध्ये आम्ही नैतिक आवश्यकतांचे पालन करणे आणि वित्तीय अहवालावरील पुरेसे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण स्थापित केले गेले आणि राखले गेले की नाही आणि असे नियंत्रण सर्व महत्त्वाच्या बाबतीत प्रभावीपणे चालते की नाही याबद्दल वाजवी खात्री मिळविण्यासाठी लेखापरीक्षणाचे नियोजन आणि अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे.

आमच्या लेखापरीक्षणात वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणालीची पुरेशीता आणि त्यांच्या कार्यात्मक परिणामकारकतेबद्दल लेखापरीक्षण पुरावे मिळविण्यासाठी प्रक्रिया पार पाडणे समाविष्ट आहे. वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या आमच्या लेखापरीक्षणात वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची समज मिळवणे, भौतिक कमकुवतपणा अस्तित्वात आहे की नाही याचे मूल्यांकन करणे आणि मूल्यांकन केलेल्या जोखमीवर आधारित अंतर्गत नियंत्रणाच्या डिझाइन आणि कार्यात्मक प्रभावीतेची चाचणी आणि मूल्यांकन करणे समाविष्ट आहे. निवडलेल्या प्रक्रिया लेखापरीक्षकाच्या निर्णयावर अवलंबून असतात, ज्यामध्ये फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणांच्या महत्त्वाच्या चुकीच्या विधानाच्या जोखमींचे मूल्यांकन समाविष्ट आहे.

आम्हाला असे वाटते की आम्हाला मिळालेले लेखापरिक्षण पुरावे कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणालीवरील वित्तीय अहवालावरील आमच्या लेखापरिक्षण मतासाठी आधार देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य आहेत.

वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचा अर्थ

कंपनीचे वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण ही एक प्रक्रिया आहे जी सामान्यतः स्वीकृत लेखा तत्त्वांनुसार वित्तीय अहवालाची विश्वासार्हता आणि बाह्य हेतूंसाठी वित्तीय विवरणे तयार करण्याबाबत वाजवी हमी प्रदान करण्यासाठी डिझाइन केलेली आहे. कंपनीच्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणामध्ये अशा धोरणे आणि प्रक्रियांचा समावेश आहे ज्या (१) कंपनीच्या मालमत्तेचे व्यवहार आणि विल्हेवाट वाजवी तपशीलवार, अचूक आणि निष्पक्षपणे प्रतिबिंबित करणाऱ्या नोंदी राखण्याशी संबंधित आहेत; (२) सामान्यतः स्वीकृत लेखा तत्त्वांनुसार वित्तीय विवरणे तयार करण्यास परवानगी देण्यासाठी आवश्यकतेनुसार व्यवहार रेकॉर्ड केले जातात आणि कंपनीच्या पावत्या आणि खर्च केवळ कंपनीच्या व्यवस्थापन आणि संचालकांच्या अधिकृततेनुसार केले जात आहेत याची वाजवी हमी प्रदान करा; आणि (३) कंपनीच्या मालमत्तेचे अनधिकृत संपादन, वापर किंवा विल्हेवाट रोखण्यासाठी किंवा वेळेवर शोधण्याबाबत वाजवी हमी प्रदान करा ज्याचा वित्तीय विवरणांवर महत्त्वाचा परिणाम होऊ शकतो.

वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या अंतर्निहित मर्यादा

वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या अंतर्निहित मर्यादांमुळे, ज्यामध्ये संगनमत किंवा नियंत्रणांचे अयोग्य व्यवस्थापन ओव्हरराइड होण्याची शक्यता समाविष्ट आहे, त्रुटी किंवा फसवणुकीमुळे महत्त्वाचे चुकीचे विधान होऊ शकते आणि ते शोधले जाऊ शकत नाही. तसेच, भविष्यातील कालावधीसाठी वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या कोणत्याही मूल्यांकनाचे अंदाज परिस्थितीतील बदलांमुळे वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण अपुरे पडण्याचा धोका असतो किंवा धोरणे किंवा प्रक्रियांचे पालन करण्याची पातळी बिघडू शकते.

एनबीएस अँड कंपनी साठी
(सनदी लेखापाल)
फर्म रजिस्ट्रेशन क्र. : ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट
(भागीदार)
सदस्यता क्रमांक : ०४८०९४
UDIN : 25048094BMLYAU7964

ठिकाण : मुंबई
तारीख : २० जून २०२५

स्वतंत्र लेखापरीक्षकांचा अहवाल (परिशिष्ट - क)

महाराष्ट्र कृषी-उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितच्या सदस्यांना

आमच्या सम तारखेच्या लेखापरीक्षकांच्या अहवालातील 'इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल' अंतर्गत परिच्छेद २ मध्ये उल्लेख केल्याप्रमाणे आणि कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(५) अंतर्गत भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक कार्यालयाने जारी केलेल्या निर्देशांनुसार आणि उप-निर्देशांनुसार, आम्ही त्यामध्ये नमूद केलेल्या बाबींवरील आमच्या टिप्पण्या खाली देत आहोत.

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(५) अंतर्गत निर्देश

१. **कंपनीकडे सर्व अकाउंटिंग व्यवहार आयटी सिस्टीमद्वारे प्रक्रिया करण्यासाठी प्रणाली आहे का? जर हो, तर आयटी सिस्टीमच्या बाहेर अकाउंटिंग व्यवहारांच्या प्रक्रियेचा खात्यांच्या अखंडतेवर होणारा परिणाम आणि वित्तीय परिणाम, जर असेल तर, ते सांगितले जाऊ शकते.**

कंपनीने टॅली ईआरपीमध्ये खात्यांचे रेकॉर्ड ठेवले आहेत. व्यवहारात बदल करण्यासाठी नियंत्रण लागू करण्यासाठी सिस्टम लेखापरिक्षण कंपनीने केले होते. प्रत्येक विक्रेत्याला स्वतंत्र विक्रेता कोड दिलेला नाही ज्यामुळे एजिंग, नेट ऑफ बॅलन्स आणि टीडीएस सारखे वैधानिक अनुपालन मॅन्युअली केले गेले आहे.

२. **कर्ज परतफेड करण्यास कंपनी असमर्थतेमुळे कर्ज देणाऱ्याने कंपनीला केलेल्या विद्यमान कर्जाचे पुनर्गठन किंवा कर्जे/कर्ज/व्याज इत्यादी माफी/माफीची प्रकरणे आहेत का? जर हो, तर वित्तीय परिणाम सांगावा. अशा प्रकरणांचा योग्यरित्या हिशेब दिला जातो का? (जर कर्ज देणारी सरकारी कंपनी असेल, तर ही सूचना कर्ज देणाऱ्या कंपनीच्या वैधानिक लेखापरीक्षकासाठी देखील लागू आहे).**

कोणत्याही विद्यमान कर्जाचे पुनर्गठन किंवा कर्ज/कर्ज/व्याज माफी/माफीच्या प्रकरणांची आवश्यकता नाही.

३. **केंद्र/राज्य सरकार किंवा त्यांच्या एजन्सींकडून विशिष्ट योजनांसाठी मिळालेल्या/प्राप्त होणाऱ्या निधीचा (अनुदान/अनुदान इ.) त्यांच्या अटी आणि शर्तींनुसार योग्यरित्या हिशेब/वापर करण्यात आला होता का? विचलनाची प्रकरणे सूचीबद्ध करा.**

विचाराधीन वर्षात कंपनीला नागपूर येथील NOGA फॅक्टरी येथे इनक्युबेशन सेंटर स्थापन करण्यासाठी केंद्र सरकारकडून २२०.०० लाख रुपये अनुदान मिळाले. तथापि, देखरेखीमुळे ही रक्कम पुढील वित्तीय वर्षात मोजण्यात आली. भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक (CAG) च्या प्राथमिक निरीक्षण मेमोरँडमच्या आधारे सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रात ते योग्यरित्या मोजण्यात आले आहे. तसेच, प्रकरणाच्या परिच्छेद २ वर भर द्या.

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(५) अंतर्गत उप-निर्देश

४. **भौतिक पडताळणीत आढळलेल्या तुटवड्या/जास्त प्रमाणात समायोजन केल्यानंतर बियाणे पॅकिंग/प्रमाणन साहित्य आणि इतर वस्तूंचा साठा स्टॉक रेकॉर्डच्या आधारे घेण्यात आला आहे का आणि जुन्या साठ्याच्या गुणवत्तेत बिघाड झाल्यामुळे, ज्यामुळे साठ्याची संख्या जास्त होऊ शकते, त्यासाठी योग्य विचार करण्यात आला आहे का?**

कंपनीकडे बियाणे, पॅकिंग/प्रमाणपत्र साहित्य आणि इतर तत्सम वस्तूंचा साठा नाही.

५. **लेखापरीक्षण अहवालात नमूद केलेला नफा/तोटा कंपनीच्या नफा आणि तोटा लेखांनुसार आहे का?**

हो, लेखापरिक्षण अहवालातील पात्र मताच्या आधाराच्या परिच्छेद १ ते १२ मध्ये वर्णन केलेल्या बाबींचे संभाव्य परिणाम वगळता.

६. **केंद्र/राज्य सरकार किंवा त्यांच्या एजन्सींकडून काही विशिष्ट उपक्रमांसाठी मिळालेल्या अनुदान/अनुदानाच्या इतरत्र वळवण्याच्या प्रकरणांची तक्रार करा.**

सरकारकडून मिळालेले अनुदान आणि अनुदान सामंजस्यासाठी प्रलंबित राहिले. लेखापरीक्षण अहवालात IFCR वरील पात्र मताची टीप क्रमांक ४ आणि टीप क्रमांक ६ पहा.

७. **काही प्रकल्प/योजनांसाठी मिळालेल्या रकमेचा वापर न झाल्यामुळे मिळालेल्या व्याजाचा चुकीचा हिशेब ठेवल्याची प्रकरणे नोंदवली जाऊ शकतात.**

चालू वर्ष २०२१–२२ मध्ये, योजनेच्या वापरात नसलेल्या रकमेवर सरकारशी सामंजस्य झाल्यामुळे कंपनीने देय व्याजासाठी कोणतीही तरतूद केलेली नाही.

८. **सर्व खर्च घटक समाविष्ट आहेत याची खात्री करण्यासाठी कंपनीने तयार केलेल्या किंमत धोरणाचे परीक्षण करा.**

आम्हाला कळवल्याप्रमाणे, कंपनीच्या विविध श्रेणीतील उत्पादन विक्रीसाठीच्या किंमत धोरणे, विभागवार खालीलप्रमाणे आहेत:

खत विभाग:

खतांची विक्री साधारणपणे वर्षातून दोन हंगामात होते. मुख्य हंगाम खरीप असतो जो एप्रिल ते सप्टेंबर दरम्यान सुरू होतो आणि दुसरा हंगाम रब्बी असतो जो ऑक्टोबर ते मार्च दरम्यान असतो. स्वतःच्या उत्पादनाच्या खतांचे एक्स–फॅक्टरी दर म्हणजेच १८:१८:१० ग्रेड कच्च्या मालाचा खर्च, पॅकिंग मटेरियलचा खर्च, इंधन खर्च आणि कारखान्यावरील खर्चाच्या आधारावर ठरवले जातात. स्वतःच्या उत्पादनाच्या खतांचे विक्री दर तयार मालाच्या एक्स–फॅक्टरी दरांवर, विक्री खर्चावर आणि व्यवस्थापनाच्या मान्यतेने नफ्याच्या मार्जिनवर ठरवले जातात. इतर खरेदी केलेल्या खतांसाठी, खरेदी दरांवर मार्जिन जोडून विक्री दर ठरवले जातात.

कीटकनाशक विभाग:

व्यवस्थापनाची मान्यता घेऊन खरेदी खर्च आणि कंपनीच्या मार्जिनच्या आधारावर विक्री किंमती निश्चित केल्या जातात.

कृषी अभियांत्रिकी विभाग:

व्यवस्थापनाची मान्यता मिळाल्यानंतर खरेदी खर्च आणि मार्जिनच्या आधारावर विक्री किंमती निश्चित केल्या जातात.

पशुखाद्य विभाग:

पशुखाद्य उत्पादनांचा विक्री दर विभागाकडून तयार केला जातो आणि व्यवस्थापनाकडून मंजूर केला जातो. विक्री दर किंमत घटक आणि मार्जिन विचारात घेतल्यानंतर निश्चित केले जातात. व्यापाराच्या बाबतीत, उत्पादने किंमत अधिक मार्जिनने विकली जातात.

नोगा विभाग:

NOGA उत्पादनांचा विक्री दर व्यवस्थापनाच्या मंजुरीनंतर साहित्याची खरेदी, उपयुक्तता खर्च आणि इतर खर्च आणि मार्जिन या आधारावर ठरवला जातो.

९. **कंपनी सामाजिक दायित्वे (CSR) उपक्रमांच्या अहवाल आणि प्रकटीकरणात कंपनी कायद्यातील तरतुदींचे पालन केले जाते का ते तपासा.**

कंपन्यांनी सीएसआरशी संबंधित तरतुदी आणि प्रकटीकरणाचे पालन केले.

एनबीएस अँड कंपनी साठी
(सनदी लेखापाल)
फर्म रजिस्ट्रेशन क्र. : ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट
(भागीदार)
सदस्यता क्रमांक : ०४८०९४
UDIN : 25048094BMLYAU7964

ठिकाण : मुंबई
तारीख : २० जून २०२५

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित.

मुख्य कार्यालय मुंबई

प्रलंबित कायदेशीर / न्यायालयीन प्रकरणांची माहिती

मार्च २०२२ रोजी महामंडळाने दाखल केलेल्या कायदेशीर खटल्यांची स्थिती

अ. क्र.	संदर्भ / वर्ष	न्यायिक प्राधिकरण	अंदाजे मूळ दाव्याची रक्कम (लाखात)	व्याज (लाखात)	एकूण	सध्याची स्थिती
अ)	**सिव्हिल सूट:-**					
१)	**वि.का. नांदेड**					
१	जेके बियाणे आणि कीटक परभणी वि.का. नांदेडसूट क्रमांक ४९/२००८	नांदेड न्यायालय	१२.०३	९.६७	२१.७०	पुढील तारीख ०१.०१.२०२४
२	वेंकटेश केके परभणी वि.का. – नांदेडसूट क्रमांक ४७/२०११	परभणी न्यायालय	२९.४०	५९.९६	८९.३६	संपूर्ण मुद्दल रक्कम रु.२९.४० लाख. व्याज रकमेसाठी उच्च न्यायालयाने स्थगिती दिली. पुढील तारीख १४.०२.२०२४
३	वेंकटेश केके परभणी वि.का.– नांदेड सूट क्र. ३८/१६ एसपीएल सूट १/१९	परभणी न्यायालय	१७८.५२	१००.६२	२७९.१४	पुढील तारीख १८.०१.२०२४; पुराव्याचा भाग ऐकला.
४	जय किसान एएससी हट्टा, जिल्हा–हिंगोली सूट क्र. १४०/२०१२	नांदेड न्यायालय	४.८७	५.९३	१०.८०	उच्च न्यायालयात दाखल केलेले पहिले अपील क्रमांक १३८२/०८ नांदेड न्यायालयात हस्तांतरित करण्यात येत आहे पुढील तारीख २२.१२.२०२३; सुनावणी
		एकूण	**२२४.८२**	**१७६.१८**	**४०१.००**	
२)	**वि.का. जळगाव**					
५	राजश्री फार्म्स आणि फीड्स, धुळे वि.का. जळगावसूट क्र. १७१/२०१७	जळगाव न्यायालय	५.२०	२.७६	७.९६	१. मिळालेली रक्कम रु. २.५९ लाख २. भागीदारी फर्म. एका भागीदाराचे निधन झाले. ३. डिक्री हस्तांतरण प्रक्रियेत आहे. पुढील तारीख ०६.१२.२०२३
६	शेतकरी सहकारी संघ, नवापूर Spl. CS क्रमांक १०४/२०२२	नंदुरबार न्यायालय	७.४२	२.६०	१०.०२	४.०० लाख रुपये वसूल केले पुढील तारीख २४.११.२०२३
		एकूण	**१२.६२**	**५.३६**	**१७.९८**	
३)	**वि.का. उस्मानाबाद**					
७	गिरबाने कृषी सेवा केंद्र, औराद वि.का. – उस्मानाबाद द्वितीय अपील ८८४७/२०१७	उच्च न्यायालय औ.बाद	३.६६	३.४८	७.१४	१. १७,७०६/– रुपये मिळाले २. माननीय उच्च न्यायालयात दुसरे अपील दाखल केले.
८	सिद्धेश्वर कृषी केंद्र, करकंब वि.का. – उस्मानाबाद द्वितीय अपील क्रमांक ३४४३६/२०१९	उच्च न्यायालय औ.बाद	४.४१	४.९५	९.३६	१. १७,०००/– रुपये मिळाले २. माननीय उच्च न्यायालयात दुसरे अपील दाखल केले.
९	वसुंद्र ग्रो ट्रेडर्स, लातूर वि.का. उस्मानाबाद द्वितीय अपील क्र. २७/२०१०	उच्च न्यायालय औ.बाद	४.५६	१.३९	५.९५	१. वसूल रु. १४९३५/– २. माननीय उच्च न्यायालय, औरंगाबाद येथे दुसरे अपील दाखल. ३. प्रकरण अद्याप समोर आलेले नाही.

१०	मे. गजानन केएसके लातूर वि.का. उस्मानाबाद द्वितीय अपील क्रमांक ८८५१/२०१७ (फर्ट+पेस्ट)	उच्च न्यायालय औ.बाद	४.७०	८.३९	१३.०९	न्यायालयाचा निर्णय पक्षकाराच्या बाजूने आहे पण आम्ही माननीय उच्च न्यायालय औरंगाबाद येथे अपील दाखल केले आहे.
११	न्यू किसान ट्रेडर्स, कोंडी वि.का. उस्मानाबाद सूट क्र. १२८/२०१५	ओबाड कोर्ट	१.०८	२.०२	३.१०	आम्ही अपील प्रस्ताव एच,ओ, यांना पत्र क्रमांक १२१७ / ०३, ११, २०२३ द्वारे उच्च न्यायालय औरंगाबाद येथे अपील दाखल करण्यासाठी पाठवला आहे, मंजुरीची प्रतीक्षा आहे.
		एकूण	**१८.४१**	**२०.२३**	**३८.६४**	
४)	**वि.का. अकोला**					
१२	प्रगती केएसके, पातूर वि.का.– अकोला सूट क्र. ८७/२००५	अकोला जिल्हा न्यायालय	२८.८१	१८.०५	४६.८६	निकाल महामंडळाच्या बाजूने, प्रतीक्षा वॉरंट पुढील तारीख ०३.११.२०२३
		एकूण	**२८.८१**	**१८.०५**	**४६.८६**	
५)	**वि.का. कोल्हापूर**					
१३	सम्राट कृषी सेवा केंद्र सूट क्र. १४१/२०१८	सीजेएसडी कोल्हापूर	७.९८	७.०२	१५.००	१. महामंडळाच्या बाजूने निर्णय. २. तथापि, पक्षाने दिवाणी एमए/८१/२०२२ सह पुनरीक्षण दाखल केले. माननीय न्यायालयाने पक्षाला युक्तिवादासाठी परवानगी दिली आहे. पुढील पक्ष अद्याप युक्तिवादासाठी उपस्थित राहिलेला नाही, म्हणून लवकरच डिक्री खटला दाखल केला जाईल.
१४	निगेड केमिकल आणि फर्ट (प्रकरण क्रमांक १९१/२०१८)	सीजेएसडी कोल्हापूर	३.३२	४.०६	७.३८	१. महामंडळाच्या बाजूने निर्णय (एकतर्फी). निर्णय सादर करण्याची प्रक्रिया सुरू आहे.
१५	वैष्णवी ट्रेडर, कोल्हापूर १६७/२०२०	सीजेएस.डी कोल्हापूर	७.६३	५.११	१२.७४	१. पक्षाच्या मालकाची मुदत ०१.०३.२०२१ रोजी संपली २. आम्ही त्यांच्या कायदेशीर वारस कागदपत्रांसाठी अर्ज सादर केला आहे. ३. पुढील तारीख २४–११–२३
१६	श्री गोविंद कृषी सेवा केंद्र, सातवे कोल्हापूर १४६/२०२१ पन्ह्या	सीजेएस.डी कोल्हापूर	५.७३	३.८०	९.५३	केस प्रोसेसमध्ये. पुढील तारीख ०७–०२–२०२४
		एकूण	**२४.६६**	**१९.९९**	**४४.६५**	
६)	**पुणे**					
१७	ओहळ एजन्सी, पुणे अपील एल ८५९०/२०१८	उच्च न्यायालय मुंबई	१.६६	६.४७	८.१३	मुंबई उच्च न्यायालयात अपील दाखल
		एकूण	**१.६६**	**६.४७**	**८.१३**	
७)	**वि.का. नाशिक**					
१८	श्री. आर.बी. कुलट, आर.बी. होल आणि एम.एम. राजूरकर एमएआयडीसी कर्मचारी स्पे. सूट क्रमांक १४१४/२०२२	जिल्हा न्यायालय, नाशिक	६८.२२	०.००	६८.२२	महामंडळ निधीच्या गैरवापराची वसुली वसुली खटला दाखल. पुढील तारीख: ०७.०२.२०२४
		एकूण	**६८.२२**	**०.००**	**६८.२२**	

८)	**वि.का. चंद्रपूर**					
१९	श्री गणेश केएसके, चंद्रपूर ०८/२०२१	चंद्रपूर न्यायालय	२०.६४	१७.२९	३७.९३	१. वाद सुरू आहे. २. पुढील तारीख २३.११.२०२३
		एकूण	**२०.६४**	**१७.२९**	**३७.९३**	
९)	**वि.का. नागपूर**					
२०	झुनी एंटरप्रायझेस, बुटीबोरी (Project Divn) R.C.No.3 LEN-39/2018-19	जिल्हाधिकारी, नागपूर	४४.००	०.००	४४.००	भाडे वसुलीसाठी. ३०.०१.२०२० रोजी नागपूरच्या उपजिल्हाधिकारी यांनी महामंडळाच्या बाजूने आदेश मंजूर केला. आणि (पूर्वीचा आदेश दिनांक १९.०५.२०२३ रोजी एनओजीए डिव्हिजन.होवाइड लेफ्टनंट क्र.३८२ दिनांक १३.७.२०२३ रोजी पाठवण्यात आला होता) मुख्याधिकारी यांनी दाखल केलेला खटला
२१	झुनी एंटरप्रायझेस, बुटीबोरी (PROJECT DIVN) MISC. APPEAL 627/2022	जिल्हा न्यायालय, नागपूर	०.००	०.००	०.००	माननीय न्यायालयाच्या खटल्याच्या आदेशाने निकाली काढलेला अर्ज दिनांक १०.१०.२०२३ रोजी NOGA Divn. HO vide Ltr. Co. ७२९ दिनांक ९.११.२०२३ रोजी ई –मेलद्वारे पाठवण्यात आला. माहितीसाठी.
२२	खुराणा एजन्सीज, पुलगाव ७८/१८७/२०२२	जिल्हा न्यायालय, वर्धा	२.८७	०.००	२.८७	प्रतिवादीच्या हजेरीसाठी. पुढील दि. २८.११.२०२३.
२३	गुरुदेव केएसके आमगाव (देवली) सूट क्र. ७९६/२०२२	जिल्हा न्यायालय नागपूर	९.९०	०.००	९.९०	पुढील तारीख – ०६.१२.२०२३
		एकूण	**५६.७७**	**०.००**	**५६.७७**	
१०)	**वि.का. अमरावती**					
२४	दांडेकर केएसके बाभूळगाव खटला क्र. ७२६/२०२२	जिल्हा न्यायालय अमरावती	६.१८	०	६.१८	समन्स बजावले नाहीत. पक्ष फरार. समन्स वृत्तपत्राद्वारे बजावले जातील. पुढील तारीख ०७.१०.२०२३
		एकूण	**६.१८**	**०.००**	**६.१८**	
		एकूण	**४६२.७९**	**२६३.५७**	**७२६.३६**	

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित.

मुख्य कार्यालय मुंबई

३१ मार्च २०२२ रोजी महामंडळाने दाखल केलेल्या कायदेशीर खटल्यांची स्थिती

अ. क्र.	संदर्भ / वर्ष	न्यायिक प्राधिकरण	अंदाजे मूळ दाव्याची रक्कम (लाखात)	सध्याची स्थिती
ब)	**फौजदारी खटला :-**			
१)	**वि.का. नांदेड**			
१	हेमानी केएसके चिंचखेड रो नांदेड सूट क्र. ४६२३/०४	नांदेड न्यायालय	३.५८	समन्ससाठी प्रलंबित.
२	रहाटकर टी.आर.कंपनी लोहा वि.का. नांदेड सूट क्र. ८५०/०४	नांदेड न्यायालय	४१.८१	पुराव्यासाठी. पुढील तारीख ०५.०१.२०२४; विधान U/sec.313 Cr. PC
३	बालाजी केएसके कवठा वि.का. नांदेड सूट क्र. ७७७/२०१४	नांदेड न्यायालय	०.५०	१.५०,०००/- रुपये मिळाले. २. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना सौहार्दपूर्ण तोडगा प्रस्ताव पाठवला. हजर राहण्याची पुढील तारीख १२.०१.२०२४.
४	वेंकटेश एजन्सी. परभणी वि.का. नांदेड सूट क्र. ३२०/२०१४	परभणी न्यायालय	२२.००	पुढील तारीख २२.०१.२०२४; पुराव्यासाठी
५	वेंकटेश एजन्सी. परभणी वि.का. नांदेड सूट क्र. ३२१/२०१४	परभणी न्यायालय	२२.००	पुढील तारीख २२.०१.२०२४; पुराव्यासाठी
६	वेंकटेश एजन्सी. परभणी वि.का. नांदेड सूट क्र. ३२२/२०१४	परभणी न्यायालय	२४.००	पुढील तारीख २२.०१.२०२४; पुराव्यासाठी
७	वेंकटेश एजन्सी. परभणी वि.का. नांदेड सूट क्र. २७/२०१४	परभणी न्यायालय	१०.४०	पुढील तारीख २२.०१.२०२४; पुराव्यासाठी
८	वेंकटेश एजन्सी. परभणी वि.का. नांदेड सूट क्र. ६०/२०१४	परभणी न्यायालय	१.००	पुढील तारीख २२.०१.२०२४; पुराव्यासाठी
९	वेंकटेश एजन्सी. परभणी वि.का. नांदेड सूट क्र. ६१/२०१४	परभणी न्यायालय	२०.००	पुढील तारीख २२.०१.२०२४; पुराव्यासाठी
	एकूण		**१४५.२९**	
२)	**वि.का. जळगाव**			
१०	राजू ट्रेडर्स, धुळे केस क्र. १) १०६४/२०१४, २) १०६५/२०१४, ३) १०६६/२०१४, ४) १०६७/२०१४, ५) १०६८/२०१४, ६) १०६९/२०१४, ७) १०७०/२०१४, ८) १०७१/२०१४, ९) १०७२/२०१४, १०) १०७३/२०१४, ११) १०७४/ १४	उच्च न्यायालय, आबाद	१७.५०	१. महामंडळाविरुद्धच्या या खटल्यांवरील निकाल फेटाळण्यात आला. म्हणून, आम्ही ०६.०६.२०२२ रोजीच्या निकालाविरुद्ध माननीय उच्च न्यायालय, औरंगाबाद येथे अपील दाखल केले आहे. २. तारीख अद्याप आलेली नाही.
११	उल्हास केएसके वि.का. जळगाव केस क्र. ११५३/२००३ अपील क्र. १७२/२०१०	उच्च न्यायालय, औ.बाद	०.७६	पक्षाने अपील दाखल केले. प्रकरण उच्च न्यायालयात प्रलंबित आहे.
१२	किसान कृषी केंद्र, भादली SCC क्र. २२९९/२०२१	जळगाव न्यायालय	१२.६१	५.३४ रुपये वसूल केले पुढील तारीख १३.१२.२०२३
१३	निर्मलादेवी केके, चाळीसगाव SCC क्रमांक १९९८/२०२२	जळगाव न्यायालय	७.१८	वसुली रु. ०.१५ पुढील तारीख २९.११.२०२३
१४	वर्धमान कृषी केंद्र, चाळीसगाव SCC क्रमांक १९९७/२०२२	जळगाव न्यायालय	२९.०५	वसुली रु. ७.५० पुढील तारीख २९.११.२०२३
	एकूण		**६७.१०**	

३)	**वि.का. औरंगाबाद**			
१५	मेसर्स काकडे केएसके, धारूर वि.का. औरंगाबाद खटला क्रमांक (६११/१९९५), ६८३/२००२	उच्च न्यायालय औ.बाद	९.४१	समझोता प्रस्ताव मुख्यालय (फर्ट डिव्हिजन) कडे पाठवला पुढील तारीख १९.०१.२०२४
	एकूण		**९.४१**	
४)	**वि.का. नाशिक**			
१६	श्री. एसआर भांबरे केएसके वि.का. नाशिक सूट क्र.७/२००७(केएसके सटाणा)	नाशिक कोर्ट	१.८९	१. न्यायालयाचा निर्णय महामंडळा विरुद्ध आहे. २. अपील दाखल केले.
१७	राजेंद्र केएसके वि.का. नाशिक सूट क्र. ९२/१४	नाशिक कोर्ट	१.८३	मिळालेली संपूर्ण रक्कम.
१८	मे. जोगेश्वरी खत अजंगवडेल ता. मालेगाव. ६७४/२०२०	नाशिक कोर्ट	११.६९	पुढील दिनांक १६.०६.२०२३. विभाग न्यायालयात अपील. पुढील दिनांक: २१.१२.२०२३
१९	श्री ॲग्रो एजन्सी वाणी एससीसी क्रमांक १५२५/२०२२	नाशिक कोर्ट	५.५४	पुढील तारीख: ०५.०२.२०२४. सादरीकरण जारी..
	एकूण		**२०.९५**	
५)	**वि.का. उस्मानाबाद**			
२०	प्रवीण केएसके वि.का. – उस्मानाबाद सूट क्र. ५७४/२०२०	दुसरे जं. जेएमएफसी उस्मानाबाद	१.५०	१. वसूल रु.५१,१५०/– प्रकरण न्यायालयात प्रलंबित आहे. २. हजर राहण्यासाठी ३) पुढील तारीख १७.०१.२०२४
२१	साई ग्रो एजन्सी वाघोली वि.का. उस्मानाबाद केस क्र. ८३२/२०२१ (फर्ट+पेस्ट)	ज्यु. जेएमएफसी उस्मानाबाद	१७.६२	१) पुराव्यासाठी. २) पुढील तारीख १९.०१.२०२४
२२	चेडे फर्टिलायझर, मोहा वि.का. – उस्मानाबाद प्रकरण क्रमांक ५१३/२०२२ (फर्ट+पेस्ट)	चौथी जं. जेएमएफसी उस्मानाबाद	४.३५	प्रतीक्षेत सूचनेसाठी, पुढील तारीख १७.०१.२०२४
२३	शुभदा ऑटो इंजिनिअरिंग वर्क्स वि.का. उस्मानाबाद (इंजिनिअरिंग) केस क्र. ५७५/२०२०	दुसरे जं. जेएमएफसी उस्मानाबाद	०.९५	१. वसुली रु. २०,०००/– २. सूचनेची वाट पाहत आहे ३. पुढील तारीख ०९.१२.२०२३
२४	महात्मा फुले केएसके मेंढा २५/२०२०	तिसरे जे.टी. जेएमएफसी उस्मानाबाद	१२.८४	१. हजेरीसाठी. २. पुढील तारीख ०२.०२.२०२४
	एकूण		**३७.२६**	
६)	**वि.का. अकोला**			
२५	प्रगती केएसके पातूर वि.का. – अकोला सूट नं.२४१७२/३,२४१७३/३,२६१८५/३, २६४२/४, २६४३/४	अकोला जिल्हा न्यायालय	२८.८१	१. निकाल पक्षात आला. पण पक्षाने याविरुद्ध अर्ज केला २. पुढील तारीख युक्तिवादासाठी ०४.११.२०२३ रोजी
२६	पाटील केएसके वाशिम १४८७/१६	अकोला जिल्हा न्यायालय	१३.८५	पुढील सुनावणीची तारीख १७.०८.२०२३
२७	केएसके मूर्तिजापूर एससीसी क्रमांक ७४१४/२०२१	अकोला जिल्हा न्यायालय	१०.००	अर्ज तपशील १६.१२.२०२३
२८	द्वारका केएसके चांदस एससीसी क्र. ७१४०/२०२१	अकोला जिल्हा न्यायालय	२०.००	पुराव्यासाठी २७.११.२०२३
२९	सिद्धिविनायक केएसके, घुसर एससीसी क्र. २१४४/२०२२	अकोला जिल्हा न्यायालय	१०.००	पुराव्यासाठी २१.११.२०२३
३०	रुषिकेश केएसके, चिखली एससीसी क्र. १७४६/२०२२	अकोला जिल्हा न्यायालय	३.८५	पुराव्यासाठी २१.११.२०२३
	एकूण		**८६.५१**	

७)	**वि.का. चंद्रपूर**			
३१	गणेश केएसके वि.का. चंद्रपूर केस क्र. १७९१/१९	चंद्रपूर न्यायालय	१७.६०	१. युक्तिवाद चालू आहे. २. पुढील तारीख २३.११.२०२३ पुरावा
	एकूण		**१७.६०**	
८)	**वि.का. कोल्हापूर**			
३२	मेसर्स निगेड केमिकल्स अँड फर्टिलायझर्स मर्यादित ४५३९/२०१७ केयू	जेएमएफसी कोल्हापूर	२.१०	पुढील तारीख ३०-१२-२०२३
३३	मेसर्स निगेड केमिकल्स अँड फर्टिलायझर्स मर्यादित , ४४२१/२०१७ ट्रेडिंग	जेएमएफसी कोल्हापूर	१.६२	पुढील तारीख २३-०१-२०२४
३४	मे. दत्तात्रय ऍग्रो गंगापूर सीआर अपील क्र. ५०/२०१८	जेएमएफसी गुलबर्गा	१.६४	पक्षाने अपील दाखल केले. पक्षाविरुद्ध अटक वॉरंट जारी केले. पक्षाला अद्याप अटक झालेली नाही.
३५	मे. समरत कृषी केंद्र फर्ट ९५३/२०१८	जेएमएफसी कोल्हापूर	११.५५	पुढील तारीख २९-११-२०२३
३६	दत्तात्रय पेस्टिसाईड्स गुलबर्गा वि.का. कोल्हापूर सूट क्रमांक ५९२७/२००५	जेएमएफसी कोल्हापूर	१०.६७	कायदेशीर कार्यवाही सुरू आहे . पुढील तारीख ०५-०१-२०२४
३७	वैष्णवी ट्रेडर्स (शेतीविकास केंद्र चाफोडी ता. कर्वेर) (प्रकरण क्रमांक - ११७०/२०१९	जेएमएफसी कोल्हापूर	९.१३	प्रॉपर्टी. यांचे निधन. खटला निकाली काढला गेलेला निधी कायदेशीर वारसांकडून दिवाणी दाव्याद्वारे वसूल केला जाईल.
	एकूण		**३६.७१**	
९)	**वि.का. नागपूर**			
३८	गुरुदेव केएसके आमगाव (फेओली) जिल्हा गोंदिया वि.का. नागपूर एससीसी ३०६४१/२०१९	जेएमएफसी नागपूर	१२.९०	वित्तीय वर्ष १९-२० च्या व्यापाऱ्याकडून मिळालेल्या रु.१२,९०,७८०/- पैकी रु. ३.०० लाख. उर्वरित रु.९,९०,७८०/- साठी न्यायालयीन दावा. न्यायालय पुढील दिनांक ०२.०१.२०२४
३९	मेसर्स बसोने केके आमगाव जि.नागपूर. वि.का. नागपूर. एससीसी ३५४/१८	जेएमएफसी नागपूर	१७.१६	पुढील तारीख १३.१२.२०२३
४०	खुराणा एजन्सीज, पुलगाव एससीसी १८७/२०२२	जेएमएफसी कोर्ट, वर्धा	२.९०	आरोपीच्या हजरतेसाठी. पुढील दि. १३.१२.२०२३.
४१	यश केके चाचर एससीसी १८०११/२०२२	जिल्हा न्यायालय नागपूर	५.७९	समन्स जारी केले
४२	साई केएसके बिटोली एससीसी १८०१३/२०२२	जिल्हा न्यायालय नागपूर	८.४९	पुढील तारीख १६.१२.२०२३
	एकूण		**४७.२४**	
१०)	**वि.का. अमरावती**			
४३	दांडेकर केएसके बाभूळगाव, वि.का. अमरावती २४६७/२०२०	जेएमएफसी यवतमाळ	६.१८	समन्स बजावले नाहीत. पुढील तारीख १९.१०.२०२३
	एकूण		**६.१८**	
	एकूण		**४७४.२५**	

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित.

मुख्य कार्यालय मुंबई

३१ मार्च २०२२ रोजी महामंडळाने दाखल केलेल्या कायदेशीर खटल्यांची स्थिती

अ. क्र.	संदर्भ / वर्ष	न्यायिक प्राधिकरण	अंदाजे मूळ दाव्याची रक्कम (लाखात)	व्याज	एकूण (लाखात)	सध्याची स्थिती
क)	**डिक्री सूट :–**					
१)	**वि.का. नांदेड**					
१	जयकिसान एएससी हट्टा वि.का. नांदेड सूट नं.'1/09 (RC-140/12)	बास्मत न्यायालय	६.४१	५.९४	१२.३५	१. सुनावणी २. पुढील तारीख १८.१२.२०२३
२	हेमानी केएसके चिंचखेड वि.का. नांदेड सूट क्र. ३६/२०१०	नांदेड न्यायालय	३.५८	७.४५	११.०३	डिस्पोज्ड आणि डीआयडी
३	रहातकर ट्रेडिंग कंपनी लोहा वि.का. नांदेड सूट क्र. ६१/२०११, २०/२०१९	नांदेड न्यायालय	४१.७५	८५.१९	१२६.९४	१. सूचनेची वाट पाहत आहे २. पुढील तारीख २२.१२.२०२३
४	शेतकरी एसके बसमत वि.का. नांदेड सूट क्र. ७/१२, ०३/१४	नांदेड न्यायालय	०.००	१४.७७	१४.७७	१. सुनावणी २. पुढील तारीख २७.०१.२०२३
५	ANAND KA NANDED RO नांदेड सूट क्र. '५/२०१३	नांदेड न्यायालय	१२.०१	२४.१२	३६.१३	१. वॉरंटची वाट पाहत आहे २. पुढील तारीख १९.१२.२०२३
६	बालाजी ऍग्रो, उमरी वि.का. नांदेड सूट क्र. ११/२०१८	नांदेड न्यायालय	६२.१४	१६.५७	७८.७१	१. अनुपालन २. पुढील तारीख ०९.०१.२०२४
७	शेतकरी सेवा केंद्र, परभणी	बास्मत न्यायालय	७.४९	३.२०	१०.६९	दिवाणी खटल्याचा निकाल महामंडळाच्या बाजूने. बसमत न्यायालयात हस्तांतरणासाठी डिक्रीची प्रक्रिया सुरू आहे.
			१३३.३८	**१५७.२४**	**२९०.६२**	
२)	**वि.का. औरंगाबाद**					
८	मेसर्स गजानन केएसके वि.का. औरंगाबाद सूट क्र. १०२/९९–२००७	वरिष्ठ विभाग अंबेजोगाई	१.५३	१.६२	३.१५	पुढील तारीख १९.०१.२०२४
९	मेसर्स . काकडे वि.का. औरंगाबाद सूट क्रमांक १२३/९६–२००१	वरिष्ठ विभाग अंबेजोगाई	९.६९	२.२९	११.९८	रु. २,०१,३६७/– मिळाले पुढील तारीख २३.०६.२०२३
१०	मे. आशीर्वाद वि.का. औरंगाबाद सूट क्र. १४७/२००१	वरिष्ठ विभाग अंबेजोगाई	९.८१	४.८५	१४.६६	पुढील तारीख ०४.०७.२०२३
११	मेसर्स डोंगरगाव, वि.का. औरंगाबाद सूट क्रमांक ४५/०६–२०१०	वरिष्ठ विभाग अंबेजोगाई	१.३०	०.७७	२.०७	योग्य पत्ता उपलब्ध नाही, प्रलंबित आहे.
			२२.३३	**९.५३**	**३१.८६**	
३)	**वि.का. जळगाव**					
१२	मेसर्स धुळे जि. KU SS RO जळगाव एसडी क्रमांक ४४०/८९	धुळे न्यायालय	१.१७	०.३५	१.५२	१. ३५,०२९/– रुपये वसूल केले २. जोडपत्र वॉरंट जारी केले.
१३	मालपूर VKS RO जळगाव वि.का. जळगाव एसडी क्रमांक ९१/९९, ८०/२०१०	धुळे न्यायालय	१.६०	१.४४	३.०४	१. जोडपत्र वॉरंट जारी २. पुढील तारीख ०८.१२.२०२३
१४	गजानन मागासवर्गीय वि.का. जळगाव खटला क्रमांक २१९/९९ २१६/२०१२	जामनेर कोर्ट	३.०४	१.७९	४.८३	१. रु. ३,०६,३८१/– वसूल केले २. प्रक्रियेतील व्याजाची अंमलबजावणी
१५	मेसर्स शंकर अँड सन्स ता.भडगाव वि.का. – जळगाव सूट क्र. १०१/२००६	जळगाव न्यायालय	३.५६	२.६६	६.२२	१. डिक्रीची अंमलबजावणी सुरू आहे.

१६	मेसर्स महेश फर्टिलायझर्स ता. अमळनेर वि.का. – जळगाव सूट क्रमांक १८३/ २००८	जळगाव न्यायालय	४.५०	१०.९६	१५.४६	१. आम्ही २.०९ लाख रुपये वसूल केले आहेत २. अमळनेरला हस्तांतरित करण्याचे आदेश ३. पुढील तारीख ०५.१२.२०२३
१७	राजू ट्रेडर्स, धुळे एसडी क्र. २०/२०२२	धुळे न्यायालय	४.२६	२.९२	७.१८	धुळे न्यायालयात डिक्री हस्तांतरण प्रक्रिया सुरू पुढील तारीख २७.११.२०२३
			१८.१३	**२०.१२**	**३८.२५**	
४)	**वि.का. नाशिक**					
१८	प्रवरा दुध उत्पादक वि.का. नाशिक सूट क्र. ६७/०६	नाशिक कोर्ट	१०.२५	४.८६	१५.११	सूचना पाठवली, अध्यक्षांनी अनेक कारणे देऊन सूचना स्वीकारली नाही. न्यायालयाच्या आदेशानुसार पुढील कारवाई अंतिम तारखेला केली जाईल. पुढील तारीख ०४.०३.२०२४
१९	अकोले तालुका करेडी विक्री संघ अहमदनगर वि.का. नाशिक सूट क्र. १३३/२०१०	नाशिक कोर्ट	१५.९५	१४.०२	२९.९७	रु. १२.६९ वसूल केले. न्यायालयाच्या आदेशानुसार प्रशासकाला नोटीस बजावली. पुढील तारीख २४.०१.२०२४
			२६.२०	**१८.८८**	**४५.०८**	
५)	**वि.का. चंद्रपूर**					
२०	चांदाझेड कृषी अेयु संथा एसडी क्रमांक २३५/०४	चंद्रपूर न्यायालय	०.२६	०.४४	०.७०	
२१	मंडेली व्हीकेएसएस मर्यादित एसडी क्रमांक १४९/२००५	चंद्रपूर न्यायालय	२.००	२.९८	४.९८	डिक्री मिळाली पण ती अंमलबजावणीसाठी प्रलंबित आहे, १.०० लाख रुपये मिळाले.
२२	साईकृपा कृषी सेवा केंद्र राजुरा एसडी क्रमांक २३/२००६ ९४२/	चंद्रपूर न्यायालय	७.१५	३.७०	१०.८५	डिक्री मिळाली पण ती अंमलबजावणीसाठी प्रलंबित आहे. पुढील तारीख १३.१२.२०२३ सूचनेची वाट पाहत आहे.
२३	जयकिसान तालुका खरेदी विक्री संघ, राजुरा एसडी क्र. २०/२००६	चंद्रपूर न्यायालय	६.३०	३.५४	९.८४	डिक्री मिळाली पण ती अंमलबजावणीसाठी प्रलंबित आहे.
२४	अंबिका कृषी केंद्र आवारपूर एसडी क्रमांक ४९/२००८ आणि १५/२०२२	चंद्रपूर न्यायालय	७.५२	६.६६	१४.१८	डिक्री मिळाली पण ती अंमलबजावणीसाठी प्रलंबित आहे. पुढील तारीख १३.१२.२०२३ वॉरंटची वाट पाहत आहे.
२५	आदिवाशी एसएसकेव्ही, खडसांगली	–	०.५	०	०.५	२०१५ मध्ये वि.का. नागपूर येथून प्रकरण हस्तांतरित केले.
			२३.७३	**१७.३२**	**४१.०५**	
७)	**वि.का. उस्मानाबाद**					
२६	आझाद केएसके वि.का. धाराशिव सूट क्र. १२८/२०१३	तिसरे जंक्शन सीजेएसडी लातूर कोर्ट	३.७०	०.७८	४.४८	१. प्रतीक्षेत वॉरंटसाठी २. पुढील तारीख ०८.१२.२०२३.
२७	औसा तालुका सह खरेदी विक्री संघ वि.का. धाराशिव सूट क्र. ४६/२००५	सीजेएसडी लातूर न्यायालय	०.६८	०.५३	१.२१	१. पायरी २. साठी. पुढील तारीख १३.१२.२०२३.
२८	राहुल कृषी सेवा केंद्र वि.का. धाराशिव सूट क्र.१४/२०१५	सीजेएसडी उदगीर न्यायालय	१.३०	१.३१	२.६१	१. पायरी २. साठी. पुढील तारीख ०९.०१.२०२४

२९	स्वामी मशिनरी स्टोअर्स वि.का. धाराशिव सूट क्र. १७२/२०१०	दुसरे जंक्शन, सीजेएसडी आणि अतिरिक्त सीजेएम उदगीर न्यायालय	५.७५	४.५७	१०.३२	१. पायरी २ साठी. पुढील तारीख १५.१२.२०२३
३०	पंढरपूर टीकेव्हीएस वि.का. धाराशिव सूट क्र.१८१/२०१० (१४०/२०२२)	सीजेएसडी उस्मानाबाद न्यायालय	२.०८	१.५५	३.६३	१. सूचनेची वाट पाहत आहे २. पुढील तारीख १५.०१.२०२४
३१	संगमेश्वर ट्रेडर्स, उदगीर वि.का. धाराशिव सूट क्र. १७३/२०१०	सीजेएसडी उदगीर न्यायालय	१.५७	१.११	२.६८	१. पायरी २ साठी. पुढील तारीख ०२.०२.२०२४
३२	दक्षिण सोलापूर टीएसकेव्हीएस धाराशिव सूट क्र. १४१/२०२२ (१४०/२०२२)	दुसरे ज्युनियर सीजेएसडी आणि अतिरिक्त सीजेएम उस्मानाबाद न्यायालय	१.४३	०.९०	२.३३	१. मे–२३ मध्ये मुद्दल आणि न्यायालयीन खर्च एकूण रु. १७१०००/– प्राप्त झाले. व्याज माफी आणि डिक्री मागे घेण्याचा प्रस्ताव वि.का. लेटर क्रमांक ३१५/३०,०५,२०२३ द्वारे सादर केला आहे. मंजुरीची प्रतीक्षा आहे, २. जेडीची उपस्थिती ३. पुढील तारीख १६.१२.२०२३
३३	पाटील कृषी सेवा केंद्र, उदगीर २७/२०२३ (१८१/२०११)	दुसरे ज्युनियर सीजेएसडी आणि अतिरिक्त सीजेएम उस्मानाबाद न्यायालय	८.४२	५.४२	१३.८४	१. उदगीर न्यायालयात डिक्री हस्तांतरित करण्यासाठी अर्ज २४.०७.२०२३ रोजी न्यायालयात सादर करायचा आहे. २. सूचनेची वाट पाहत आहे. ३) पुढील तारीख १४.०२.२०२४
३४	पंढरीनाथ ट्रेडिंग कंपनी लातूर २८/२०१४	उस्मानाबाद न्यायालय	५.६४	५.१०	१०.७४	लातूरमध्ये डिक्रीच्या अंमलबजावणीच्या हस्तांतरणासाठी डे याचिका दाखल
३५	गणेश ऍग्रो एजन्सी लातूर १२९/२०१४	उस्मानाबाद न्यायालय	६.९४	६.८२	१३.७६	लातूरमध्ये डिक्रीच्या अंमलबजावणीच्या हस्तांतरणासाठी डे याचिका दाखल
			३७.५१	**२८.०९**	**६५.६०**	
८)	**वि.का. अकोला**					
३६	एमपी ट्रेडिंग वि.का. अकोला सूट क्रमांक १३३/२००४	अकोला न्यायालय	३.२३	१.७२	४.९५	१. खटला डिफॉल्टमध्ये फेटाळला गेला २. मालकाची मुदत संपली. ३. कायदेशीर वारस नाही ४. वि.का.ने पाठवलेला राईट ऑफ प्रस्ताव.
३७	सहयद्री वि.का. अकोला सूट क्र. ३४/२००७	बुलढाणा न्यायालय	२७.३४	२१.३४	४८.६८	१. ११.८९ लाख रुपये मिळाले २. डिक्रीची अंमलबजावणी सुरू आहे.
३८	डीप फर्टिलायझर्स रायपूर वि.का. अकोला सूट क्रमांक १४६/२००७	बुलढाणा न्यायालय	६.६५	३.३८	१०.०३	१.२६ लाख रुपये मिळाले. अकोला न्यायालयातून बुलढाणा न्यायालयात डिक्री हस्तांतरित. पुढील कारवाईसाठी फॉलोअप.
३९	विशाल वि.का. अकोला सूट क्र. ५१/२००३	बुलढाणा न्यायालय	२१.५५	९.६६	३१.२१	डिक्री मिळाली पण ती अंमलबजावणीसाठी प्रलंबित आहे. बुलढाणा येथे हस्तांतरित करा.
			५८.७७	**३६.१०**	**९४.८७**	

९)	**वि.का. कोल्हापूर**					
४०	दत्तात्रय पेस्टिसाईड्स गुलबर्गा वि.का. कोल्हापूर खटला क्रमांक २५२/२०१७ २१/२०१९	जेएमएफसी अफझलपूर	१६.४०	२९.७७	४६.१७	१. डिक्री अफझलपूर न्यायालयात हस्तांतरित २. पुढील तारीख अद्याप मिळालेली नाही ३. मालमत्ता जप्तीचा अर्ज सादर केला.
			१६.४०	**२९.७७**	**४६.१७**	
		एकूण	**३३६.४५**	**३१७.०५**	**६५३.५०**	

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित.

मुख्य कार्यालय मुंबई

३१ मार्च २०२२ रोजी महामंडळाविरूद्ध दाखल झालेल्या कायदेशीर खटल्यांची स्थिती

अ. क्र.	संदर्भ / वर्ष	अंदाजे मूळ दाव्याची रक्कम (लाखात)	न्यायिक प्राधिकरण	सध्याची स्थिती
१	मेसर्स बीआर देशमुख प्रोप – जयकिशन केएसके बसमत (वि.का. नांदेड) एसए ७००/१८ सीए १०३३१/१८	२०.०० (२.०० लाखांसाठी निश्चित)	उच्च न्यायालय, औरंगाबाद	जिल्हा न्यायाधीश परभणी यांच्या आदेशाविरुद्ध एमएआयडीसीने आरसीए क्रमांक १३९/१५ आणि उच्च न्यायालयात दुसरे अपील दाखल केले आदेश दिला (दुर्भावनापूर्ण खटला)
२	बीआर एकलारे, पूर्ण वर्ष : (९७/२००६)	१.६०	उच्च न्यायालय, औरंगाबाद	न्यायालयाचा निर्णय प्रलंबित आहे (केयू एनपीकेचा रेट डिफरन्स क्लेम)
३	बेस्ट विरुद्ध एमएआयडीसी सूट क्रमांक ३३३०/०२ (९८६/२०)	६.३७	मुंबई शहर न्यायालय	न्यायालयाच्या निर्णयाची प्रतीक्षा आहे
४	करवीर कामगार संघ, कोल्हापूर (डब्ल्यूपी क्र. ८४३४/२०१३ एफएफ कोल्हापूर)	१३.२०	उच्च न्यायालय मुंबई	४ रोजंदारी कामगारांनी टाईम स्केल नियुक्तीसाठी रिट याचिका दाखल केली. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या अंतरिम आदेशानुसार १३.२० लाख रुपये जमा केले. अंतिम निर्णयाची वाट पाहत आहे.
५	नांदेड माथाडी, हमाल आणि इतर V/s MAIDC सूट क्रमांक आरसीएस नं. १९२/१२	१.५	जिल्हा न्यायालय, नांदेड.	कामगार भरपाईचा खटला. न्यायालयाचा निर्णय प्रलंबित आहे.
६	ढगे V/s MAIDC (वि.का. नांदेड) (८५/१३) (डब्ल्यूपी १५०५०/१९)	–	उच्च न्यायालय, औरंगाबाद	पदोन्नतीच्या फायद्यासाठी. निकाल महामंडळाच्या बाजूने. तथापि, श्री ढगे यांनी उच्च न्यायालयात अपील दाखल केले आहे.
७	सतीश लख्खर, निवृत्त उपमहाव्यवस्थापक (मुख्य कार्यालय) डब्ल्यूपी क्रमांक २८३७/१८	–	उच्च न्यायालय, मुंबई	सहाव्या वेतन आयोगाची थकबाकी
८	व्हीएस परदेशी, शिपाई वि.का. नाशिक. डब्ल्यूपी (एसटी)/६९२६/२०२२	–	उच्च न्यायालय, मुंबई	शिपाई म्हणून वेळेनुसार नियुक्तीसाठी.
९	आरबी कुलट, (निकाल लिपिक वि.का. नाशिक) युएलपी क्र.१३२/२०२०		कामगार न्यायालय, अहमदनगर	अ'नगर प्रकरणात ग्रॅच्युएटी संपुष्टात आलेल्या नोकरदाराच्या मागणीसाठी. दिनांक ०७.०२.२०२४.
१०	पडगिलवार ॲग्रो इंडस्ट्रीज नागपूर एमए क्रमांक २८१/२०२२ (पक्षाने दाखल केलेले अपील) एमए २८२/२०२२ – एमएआयडीसीने दाखल केलेले अपील.	५६.६९ लाख	जिल्हा न्यायालय नागपूर	स्पायरल सेपरेटरच्या पुरवठ्यासाठी थकबाकी असलेल्या रकमेच्या वसुलीसाठी पक्षाने लवाद त्रिमूर्ती म्हणजेच MSEFC कडे संपर्क साधला. १०.११.२२ रोजी निकाल मंजूर झाला. तथापि, जिल्हा न्यायालयात पक्षाने अपील देखील दाखल केले. MAIDC कडून न्यायालयात १.०८ कोटी रुपयांची रक्कम जमा केल्यानंतर अपील स्थगित करण्यात आले आहे. पुढील सुनावणी २२.१२.२०२३
११	पडगिलवार ॲग्रो इंडस्ट्रीज, नागपूर एमएच/२०/एस/एनजीआर/०२४७१	३.२९ कोटी	एमएसईएफसी, नागपूर	स्प्रे पंप पुरवठ्यासाठी थकबाकी वसूल करण्यासाठी पक्षाचा लवाद न्यायाधिकरणासमोर दावा. पुढील सुनावणी ३०.११.२०२३ रोजी

महाराष्ट्र कृषी-उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित च्या ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय विधानांवर कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(६)(ब) अंतर्गत भारताचे नियंत्रक आणि लेखापरीक्षक यांचे टिपण्या

महाराष्ट्र कृषी-उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितचे वित्तीय विवरणपत्र तयार करणे ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. कायद्याच्या कलम १३९(५) अंतर्गत भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षकांनी नियुक्त केलेला वैधानिक लेखापरीक्षक कायद्याच्या कलम १४३(१०) अंतर्गत विहित केलेल्या लेखापरीक्षण मानकांनुसार स्वतंत्र लेखापरीक्षणावर आधारित कायद्याच्या कलम १४३ अंतर्गत वित्तीय विवरणपत्रांवर मत व्यक्त करण्यास जबाबदार आहे. हे त्यांच्या २० जून २०२५ च्या सुधारित लेखापरीक्षण अहवालाद्वारे केले गेले आहे, जो त्यांच्या १ एप्रिल २०२५ च्या पूर्वीच्या लेखापरीक्षण अहवालाची जागा घेतो.

मी, भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षकांच्या वतीने, कायद्याच्या कलम १४३(६)(अ) अंतर्गत ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी **महाराष्ट्र कृषी-उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितच्या** वित्तीय विवरणांचे पूरक लेखापरीक्षण केले आहे. हे पूरक लेखापरीक्षण वैधानिक लेखापरीक्षकांच्या कामकाजाच्या कागदपत्रांना प्रवेश न देता स्वतंत्रपणे केले गेले आहे आणि ते प्रामुख्याने वैधानिक लेखापरीक्षक आणि कंपनी कर्मचाऱ्यांच्या चौकशी आणि काही लेखा नोंदींच्या निवडक तपासणीपुरते मर्यादित आहे.

पुरवणी लेखापरीक्षणादरम्यान उपस्थित केलेल्या माझ्या काही लेखापरीक्षण निरीक्षणांना प्रभावी करण्यासाठी, वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ७, १५ आणि २८(ई) मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे व्यवस्थापनाने वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये केलेल्या सुधारणा लक्षात घेता, कायद्याच्या कलम १४३(६)(ब) अंतर्गत वैधानिक लेखापरीक्षकांच्या अहवालावर किंवा त्यास पूरक म्हणून देण्यासाठी माझ्याकडे आणखी कोणतेही टिप्पण्या नाहीत.

च्या वतीने आणि साठी
भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक

ठिकाण : मुंबई
तारीख : ३० जुलै २०२५

एसडी/-
(सी.एम. साने)
प्रधान महालेखापाल (लेखापरिक्षण)-I,
महाराष्ट्र

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

३१ मार्च २०२२ रोजीचा ताळेबंद (सुधारित)

(रूपये लाखांमध्ये)

	तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
I.	**समभाग आणि दायित्वे**			
(१)	**भागधारकांचे निधी**			
	अ) भाग भांडवल	२	५५०.००	५५०.००
	ब) राखीव निधी आणि अधिशेष	३	२०,७३६.२५	२०,३०२.०३
(२)	**स्थित दायित्वे**			
	अ) दीर्घकालीन कर्जे		–	–
	ब) स्थगित कर देयता (निव्वळ)		–	–
	क) इतर दीर्घकालीन दायित्वे	४	३,७४४.७६	३,६०१.९३
	ड) दीर्घकालीन तरतुदी	५	१,७४६.९४	१,५०३.२८
(३)	**चालू दायित्व**			
	अ) अल्पकालीन कर्जे		–	–
	ब) व्यापारी देणी	६	११,२३०.३४	१६,५७२.५८
	क) इतर चालू दायित्वे	७	९,२७३.२०	१०,४३२.०४
	ड) अल्पकालीन तरतुदी	८	३,७०७.७०	३,६०१.७३
	एकूण		**५०,९८९.१९**	**५६,५६३.५९**

II.	**मालमत्ता**			
(१)	**स्थायी मालमत्ता**			
अ)	**मालमत्ता, कारखाने व यंत्रसामुग्री आणि अमूर्त मालमत्ता**			
	१) मालमत्ता, कारखाने आणि यंत्रसामुग्री	९	२,२९१.६२	२,३६९.२५
	२) अमूर्त मालमत्ता		१२.५२	१३.९४
	३) अपूर्ण भांडवली कामे		७५३.२०	५७६.५२
ब)	**चालू नसलेली गुंतवणूक**	१०	१२,९०४.५३	१४,५८४.१७
क)	**स्थगित कर मालमत्ता (निव्वळ)**		–	–
ड)	**दीर्घकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम**	११	२,७०२.२८	२,७२५.०५
ई)	**इतर चालू नसलेली मालमत्ता**	१२	१०१.७३	१०९.९५

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

३१ मार्च २०२२ रोजीचा ताळेबंद (सुधारित)

(रूपये लाखांमध्ये)

	तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
(२)	**चालू मालमत्ता**			
अ)	**चालू गुंतवणूक**			
ब)	वस्तूसूची	१३	३,७१९.६८	८,६०५.९९
क)	व्यापारी येणी	१४	७,७९२.१९	१०,८२९.१७
ड)	रोख आणि बँकेतील शिल्लक	१५	१६,५५०.८२	१३,६७०.७४
ई)	अल्पकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम	१६	२,३४२.२०	६१९.१४
ष)	इतर चालू मालमत्ता	१७	१,८१८.४२	२,४५९.६७
	एकूण		**५०,९८९.१९**	**५६,५६३.५९**

महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे आणि (१ आणि २ ते ४९)

वित्तीय विवरणपत्रांच्या टिपण्या

मंडळाच्या वतीने

ॲड . माणिकराव कोकाटे

अध्यक्ष

डॉ. मंगेश गोंदावले

व्यवस्थापकीय संचालक

सुजित पाटील

महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)

ठिकाण : मुंबई

तारीख : १८ जून २०२५

आमच्या जोडलेल्या सम तारखेच्या अहवालानुसार

एनबीएस अँड कंपनीसाठी

सनदी लेखापाल

कंपनीचा नोंदणी क्रमांक ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट

भागीदार

सदस्यता क्रमांक ०४८०९४

ठिकाण: मुंबई

तारीख: २० जून २०२५

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि तोटा विवरणपत्र (सुधारित)

(रूपये लाखांमध्ये)

	तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
	कार्यामधून मिळणारा महसूल (विक्री)	१८	४६,२७५.३७	४९,९१४.६२
	इतर उत्पन्न	१९	३,१२७.५९	३,०१७.११
	एकूण महसूल		**४९,४०२.९६**	**५२,९३१.७३**
	खर्च:			
	वापरलेल्या मालाची किंमत	२०	९,३०३.८०	१०,३४८.४१
	व्यापारात स्टॉक खरेदी		३०,०५८.७३	३३,६४२.०४
	इन्व्हेंटरीजमध्ये बदल	२१	३,२०२.८१	२,०९७.८५
	कर्मचाऱ्यांच्या लाभावरील खर्च	२२	३,४०१.६२	२,९९६.९९
	वित्तीय शुल्क	२३	४२.९३	५४.३७
	घसारा	२४	१०६.२४	१२७.१३
	इतर खर्च	२५	२,५८६.८९	२,९५४.७२
	एकूण खर्च		**४८,७०३.०२**	**५२,२२१.५१**
	अपवादात्मक आणि असाधारण वस्तू आणि करापूर्वी नफा		६९९.९४	७१०.२२
	अपवादात्मक आणि असाधारण वस्तू		–	०.२२
	करपूर्व नफा		**६९९.९४**	**७१०.००**

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि तोटा विवरणपत्र (सुधारित)

(रूपये लाखांमध्ये)

	तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
	वजा : चालू कामकाजाचा कर खर्च :–			
(१)	विद्यमान कर		२५०.००	१८५.००
(२)	अस्थगित कर			
	सततच्या कामकाजातून नफा (करानंतर)		**४४९.९४**	**५२५.०**
	प्रति समभाग उत्पन्न :			
(१)	मूलभूत उत्पन्न		८१.८१	९५.४६
(२)	सौम्यकृत उत्पन्न		८१.८१	९५.४६

महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे आणि (१ आणि २ ते ४९)
वित्तीय विवरणपत्रांच्या टिपण्या

मंडळाच्या वतीने

ॲड . माणिकराव कोकाटे

अध्यक्ष

डॉ. मंगेश गोंदावले

व्यवस्थापकीय संचालक

सुजित पाटील

महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)

ठिकाण : मुंबई

तारीख : १८ जून २०२५

आमच्या जोडलेल्या सम तारखेच्या अहवालानुसार

एनबीएस अँड कंपनीसाठी

सनदी लेखापाल

कंपनीचा नोंदणी क्रमांक ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट

भागीदार

सदस्यता क्रमांक ०४८०९४

ठिकाण: मुंबई

तारीख: २० जून २०२५

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाह विवरणपत्र (सुधारित)

(रूपये लाखांमध्ये)

	तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
अ.	**परिकर्मी उपक्रमांमधून निर्माण होणारा रोख प्रवाह**		
	करपूर्व निव्वळ नफा	**६९९.९४**	**७१०.००**
	समायोजन:		
	घसारा	१०६.२४	१२७.१३
	व्याज उत्पन्न	(१,६३४.७१)	(१,६६४.२६)
	भाडेपट्टा शुल्क	०.५२	०.५२
	व्याज खर्च	४२.९३	५४.३७
	(नफा)/स्थिर मालमत्तेच्या विक्रीवरील तोटा	(०.०५)	०.०१
	लाभांश प्राप्त	(०.२०)	(०.१५)
	खेळत्या भांडवलात बदल होण्यापूर्वीचा ऑपरेटिंग नफा	**(७८५.३३)**	**(७७२.३८)**
	खेळत्या भांडवलातील बदलांसाठी समायोजन		
	(वाढ)/साठ्यात घट	४,८८६.३१	८,७५४.६९
	(वाढ)/प्राप्त व्यापारात घट	३,०३६.९८	४,७६९.४९
	व्यापार देयकांमध्ये वाढ/(वजा)	(५,३४२.२४)	(१७,३८२.५५)
	अल्पकालीन कर्जात वाढ/(वजा)	–	–
	(वाढ)/लघु मुदतीच्या कर्जात आणि आगाऊ रकमेत घट	(१,७२३.०६)	(६३१.०६)
	इतर चालू दायित्वांमध्ये वाढ/(वजा)	(१,१५८.८४)	४७८.८४
	(वाढ)/इतर चालू मालमत्तेत घट	६४१.२५	(१,०१७.४९)
	(वाढ)/इतर चालू नसलेल्या मालमत्तेत घट	८.२२	–
	इतर चालू नसलेल्या दायित्वांमध्ये वाढ/(वजा)	१४२.८३	२२३.३१
	इतर अल्पकालीन तरतुदींमध्ये वाढ/(वजा)	१०५.९७	२९१.४५
	इतर दीर्घकालीन तरतुदींमध्ये वाढ/(वजा)	२४३.६६	(५०५.१८)
	दीर्घकालीन कर्ज आणि आगाऊ रकमेत (वाढ)/वजा	–	–
	खेळत्या भांडवलातील बदलांमुळे निव्वळ रोख प्रवाह	**८४१.०८**	**(५,०१८.५०)**
	परिकर्मी उपक्रमांमधून रोख प्रवाह	**५५.७५**	**(५,७९०.८८)**
	वजा: कर भरलेला	(२५०.००)	(२०४.३८)
	परिकर्मी उपक्रमांमधून निव्वळ रोख प्रवाह	**(१९४.२५)**	**(५,९९५.२६)**

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ लि.

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाह विवरणपत्र (सुधारित)

(रूपये लाखांमध्ये)

	तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
ब.	**गुंतवणूक उपक्रमांमधून निर्माण होणारा रोख प्रवाह**		
	स्थिर मालमत्तेची खरेदी	(२२०.१६)	(३३८.६६)
	स्थिर मालमत्तेची विक्री	०.०९	–
	चालू नसलेली गुंतवणूक	१,६७९.६४	१.२१
	दीर्घकालीन कर्ज आणि आगाऊ रक्कम	२२.७७	९,४०७.६९
	व्याज उत्पन्न	१,६३४.७१	१,६६४.२६
	गुंतवणूक उपक्रमांमधून मिळणारा निव्वळ रोख प्रवाह	**३,११७.०६**	**१०,७३४.५०**
क.	**वित्तपुरवठा उपक्रमांमधून निर्माण होणारा रोख प्रवाह**		
	लाभांश दिला	–	(२७.५०)
	दीर्घकालीन कर्जे	–	–
	व्याज दिले	(४२.९३)	(५४.३७)
	लाभांश प्राप्त	०.२०	०.१५
	वित्तपुरवठा उपक्रमांमधून निव्वळ रोख प्रवाह	**(४२.७३)**	**(८१.७२)**
	रोख रकमेतील निव्वळ घट किंवा रोख समतुल्य	**२,८८०.०८**	**४,६५७.५२**
	वर्षारंभीची रोख रक्कम आणि रोख समतुल्य रक्कम	**१३,६७०.७४**	**९,०१३.२२**
	वर्ष अखेरीस रोख आणि रोख समतुल्य	**१६,५५०.८२**	**१३,६७०.७४**

रोख रक्कम आणि समतुल्य रोख रकमेमध्ये भारत सरकारकडून नागपूर येथील NOGA फॅक्टरी येथे इनक्युबेशन सेंटर स्थापन करून वर्षभरात मिळालेल्या अनुदानापोटी मिळालेले रु. २२०.०० लाख समाविष्ट आहेत, जे वापरात आहे आणि सामान्य कामकाजासाठी सहज उपलब्ध नाही.

मंडळाच्या वतीने

ॲड . माणिकराव कोकाटे
अध्यक्ष

डॉ. मंगेश गोंदावले
व्यवस्थापकीय संचालक

सुजित पाटील
महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)

ठिकाण : मुंबई
तारीख : १८ जून २०२५

आमच्या जोडलेल्या सम तारखेच्या अहवालानुसार

एनबीएस अँड कंपनीसाठी
सनदी लेखापाल
कंपनीचा नोंदणी क्रमांक ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट
भागीदार
सदस्यता क्रमांक ०४८०९४

ठिकाण: मुंबई
तारीख: २० जून २०२५

समभाग आणि दायित्वे

टीपण्णी क्रमांक २ भाग भांडवल

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी		३१ मार्च २०२१ रोजी	
	क्रमांक	रुपये लाखात	क्रमांक	रुपये लाखात
अधिकृत समभाग १००/– रुपये किमतीचे ८००००० समभाग (प्रत्येकी रु. १००/– चे PY ८००००० समभाग)	८,००,०००	८००.००	८,००,०००	८००.००
	८,००,०००	**८००.००**	**८,००,०००**	**८००.००**
सुरू समभाग १००/– रुपयांचे ५५०००० समभाग पूर्णपणे भरलेले (प्रत्येकी १००/– रुपये किमतीचे PY ५५०००० समभाग पूर्णपणे भरलेले)	५,५०,०००	५५०.००	५,५०,०००	५५०.००
एकूण	**५,५०,०००**	**५५०.००**	**५,५०,०००**	**५५०.००**

टीपण्णी क्रमांक २ (अ) कालावधीच्या सुरुवातीला आणि शेवटी असलेल्या शेअर्सच्या संख्येचा ताळमेळ

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी		३१ मार्च २०२१ रोजी	
	क्रमांक	रुपये लाखात	क्रमांक	रुपये लाखात
समभाग :				
वर्षाच्या सुरुवातीला असलेले शेअर्स	५,५०,०००	५५०.००	५,५०,०००	५५०.००
वर्षभरात जारी केलेले शेअर्स	–	–	–	–
वर्षभरात परत खरेदी केलेले शेअर्स	–	–	–	–
वर्षाच्या अखेरीस असलेले शेअर्स	५,५०,०००	५५०.००	५,५०,०००	५५०.००

टीपण्णी क्रमांक २(ब) समभागांशी जोडलेले अधिकार, प्राधान्ये आणि निर्बंध

समभाग

कंपनीकडे फक्त एकच वर्गातील समभाग आहे ज्याचे मूल्य प्रति शेअर १०० रुपये आहे. प्रत्येक शेअरधारक प्रत्येक शेअरसाठी एक मत देण्यास पात्र आहे. संचालक मंडळाने प्रस्तावित केलेला लाभांश अंतरिम लाभांश वगळता येणाऱ्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत भागधारकांच्या मान्यतेच्या अधीन आहे. लिक्विडेशनच्या बाबतीत, इक्विटी भागधारकांना त्यांच्या शेअरहोल्डिंगमध्ये सर्व प्राधान्य रकमा भागविल्यानंतर कंपनीची उर्वरित मालमत्ता मिळण्यास पात्र आहेत.

टीपण्णी क्रमांक २ (क) ५% पेक्षा जास्त समभाग धारण केलेल्या भागधारकांचा तपशील

भागधारकाचे नाव	३१ मार्च २०२२ रोजी		३१ मार्च २०२१ रोजी	
	धारण केलेली भाग संख्या	धारण %	धारण केलेली भाग संख्या	धारण %
महाराष्ट्र सरकार	३,००,०००	५४.५५%	३,००,०००	५४.५५%
भारत सरकार	२,५०,०००	४५.४५%	२,५०,०००	४५.४५%

टीपण्णी क्रमांक २ (ड) प्रवर्तकांचे शेअरहोल्डिंग आणि वर्षभरातील बदलाची टक्केवारी

वर्षाच्या अखेरीस प्रमोटर्सकडे असलेले शेअर्स	मागील अहवाल कालावधीच्या शेवटी असलेले आकडे			मागील अहवाल कालावधीच्या शेवटी असलेले आकडे		
	धारण केलेली भाग संख्या	एकूण समभागाच्या %	% बदल	धारण केलेल्या भाग संख्या	एकूण समभागाच्या %	% बदल
महाराष्ट्र सरकार	३,००,०००	५४.५५	–	३,००,०००	५४.५५	–
भारत सरकार	२,५०,०००	४५.४५	–	२,५०,०००	४५.४५	–

टीपण्णी क्रमांक ३ राखीव निधी आणि अधिशेष

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
अ) भांडवली राखीव निधी :		
महाराष्ट्र सरकारकडून भांडवली राखीव रक्कम		
सुरुवातीची शिल्लक	२०.००	२०.००
वाढ : वर्षभरातील वाढ	–	–
कमी: वर्षभरातील कमी केलेले	–	–
शिल्लक	**२०.००**	**२०.००**
ब) गुंतवणूक राखीव :		
भारत सरकारकडून अनुदान		
सुरुवातीची शिल्लक	१४.२९	१७.०४
वाढ : वर्षभरातील वाढ	–	–
कमी: वर्षभरातील कमी केलेले (संदर्भ टीप ९)	२.७४	२.७५
शिल्लक	**११.५५**	**१४.२९**
क) सामान्य राखीव निधी :		
सुरुवातीची शिल्लक	२०,२६७.७४	१९,७७८.८१
वाढ: वर्षाचा नफा	४४९.९४	५२५.००
वजा: सीएसआर फंडमध्ये हस्तांतरित	१२.९८	८.५७
वजा: लाभांश	–	२७.५०
शिल्लक	**२०,७०४.७०**	**२०,२६७.७४**
एकूण	**२०,७३६.२५**	**२०,३०२.०३**

टीपण्णी क्रमांक ४ : इतर दीर्घकालीन दायित्वे

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
ग्राहक, पुरवठादार, कंत्राटदार आणि इतर ठेवी*	३,७४४.७६	३,६०१.९३
एकूण	**३,७४४.७६**	**३,६०१.९३**

* पुष्टीकरण/समेट करण्याच्या अधीन आणि पूर्ण तपशीलांच्या अनुपस्थितीत ते दीर्घकालीन देणी मानले जाते.
* यामध्ये ५ वर्षांपेक्षा जास्त काळाची जुनी थकबाकी ३०३.३८ लाख रुपये (PY रु. ३३३.०० लाख) समाविष्ट आहे ज्यासाठी वर्षभरात कोणताही दावा प्राप्त झाला नाही. योग्य पडताळणीनंतर ते परत मागण्यासाठी विचारात घेतले जाईल.
* ०.९० लाख रुपये (PY रु. १.२० लाख) चे निव्वळ डेबिट बॅलन्स दाखवले आहे ज्यांच्या विरुद्ध क्रेडिट्स अद्याप ओळखले गेले नाहीत.

टीपण्णी क्रमांक ५ : दीर्घकालीन तरतुदी

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
रजा पगार रोख रक्कम	१,२२१.४६	१,१५५.२०
उपदान	५२५.४८	३४८.०८
एकूण	**१,७४६.९४**	**१,५०३.२८**

टीपण्णी क्रमांक ६ : देय व्यापार

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
(अ). सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांचे एकूण थकबाकी	७९१.८४	८५०.७४
(ब) सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांव्यतिरिक्त	१०,४३८.५०	१५,७२१.८४
एकूण	**११,२३०.३४**	**१६,५७२.५८**

टीपण्णी क्रमांक ६ (अ) देय व्यापाराचे वृद्धत्व वेळापत्रक खालीलप्रमाणे आहे.

३१ मार्च २०२२ रोजी **रूपये लाखामध्ये**

तपशील	देय नाही	देयकाच्या तारखेपासून पुढील कालावधीसाठी थकबाकी				एकूण
		१ वर्षापेक्षा कमी	१-२ वर्षे	२-३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	
निर्विवाद थकबाकी-एमएसएमई					७९१.८४	७९१.८४
निर्विवाद देणी - इतर		४८७२.२३	१०८१.४४	१९२.३३	४,२९२.५०	१०,४३८.५०
वादग्रस्त थकबाकी - एमएसएमई						-
वादग्रस्त देणी - इतर						-
एकूण देय व्यापार	**-**	**४,८७२.२३**	**१,०८१.४४**	**१९२.३३**	**५,०८४.३४**	**११,२३०.३४**

३१ मार्च २०२२ रोजी

रूपये लाखामध्ये

तपशील	देय नाही	देयकाच्या तारखेपासून पुढील कालावधीसाठी थकबाकी				एकूण
		१ वर्षापेक्षा कमी	१–२ वर्षे	२–३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	
निर्विवाद थकबाकी–एमएसएमई					८५०.७४	८५०.७४
निर्विवाद देणी – इतर		८०२६.८८	१७१३.४१	७४.३२	५,९०७.२३	१५,७२१.८४
वादग्रस्त थकबाकी – एमएसएमई						–
वादग्रस्त देणी – इतर						–
एकूण देय व्यापार		**८,०२६.८८**	**१,७१३.४१**	**७४.३२**	**६,७५७.९७**	**१६,५७२.५८**

टीपण्णी क्रमांक ७ : इतर चालू दायित्वे

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
अ) विविध योजनांसाठी आगाऊ रक्कम*	२,०१४.९४	२,०१४.९४
ब) असमायोजित अनुदान **	१,६२४.९०	१,६२४.९०
क) ग्राहकांकडून मिळालेले आगाऊ पैसे***	१,६६६.४९	३,५६८.८१
ड) विविध योजनांसाठी देय व्याज****	२,५३५.७७	२,५३५.७७
ई) वैधानिक दायित्वे	३८.५२	३२.५९
फ) कर्मचाऱ्यांशी संबंधित दायित्वे	१२.३२	४५.३९
ज) इतर देय व्याज*****	९०.०२	७८.१९
ह) ठेवी	१२.००	१२.००
ळ) देय जीएसटी	३६२.०३	७.२३
क्ष) इतर दायित्वे******	६९६.२१	५१२.२२
के) भारत सरकारकडून मिळालेले अनुदान*******	२२०.००	–
एकूण	**९,२७३.२०**	**१०,४३२.०४**

* केंद्र आणि राज्य सरकारांनी विविध योजनांअंतर्गत कृषी उद्देशांसाठी कृषी निविष्ठा पुरवण्यासाठी महामंडळाची नोडल एजन्सी म्हणून नियुक्ती केली आहे आणि विविध योजनांसाठी असमायोजित रक्कम अग्रिम म्हणून दाखवली जाते जी पुष्टी/समेट आणि सरकारद्वारे लेखापरिक्षणच्या अधीन असते.

** पुष्टीकरण आणि सामंजस्याच्या अधीन (टीप क्रमांक २९ पहा).

***कर्जदारांच्या १६००.५० लाख रुपयांच्या क्रेडिट बॅलन्सचा समावेश आहे (PY रु.३४८३.०७ लाख) जे पुष्टीकरण/समेटाच्या अधीन आहे.

**** विविध योजनांसाठी दरवर्षी @६.५% (@६.५%) दराने २५३५.७७ लाख रुपये (२५३५.७७ लाख रुपये) व्याजाचा समावेश आहे जो पुष्टीकरणाच्या अधीन आहे.

***** सूक्ष्म लघु आणि मध्यम उद्योगांना सूक्ष्म लघु आणि मध्यम उद्योग विकास कायदा २००६ अंतर्गत त्यांच्या थकबाकीवर ९०.०२ लाख रुपये (PY रु. ७८.१९ लाख) व्याजाचा समावेश आहे.

****** यामध्ये ३ वर्षांपेक्षा जास्त काळाची ५६.३८ लाख रुपये (५६.३८ लाख रुपये) जुनी थकबाकी समाविष्ट आहे ज्यासाठी पक्षांकडून कोणतेही दावे रेकॉर्डवर नाहीत आणि जे योग्य पडताळणीनंतर परत लिहिण्यासाठी विचारात घेतले जातील.

******* नागपूर येथील NOGA फॅक्टरी येथे इनक्यूबेशन सेंटर स्थापन करण्यासाठी भारत सरकारकडून वर्षभरात अनुदान मिळाले.

टीपण्णी क्रमांक ८ : अल्पकालीन तरतुदी

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
अ) कर्मचाऱ्यांच्या फायद्यांसाठी तरतूद :		
(i) बोनस	१.५६	२.२५
(ii) प्रोत्साहन/अनुदान*	२८१.९५	२८१.९५
(iii) सहावी आणि सातवी वेतन सुधारणा	२,४७९.२२	२,३४९.०८
(iv) रजा रोख रक्कम	२७१.१८	१४८.०६
(v) उपदान **	३१७.०४	३१७.०४
ब) इतर तरतुदी :		
(i) व्हॅट तरतूद	३.६९	३.६९
(ii) कर आकारणी	१०४.७२	१८५.००
(iii) सीएसआर निधी (टीप क्र. ४५ पहा)	२४८.३४	३१४.६६
एकूण	**३,७०७.७०**	**३,६०१.७३**

* कर्मचाऱ्यांना वित्तीय वर्ष २०१३-१४ साठी १४७.४७ लाख रुपये आणि वित्तीय वर्ष २०१४-१५ साठी १३४.४८ लाख रुपये सानुग्रह अनुदानाची तरतूद राज्य सरकारच्या मान्यतेच्या अधीन आहे.

** १ जानेवारी २००६ ते ३१ मार्च २०१४ या कालावधीसाठी तात्पुरत्या आधारावर प्रदान केलेल्या निवृत्त कर्मचाऱ्यांना देय असलेल्या ३१७.०४ लाख रुपयांचा समावेश आहे (PY रु. ३१७.०४ लाख).

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुख्य कार्यालय, मुंबई

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय निवेदनांसाठी नोट्स (स्वतंत्र)

टीपण्णी क्रमांक ९ स्थावर मालमत्ता

(रुपये लाखांमध्ये)

		एकुण संपत्ती							घसारा							निव्वळ संपत्ती	
अ. क्र.	तपशील	१ एप्रिल २०२१ रोजी असलेले मुल्य	वर्षातील समायोजन सन २०२२	वर्षातील वाढ सन २०२२	इंटर युनिट ट्रान्सफर	इंटर युनिट ट्रान्सफर	वर्षातील विक्री आणि समायोजन सन २०२२	१ एप्रिल २०२२ रोजी असलेले मूल्य	१ एप्रिल २०२१ पर्यंतची तरतूद	वर्षातील समायोजन	वर्षातील तरतूद	इंटर युनिट ट्रान्सफर	इंटर युनिट ट्रान्सफर	वर्षातील समायोजन आणि कपात	३१ मार्च २०२२ पर्यंत एकुण घसारा	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
		₹	+	–	(+)	(–)	–	C+S+E+F	+	+	+	(+)	(–)	–	H+I+J+K	WDV	WDV
अ	**मूर्त मालमत्ता**																
१	जमीन: पूर्ण मालकीची	१,०३१.६५	–	–	–	–	–	१,०३१.६५	–	०.००	–	–	–	–	०.००	१,०३१.६५	१,०३१.६५
२	जमीन: भाडेपट्टा	४९.४४		–			–	४९.४४	१५.८५	०.५२					१६.३७	३३.०६	३३.५९
३	भाडेपट्टा आणि मालकीच्या जमिनीवरील इमारती *	१,६९१.७०	–	१.९५	–	–	–	१,६९३.६५	८४३.५९	२४.८३	–	–	–	–	८६८.४२	८२५.२३	८४८.११
४	स्वयंत्र आणि यंत्रसामग्री	१,१०२.९९		१२.३६	–	–	–	१,११५.३५	८६५.३६	२८.११		–	–	–	८९३.४७	२२१.८८	२३७.६३
५	विद्युत प्रतिष्ठापन	१२७.७७	–	३.५८	–	–	–	१३१.३५	११६.१८	१.८२	–	–	–	–	११८.०१	१३.३५	११.५९
६	फर्निचर आणि फिटिंग्ज	१२३.२०		०.२५	–	–	–	१२३.४४	१०५.४६	४.२१		–	–	–	१०९.६७	१३.७७	१७.७३
७	वाहने	४२०.१७	११.८४	–	–	–	–	४३२.०१	२९३.८६	३५.४०	–	–	–	–	३२९.२६	१०२.७५	१२६.३०
८	संगणक	२१८.०६		७.७८	–	–	०.३०	२२५.५३	१९६.६९	११.४५	–	–	–	०.२९	२०७.८५	१७.६८	२१.३७
९	कार्यालयीन उपकरणे	१६८.८४		२.२७	–	–	०.६०	१७०.५१	१३७.९५	८.५३		–	–	०.५७	१४५.९२	२४.५९	३०.८८
१०	यामधून वित्तपुरवठा केलेली मालमत्ता	३८.६२		–	–	–	–	३८.६२	२८.२१	२.७४		–	–	–	३०.९६	७.६६	१०.४०
	भांडवली अनुदान (खाली टीप ८ पहा)			–	–	–	–	–	–					–	–	–	–
	एकूण (अ)	**४,९७२.४२**	**११.८४**	**२८.१९**			**०.९०**	**५,०११.५५**	**२,६०३.१६**	**११७.६२**	**–**	**–**	**–**	**०.८६**	**२,७१९.९३**	**२,२९१.६२**	**२,३६९.२५**
ब	**अमूर्त मालमत्ता**														–	–	–
	संगणक सॉफ्टवेअर	२६.१९	०.००	२.३३	–	–	–	२८.५२	१२.२५	३.७४	–	–	–	–	१५.९९	१२.५२	१३.९४
														–	–	–	
	एकूण (ब)	**२६.१९**	**–**	**२.३३**			**–**	**२८.५२**	**१२.२५**	**३.७४**	**–**			**–**	**१५.९९**	**१२.५२**	**१३.९४**
क	अपूर्ण भांडवली कामे	४४९.५६		१८०.५१	–	३.८३	–	६२६.२४	–	–	–	–	–	–	०.००	६२६.२४	४४९.५६
	मोर्शी	१२६.९५		–	–	–	–	१२६.९५	–	–	–	–	–	–	०.००	१२६.९५	१२६.९५
	एकूण (क)	**५७६.५२**	**–**	**१८०.५१**	**–**	**३.८३**	**–**	**७५३.१९**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**०.००**	**७५३.१९**	**५७६.५२**
	एकूण (अ+ब+क+ड)	**५,५७५.१३**	**११.८४**	**२११.०२**	**–**	**३.८३**	**०.९०**	**५,७९३.२६**	**२,६१५.४२**	**१२१.३६**	**–**	**–**	**–**	**०.८६**	**२,७३५.९२**	**३,०५७.३४**	**२,९५९.७१**

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुख्य कार्यालय, मुंबई

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय निवेदनांसाठी नोट्स (स्वतंत्र)

(रुपये लाखांमध्ये)

		एकुण संपत्ती							घसारा							निव्वळ संपत्ती	
अ. क्र.	तपशील	१ एप्रिल २०२१ रोजी असलेले मुल्य	वर्षातील समायोजन सन २०२२	वर्षातील वाढ सन २०२२			वर्षातील विक्री आणि समायोजन सन २०२२	१ एप्रिल २०२२ रोजी असलेले मूल्य	१ एप्रिल २०२१ पर्यंतची तरतूद	वर्षातील समायोजन	वर्षातील तरतूद			वर्षातील समायोजन आणि कपात	३१ मार्च २०२२ पर्यंत एकुण घसारा	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
	सुग्रास फॅक्टरी चिंचवड :–														–	–	–
	कारखाना आणि यंत्रसामग्री	३८.६२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	३८.६२	२८.२१	२.७४	०.००			०.००	३०.९६	७.६६	१०.४०

१) भांडवली अनुदानातून वित्तपुरवठा केलेल्या मालमत्तेवर वर्षभरात दिलेला घसारा रु. २.७४ लाख (पीवाय रू. २.७४ लाख) भांडवली राखीव निधीमध्ये समायोजित केला जातो.

२) सहकारी गृहनिर्माण संस्था / अपार्टमेंट मालक संघटनेमध्ये मालकी हक्काचे फ्लॅट (किंमत रु. १६.४१ लाख) समाविष्ट आहेत.

३) प्रत्येकी १ WDV असलेल्या मालमत्ता वापरात नाहीत आणि अद्याप टाकून दिल्या जाणार नाहीत.

४) संपर्णू मालकीच्या जमिनीमध्ये जळगाव येथील व्यावसायिक जमीन समाविष्ट आहे, एकूण क्षेत्रफळ २१२५ चौरस मीटर आहे, जी स्थानिक महानगरपालिकेने विस्तारित जळगावच्या विकास योजनेत राखीव ठेवली आहे. आवश्यक परिणाम प्रत्यक्षात दिल्यावर दिला जाईल.

भरपाई मिळाली आहे. डीपी कालावधी १५ वर्षे उलटून गेल्याने, महानगरपालिकेने महानगरपालिका आणि सरकारला सदर आरक्षण रद्द/रद्द करण्याची विनंती केली आहे.

टीपण्णी क्रमांक १० : चालू नसलेली गुंतवणूक

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
I. सरकारी रोख्यांमध्ये		
६ वर्षांचे राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे	०.३०	०.३०
(एपीओ अधिकाऱ्यांच्या ताब्यात)		
भोपाळमधील कमर्शियल टॅक्स ऑफिसर सर्कलसह एफडीआर	०.०५	०.०५
एका वर्षापेक्षा जास्त मुदतीच्या बँकांमधील मुदत ठेवी.	१२,४१६.८३	१४,०९६.४७
(एसबीआयसोबतच्या ६० कोटी रुपयांच्या ओव्हरड्राफ्ट सुविधेवरील आणि		
एचडीएफसी बँकेसोबतच्या ८५ कोटी रुपयांच्या कर्जावरील एफडीआरचा समावेश आहे)		
	१२,४१७.१८	**१४,०९६.८२**
II. समभागांमध्ये:		
अ) व्यापारी पुर्णत: प्रदत :		
उपकंपन्या (संपूर्ण मालकीच्या):		
महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाइड्स मर्यादितचे १००००० समभाग प्रत्येकी रु. १००/–	१००.००	१००.००
ब) इतर व्यापारी गुंतवणूक:		
कृषक भारती को–ऑप मर्यादितचा १ शेअर प्रत्येकी रु. १००००० /– चा	१.००	१.००
दि को–ऑपरेटिव्ह स्टोअर्स मर्यादित, नवी दिल्लीचे १००० शेअर्स		
प्रत्येकी रु. १०/– किमतीचे	०.१०	०.१०
मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडियाचे १४% संचयी रिडीमेबल प्रेफरन्स शेअर्स	३८६.२०	३८६.२०
(टीप क्रमांक २८ (अ) पहा)		
	४८७.३०	**४८७.३०**
III. व्यापार गुंतवणुकीव्यतिरिक्त: पूर्णपणे भरणा केलेले		
महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादितचा १ शेअर प्रत्येकी रु. १०००/– किमतीचा	०.०१	०.०१
सहकारी औद्योगिक वसाहत लि.पाचोरा जि जळगाव चा १ शेअर रु. १०००/– प्रत्येक	०.०१	०.०१
सहकारी गृहनिर्माण संस्था मर्यादितचे ६१ समभाग प्रत्येकी ५०/– रुपये	०.०३	०.०३
	०.०५	**०.०५**
एकूण	**१२,९०४.५३**	**१४,५८४.१७**

टीपण्णी क्रमांक ११ : दीर्घकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
असुरक्षित, अन्यथा निर्दिष्ट केल्याप्रमाणे:		
अ) भांडवली अग्रीम	–	–
ब) कर्जे आणि अग्रीम रक्कम	–	–
क) इतर कर्जे आणि आगाऊ रक्कम		

i) विक्रीकर शिल्लक	२,५१६.५६	२,५१०.६०
ii) ॲग्रो ॲडव्हांटेज*	२३०.६८	२३०.६८
iii) कर्मचाऱ्यांना अग्रीम	०.७२	०.७२
iv) आगाऊ कर (नेट ऑफ प्रोव्हिजन)	१८५.००	२१३.७३
	२,९३२.९६	**२,९५५.७३**
वजा : संशयास्पद प्रगतीसाठी तरतूद	२३०.६८	२३०.६८
एकूण	**२,७०२.२८**	**२,७२५.०५**

* १९९८ मध्ये ॲग्रो ॲडव्हान्टेज शेतकरी मेळाव्याच्या आयोजनासाठी महामंडळाने दिलेली आगाऊ रक्कम महाराष्ट्र सरकारकडून मिळालेली नाही. २४ वर्षांहून अधिक कालावधी उलटून गेला असून त्याबाबत तरतूद करण्यात आली.

टीपण्णी क्रमांक १२ : इतर चालू मालमत्ता

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
असुरक्षित:		
दावे प्राप्त करण्यायोग्य (संशयास्पद मानले जातात)	२२४.३०	२२४.३०
ठेवी (४१.१६ लाख रुपयांच्या संशयास्पद ठेवींचा समावेश आहे)	१४२.८९	१५१.११
	३६७.१९	३७५.४१
वजा: संशयास्पद तरतूद	२६५.४६	२६५.४६
एकूण	**१०१.७३**	**१०९.९५**

टीपण्णी क्रमांक १३ : इन्व्हेंटरीज

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
तयार झालेले सामान	१,१०१.४६	४,२५४.९४
कच्चा माल	२,२३४.९१	३,९६७.६८
पॅकिंग साहित्य	२१४.११	१७३.७५
उपभोग्य वस्तूंची दुकाने	१२१.७०	११२.७९
इतर स्टॉक	७२.६७	१२२.००
	३,७४४.८५	८,६३१.१६
वजा: कालबाह्य स्टॉकसाठी तरतूद	२५.१७	२५.१७
एकूण	**३,७१९.६८**	**८,६०५.९९**

व्यवस्थापनाने मूल्यवान आणि प्रमाणित

टीपण्णी क्रमांक १४ : व्यापारी येणी

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रुपये लाखात
देय तारखेपासून सहा महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी		
थकीत असलेले व्यापारी प्राप्तीपत्रक	६,४१८.०९	१०,५२४.९१
इतर व्यापार प्राप्ती	३,०६०.०९	१,९९०.२५
	९,४७८.१८	**१२,५१५.१६**
कमी: संशयास्पद कर्जांसाठी तरतूद	१,६८५.९९	१,६८५.९९
एकूण	**७,७९२.१९**	**१०,८२९.१७**

१. प्रणालीच्या अडचणींमुळे कर्जदारांचे वय योग्यरित्या निश्चित करता येत नाही. उपलब्ध माहितीच्या मर्यादेपर्यंत कर्जदार/वयस्करांचे वर्गीकरण केले गेले आहे.

२. व्यापार प्राप्तींमध्ये ३११.२० लाख रुपये (५४४.५५ लाख रुपये) समाविष्ट आहेत ज्यांच्या संदर्भात कॉर्पोरेशनकडे बँकांकडून हमी आहे.

३. व्यापार प्राप्तींमध्ये अभियांत्रिकी विभागाच्या बाबतीत कर्जदारांचा समावेश आहे ज्यांच्यासाठी तरतूद संबंधित अधिकाऱ्यांकडून आवश्यक सूचना उपलब्ध नसताना राज्य सरकारकडून महामंडळाला मिळालेल्या अनुदानाचा विचार न करता करण्यात आली आहे.

४. ३१.३.२०२२ रोजी कर्जदारांनी कापलेला एकूण रु.७६.७५ लाख (रु.७६.७५ लाख) इतका टीडीएस महामंडळाच्या पुस्तकात जमा आहे, तो व्यापार प्राप्तीयोग्य रकमेशी समायोजित करण्यात आलेला नाही तर संशयास्पद प्राप्तीयोग्य रकमेची तरतूद करण्यात आली आहे कारण अशा कापलेल्या टीडीएसचे पक्षनिहाय विभाजन महामंडळाकडे उपलब्ध नाही.

टीपण्णी क्रमांक १४ (अ): व्यापार प्राप्तीयोग्य वयोमर्यादा वेळापत्रक

३१ मार्च २०२२ रोजी (रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	देय नाही	६ महिन्यांपेक्षा कमी	६ महिने – १ वर्ष	१ – २ वर्षे	२ – ३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	एकूण
निर्विवाद – चांगले मानले जाते		३,०६०.०९	१,८०७.०१	२४१.४७	१,२९६.४०	१,३८७.२२	७,७९२.१९
निर्विवाद – संशयास्पद मानले जाते		–	–	२६.८३	४३२.१३	१,२२७.०३	१,६८५.९९
वादग्रस्त – चांगले मानले जाते		–	–	–	–	–	–
वादग्रस्त – संशयास्पद मानले जाते		–	–	–	–	–	–
एकूण व्यापार प्राप्ती	**–**	**३,०६०.०९**	**१,८०७.०१**	**२६८.३०**	**१,७२८.५३**	**२,६१४.२५**	**९,४७८.१८**

३१ मार्च २०२१ रोजी (रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	देय नाही	६ महिन्यांपेक्षा कमी	६ महिने – १ वर्ष	१ – २ वर्षे	२ – ३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	एकूण
निर्विवाद – चांगले मानले जाते		१,९९०.२५	३,२९७.५५	३,६४९.८९	१,८५०.१५	४१.३४	१०,८२९.१७
निर्विवाद – संशयास्पद मानले जाते		–		४०५.५४	६१६.७२	६६३.७३	१,६८५.९९
वादग्रस्त – चांगले मानले जाते		–	–	–	–	–	–
वादग्रस्त – संशयास्पद मानले जाते		–	–	–	–	–	–
एकूण व्यापार प्राप्ती	**–**	**१,९९०.२५**	**३,२९७.५५**	**४,०५५.४३**	**२,४६६.८७**	**७०५.०७**	**१२,५१५.१६**

टीपण्णी क्रमांक १५: रोख आणि बँकेतील शिल्लक

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
अ) रोख रक्कम	–	–
ब) बँकांमधील शिल्लक		
i) बँकांमधील मुदत ठेवी	१५,५५१.९७	१२,५६५.७४
परिपक्वता कालावधी ३ महिन्यांपेक्षा जास्त आणि १ वर्षापर्यंत		
(एसबीआयसोबतच्या ६० कोटी रुपयांच्या ओव्हरड्राफ्ट सुविधेवरील आणि		
एचडीएफसी बँकेसोबतच्या ८५ कोटी रुपयांच्या कर्जावरील		
एफडीआरचा समावेश आहे)		
ii) चालू खात्यांमध्ये*	८३८.३२	६५६.७०
iii) इन कलेक्शन अकाउंट्स	१५७.५५	४४५.३२
iv) ट्रान्सिटमध्ये पाठवलेले पैसे	२.९४	२.९४
क) नॉन-शेड्युल्ड बँकांमधील शिल्लक	०.०४	०.०४
एकूण	**१६,५५०.८२**	**१३,६७०.७४**

* नागपूर येथील NOGA फॅक्टरी येथे इनक्युबेशन सेंटर स्थापन करण्यासाठी भारत सरकारकडून वर्षभरात मिळालेल्या रु.२२०.०० लाख अनुदानाचा समावेश आहे.

टीपण्णी क्रमांक १६: अल्पकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
असुरक्षित चांगले मानले जाते:		
१) कर्जे आणि आगाऊ रक्कम		
अ) विक्रेत्यांना आगाऊ रक्कम	२,९४६.३१	१,२२५.४४
ब) कर्मचाऱ्यांना कर्ज आणि आगाऊ रक्कम	२२.६८	२५.१५
२) इतर		
अ) प्रीपेड खर्च	१७.५७	१२.९१
ब) सरकारी अधिकाऱ्यांसोबत शिल्लक:		
i) पीएलए खाते	१.१३	१.१३
एकूण	**२,९८७.६९**	**१,२६४.६३**
वजा: संशयास्पद प्रगतीसाठी तरतूद	६४५.४९	६४५.४९
एकूण	**२,३४२.२०**	**६१९.१४**

टीपण्णी क्रमांक १७: इतर चालू मालमत्ता

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
असुरक्षित चांगले मानले जाते:		
अ) व्याज प्राप्ती*	१,७९९.२१	२,३९८.२७
ब) दावे प्राप्त करण्यायोग्य	१२.६७	४४.६७
क) इतर प्राप्तीयोग्य वस्तू	६.५४	१६.७३
ड) विल्हेवाटीसाठी राखून ठेवलेली मालमत्ता**	–	–
एकूण	**१,८१८.४२**	**२,४५९.६७**

* फिक्स्ड डिपॉझिटवर जमा झालेले रु.९१५.२७ लाख (पॉइंट रु.१,४०५.४८ लाख) व्याज समाविष्ट आहे.

** विनिमयासाठी ठेवलेल्या मालमत्तेची रक्कम रु.१११.९० (पॉइंट रु.१११.९०) आहे.

टीपण्णी क्रमांक १८ : कामकाजातून मिळणारा महसूल

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये
विक्री		
अ) उत्पादन उत्पादने :		
खत	१२,८६८.९६	१२,७८३.०७
कृषी अभियांत्रिकी	७.७८	०.७८
प्रक्रिया केलेले फळे आणि भाज्या	४०२.७८	३३५.०५
एकूण (अ)	**१३,२७९.५२**	**१३,११८.९०**
ब) खरेदी केलेली उत्पादने :		
प्राण्यांचे खाद्य	१८२.६२	६७.३२
खत	२५,७१६.७१	३२,२१०.६०
कृषी अभियांत्रिकी	२७१.०७	८७.३४
कीटकनाशके	६,६८३.९९	४,३८९.४९
इतर विक्री	१४१.४६	४०.९७
एकूण (ब)	**३२,९९५.८५**	**३६,७९५.७२**
एकूण (अ+ब)	**४६,२७५.३७**	**४९,९१४.६२**

१. वर दाखवलेली विक्री १०७७.८१ लाख रुपये (PY रु. ८४९.१२ लाख) च्या निव्वळ व्यापार सवलतीची आहे.

२. विक्री जीएसटीच्या बाहेर आहे.

टीपण्णी क्रमांक १९ : इतर उत्पन्न

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये
अ) व्याज उत्पन्न :		
ग्राहकांकडून	१.१२	८.९०
गुंतवणुकीवर (बँकेत ठेव)	१,६३४.७१	१,६५३.५१
इतर ठेवींवर	–	१.८५
एकूण (अ)	**१,६३५.८३**	**१,६६४.२६**
ब) मिळालेले भाडे :		
ऑफिसच्या आवारातून	२०९.३२	१५३.३३
निवासी इमारतींमधून	५.८०	३८.९०
एकूण (ब)	**२१५.१२**	**१९२.२३**
क) इतर उत्पन्न :		
खरेदीवर रोख सूट मिळाली	९९३.८२	९९२.४७
लाभांश मिळाला	०.२०	०.१५
इतर पावत्या*	२८२.५७	१६७.९९
स्थिर मालमत्तेच्या विक्रीवरील नफा (निव्वळ)	०.०५	०.०१
एकूण (क)	**१,२७६.६४**	**१,१६०.६२**
एकूण (अ+ब+क)	**३,१२७.५९**	**३,०१७.११**

डिलिव्हरीपूर्वीचे ०.२५ लाख रुपये (पीवाय रु. ०.४० लाख) चे तपासणी शुल्क समाविष्ट आहे जे पूर्णपणे महामंडळाने केलेल्या खर्चाची परतफेड आहे. म्हणून महामंडळाने पक्षांना कोणतीही सेवा प्रदान केलेली नसल्यामुळे हे इतर उत्पन्न म्हणून दाखवण्यात आले आहे, सेवा उत्पन्न म्हणून नाही.

टीपण्णी क्रमांक २० : कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य आणि वापरलेले स्टोअर मटेरियल

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये
कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य आणि साठवणुकीच्या साहित्याचा उघडण्याचा साठा	४,२५४.२२	१०,९११.०६
वाढ :		
कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य आणि स्टोअर मटेरियलची खरेदी	७,६२०.३०	३,६९१.५७
वजा :		
कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य आणि साठवणुकीच्या साहित्याचा शेवटचा साठा	२,५७०.७२	४,२५४.२२
एकूण	**९,३०३.८०**	**१०,३४८.४१**

टीपण्णी क्रमांक २१ : इन्व्हेंटरीज मध्ये बदल

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये
सुरुवातीचा साठा:		
तयार झालेले सामान	२,१३८.९५	२,११३.९१
स्टॉक–इन–ट्रेड	२,२३७.९९	४,३६०.८८
	४,३७६.९४	**६,४७४.७९**
बंद होणारा साठा:		
तयार झालेले सामान	५९०.६०	२,१३८.९५
स्टॉक–इन–ट्रेड	५८३.५३	२,२३७.९९
	१,१७४.१३	**४,३७६.९४**
एकूण	**३,२०२.८१**	**२,०९७.८५**

टीपण्णी क्रमांक २२ : कर्मचाऱ्यांच्या फायद्यांचा खर्च

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये
व्यवस्थापकीय संचालकांना मानधन:		
वेतन	३०.५८	२८.३८
रजा वेतन योगदान	१.०४	१.३८
पेन्शन योगदान	४.२५	३.८४
	३५.८७	**३३.६०**
कर्मचाऱ्यांना मिळणारा मोबदला :		
वेतन आणि बोनस*	२,६६१.४१	२,६६६.६०
भविष्य निर्वाह निधी आणि इतर निर्धीमध्ये योगदान	२५५.९१	२३०.७३
उपदान	३५६.९२	९.२९
कल्याण खर्च	९१.५१	५६.७७
	३,३६५.७५	**२,९६३.३९**
एकूण	**३,४०१.६२**	**२,९९६.९९**

बोनससाठी तरतूद समाविष्ट करा. रु. १.५६ लाख (पीवाय रु. २.२५ लाख)

टीपण्णी क्रमांक २३ : वित्तीय खर्च

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये
ठेवींवरील व्याज	३१.००	३८.०२
टीडीएसवरील व्याज	०.१०	०.३४
एमएसएमई विक्रेत्यांच्या शिल्लक रकमेवरील व्याज	११.८३	१६.०१
एकूण	**४२.९३**	**५४.३७**

टीपण्णी क्रमांक २४ : घसारा आणि कर्जमाफी खर्च

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये
घसारा	१०६.२४	१२७.१३
एकूण	**१०६.२४**	**१२७.१३**

टीपण्णी क्रमांक २५ : इतर खर्च

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रूपये लाखामध्ये
थेट खर्च		
वीज आणि इंधन वापर	१०३.३३	१०५.१५
पाणी शुल्क	७.९१	६.३९
प्रक्रिया शुल्क आणि इतर उत्पादन खर्च	४९९.१५	५११.११
एकूण	**६१०.३९**	**६२२.६५**
अप्रत्यक्ष खर्च		
दुरुस्ती आणि देखभाल खर्च.	७०.२२	१०६.०९
सवलती/सवलती	२०१.६२	६५१.७८
कमिशन खर्च	११.९५	१७.०८
जाहिरात एक्स्पायर.	२२.८७	१६.४५
बाहेरून वाहतूक	२०८.०२	२४४.५९
भाडे खर्च	८३.४५	७०.८६
दर आणि कर	३७.९३	४७.००
भाडेपट्टा शुल्क	०.५२	०.५२
छपाई आणि स्टेशनरी	१८.९६	१५.०४
टपाल खर्च आणि दूरध्वनी	१३.३२	१०.८९
विमा खर्च	२१.७७	२३.८४
वाहन खर्च	१४२.३३	१२१.२२
बँक शुल्क	६.५०	०.९३
कायदेशीर आणि व्यावसायिक शुल्क	४८.८४	३०.२८
कृषी संशोधन आणि विकास एक्स्पो.	०.७८	०.९१
प्रवास आणि वाहतूक एक्स्पो	३२.६४	२४.७४
सुरक्षा सेवा शुल्क	२१.९०	२२.७०
इतर खर्च	१,०२२.३५	९२१.५०
लेखापरीक्षकांचे मानधन		
अ) वैधानिक लेखापरीक्षण शुल्क	५.२८	४.६५
ब) अंतर्गत लेखापरीक्षण शुल्क	४.००	–
क) कर आकारणीचे मुद्दे	१.२५	१.००
ड) कंपनी कायद्याच्या बाबी	–	–
एकूण	**१,९७६.५०**	**२,३३२.०७**
एकूण	**२,५८६.८९**	**२,९५४.७२**

टीप क्रमांक १

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय विवरणपत्रांचा भाग असलेल्या महत्त्वाच्या लेखा धोरणे (सुधारित)

१) महामंडळाची माहिती:

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित (* कंपनी) ची स्थापना १५ डिसेंबर १९६५ रोजी कंपनी कायदा, १९५६ अंतर्गत सरकारी कंपनी म्हणून झाली आणि तिचे नोंदणीकृत कार्यालय कृषी उद्योग भवन, दिनकरराव देसाई मार्ग, आरे कॉलनी, गोरेगाव (पूर्व), मुंबई ४०० ०६५ येथे आहे. कंपनीचे उद्दिष्ट कृषी शेती यंत्रसामग्रीचे उत्पादन आणि वितरण, खते, कीटकनाशके आणि दुग्धव्यवसाय, कुक्कुटपालन आणि संबंधित व्यापार आणि तत्सम पूरक सेवांशी संबंधित इतर कृषी निविष्ठांचे उत्पादन आणि वितरण करणे आहे.

२) सामान्य

अ) वित्तीय विवरणपत्रे सामान्यतः स्वीकृत लेखा तत्त्वांनुसार आणि कंपनी कायदा, २०१३ च्या तरतुदींनुसार, ऐतिहासिक खर्चाच्या नियमांनुसार तयार करण्यात आली आहेत, जी कंपनीने सातत्याने स्वीकारली आहेत.

ब) कंपनी सामान्यतः व्यापारी लेखा प्रणालीचे पालन करते आणि महत्त्वपूर्ण अनिश्चितता असलेल्या प्रकरणांमध्ये वगळता, उत्पन्न आणि खर्चाच्या महत्त्वपूर्ण बाबी उपार्जित आधारावर ओळखते.

३) इन्व्हेंटरी मूल्यांकन:

खालील आधारावर इन्व्हेंटरीजचे मूल्यांकन केले गेले आहे:

तपशील	मूल्यांकनाचा आधार
कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य	सरासरी खर्च किंवा निव्वळ प्राप्तीयोग्य मूल्य, जे कमी असेल ते.
तयार वस्तू (निर्मित)	भारित सरासरी खर्च किंवा निव्वळ प्राप्तीयोग्य मूल्य, जे कमी असेल त्यावर.
व्यापार केलेला माल	भारित सरासरी खर्च किंवा निव्वळ प्राप्तीयोग्य मूल्य, जे कमी असेल त्यावर.
अर्ध–तयार वस्तू	सरासरी किमतीत.
उपभोग्य वस्तूंची दुकाने आणि सैल साधने	सरासरी किमतीत.
वापरलेले बारदाणे आणि इतर साहित्य	अंदाजे मूल्यावर किंवा निविदा मागवल्यास आणि केव्हा मागवल्या जातात त्या आधारावर.
पुनर्निर्मिती/पुनर्प्रक्रियेसाठी तयार उत्पादनांचा साठा	गुणवत्तेच्या/घटकांच्या बाबतीत अंदाजे कपातीच्या मूल्याने कमी केलेल्या अंदाजे सरासरी किमतीवर.

४) स्थिर मालमत्ता:

स्थिर मालमत्ता ऐतिहासिक किंमतीवर नमूद केल्या जातात, ज्यामध्ये संपादन, स्थापना आणि नोंदणीसाठी इतर खर्च समाविष्ट असतात.

५) घसारा:

अ) मूर्त मालमत्ता:

मालमत्तेवर त्यांच्या मूळ किमतीवर, त्यांच्या अंदाजे उपयुक्त आयुष्यापेक्षा, सरळ रेषेवरील वापराच्या कालावधीच्या प्रमाणात, मूळ किमतीच्या ५% पर्यंत, त्यांच्या निव्वळ अवशिष्ट मूल्यापर्यंत घसारा दिला जातो. अंदाजे उपयुक्त आयुष्य कंपनी कायदा, २०१३ च्या अनुसूची खख नुसार आहे. ५००० रुपयांपर्यंतच्या वैयक्तिक किमतीच्या मालमत्तेचे खरेदीच्या वर्षात पूर्णपणे घसारा केला जातो.

ब) अमूर्त मालमत्ता:

पाच वित्तीय वर्षांच्या कालावधीत सॉफ्टवेअर खर्चाचे समान प्रमाणात कर्जमाफी केली जाते.

भाडेपट्ट्याच्या जमिनीचे कर्जमाफीच्या प्राथमिक कालावधीत कर्जमाफी केली जाते.

६) महसूल मान्यता:

कंपनीला वित्तीय फायदे मिळण्याची शक्यता असलेल्या प्रमाणात महसूल ओळखला जातो आणि महसूल विश्वसनीयरित्या मोजता येतो. जेव्हा वस्तूंमधील मालमत्ता आणि त्याशी संबंधित महत्त्वपूर्ण जोखीम आणि बक्षिसे खरेदीदाराकडे हस्तांतरित केली जातात तेव्हा विक्रीतून मिळणारा महसूल ओळखला जातो.

७) विक्री:

विक्री जीएसटीच्या बाहेर आहे. विक्री ही व्यापार सवलती आणि प्रमाण सवलतींच्या बाहेर नोंदवली जाते. विक्रीमध्ये आंतर-विभागीय हस्तांतरणांचा समावेश नाही.

८) खरेदी:

गंतव्यस्थानावर मिळालेल्या वस्तूंच्या आधारावर व्यापारी खरेदीचा हिशेब ठेवला जातो.

९) जीएसटी:

संबंधित कच्च्या मालाची खरेदी किंमत कमी करून जीएसटी क्रेडिटचा हिशोब केला जातो.

१०) उत्पन्न आणि खर्चाचा लेखाजोखा:

अ) सरकारी अनुदान, विमा प्रीमियम आणि भाडेपट्ट्याच्या जमिनीवरील भाडेपट्टा शुल्क वगळता, सर्व भौतिक उत्पन्न आणि खर्च जमा आधारावर मोजले जातात.

ब) व्यापार केलेल्या वस्तूंच्या बाबतीत विमा दावा खरेदी खात्यात जमा केला जातो. कच्चा माल, उत्पादित वस्तू आणि इतर वस्तूंच्या बाबतीत विमा दावा ज्या वर्षी घटना घडते आणि दावा दाखल केला जातो त्या वर्षी इतर उत्पन्नाखाली दर्शविला जातो. दाव्याच्या अंतिम निपटारामधील फरक, जर असेल तर, ज्या लेखा वर्षात अंतिम निपटारा होतो त्या लेखा वर्षात मोजला जातो.

११) गुंतवणूक:

दीर्घकालीन गुंतवणुकीची किंमत मोजावी लागते. गरज पडल्यास दीर्घकालीन गुंतवणुकीच्या मूल्यात घट करण्याची तरतूद केली जाते.

१२) निवृत्ती लाभ:

निवृत्ती लाभ खालील पद्धतीने हाताळले जातात:

अ) भविष्य निर्वाह निधी, निवृत्ती वेतन आणि ग्रॅच्युइटी निधीतील योगदान मान्यताप्राप्त निधीमध्ये केले जाते आणि नफा आणि तोटा खात्यात आकारले जाते.

ब) त्यांच्या कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत ग्रॅच्युइटीची जबाबदारी ॲक्च्युअरीअल मूल्यांकनाच्या आधारावर प्रदान केली जाते आणि भारतीय जीवन विमा महामंडळाद्वारे व्यवस्थापित केलेल्या निधी योजनेद्वारे पूर्ण केली जाते.

क) कर्मचाऱ्यांना देय असलेले रजा रोखीकरण फायदे ॲक्च्युअरीअल मूल्यांकनाच्या आधारावर मोजले जातात .

१३) संशोधन आणि विकास खर्च:

महसूल खर्च नफा आणि तोटा विवरणपत्रात आकारला जातो आणि भांडवली खर्च ज्या वर्षात केला जातो त्या वर्षातील स्थिर मालमत्तेच्या खर्चात जोडला जातो.

१४) सरकारी अनुदान:

विशिष्ट मालमत्तेशी संबंधित भांडवली अनुदान स्थिर मालमत्तेच्या एकूण मूल्यातून कमी केले जाते आणि प्रकल्पासाठी भांडवली अनुदान भांडवली रिझर्व्हमध्ये जमा केले जाते, इतर महसूल अनुदान नफा आणि तोटा विवरणपत्रात जमा केले जातात किंवा संबंधित खर्चातून वजा केले जातात.

१५) बुडीत आणि संशयास्पद कर्जांसाठी तरतूद:

कंपनी बुडीत आणि संशयास्पद कर्जासाठी खालीलप्रमाणे तरतूद करेल:

अ) तीन वर्षांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी थकबाकी असलेल्या कर्जदारांसाठी १००%.

ब) दोन वर्षांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी थकबाकी असलेल्या कर्जदारांसाठी २५%.

क) एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी थकबाकी असलेल्या कर्जदारांसाठी १०%.

ड) वरील व्यतिरिक्त, प्रत्येक प्रकरणाची वैयक्तिकरित्या तपासणी केली जाते आणि जर असे आढळले की ते वसुलीबद्दल संशयास्पद आहे, तर वय काहीही असो, १००% तरतूद केली जाते आणि सरकारी कर्जांवर कोणतीही तरतूद केली जात नाही.

१६) पूर्व काळातील बाबी:

मागील लेखा कालावधीशी संबंधित उत्पन्न आणि खर्चाच्या बाबी, वर्षाच्या समाप्ती दरम्यान किंवा नंतर घडणाऱ्या घटनांव्यतिरिक्त आणि चालू वर्षाशी संबंधित मानल्या जाणाऱ्या घटनांव्यतिरिक्त, मागील वर्षांचे समायोजन या शीर्षकाखाली नफा आणि तोटा खात्यात नोंदवल्या जातात/लेखल्या जातात.

१७) चालू मालमत्ता:

संशयास्पद कर्जदार आणि आगाऊ रक्कम वगळता चालू मालमत्ता, कर्जे आणि आगाऊ रक्कम ताळेबंदात मिळणाऱ्या मूल्यावर नमूद केली जाईल .

१८) आकस्मिक दायित्वे:

लेखा मानक–२९ मध्ये परिभाषित केल्याप्रमाणे आकस्मिक दायित्वे खात्यांच्या नोंदींद्वारे उघड केली जातात.

१९) उत्पन्नावरील कर:

त्या कालावधीसाठी करपात्र उत्पन्नाच्या बाबतीत देय कराच्या रकमेनुसार निश्चित केला जातो . स्थगित कर मालमत्तेच्या बाबतीत, वेळेच्या फरकांवर, एका कालावधीत उद्भवणाऱ्या आणि एका किंवा अधिक कालावधीत उलट करता येण्याजोग्या करपात्र उत्पन्न आणि लेखा उत्पन्नामधील फरक असल्याने, सावधगिरी बाळगल्यामुळे स्थगित कर ओळखला जात नाही.

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय निवेदनांचा भाग असलेल्या टिपण्ण्या (सुधारित)

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित (MAIDC) च्या २०२१–२२ या वित्तीय वर्षाच्या स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांचे पूरक लेखापरीक्षण भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक (CAG) कार्यालय, मुंबई यांनी केले.

पुरवणी लेखापरीक्षणा दरम्यान, कॅग लेखापरिक्षण टीमने मूळ मंजूर केलेल्या वित्तीय विवरणांवर काही निरीक्षणे आणि टिप्पण्या मांडल्या. ही निरीक्षणे प्रामुख्याने लेखा प्रक्रिया, सादरीकरण, प्रकटीकरण आणि लागू लेखा मानके आणि वैधानिक आवश्यकतांचे पालन या बाबींशी संबंधित आहेत.

लेखापरीक्षण निरीक्षणांच्या आधारे आणि अचूकता, पारदर्शकता आणि अनुपालन सुनिश्चित करण्यासाठी, ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये त्यानुसार सुधारणा करण्यात आल्या आहेत. लेखापरीक्षण शिफारशींनुसार स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये आवश्यक बदल समाविष्ट करण्यात आले आहेत.

या सुधारणांचा महामंडळाच्या वित्तीय अहवालाच्या अखंडतेवर परिणाम होत नाही परंतु कंपनी कायदा, २०१३ आणि इतर लागू नियमांनुसार घालून दिलेल्या मानकांनुसार वित्तीय विवरणांची गुणवत्ता आणि अनुपालन वाढवणे हे त्यांचे उद्दिष्ट आहे.

व्यवस्थापन कॅगच्या निरीक्षणांना मान्यता देते आणि वित्तीय प्रशासन आणि पारदर्शकतेचे उच्च मानक राखण्यासाठी वचनबद्ध आहे.

२६) आकस्मिक दायित्वे:

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
भांडवली वचनबद्धता प्रदान केलेली नाही	शून्य	शून्य
कंपनीविरुद्धचे दावे कर्ज म्हणून स्वीकारले जात नाहीत	रु. १५२४.६७ लाख	रु. ४६.६७ लाख रुपये
विवादित विक्रीकर मागण्या (व्हॅट)	रु. २११६.६६ लाख रुपये	रु. १९१९.३७ लाख रुपये
विवादित आयकर मागण्या	रु. ७८.०७ लाख रुपये	रु. ७८.०७ लाख रुपये

२७) भांडवली वचनबद्धता: – शून्य

२८)

अ) महाराष्ट्र सरकारने काटोल आणि मोर्शी येथे दोन बहु–फळ प्रक्रिया प्रकल्प उभारण्यासाठी कंपनीला नोडल एजन्सी म्हणून नियुक्त केले होते. या दोन प्रकल्पांपैकी, काटोल प्रकल्प सरकारी आदेशांनुसार मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडिया मर्यादितला हस्तांतरित करण्यात आला होता आणि मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडिया मर्यादितने कंपनीला तिच्या शेअरवर रु. ३८६.२० लाखांचे १४% संचयी रिडीमेबल प्रेफरन्स शेअर्स जारी केले. वरील प्रेफरन्स शेअर्सवरील लाभांश जारी झाल्यापासून प्राप्त झालेला नाही किंवा त्याचा हिशोब करण्यात आलेला नाही आणि प्राप्त झाल्यास आणि केव्हा मिळेल याचा हिशोब ठेवण्यात येईल. कंपनीने मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडिया लिमिटेड विरुद्ध दि. ०६.०८.२०१० रोजी माननीय उच्च न्यायालयात वाइंडिंग अप याचिका दाखल केली आहे. माननीय उच्च न्यायालयाने दि. ०२.०८.२०१२ रोजी मालमत्तेची विल्हेवाट लावण्यासाठी अधिकृत लिक्विडेटरची नियुक्ती केली आहे. तथापि, महाराष्ट्र सरकारने दिलेल्या निर्देशांनुसार, काटोल प्रकल्प अधिकृत लिक्विडेटरकडून परत घेतला जाणार आहे. कंपनीने त्यासाठी माननीय उच्च न्यायालयात अर्ज दाखल केला आहे, जो प्रलंबित आहे. म्हणून, कंपनीकडे उपलब्ध असलेल्या मालमत्तेबद्दल स्पष्टता येईपर्यंत, या गुंतवणुकीवरील कोणताही तोटा वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये ओळखला गेला नाही. कंपनीने मोर्शी प्रकल्पावर रु.१२६.९५ लाख (मागील वर्षी रु.१२६.९५ लाख) (समायोजनांचा निव्वळ) खर्च केला आहे. तोच कॅपिटल डब्ल्यूआयपी म्हणून दाखवण्यात आला आहे.

(ब) बुटीबोरी फूड पार्क येथे बांधलेले गोडाऊन एका पार्टीला भाड्याने देण्यात आले होते. सन २०११–१२ मध्ये, कंपनीला आढळले की पार्टी जागेचा वापर अनधिकृत कामांसाठी करत आहे आणि त्यांनी भाडेपट्टा रद्द करण्याची नोटीस पार्टीला बजावली. पार्टीने मुंबई उच्च न्यायालयात या टर्मिनेशन नोटीसला आव्हान दिले आहे आणि तो जागेवर कब्जा करत आहे. गोडाऊनचा बेकायदेशीर वापर, रस्त्याच्या नुकसानीमुळे झालेले नुकसान, जागा रिकामी न केल्याने झालेले नुकसान आणि शुल्क वसूल केल्यामुळे कंपनीने रू. १०२.९७ लाख रुपये (मागील वर्षी रू. १०२.९७ लाख रुपये) आणि त्यावर २४% दरसाल व्याजाचा दावा करत पार्टीविरुद्ध लवाद कार्यवाही सुरू केली आहे. कंपनीने या प्राप्तींचा हिशेब ठेवला नाही कारण ते लवादाच्या निकालावर अवलंबून आकस्मिक स्वरूपाचे आहेत. लवादाच्या तारखेपासून ३१ मार्च २०२२ पर्यंत जागेच्या कब्जासाठी मिळणाऱ्या पुढील भाड्याला, लवादाच्या निकालावर अवलंबून आकस्मिक स्वरूपाचे मानले गेले नाही.

(क) महाराष्ट्रातील विदर्भ प्रदेशासाठी पंतप्रधानांच्या विशेष पॅकेज अंतर्गत, भारत सरकारने यवतमाळ येथे अंदाजे ८५.०० लाख रुपये खर्चाच्या चारा ब्लॉक उत्पादन प्रकल्पांच्या उभारणीला मंजुरी दिली आहे. या प्रकल्पासाठी महाराष्ट्र सरकार आणि भारत सरकारकडून ७४.३७ लाख रुपये प्राप्त झाले आहेत. यंत्रसामग्री उभारण्यात आली होती आणि चाचणी उत्पादन घेतले गेले होते परंतु मागणी कमी असल्याने व्यावसायिक उत्पादन सुरू झाले नाही. एकूण ४७.६२ लाख रुपये (मागील वर्षी ४७.६२ लाख रुपये) भांडवली खर्च करण्यात आला आहे. २६.७५ लाख रुपये (मागील वर्षी २६.७५ लाख रुपये) अनुदानाची उर्वरित रक्कम देय आहे. तीच रक्कम विविध कर्जदार – इतर म्हणून दाखवण्यात आली आहे.

(ड) वर्षभरात, महामंडळाला भारत सरकारच्या अन्न प्रक्रिया उद्योग मंत्रालयाकडून पीएमएफएमई योजनेअंतर्गत, नागपूर येथील एनओजीए फॅक्टरी येथे संत्रा, इतर फळे, भाज्या आणि गौण वनीकरण उत्पादने (मशरूम) यांच्या प्रक्रियेसाठी इनक्युबेशन सेंटर स्थापन करण्यासाठी २.२० कोटी रुपये अनुदान मिळाले. इतर चालू देयता गटांतर्गत भारत सरकारच्या खात्याकडून अनुदान मध्येही हेच दर्शविले आहे.

(इ) मेसर्स पडगिलवार ॲग्रो इंडस्ट्रीजने १५.११.२०२१ रोजी महामंडळाविरुद्ध १४.८० कोटी रुपयांची मागणी करणारी तक्रार दाखल केली. सदर रकमेत खरेदीसाठी ३.२९ कोटी रुपये आहेत जे राज्य सरकारकडून कृषी योजनेअंतर्गत प्राप्त झाल्यानंतर देय आहेत. उर्वरित रकमेत एमएसएमईडी कायदा, २००६ च्या कलम १६ अंतर्गत व्याज समाविष्ट आहे. शिवाय, ३१.१.२०२४ च्या एमएसएमई लवाद आदेशानुसार, कंपनीने एमएसएमई लवाद आदेशाविरुद्ध अपील दाखल करण्यासाठी नागपूर जिल्हा न्यायालयात एकूण दायित्वाच्या ७५% रक्कम (४.७६ कोटी रुपये) आधीच जमा केली आहे. म्हणून, महामंडळाने १४.८० कोटी रुपये आकस्मिक दायित्व म्हणून जाहीर केले.

२९) इतर चालू देणग्यांमध्ये महाराष्ट्र सरकारकडून मिळालेले १६२४.९० लाख रुपये (मागील वर्षी रु. १६२४.९० लाख) अनुदान समाविष्ट आहे जे शेतकऱ्यांना कृषी अभियांत्रिकी उत्पादनांच्या विक्रीवर मिळाले होते. कर्जदारांकडे असलेल्या देय रकमेशी जुळवून घेण्याचे आणि समायोजन करण्याचे काम सुरू आहे, जोपर्यंत मंजुरी देणाऱ्या अधिकाऱ्यांकडून आवश्यक कागदपत्रे प्राप्त होत नाहीत .

३०) कंपनीला महाराष्ट्र सरकारकडून विविध योजनांसाठी २०१४.९४ लाख रुपये मिळाले होते, ज्यावर सरकारला व्याज देय आहे. त्यासाठी वित्तीय वर्ष २०१६-१७ पर्यंत २५३५.७७ लाख रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे, जी पुष्टीकरणाच्या अधीन आहे. दोन्ही रक्कम इतर चालू देयता मध्ये दर्शविल्या आहेत. शिवाय, वित्तीय वर्ष २०१०-११ ते वित्तीय वर्ष २०१६-१७ पर्यंत विविध योजनांमध्ये कृषी निविष्ठांच्या पुरवठ्यावर कंपनीला सरकारकडून ५५२८.३० लाख रुपये मिळालेले नाहीत. हे लक्षात घेता, वर्षभरात देय व्याजाची तरतूद करण्यात आलेली नाही.

३१) नोकरीनंतरच्या फायद्यांशी संबंधित खुलासे:

(अ) लेखा मानक १५ – कर्मचारी लाभ (सुधारित) नुसार, कंपनीने कर्मचाऱ्यांना देण्यात येणाऱ्या विविध कर्मचारी पदाच्या फायद्यांचे खालीलप्रमाणे वर्गीकरण केले आहे:

(रूपये लाखामध्ये)

तपशील	३१.०३.२०२२ वर्ष अखेरीस	३१.०३.२०२१ वर्ष अखेरीस
I. परिभाषित योगदान योजना		
अ. भविष्य निर्वाह निधी	–	–
ब. निवृत्ती वेतन निधी	–	–
क. राज्य परिभाषित योगदान योजना:		
कर्मचारी राज्य विमा योजनेत नियोक्त्यांचे योगदान		
कर्मचारी पेन्शन योजनेत नियोक्त्यांचे योगदान १९९५		
वर्षभरात, कंपनीने नफा आणि तोटा खात्याच्या विवरणपत्रात खालील रकमा ओळखल्या आहेत:		
भविष्य निर्वाह निधीमध्ये नियोक्त्यांचे योगदान	२०५.७१	१७४.४८
निवृत्ती वेतन निधीमध्ये नियोक्त्यांचे योगदान		
कर्मचारी राज्य विमा योजनेत नियोक्त्यांचे योगदान	१.१६	१.४७
कर्मचारी पेन्शन योजनेत नियोक्त्यांचे योगदान १९९५	४२.२९	४७.९०
II. परिभाषित लाभ योजना		
१) ग्रॅच्युइटी (उपदान) योजना		
ग्रॅच्युइटी ट्रस्ट फंडमधील योगदान भारतीय जीवन विमा महामंडळ (LIC) कडून ग्रुप ग्रॅच्युइटी कम टर्म ॲश्युरन्स पॉलिसी अंतर्गत प्रीमियमद्वारे दिले जाते. अकाउंटिंग स्टँडर्ड १५ (सुधारित) नुसार, खालील गृहीतकांवर आधारित उपरोक्त परिभाषित लाभ योजनेच्या संदर्भात ॲक्च्युरियल मूल्यांकन केले गेले: –		

सवलत दर (वार्षिक)	६.७९%	६.३९%
भरपाईच्या पातळीत वाढ होण्याचा दर	८.००%	८.००%
योजना मालमत्तेवरील परतावा दर (निधी योजनेसाठी)	७.२०%	६.९३%
भविष्यातील भरपाईच्या पातळीत वाढ होण्याचे अंदाज महागाई, ज्येष्ठता, पदोन्नती आणि इतर संबंधित घटकांचा विचार करून तयार केले जातात.		
अ. दायित्वाच्या सध्याच्या मूल्यातील बदल		
वर्षाच्या सुरुवातीला दायित्वाचे सध्याचे मूल्य	२१२५.९७	२४००.२४
व्याजदर	१२६.११	१४३.३०
सध्याचा सेवा खर्च	८६.११	८८.९८
दिलेले फायदे	(३०३.६४)	(४५१.५७)
दायित्वांवर विमांक (नफा) / तोटा	२६६.३६	(५४.८७)
वर्षाच्या अखेरीस दायित्वाचे सध्याचे मूल्य	२३००.९२	२१२५.९७
ब. योजना मालमत्तेच्या उचित मूल्यात बदल		
वर्षाच्या सुरुवातीला योजना मालमत्तेचे सध्याचे मूल्य	१७७७.८९	१७७९.०१
योजनेच्या मालमत्तेवर अपेक्षित परतावा	१२३.४२	११९.११
विमांकीय नफा आणि (तोटा)	१.७०	०.१५
योगदान	१७६.०७	३३१.१९
दिलेले फायदे	(३०३.६४)	(४५१.५७)
वर्षाच्या अखेरीस योजना मालमत्तेचे उचित मूल्य	१७७५.४३	१७७७.८९
क. ताळेबंदात ओळखली जाणारी रक्कम		
वर्षाच्या अखेरीस दायित्वाचे सध्याचे मूल्य	२३००.९२	२१२५.९७
वर्षाच्या अखेरीस योजना मालमत्तेचे उचित मूल्य	१७७५.४३	१७७७.८९
(दायित्व) / ताळेबंदात ओळखली जाणारी मालमत्ता	(५२५.४९)	(३४८.०८)
ड. नफा आणि तोटा विवरणपत्रात ओळखले जाणारे खर्च		
सध्याचा सेवा खर्च	८६.११	८८.८८
मागील सेवा खर्च		
व्याजदर	१२६.११	१४३.३०
योजनेच्या मालमत्तेवर अपेक्षित परतावा	१२३.४२	११९.११
कालावधीत ओळखले जाणारे निव्वळ ॲक्च्युरियल (नफा) / तोटा	२६४.६६	(५५.०२)
चालू कालावधीसाठी नफा आणि तोटा विवरणपत्रात ओळखला गेलेला एकूण खर्च	३५३.४७	५८.०४

II) रजेचे रोखीकरण :

कंपनी निवृत्तीनंतरच्या कर्मचाऱ्यांसाठी रजा रोख रकमेसाठी ॲक्च्युअरीअल मूल्यांकनाच्या आधारे तरतूदीचा हिशेब ठेवत आहे. वर्षभरात, कंपनीने अशा दायित्वाविरुद्ध २९५.८६ लाख रुपयांची (मागील वर्षी ८४.८२ लाख रुपयांची) तरतूद केली आहे.

३२) लेखापरीक्षणाधीन वर्षात, संचालक मंडळाच्या दोन बैठका झाल्या आहेत.

३३) विभागीय अहवाल :

आयसीएआयने जारी केलेल्या लेखा मानक १७ अंतर्गत प्राथमिक अहवाल देण्यायोग्य विभाग आहेत जसे की खते, कीटकनाशके आणि कृषी–अभियांत्रिकी. पशुखाद्य आणि प्रक्रिया केलेले फळे आणि भाज्या (एनओजीए). विभागीय माहिती परिशिष्ट ख मध्ये दिली आहे.

३४) (अ) संबंधित पक्षांची नावे आणि नातेसंबंध:

(अ) संपूर्ण मालकीची उपकंपनी:–द महाराष्ट्र इन सेक्टिसाइड्स मर्यादित

(ब) प्रमुख व्यवस्थापन कर्मचारी: श्री अशोक करंजकर, भा.प्र.से. व्यवस्थापकीय संचालक.

श्री मंगेश गोंदावले, भा.प्र.से. व्यवस्थापकीय संचालक. (०१.०९.२०२३ पासून)

(ब) पूर्ण मालकीच्या उपकंपनीसोबत संबंधित पक्ष व्यवहार: –

(रूपये लाखामध्ये)

तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
वस्तूंची खरेदी	५१९५.६७	३४६२.६५
अहवाल देण्याच्या तारखेनुसार थकबाकी असलेले विविध कर्जदार	१५६०.५८	१०४६.७५

(क) व्यवस्थापकीय संचालकांना मिळणारे मानधन

(रूपये लाखामध्ये)

तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
वेतन	३०.५९	२८.३८
रजा वेतन	१.०३	१.३८
पेन्शन योगदान	४.२५	३.८४

३५. विविध कर्जदार, विविध कर्जदार, कर्जे आणि आगाऊ रक्कम यांचे डेबिट/क्रेडिट शिल्लक सामंजस्य/पुष्टीकरणाच्या अधीन आहेत.

३६. संचालक मंडळाच्या मते, चालू मालमत्ता, कर्जे आणि आगाऊ रक्कम यांचे सामान्य व्यवसायात प्राप्तीचे मूल्य किमान ताळेबंदात नमूद केलेल्या रकमेइतकेच असते.

३७. कंपनीकडे पुरवठादारांकडून शिल्लक पुष्टीकरण मिळवण्याची आणि त्यांच्या कृषी अभियांत्रिकी विभागाच्या बाबतीत प्रमुख शिल्लकांसह ते जुळवून घेण्याची प्रक्रिया नाही. जर काही समायोजन नोंदी असतील तर त्या जुळवून घेतल्या जातील आणि पूर्ण झाल्यावर मंजूर केल्या जातील.

३८. कंपनीने अद्याप मोतीबाग नागपूर येथील प्रक्रियाकृत फळे आणि भाजीपाला कारखान्यातील तिच्या मालमत्तेचे वापरात नसलेल्या नुकसानाचे मूल्यांकन केलेले नाही. असे मूल्यांकन प्रलंबित असल्याने, ICAI ने जारी केलेल्या ASA२८ नुसार या मालमत्तेच्या नुकसानासाठी कोणतीही तरतूद केलेली नाही.

३९. लेखा मानक १९ – लीज अंतर्गत ऑपरेटिंग लीजसाठी प्रकटीकरण

(कंपनीकडे उपलब्ध असलेल्या माहितीनुसार).

(रूपये लाखामध्ये)

तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
१ एप्रिल २००१ नंतर रजा घेण्याबाबत आणि परवाना/निवासी/कार्यालयीन परिसर आणि गोदामे, ज्यात लागू असेल त्याप्रमाणे फर्निचर आणि फिटिंग्ज आणि यंत्रसामग्री समाविष्ट आहेत, त्यांच्या कामकाजाच्या भाडेपट्ट्यांवर घेण्याबाबत केलेल्या करारांबाबत खुलासा खाली दिला आहे:		
१) वर्षासाठी नफा आणि तोटा खात्यात मान्यताप्राप्त भाडेपट्टा देयक.	८३.४५	७०.८६
२)		
(i) काही करारांतर्गत, परत करण्यायोग्य व्याजमुक्त ठेवी देण्यात आल्या आहेत.	–	–
(ii) करारात भाडेवाढीची तरतूद नाही.	–	–
(iii) काही करारांमध्ये दोन्ही पक्षांकडून १५ दिवसांपासून ३ महिन्यांपर्यंतच्या नोटिस कालावधीसह लवकर समाप्तीची तरतूद आहे.	–	–
(iv) काही करारांमध्ये त्यांच्या नूतनीकरणाची तरतूद आहे.	–	–
३) करारांतर्गत किमान भाडेपट्टा देयके, जी रद्द करता येत नाहीत, ती खालीलप्रमाणे आहेत:		
(i) एका वर्षापेक्षा जास्त नाही	–	–
(ii) एक वर्षापेक्षा जास्त आणि पाच वर्षांपेक्षा जास्त नाही.	(निश्चित नाही)	(निश्चित नाही)
४) भाडेपट्टा पेमेंट मिळाले – नफा आणि तोटा खात्यात मान्यताप्राप्त	२१५.१२	१९२.२३
१ एप्रिल २००१ नंतर कंपनीच्या मालकीच्या आणि ऑपरेटिंग लीजवर दिलेल्या प्लांट आणि मशिनरीच्या बाबतीत खुलासा: टीप ८ मधील प्लांट आणि मशिनरीत समाविष्ट – वरील प्लांट आणि मशिनरीच्या संदर्भात स्थिर मालमत्ता:	शून्य	शून्य
वर्षाच्या अखेरीस एकूण वहन रक्कम	शून्य	शून्य
वर्षाच्या अखेरीस संचित घसारा	शून्य	शून्य
ऑपरेटिंग लीज अंतर्गत प्लांट आणि मशिनरी दिलेल्या प्रमाणित कालावधीसाठी घसारा	शून्य	शून्य

४०) कोविड–१९ साथीच्या आजाराच्या पार्श्वभूमीवर, कंपनीचे सरकारी निर्देशांनुसार विविध ठिकाणी कामकाज थांबवण्यात आले. अपेक्षेप्रमाणे, वित्तीय वर्ष २०२१–२२ च्या पहिल्या तिमाहीत याचा महसुलावर विपरीत परिणाम झाला. राष्ट्रीय लॉकडाऊनची औपचारिक घोषणा होण्यापूर्वीच, कर्मचाऱ्यांचे कल्याण लक्षात घेऊन, कंपनीने कर्मचाऱ्यांसाठी 'घरून काम' करण्याची सुविधा सुरू केली आणि कर्मचाऱ्यांसाठी काम करण्याच्या नवीन पद्धतींमध्ये अखंड संक्रमण सुनिश्चित करण्यासाठी सर्व आवश्यक पावले उचलली, त्याच वेळी व्यवसाय सातत्य सुनिश्चित केले. कंपनी विविध डिजिटल प्लॅटफॉर्मद्वारे तिच्या सर्व भागधारकांशी सतत संपर्कात होती. परिस्थितीचे नियोजन करण्यासाठी आणि वेगाने बदलणाऱ्या परिस्थितीला प्रतिसाद देण्यासाठी संपूर्ण संस्थेत क्रिटिकल रिस्पॉन्स टीम्स स्थापन करण्यात आल्या . सरकारने निवडक उपक्रमांना परवानगी दिल्याने , आवश्यक सरकारी मान्यता मिळाल्यानंतर आणि भारत सरकारच्या गृह मंत्रालयाने जाहीर केलेल्या मानक कार्यपद्धती (एसओपी) नुसार वैधानिक मार्गदर्शक तत्त्वांचे पालन सुनिश्चित केल्यानंतर कंपनीने हळूहळू तिच्या आस्थापनांमध्ये कामकाज पुन्हा सुरू केले. लॉकडाऊन शिथिल झाल्यानंतर, कामकाज हळूहळू स्थिर झाले. देशाच्या विविध भागांमध्ये मागणी पूर्ण करण्यास सक्षम असल्याचा कंपनीचा अनोखा फायदा आहे . कंपनीने तिच्या सर्व मालमत्तेची वहन रक्कम वसूल केली ज्यामध्ये इन्व्हेंटरी, प्राप्तीयोग्य आणि कर्जे यांचा समावेश आहे. कंपनीचे भांडवल आणि वित्तीय संसाधने पूर्णपणे संरक्षित राहिली आणि तिची तरलता स्थिती पुरेशी संरक्षित राहिली.

४१) सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग विकास कायदा, २००६ च्या कलम २२ च्या आवश्यकतेनुसार माहिती:

अ.क्र.	तपशील	३१ मार्च २०२२	३१ मार्च २०२१
अ	(i) लेखा वर्षाच्या अखेरीस कोणत्याही पुरवठादाराला न भरलेली मूळ रक्कम व्यापार देय रकमेत समाविष्ट आहे.	७९१.८४	८५०.७४
	(ii) वरील व्याज	९०.०२	७८.१९
	एकूण (i) आणि (ii)	**८८१.८६**	**९२८.९३**
ब	कायद्याच्या कलम १६ नुसार खरेदीदाराने दिलेली व्याजाची रक्कम	–	–
क	लेखा वर्षात नियुक्त दिवसाच्या पलीकडे पुरवठादाराला दिलेली रक्कम	५८.९०	२६५.८४
ड	वित्तीय वर्षाच्या अखेरीस जमा झालेले आणि न भरलेले उर्वरित व्याजाचे प्रमाण	९०.०२	७८.१९
इ	देयक देण्यास विलंब झालेल्या कालावधीसाठी देय आणि देय व्याजाची रक्कम (जी वर्षभरात देय तारखेनंतर भरली गेली आहे) परंतु या कायद्यांतर्गत निर्दिष्ट केलेले व्याज न जोडता.	–	–
च	सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग विकास कायदा, २००६ च्या कलम २३ अंतर्गत वजावटीच्या खर्चाची परवानगी नाकारण्याच्या उद्देशाने, वरील व्याज देय रक्कम प्रत्यक्षात लघु उद्योगाला दिली जाते त्या तारखेपर्यंत, पुढील वर्षांमध्ये देखील देय आणि शिल्लक राहिलेली पुढील व्याजाची रक्कम .	–	–

४२) प्रति भाग मिळकत :

कंपनीकडे कोणतेही थकबाकीदार कमी संभाव्य समभाग नाहीत.

परिणामी, प्रति शेअर मूळ आणि कमी उत्पन्न समान राहते.

तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
(अ) करपश्चात नफा (लाखोंमध्ये)	४४९.९४	५२५.००
(ब) भाग संख्या	५५००००	५५००००
(क) मूळ आणि द्राव्यकृत प्रति भाग मिळकत (रुपयांमध्ये)	८१.८१	९५.४६

४३) परकीय चलन खर्च / उत्पन्न (संचयित आधारावर):

(रक्कम रुपयांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
	शून्य	शून्य

४४) विश्लेषणात्मक गुणोत्तरे

प्रमाण	अंकमापक	भाजक	चालू कालावधी	मागील कालावधी	फरक (%)	भिन्नतेचे कारण (जर भिन्नतेचे% २५% पेक्षा जास्त असेल तर)
चालू प्रमाण	चालू मालमत्ता	चालू देणी	१.३३	१.१८	१२.७१%	
कर्ज–इक्विटी गुणोत्तर	एकूण कर्ज	इक्विटी	८.१७	७.२७	१२.३८%	
कर्ज सेवा कव्हरेज प्रमाण	कर्ज सेवेसाठी उपलब्ध कमाई	एकूण कर्ज सेवा	१७.३०	१४.०६	२३.०४%	
इक्विटी रेशोवरील परतावा	कर नंतरचा नफा	सरासरी इक्विटी	०.८२%	०.९५%	–१३.६८%	
इन्व्हेंटरी टर्नओव्हर रेशो	सरासरी इन्व्हेंटरी	दिवसांमध्ये उत्पादनांची विक्री	४९	९५	–४८.४२%	
कर्जदारांच्या उलाढालीचे प्रमाण (दिवसांमध्ये)	सरासरी व्यापार प्राप्ती	दिवसांमध्ये उलाढाल	७३	९७	–२४.७४%	पीवायच्या तुलनेत निव्वळ क्रेडिट विक्रीत घट झाल्यामुळे
व्यापार देयके उलाढालीचे प्रमाण (दिवसांमध्ये)	सरासरी व्यापार देयके	दिवसांमध्ये उलाढाल	११०	१८५	–४०.५४%	
निव्वळ भांडवली उलाढालीचे प्रमाण (दिवसांमध्ये)	सरासरी खेळते भांडवल	उलाढाल	५४	७	६७१.४३%	सरासरी खेळते भांडवल वाढल्यामुळे
निव्वळ नफा प्रमाण	कर नंतरचा निव्वळ नफा	उलाढाल	०.९७	१.०५	–७.६२%	
नोकरी केलेल्या भांडवलावर परतावा	व्याज आणि करपूर्व नफा	सरासरी भांडवल कार्यरत	६.५८%	८.९५%	–२६.४८%	
गुंतवणुकीवर परतावा	निव्वळ नफा / निव्वळ तोटा	चालू गुंतवणुकींमध्ये सरासरी गुंतवणूक निधी	–	–	–	–

४५) कंपनी सामाजिक दायित्व :

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १३५ नुसार , लागू होण्याच्या मर्यादेपर्यंत पोहोचणारी कंपनी, कंपनी सामाजिक दायित्व (CSR) उपक्रमांवर मागील तीन वित्तीय वर्षांच्या सरासरी निव्वळ नफ्याच्या किमान २% खर्च करणे आवश्यक आहे. कंपनीने प्रस्तावित केलेली CSR योजना विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षणाला प्रोत्साहन देणे, अनाथांचे पुनर्वसन, विशेष गरजा असलेल्या मुलांचे पुनर्वसन, महिलांचे कौशल्य वाढवणे आणि स्थानिक क्षेत्र/सामुदायिक विकास यासाठी आहे.

नफा आणि तोटा विवरणपत्रातील खर्चाच्या वेगवेगळ्या शीर्षकांमध्ये समाविष्ट असलेल्या कंपनी सामाजिक दायित्व उपक्रमांवर रोख स्वरूपात होणारा खर्च शून्य रुपये (३१ मार्च २०२१ रोजी शून्य रुपये) आणि भांडवली खर्चाच्या आधारे शून्य रुपये (३१ मार्च २०२१ रोजी शून्य रुपये) आहे. सदर भांडवली खर्च कंपनी सामाजिक दायित्वाच्या उद्देशाने वापरल्या जाणाऱ्या मालमत्तेचे संपादन आणि मालकी हक्क राखण्यासाठी केला जातो.

अ. क्र.	तपशील	वित्तीय वर्ष २०२१-२२	वित्तीय वर्ष २०२०-२१
(अ)	सुरुवातीपासूनच न वापरलेली सीएसआर रक्कम	३१४.६६	३३५.०९
(ब)	कंपनीने वर्षभरात खर्च करायची रक्कम.	१२.९८	८.५७
(क)	झालेल्या खर्चाची रक्कम	७९.३०	२९.००
(ड)	वर्षाच्या अखेरीस न खर्चलेले (मागील वर्षातील तूट समाविष्ट करून)	२४८.३४	३१४.६६

कंपनी सीएसआर खर्चासाठी क्षेत्रे ओळखण्याच्या प्रक्रियेत आहे. तथापि, कलम १३५(५) आणि १३५(६) च्या तरतुदींनुसार आवश्यक असलेली २४८.३४ लाख रुपयांची सीएसआर रक्कम वेगळ्या बँक खात्यात हस्तांतरित केलेली नाही.

४६) लाभांश

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षात, कंपनीने कोणताही लाभांश दिलेला नाही. २०२१-२२ या वित्तीय वर्षासाठी, कंपनीने ३८.५० लाख रुपयांचा लाभांश प्रस्तावित केला आहे.

४७) इतर खुलासे:

अ) बेनामी मालमत्ता व्यवहार प्रतिबंधक कायदा, १९८८ आणि त्याअंतर्गत बनवलेल्या नियमांनुसार कंपनीविरुद्ध कोणतीही बेनामी मालमत्ता धारण केल्याबद्दल कोणतीही कार्यवाही सुरू केलेली नाही किंवा प्रलंबित नाही.

ब) कायदेशीर कालावधीनंतर वि.का.सीमध्ये नोंदणीकृत नसलेल्या कंपनीकडे कोणतेही शुल्क किंवा समाधान नाही.

क) कंपनीने वित्तीय वर्षात क्रिप्टो चलन किंवा व्हर्च्युअल चलनात व्यापार किंवा गुंतवणूक केलेली नाही.

ड) कंपनीकडे असा कोणताही व्यवहार नाही जो आयकर कायदा, १९६१ अंतर्गत कर मूल्यांकनात (जसे की, शोध किंवा सर्वेक्षण किंवा आयकर कायदा, १९६१ च्या इतर कोणत्याही संबंधित तरतुदी) वर्षभरात उत्पन्न म्हणून समर्पण केलेल्या किंवा उघड केलेल्या खात्यांच्या पुस्तकांमध्ये नोंदवलेला नाही.

इ) कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम २४८ किंवा कंपनी कायदा, १९५६ च्या कलम ५६० अंतर्गत रद्द केलेल्या कंपन्यांशी कंपनीचे कोणतेही व्यवहार नाहीत.

४८) अंतिम लाभार्थी:

अ) कंपनीने परदेशी संस्था (मध्यस्थ) सह इतर कोणत्याही व्यक्ती (व्यक्ती) किंवा संस्थेला (मध्यस्थ) किंवा त्यांच्यामध्ये कोणताही निधी अग्रिम किंवा कर्ज दिलेला नाही किंवा गुंतवलेला नाही, ज्यामध्ये लेखी स्वरूपात किंवा अन्यथा नोंद केलेली आहे की मध्यस्थ कंपनीने किंवा त्यांच्या वतीने ओळखल्या जाणाऱ्या पक्षाला (अंतिम लाभार्थी) कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल.

ब) कंपनीला कोणत्याही पक्षाकडून (निधी पक्षाकडून) कोणताही निधी मिळालेला नाही, या समजुतीनुसार की कंपनी थेट किंवा अप्रत्यक्षपणे कंपनीने किंवा त्यांच्या वतीने ओळखल्या जाणाऱ्या इतर व्यक्तींना किंवा संस्थांना कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल (अंतिम लाभार्थी) किंवा त्यांच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम प्रदान करेल.

४९) मागील वर्षाच्या आकडेवारीची चालू वर्षाच्या आकडेवारीशी तुलना करता यावी यासाठी आवश्यकतेनुसार त्यांचे पुन्हा गटबद्ध आणि पुनर्वर्गीकरण केले जाते.

मंडळाच्या वतीने

ॲड . माणिकराव कोकाटे
अध्यक्ष

डॉ. मंगेश गोंदावले
व्यवस्थापकीय संचालक

सुजित पाटील
महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)

ठिकाण : मुंबई

आमच्या जोडलेल्या सम तारखेच्या अहवालानुसार

एनबीएस अँड कंपनीसाठी
सनदी लेखापाल
कंपनीचा नोंदणी क्रमांक ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट
भागीदार
सदस्यता क्रमांक ०४८०९४

ठिकाण: मुंबई

महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

प्राथमिक व्यवसाय विभागांचे प्रकटीकरण – स्वतंत्र (सुधारित)

(लाखो रुपयांत)

परिशिष्ट I

वित्तीय वर्ष २०२१-२२

	खते		कीटकनाशक		ॲग्रो-इंजिनिअरिंग.		प्राण्यांचे खाद्य		नोगा		वाटप न केलेले		एकूण	
	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष
महसूल														
बाह्य विक्री	३८,७२६.०४	४५,०२९.८८	६,६८३.९९	४,३८९.४९	२७८.९१	८८.१२	१८२.६७	६७.९४	४०३.७६	३३९.१९	–	–	४६,२७५.३७	४९,९१४.६२
इतर उत्पन्न	१,१९९.८०	१,१४६.४३	१७८.३०	–	७.४४	२.१०	४.८७	०.५५	१०.७७	२.३३	१,७२६.४१	१,८६५.७०	३,१२७.५९	३,०१७.११
एकूण महसूल	**३९,९२५.८४**	**४६,१७६.३१**	**६,८६२.२९**	**४,३८९.४९**	**२८६.३५**	**९०.२२**	**१८७.५४**	**६८.४९**	**४१४.५३**	**३४१.५२**	**१,७२६.४१**	**१,८६५.७०**	**४९,४०२.९६**	**५२,९३१.७३**
खर्च														
महसूल खर्च	३३,२६९.७६	३५,४९१.०४	५,३५५.३३	३,५९७.०८	२६७.१५	६९.१८	१६१.८८	५९.३९	४१६.८७	२९६.०९			३९,४७०.९९	३९,५१२.७८
कर्मचारी लाभ एक्स्प्रेस.	१,९४७.१३	१,९७७.८५	३५०.६०	१९२.९०	१४.६३	३.८७	९.५८	२.९८	२१.१८	१४.८९			२,३४३.१२	२,१९२.४९
घसारा	३३.२६	३३.४१	–	–	३.५०	४.५६	४.३९	४.९३	१५.४१	१९.२२			५६.५६	६२.१२
व्यापार भिन्नता मध्ये स्टॉक	४,९१९.२१	८,७१०.६०	३३.८६	५४.१७	९.३२	२८.०१	(६.७६)	–	(६९.३२)	(३८.१०)			४,८८६.३१	८,७५४.६८
एकूण खर्च	**४०,१६९.३६**	**४६,२१२.९०**	**५,७३९.७९**	**३,८४४.१५**	**२९४.६०**	**१०५.६२**	**१६९.०९**	**६७.३०**	**३८४.१४**	**२९२.१०**	**–**	**–**	**४६,७५६.९८**	**५०,५२२.०७**
परिणाम														
विभाग परिणाम	(२४३.५२)	(३६.५९)	१,१२२.५०	५४५.३४	(८.२५)	(१५.४०)	१८.४५	१.१९	३०.३९	४९.४२	–	–	९१९.५७	५४३.९६
वजा: वाटप न केलेले कंपनी एक्सप्रेस.											१,९४६.०४	१,६९९.४४	१,९४६.०४	१,६९९.४४
ऑपरेटिंग नफा/(तोटा)	(२४३.५२)	(३६.५९)	१,१२२.५०	५४५.३४	(८.२५)	(१५.४०)	१८.४५	१.१९	३०.३९	४९.४२	(२१९.६३)	१६६.२६	६९९.९४	७१०.२२
मागील कालावधीचे उत्पन्न/(खर्च)												(०.२२)	–	(०.२२)
करपूर्व नफा/(तोटा)	(२४३.५२)	(३६.५९)	१,१२२.५०	५४५.३४	(८.२५)	(१५.४०)	१८.४५	१.१९	३०.३९	४९.४२	(२१९.६३)	१६६.०४	६९९.९४	७१०.००
आयकर तरतूद											२५०.००	१८५.००	२५०.००	१८५.००
निव्वळ नफा/(तोटा)	**(२४३.५२)**	**(३६.५९)**	**१,१२२.५०**	**५४५.३४**	**(८.२५)**	**(१५.४०)**	**१८.४५**	**१.१९**	**३०.३९**	**४९.४२**	**(४६९.६३)**	**(१८.९६)**	**४४९.९४**	**५२५.००**
इतर माहिती														
विभागातील मालमत्ता	८,८२१.७९	१६,८६४.५१	२,७८९.७२	२,४८०.४७	२,७३३.८२	३,२६६.२६	२७५.१२	१८१.४८	७०५.५४	७८३.९४	३५,६६३.२०	३२,९८६.९३	५०,९८९.१९	५६,५६३.५९
विभागातील दायित्वे	८,७७४.३४	१५,५९८.५६	२,५२४.११	२,१५०.७४	५,५४८.५७	६,२७६.०९	९४.१३	११०.७६	२००.८८	२१५.७५	१२,५६०.९१	११,३५९.६६	२९,७०२.९४	३५,७११.५६
भांडवली खर्च	१६९.६०	३२७.८७	–	–	–	६.७३	–	२.३८	८.१९	२०.६४	३३.२३	१०.२१	२११.०२	३६७.८३
घसारा	३३.२६	३३.४१	–	–	३.५०	४.५६	४.३९	४.९३	१५.४१	१९.२२	४९.६८	६५.०१	१०६.२४	१२७.१३

सुधारित एकत्रित लेखापरीक्षकांचा अहवाल

महाराष्ट्र कृषी–उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितच्या सदस्यांना

सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांवरील अहवाल

पात्र मत

आम्ही महाराष्ट्र कृषी–उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित (धारक कंपनी) आणि तिच्या उपकंपनी (ग्रुप) च्या एकत्रित सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांचे लेखापरिक्षण केले आहे ज्यामध्ये ३१ मार्च २०२२ रोजीचा सुधारित एकत्रित ताळेबंद, नफा आणि तोट्याचा सुधारित एकत्रित विवरणपत्र आणि त्यावेळेस संपलेल्या वर्षासाठी सुधारित एकत्रित रोख प्रवाह विवरणपत्र आणि सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या नोट्स, ज्यात महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणांचा सुधारित सारांश आणि सुधारित इतर स्पष्टीकरणात्मक माहिती समाविष्ट आहे. (यापुढे 'सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे' म्हणून संदर्भित)

आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणानुसार, पात्र मताच्या आधाराच्या परिच्छेद १ ते १२ मध्ये वर्णन केलेल्या बाबींच्या संभाव्य परिणामांव्यतिरिक्त, उपरोक्त सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे कंपनी कायदा, २०१३ ('कायदा') द्वारे आवश्यक असलेली माहिती आवश्यक पद्धतीने देतात आणि ३१ मार्च, २०२२ रोजी कंपनीच्या परिस्थिती, त्या तारखेला संपलेल्या वर्षासाठी तिचा नफा आणि रोख प्रवाह याबद्दल भारतात सामान्यतः स्वीकारल्या जाणाऱ्या लेखा तत्त्वांच्या अनुरूप एक खरे आणि निष्पक्ष दृश्य देतात.

पात्र मताचा आधार

१. मालमत्तेच्या नुकसानाबाबत लेखा मानक २८ नुसार, होल्डिंग कंपनीला या मानकांनुसार विहित केलेल्या पद्धतीनुसार स्थिर मालमत्तेच्या बाबतीत नुकसान निश्चित करणे आवश्यक आहे. तथापि, होल्डिंग कंपनीच्या व्यवस्थापनाने सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्राच्या टीप क्रमांक ३९ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे नुकसान चाचणी केलेली नाही. AS २८ नुसार, स्थिर मालमत्तेच्या नुकसानासाठी कोणतेही काम नसल्यामुळे, सुधारित एकत्रित वित्तीय निकालांवर नुकसानाचा परिणाम, जर असेल तर, निश्चित करता येत नाही. ३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी सुधारित एकत्रित वित्तीय निकालांवरील लेखापरीक्षण अहवाल देखील या प्रकरणाच्या संदर्भात पात्र होता.

२. कंपनीने स्थगित कर मालमत्ता/दायित्वे निश्चित केलेली नाहीत आणि त्यांचा हिशेब ठेवला नाही, ज्यामुळे लेखा मानक – २२ उत्पन्नावरील करांचे लेखा (सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्राची टीप क्रमांक १ (XIX) पहा) चे उल्लंघन होते.

३. सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक २८(अ) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडिया मर्यादितमध्ये रु. ३८६.२० लाख रुपयांच्या १४% संचयी रिडीमेबल प्रेफरन्स शेअर्सच्या गुंतवणुकीची तरतूद न करण्याबाबत. टीप क्रमांक २८(अ) मध्ये नमूद केलेल्या अटी, सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे, तसेच पुनरुज्जीवनासाठी स्पष्ट संकेत किंवा योजनांचा अभाव, आमच्या मते, असे दर्शवितात की ३१ मार्च २०२२ रोजी या गुंतवणुकीच्या वहन रकमेच्या प्राप्तीबद्दल लक्षणीय अनिश्चितता आहे . कंपनीने ठेवलेल्या गुंतवणुकीवर आणि वर्षाच्या नफ्यावर परिणाम काय होईल हे आम्ही निश्चित करू शकत नाही.

४. राज्य सरकारकडून अभियांत्रिकी विभागाच्या होल्डिंग कंपनीच्या संदर्भात मिळणाऱ्या अनुदानाच्या शिल्लक रकमा सामंजस्य/पुष्टीकरण आणि परिणामी समायोजनासाठी प्रलंबित आहेत, ज्याचा परिणाम, जर असेल तर, निश्चित करता येत नाही आणि त्यावर भाष्य करता येत नाही. (टीप १४(३) पहा).

५. ३१ मार्च २०२२ पर्यंत, कंपनीने सहाव्या आणि सातव्या वेतन आयोगाच्या थकबाकीसाठी २,४७९.२१ लाख रुपयांची तरतूद केली आहे जी जर असेल तर सामंजस्य आणि समायोजनाच्या अधीन आहे. अशा सामंजस्यासाठी प्रलंबित असल्याने, आम्ही त्याची सत्यता आणि नफा/तोटा आणि मालमत्ता/दायित्वांवर त्याचा परिणाम यावर भाष्य करण्यास असमर्थ आहोत. (टीप क्रमांक ८ पहा)

६. ग्राहक, पुरवठादार, कंत्राटदार आणि इतर पक्षांकडून ठेवींची शिल्लक, व्यापार देयके, विविध योजनांसाठी अग्रिम रक्कम, असमायोजित अनुदान, ग्राहकांकडून मिळालेले अग्रिम रक्कम, विविध योजनांवर देय व्याज, देय इतर व्याज, ठेवी, व्यापार प्राप्ती, रोख किंवा इतर स्वरूपात प्राप्त करण्यायोग्य अग्रिम रक्कम आणि होल्डिंग कंपनीचे कर्ज आणि अग्रिम रक्कम सामंजस्य/पुष्टीकरण आणि परिणामी समायोजनासाठी प्रलंबित आहेत, ज्याचा परिणाम, जर असेल तर, निश्चित करता येत नाही आणि त्यावर भाष्य करता येत नाही. (टीप ४, ६, ७, ११, १४, १६ आणि १७ पहा)

७. वितरकांनी कापलेला ७६.७५ लाख रुपये (मागील वर्षी ७६.७५ लाख रुपये) हा टीडीएस मागील वर्षांशी संबंधित आहे, जो होल्डिंग कंपनीच्या पुस्तकांमध्ये देय असल्याचे दिसून येते आणि तो व्यापार प्राप्तीयोग्य रकमेशी समायोजित केलेला नाही, परिणामी संशयास्पद कर्जांसाठी उच्च तरतूद तयार केली गेली, त्याचे प्रमाण निश्चित केलेले नाही (टीप क्रमांक १४ (४) पहा).

८. पुरवठादारांकडून खतांच्या खरेदीच्या प्रमाणावरील सूट पुरवठादाराला पैसे दिले जातात तेव्हा होल्डिंग कंपनीने मोजली जाते. परिणामी, खत पुरवठादाराच्या साहित्याचा आणि कर्जदारांचा खर्च जास्त दाखवण्यात आला आहे आणि नफा कमी दाखवण्यात आला आहे. त्याचे प्रमाण निश्चित केलेले नाही. ज्या आधारावर खाते तयार केले जाते त्या आधारावर जमा होण्याची संकल्पनाच रद्द झाली आहे.

९. सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ३१ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, होल्डिंग कंपनीला विविध योजनांसाठी सरकारकडून २०१४.९४ लाख रुपये मिळाले आहेत ज्यावर सरकारला ६.५% दराने व्याज द्यावे लागते. शिवाय, वित्तीय वर्ष २०१०–११ ते वित्तीय वर्ष २०१६–१७ पर्यंत विविध योजनांमध्ये कृषी निविष्ठांच्या पुरवठ्याविरुद्ध कंपनीला सरकारकडून ५५२८.३० लाख रुपये मिळालेले नाहीत. अशा सामंजस्यासाठी प्रलंबित असल्याने, होल्डिंग कंपनीने २०१६–१७ पासून त्यावर देय व्याजाची तरतूद केलेली नाही ज्यामुळे नफा जास्त दाखवला गेला आणि त्या प्रमाणात देयता कमी दाखवली गेली.

१०. होल्डिंग कंपनीच्या अकाउंटिंग पॉलिसीमध्ये कर्जदार सरकारी असो वा इतर, तीन वर्षांपेक्षा जास्त काळ थकीत असलेल्या कर्जाच्या १००% दराने संशयास्पद कर्जांसाठी तरतूद करणे आवश्यक आहे. परंतु कंपनीने लेखा धोरणाचे उल्लंघन करून तीन वर्षांपेक्षा जास्त काळ सरकारी अकाउंटिंगसाठी २५% दराने तरतूद केली होती, तथापि, कंपनीकडे उपलब्ध असलेल्या थकीत देय रकमेची कोणतीही पुष्टी नाही ज्यामुळे नफा आणि प्राप्ती त्या प्रमाणात जास्त दाखवली जाते.

११. विविध सरकारी योजनांअंतर्गत होल्डिंग कंपनीच्या व्यापार प्राप्ती, व्यापार देयके, ग्राहकांकडून मिळालेले आगाऊ रक्कम, विक्रेत्यांना दिलेले आगाऊ रक्कम, मिळालेल्या ठेवी, दिलेल्या ठेवी आणि प्राप्ती आणि देय रक्कम यांचे अचूक वयस्करता उपलब्ध नसल्यामुळे, आम्ही कंपनी कायदा, २०१३ च्या सुधारित अनुसूची खखख नुसार वाहून नेण्याचे मूल्य आणि त्याच्या संबंधित खुलाशांवर भाष्य करू शकत नाही.

१२. होल्डिंग कंपनीच्या टीडीएस, सेवा कर आणि जीएसटीशी संबंधित तरतुदींच्या अनुपालनाच्या संदर्भात पुष्टीकरणाधीन असलेल्या विविध खात्यांशी आणि शिल्लकांशी संबंधित सामंजस्यातून उद्भवू शकतो.

वरील बाबींचा एकूण परिणाम आणि परिणामी परिणाम ३१ मार्च २०२२ रोजी सुधारित एकत्रित नफा आणि तोटा खाते आणि सुधारित एकत्रित ताळेबंद निश्चित करण्यायोग्य नाहीत आणि त्यावर भाष्य करता येणार नाही.

खालील बाबींवर भर देण्यात येत आहे

आम्ही सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या खालील टिपांकडे लक्ष वेधतो, ज्यामध्ये खालील बाबींचा समावेश आहेः –

१. महाराष्ट्र सरकार आणि केंद्र सरकारकडून विविध योजनांसाठी प्राप्त झालेले २०१४.९४ लाख रुपये (मागील वर्षी २०१४.९४ लाख रुपये) चे आगाऊ पैसे हे पुष्टीकरण/समेटाच्या अधीन आहेत आणि सरकारी विभागाच्या लेखापरिक्षणाच्या अधीन आहे (टीप क्रमांक ७ पहा).

२. होल्डिंग कंपनीला काही योजनांअंतर्गत मिळालेल्या ४.६२ लाख रुपयांच्या (मागील वर्षी ४.६२ लाख रुपये) रकमेपेक्षा जास्त खर्च संबंधित सरकारी विभागांच्या मंजुरीच्या अधीन आहे (टीप क्र. ७ पहा).

३. विविध वितरक, विविध पुरवठादार, कर्जे आणि आगाऊ रक्कमेचे डेबिट/क्रेडिट शिल्लक, सरकारकडून देय/देय असलेल्या होल्डिंग कंपनीच्या रकमा पुष्टीकरण/समेटाच्या अधीन आहेत (टीप क्र. ३६ पहा).

४. होल्डिंग कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांना वित्तीय वर्ष २०१३–१४ साठी १४७.४७ लाख रुपये आणि वित्तीय वर्ष २०१४–१५ साठी १३४.४८ लाख रुपये सानुग्रह अनुदानाची तरतूद राज्य सरकारच्या मंजुरीच्या अधीन आहे (टीप क्र. ८ पहा).

५. गेल्या सहा वर्षांपासून रेमिटन्स ट्रान्सिटमध्ये २.९४ लाख रुपये (मागील वर्षी २.९४ लाख रुपये) पाठवले गेले आहेत, परंतु होल्डिंग कंपनीने त्याची चौकशी करण्यासाठी कोणतेही प्रयत्न केले नाहीत (टीप क्रमांक १६ (iv) पहा).

६. होल्डिंग कंपनीच्या कर्जदारांच्या शिल्लक रकमेत २,००४.६६ लाख रुपयांची डेबिट शिल्लक दाखवली आहे ज्यावर वर्षभरात कोणताही व्यवहार झाला नाही आणि असा कोणताही वृद्धत्वाचा तपशील देण्यात आलेला नाही, त्यात कर्जदारांकडून देय असलेली रक्कम नमूद केली आहे.

७. होल्डिंग कंपनीने ०७ नोव्हेंबर २०२२ रोजी वित्तीय वर्ष २०२१-२२ (वित्तीय वर्ष २०२२-२३) साठी आयकर रिटर्न दाखल केला होता. आयकर पोर्टलवर अपलोड केलेले ताळेबंद पत्रक आणि नफा आणि तोटा खाते हे लेखापरीक्षित नसलेल्या वित्तीय विवरणपत्रावर आधारित आहे, त्यामुळे भविष्यातील मूल्यांकनाचे दायित्व निश्चित करता येत नाही.

मुख्य लेखापरीक्षण बाबी:-

प्रमुख लेखापरीक्षण बाबी म्हणजे अशा बाबी ज्या आमच्या व्यावसायिक मतानुसार, चालू वर्षाच्या सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणांच्या लेखापरीक्षणात सर्वात महत्त्वाच्या होत्या. या बाबींचा विचार संपूर्ण सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणांच्या लेखापरीक्षणाच्या संदर्भात आणि त्यावर आमचे मत तयार करताना करण्यात आला होता आणि आम्ही या बाबींवर वेगळे मत देत नाही. SA ७०१, प्रमुख लेखापरीक्षण बाबींनुसार प्रमुख लेखापरीक्षण बाबींचा अहवाल देणे कंपनीला लागू होत नाही कारण ती एक सूचीबद्ध नसलेली कंपनी आहे.

इतर माहिती :-

होल्डिंग कंपनीचे व्यवस्थापन आणि संचालक मंडळ इतर माहितीसाठी जबाबदार आहेत. इतर माहितीमध्ये कंपनीच्या वार्षिक अहवालात समाविष्ट असलेली माहिती समाविष्ट आहे परंतु त्यात सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे आणि त्यावरील आमच्या लेखापरीक्षकांचा अहवाल समाविष्ट नाही. सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांवरील आमचे मत इतर माहितीचा समावेश करत नाही आणि आम्ही त्यावर कोणत्याही प्रकारचे आश्वासन निष्कर्ष व्यक्त करत नाही. सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या आमच्या लेखापरीक्षणाच्या संदर्भात, आमची जबाबदारी इतर माहिती वाचण्याची आहे आणि असे करताना, इतर माहिती सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांशी भौतिकदृष्ट्या विसंगत आहे का, किंवा लेखापरीक्षणात मिळालेले आमचे ज्ञान किंवा अन्यथा भौतिकदृष्ट्या चुकीचे वर्णन केलेले दिसते का याचा विचार करणे आहे. जर, आम्ही केलेल्या कामाच्या आधारे, आम्ही असा निष्कर्ष काढला की या इतर माहितीमध्ये भौतिकदृष्ट्या चुकीचे विधान आहे; तर आम्हाला ती वस्तुस्थिती नोंदवावी लागेल. या संदर्भात अहवाल देण्यासाठी आमच्याकडे काहीही नाही.

सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांसाठी व्यवस्थापनाची जबाबदारी :-

होल्डिंग कंपनीचे व्यवस्थापन आणि संचालक मंडळ कायद्याच्या कलम १३४(५) मध्ये नमूद केलेल्या बाबींसाठी जबाबदार आहेत, जे भारतात सामान्यतः स्वीकारल्या जाणाऱ्या लेखा तत्त्वांनुसार कंपनीच्या स्थितीचे, नफ्याचे आणि रोख प्रवाहाचे खरे आणि निष्पक्ष दृश्य देतात, ज्यामध्ये कायद्याच्या कलम १३३ अंतर्गत निर्दिष्ट केलेले लेखा मानके समाविष्ट आहेत, जे कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ च्या नियम ७ सह वाचले जातात. या जबाबदारीमध्ये कंपनीच्या मालमत्तेचे संरक्षण करण्यासाठी आणि फसवणूक आणि इतर अनियमितता रोखण्यासाठी आणि शोधण्यासाठी कायद्याच्या तरतुदींनुसार पुरेसे लेखा रेकॉर्ड राखणे; योग्य लेखा धोरणांची निवड आणि वापर; वाजवी आणि विवेकपूर्ण निर्णय आणि अंदाज घेणे; आणि लेखा रेकॉर्डची अचूकता आणि पूर्णता सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्यरत असलेल्या पुरेशा अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची रचना, अंमलबजावणी आणि देखभाल करणे, जे सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणांची तयारी आणि सादरीकरणाशी संबंधित आहेत जे खरे आणि निष्पक्ष दृश्य देतात आणि फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे असले तरी, भौतिक चुकीच्या विधानांपासून मुक्त आहेत.

सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे तयार करताना, व्यवस्थापन आणि संचालक मंडळ हे कंपनी चालू ठेवण्याच्या क्षमतेचे मूल्यांकन करण्यासाठी, लागू असल्यास, चालू कंपनीशी संबंधित बाबी उघड करण्यासाठी आणि लेखांकनाच्या चालू कंपनीच्या आधाराचा वापर करण्यासाठी जबाबदार आहेत, जोपर्यंत व्यवस्थापन कंपनीला संपुष्टात आणण्याचा किंवा ऑपरेशन्स थांबवण्याचा विचार करत नाही किंवा तसे करण्याशिवाय कोणताही वास्तववादी पर्याय नाही.

कंपनीच्या वित्तीय अहवाल प्रक्रियेवर देखरेख करण्याची जबाबदारी देखील संचालक मंडळावर आहे.

सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणासाठी लेखापरीक्षकांच्या जबाबदाऱ्या :-

आमची उद्दिष्टे म्हणजे संपूर्णपणे सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे फसवणूक किंवा त्रुटी व भौतिक चुकीची विधाने नाहीत याबद्दल वाजवी खात्री मिळवणे आणि आमचे मत समाविष्ट करणारा लेखापरीक्षकाचा अहवाल सादर करणे. वाजवी आश्वासन ही उच्च पातळीची हमी आहे परंतु SA

नुसार केलेल्या लेखापरीक्षणात नेहमीच एखादी महत्त्वाची चूक आढळून येईल याची हमी नाही. चुकीची विधाने फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे उद्भवू शकतात आणि जर वैयक्तिकरित्या किंवा एकत्रितपणे, या सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणांच्या आधारे घेतलेल्या वापरकर्त्यांच्या वित्तीय निर्णयांवर त्यांचा प्रभाव पडण्याची अपेक्षा केली जाऊ शकते तर ती महत्त्वाची मानली जातात. SA सोबतच्या लेखापरीक्षणाचा भाग म्हणून, आम्ही व्यावसायिक निर्णय घेतो आणि संपूर्ण लेखापरीक्षणात व्यावसायिक संशय बाळगतो. आम्ही हे देखील करतो:

- सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये, फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे, महत्त्वाच्या चुकीच्या विधानांचे धोके ओळखा आणि त्यांचे मूल्यांकन करा, त्या जोखमींना प्रतिसाद देणाऱ्या लेखापरिक्षण प्रक्रियांची रचना करा आणि त्यांचे पालन करा आणि आमच्या मताला आधार देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य लेखापरिक्षण पुरावे मिळवा. फसवणुकीमुळे उद्भवणारे महत्त्वाचे चुकीचे विधान शोधून न येण्याचा धोका चुकीमुळे उद्भवणाऱ्यापेक्षा जास्त असतो, कारण फसवणुकीत संगनमत, खोटेपणा, हेतुपुरस्सर चुका, चुकीचे सादरीकरण किंवा अंतर्गत नियंत्रणाचे उल्लंघन यांचा समावेश असू शकतो.

- परिस्थितीनुसार योग्य असलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रिया आखण्यासाठी लेखापरिक्षणशी संबंधित अंतर्गत नियंत्रणाची समज मिळवा. कायद्याच्या कलम १४३(३)(i) अंतर्गत, कंपनीकडे वित्तीय विवरणांच्या संदर्भात पुरेसे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे आहेत की नाही आणि अशा नियंत्रणांची कार्यप्रणाली प्रभावी आहे का यावर आमचे मत व्यक्त करण्याची जबाबदारी देखील आमची आहे.

- वापरल्या जाणाऱ्या लेखा धोरणांची योग्यता आणि व्यवस्थापनाने केलेल्या लेखा अंदाजांची आणि संबंधित खुलाशांची वाजवीता यांचे मूल्यांकन करा.

- व्यवस्थापनाने लेखाविषयक चालू चिंता आधाराचा वापर कसा करावा आणि मिळालेल्या लेखापरीक्षण पुराव्याच्या आधारावर, कंपनीच्या चालू चिंता म्हणून सुरू ठेवण्याच्या क्षमतेवर लक्षणीय शंका निर्माण करणाऱ्या घटना किंवा परिस्थितींशी संबंधित एखादी महत्त्वाची अनिश्चितता अस्तित्वात आहे का यावर निष्कर्ष काढा. जर आपण असा निष्कर्ष काढला की एखादी महत्त्वाची अनिश्चितता अस्तित्वात आहे, तर आपल्याला आमच्या लेखापरीक्षकाच्या अहवालात सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणांमधील संबंधित खुलाशांकडे लक्ष वेधावे लागेल किंवा जर असे खुलासे अपुरे असतील तर आमचे मत सुधारावे लागेल. आमचे निष्कर्ष आमच्या लेखापरीक्षकाच्या अहवालाच्या तारखेपर्यंत मिळालेल्या लेखापरीक्षण पुराव्यांवर आधारित आहेत. तथापि, भविष्यातील घटना किंवा परिस्थिती कंपनीला चालू चिंता म्हणून सुरू ठेवण्यापासून रोखू शकतात.

- सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांचे एकूण सादरीकरण, रचना आणि आशय, ज्यामध्ये खुलासे समाविष्ट आहेत, आणि सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे अंतर्निहित व्यवहार आणि घटनांचे प्रतिनिधित्व अशा प्रकारे करतात की ज्यामुळे निष्पक्ष सादरीकरण होईल याचे मूल्यांकन करा. आम्ही प्रशासनाच्या जबाबदारी असलेल्यांशी, इतर बाबींबरोबरच, लेखापरीक्षणाची नियोजित व्याप्ती आणि वेळ आणि आमच्या लेखापरीक्षणादरम्यान आढळलेल्या अंतर्गत नियंत्रणातील कोणत्याही महत्त्वपूर्ण कमतरतांसह, महत्त्वपूर्ण लेखापरीक्षण निष्कर्षांबद्दल संवाद साधतो. आम्ही प्रशासनाच्या जबाबदारी असलेल्यांना स्वातंत्र्यासंबंधी संबंधित नैतिक आवश्यकतांचे पालन केले आहे असे विधान देखील प्रदान करतो आणि त्यांच्याशी आमच्या स्वातंत्र्यावर आणि लागू असल्यास, संबंधित सुरक्षा उपायांवर वाजवीपणे परिणाम करणारे सर्व संबंध आणि इतर बाबींबद्दल संवाद साधतो. – प्रशासनाच्या जबाबदारी असलेल्यांशी संवाद साधलेल्या बाबींवरून, आम्ही त्या बाबी निश्चित करतो ज्या सध्याच्या काळातील सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणात सर्वात महत्त्वाच्या होत्या आणि म्हणूनच प्रमुख लेखापरीक्षण बाबी आहेत. कायदा किंवा नियमन या प्रकरणाबद्दल सार्वजनिक माहिती देण्यास प्रतिबंध करत नसल्यास किंवा अत्यंत दुर्मिळ परिस्थितीत, आम्ही असे ठरवतो की आमच्या अहवालात एखादी बाब कळवू नये कारण असे करण्याचे प्रतिकूल परिणाम अशा संप्रेषणाच्या सार्वजनिक हिताच्या फायद्यांपेक्षा जास्त असण्याची अपेक्षा केली जाईल, तर आम्ही आमच्या लेखापरीक्षकांच्या अहवालात या बाबींचे वर्णन करतो.

इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल :–

१. कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १७३ च्या तरतुदींचे पालन न करण्याबाबत सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांची टीप ३३ पहा कारण कंपनीने फक्त दोन संचालक मंडळाच्या बैठका घेतल्या आहेत.

२. कायद्याच्या कलम १४३(३) नुसार आवश्यकतेनुसार, आम्ही अहवाल देतो की:

अ) आमच्या लेखापरीक्षणाच्या उद्देशाने आमच्या ज्ञानानुसार आणि विश्वासानुसार आवश्यक असलेली सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरणे आम्ही शोधली आहेत आणि ती मिळवली आहेत.

ब) आमच्या मते, कायद्यानुसार आवश्यक असलेल्या योग्य हिशेबपुस्तके होल्डिंग कंपनीने ठेवली आहेत, जसे की आम्ही त्या पुस्तकांच्या तपासणीवरून दिसून येते आणि आमच्या लेखापरीक्षणाच्या उद्देशाने पुरेसे योग्य परतावे ज्या शाखांना आम्ही भेट दिली नाही त्यांच्याकडून प्राप्त झाले आहेत.

क) या अहवालात हाताळलेले सुधारित एकत्रित ताळेबंद, नफा आणि तोट्याचे सुधारित एकत्रित विवरणपत्र आणि सुधारित एकत्रित रोख प्रवाह विवरणपत्र हे लेखापुस्तकांशी आणि आम्ही भेट न दिलेल्या शाखा/युनिट्सकडून मिळालेल्या परतावांशी सुसंगत आहेत.

ड) आमच्या मते, पात्र मताच्या आधाराच्या परिच्छेद १ ते १२ मध्ये वर्णन केलेल्या बाबींचा परिणाम वगळता, उपरोक्त सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणे कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ च्या नियम ७ सह वाचलेल्या कायद्याच्या कलम १३३ अंतर्गत निर्दिष्ट केलेल्या लेखा मानकांचे पालन करतात.

इ) कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १६४ (२) च्या तरतुदी सरकारी कंपनी असल्याने कंपनीला लागू होत नाहीत.

फ) कंपनीच्या वित्तीय विवरणपत्राच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या पर्याप्ततेबद्दल आणि अशा नियंत्रणांच्या कार्यात्मक परिणामकारकतेबद्दल, परिशिष्ट अ मधील आमचा स्वतंत्र अहवाल पहा.

ज) आमच्या मते आणि आमच्या माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार, सुधारित कायद्याच्या कलम १९७(१६) च्या आवश्यकतांनुसार, लेखापरीक्षकाच्या अहवालात समाविष्ट करावयाच्या इतर बाबींबाबत, कंपनीने वर्षभरात तिच्या संचालकांना दिलेला मोबदला कायद्याच्या कलम १९७ च्या तरतुदींचे पालन करतो.

ह) आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार, कंपन्या (लेखापरिक्षण आणि लेखापरिक्षण र्स) नियम, २०१४ च्या नियम ११ नुसार लेखापरीक्षकांच्या अहवालात समाविष्ट करावयाच्या इतर बाबींबाबत:

i. होल्डिंग कंपनीने तिच्या सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये ३१ मार्च २०२२ पर्यंत प्रलंबित खटल्यांचा तिच्या वित्तीय स्थितीवर होणारा परिणाम उघड केला आहे – (वित्तीय विवरणपत्रांसाठी टीप क्रमांक २७ पहा);

ii. होल्डिंग कंपनीकडे डेरिव्हेटिव्ह करारांसह कोणतेही दीर्घकालीन करार नव्हते ज्यात कोणतेही लक्षणीय अपेक्षित नुकसान झाले होते.

iii. होल्डिंग कंपनीने गुंतवणूकदार शिक्षण आणि संरक्षण निधीमध्ये हस्तांतरित करण्याची आवश्यकता असलेली कोणतीही रक्कम नव्हती.

iv. अ. होल्डिंग कंपनीच्या व्यवस्थापनाने असे प्रतिनिधित्व केले आहे की, सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ४९ (अ) मध्ये उघड केल्याप्रमाणे, कंपनीने परदेशी संस्था (मध्यस्थ) सह इतर कोणत्याही व्यक्ती किंवा संस्थेला किंवा संस्थेत कोणताही निधी अग्रिम किंवा कर्ज दिलेला नाही किंवा गुंतवलेला नाही (उधार घेतलेल्या निधीतून किंवा शेअर प्रीमियममधून किंवा इतर कोणत्याही स्रोतांमधून किंवा प्रकारच्या निधीतून), लेखी स्वरूपात नोंदवलेल्या किंवा अन्यथा, हे समजून घेऊन की मध्यस्थ, होल्डिंग कंपनी (अंतिम लाभार्थी) द्वारे किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे ओळखल्या जाणाऱ्या इतर व्यक्ती किंवा संस्थांना प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल किंवा अंतिम लाभार्थींच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम प्रदान करेल;

ब. होल्डिंग कंपनीच्या व्यवस्थापनाने असे प्रतिनिधित्व केले आहे की, टीप क्रमांक ४९ (अ) मध्ये उघड केल्याप्रमाणे, त्याच्या सर्वोत्तम ज्ञान आणि विश्वासानुसार. सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या कलम ४९ (ब) नुसार, कंपनीला कोणत्याही व्यक्ती किंवा संस्थेकडून, ज्यामध्ये परदेशी संस्था (मध्यस्थ) समाविष्ट आहे, कोणताही निधी प्राप्त झालेला नाही, या समजुतीसह, लेखी स्वरूपात किंवा अन्यथा, कंपनी, प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे, निधी देणारे पक्ष (अंतिम लाभार्थी) द्वारे किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे ओळखल्या जाणाऱ्या इतर व्यक्ती किंवा संस्थांना कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल किंवा अंतिम लाभार्थींच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम प्रदान करेल;

v. परिस्थितीनुसार वाजवी आणि योग्य मानल्या गेलेल्या लेखापरीक्षण प्रक्रियांच्या आधारे, आमच्या लक्षात असे काहीही आले नाही ज्यामुळे आम्हाला असे वाटले असेल की वरील उप–खंड (अ) आणि (ब) अंतर्गत सादर केलेल्या निवेदनांमध्ये कोणतेही महत्त्वाचे चुकीचे विधान आहे.

vi. सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ४७ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, होल्डिंग कंपनीने २०२१-२२ या वित्तीय वर्षात कोणताही लाभांश दिलेला नाही आणि संचालक मंडळाने २०२१-२२ या वर्षासाठी ३८.५० लाख रुपयांचा लाभांश प्रस्तावित केला आहे.

च) कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(५) अंतर्गत आवश्यकतेनुसार, वर उल्लेख केलेल्या आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे, आम्ही परिशिष्ट ब नुसार, भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षकांनी दिलेले निर्देश, त्यावर केलेली कारवाई आणि कंपनीच्या खात्यांवर आणि वित्तीय विवरणांवर होणारा वित्तीय परिणाम यासोबत जोडत आहोत.

एनबीएस अँड कंपनी साठी
सनदी लेखापाल
फर्म रजिस्ट्रेशन क्र. 11010OW **साठी**

देवदास भट
भागीदार
सदस्यता क्रमांक 048094

ठिकाण: मुंबई
तारीख: २० जून २०२५

UDIN: 25048094BMLYAV8822

एकत्रित लेखापरीक्षकाच्या अहवालाचे परिशिष्ट - अ

कंपनी कायदा, २०१३ ('कायदा') च्या कलम १४३ च्या उपकलम ३ च्या कलम (i) अंतर्गत अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांवरील अहवाल

आम्ही ३१ मार्च २०२२ रोजी महाराष्ट्र कृषी–उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित (कंपनी) च्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचे लेखापरिक्षण केले आहे, त्या तारखेला संपलेल्या वर्षासाठी कंपनीच्या सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या आमच्या लेखापरिक्षण सह.

मत :–

अ. वित्तीय अहवालांवरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या प्रभावीपणाच्या डिझाइनच्या पर्याप्ततेबद्दल पात्र मत.

पात्र मत :–

आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे, ३१ मार्च २०२२ रोजीच्या वित्तीय अहवालावरील होल्डिंग कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या पर्याप्ततेमध्ये खालील महत्त्वाच्या कमकुवतपणा ओळखल्या गेल्या आहेत:

१. होल्डिंग कंपनीकडे अधिकारांचे प्रतिनिधीत्व आहे परंतु त्यांच्याकडे मानक कार्यप्रणाली आणि जोखीम नियंत्रण मॅट्रिक्सचे मॅन्युअल नाही. कंपनीकडे वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांसाठी लेखी/दस्तऐवजीकरण केलेले फ्रेमवर्क नव्हते. तथापि, व्यवहार कमी गुंतागुंतीचे असल्याने आणि व्यवस्थापनाचे खूप कमी स्तर असल्याने, आम्ही वर्षाच्या अखेरीस वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे आणि त्याच्या कार्यप्रणालीच्या प्रभावीतेबद्दल पुरेसे लेखापरिक्षण पुरावे मिळविण्यासाठी क्रियाकलापांचे निरीक्षण, कमी औपचारिक कागदपत्रांची तपासणी इत्यादी इतर प्रक्रियांसह थेट चौकशीद्वारे नियंत्रणांची चाचणी घेण्यावर अवलंबून आहोत.

२. खतांच्या खरेदीवरील सूट/सवलत योग्य कालावधीत जमा करण्यासाठी होल्डिंग कंपनीकडे योग्य अंतर्गत नियंत्रण प्रणाली नाही. सध्याच्या प्रणालीमुळे पुरवठादाराला पैसे देतानाच सूट/सवलत मोजली जाते. यामुळे प्रत्यक्ष खरेदीच्या कालावधीनंतरच्या काळात सूट/सवलत मोजली जाते ज्यामुळे खरेदी आणि पुरवठादाराच्या दायित्वांमध्ये वाढ होते. अशा प्रकारे, कंपनी लेखा प्रणालीच्या संचयित प्रणालीपासून दूर जाते.

३. खरेदी देयकाच्या आधारे खरेदी म्हणून बुक केलेले साहित्य प्रत्यक्षात कंपनीला मिळाले आहे की नाही हे पडताळण्यासाठी होल्डिंग कंपनीकडे योग्य अंतर्गत नियंत्रण प्रणाली नाही. यामुळे खरेदीचे अतिरिक्त बुकिंग आणि पुरवठादाराचे दायित्व वाढण्याची शक्यता आहे.

ब. वित्तीय अहवालांवरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या कार्यात्मक परिणामकारकतेबद्दल पात्र मत आणि अशा नियंत्रणांच्या पर्याप्ततेबद्दल असुधारित मत.

पात्र मत :–

आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे, ३१ मार्च २०२२ रोजीच्या वित्तीय अहवालावरील होल्डिंग कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या कार्यात्मक प्रभावीतेमध्ये खालील महत्त्वाच्या कमकुवतपणा आढळून आल्या आहेत:

१. वर्षअखेरीस, होल्डिंग कंपनीचे त्यांच्या व्यापार प्राप्तीयोग्य देयकांची वयानुसार यादी काढण्यावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे प्रभावीपणे कार्यरत नव्हती. त्यामुळे, कंपनी त्यांच्या थकीत कर्जदारांशी प्रभावीपणे पाठपुरावा करू शकत नाही आणि कंपनीच्या पुस्तकांमध्ये व्यापार प्राप्तीयोग्य देयकांची कमी/जास्त तरतूद करू शकते.

२. अभियांत्रिकी विभागाच्या थकबाकीदार व्यापार प्राप्तींविरुद्ध सरकारकडून मिळालेल्या अनुदानांचे समायोजन करण्यावरील होल्डिंग कंपनीचे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रभावीपणे कार्यरत नव्हते ज्यामुळे व्यापार प्राप्ती आणि अनुदान देयतेचे प्रमाण वाढवून सांगणे आणि संशयास्पद व्यापार प्राप्तींची चुकीची तरतूद करणे शक्य होते.

३. पुरवठादार शिल्लक रकमेची पुष्टी मिळवणे आणि ती जुळवून घेणे यावर होल्डिंग कंपनीचे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रभावीपणे कार्यरत नव्हते ज्यामुळे कंपनी पुरवठादार शिल्लक रकमेची वाढ किंवा कमी दाखवू शकते आणि जर काही फरक असतील तर त्यांची ओळख पटवण्यास

आणि प्रमाणित करण्यास विलंब होऊ शकतो, जे पुस्तकांमध्ये समायोजित करणे आवश्यक आहे. प्राप्तीयोग्य आणि देय रकमेबाबत सरकारी संस्थांकडून पुष्टी मिळविण्याची कोणतीही व्यवस्था नाही.

४. खत विभागाच्या मॅन्युअल रजिस्टरमध्ये ठेवलेल्या पुरवठादारांच्या थकबाकीची सिस्टीममध्ये दर्शविलेल्या शिल्लकीशी जुळणी करण्यावर होल्डिंग कंपनीचे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण होते. तथापि, सिस्टम प्रभावीपणे कार्य करत नव्हती ज्यामुळे कंपनी पुरवठादार शिल्लक जास्त किंवा कमी दाखवू शकते आणि अशा जुळणीमुळे उद्भवणारे कोणतेही फरक जुळवून घेण्यास आणि समायोजित करण्यास विलंब होऊ शकतो.

५. होल्डिंग कंपनीचे स्थिर मालमत्तेवरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण कमकुवत आहे. मागील वर्षांपासून पुढे आणलेल्या स्थिर मालमत्तेच्या शिल्लकमध्ये ओळखता न येणारी क्रेडिट शिल्लक होती जी वर्षभरात इतर मालमत्तेत एकत्रित केली गेली. खालील विसंगती लक्षात आल्या आहेत:

स्थिर मालमत्ता टॅग केल्या जात नाहीत ज्यामुळे आम्ही विल्हेवाटीसाठी ठेवलेल्या मालमत्तेची ओळख पटवू शकत नाही आणि ती लेखा पुस्तकांमध्ये स्वतंत्रपणे नोंदवली जात नाही.

संस्थेने स्थिर मालमत्तेची विक्री पूर्ण करण्यासाठी पुरेसे योग्य पुरावे व्यवस्थापन देऊ शकत नाही.

कंपनीच्या लेखा धोरणानुसार, मालमत्तेचे उपयुक्त आयुष्य संपल्यानंतर ५% भंगार मूल्य ठेवले जाते आणि कंपनी कायदा, २०१३ च्या अनुसूची–२ नुसार मालमत्तेचे उपयुक्त आयुष्य अंदाजे केले जाते. भंगार मालमत्ता अंदाजे प्राप्त करण्यायोग्य मूल्यावर उघड केली पाहिजे आणि चालू मालमत्तेअंतर्गत विल्हेवाटीसाठी ठेवलेल्या मालमत्ते म्हणून दाखवली पाहिजे. तथापि, कंपनी ते पाळत नाही.

मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणांवरील लेखा मानक १० नुसार, मालमत्तेचे घसारा तेव्हा सुरू होते जेव्हा ती वापरासाठी उपलब्ध असते म्हणजेच, जेव्हा ती व्यवस्थापनाने समाविष्ट केलेल्या पद्धतीने कार्य करण्यास सक्षम होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या ठिकाणी आणि स्थितीत असते. कंपनी मालमत्तेच्या उपयुक्त आयुष्याची गणना करण्यासाठी लेखा मानक १० चे पालन करत नाही आणि मालमत्तेच्या इनव्हॉइसच्या तारखेला भांडवलीकरणाची तारीख घेते.

आम्हाला असे आढळून आले की स्थिर मालमत्ता क्रेडिट बॅलन्स दर्शवित आहेत ज्याचे व्यवस्थापन त्याचे समर्थन करू शकत नाही.

ताळेबंदात दिसणारे भांडवली काम प्रगतीपथावर आहे ते ताळेबंदाच्या तारखेला केलेल्या पेमेंटवर आधारित आहे, पूर्ण झालेल्या कामाच्या आधारावर नाही. यामुळे AS-1 (ॲक्रुअल बेसिस) साठी विचलन होईल आणि त्याचे कमी/अतिरिक्त मूल्यांकन देखील होईल.

वरील बाबींमध्ये आमचे मत त्या प्रमाणात पात्र आहे.

'भौतिक कमकुवतपणा' म्हणजे वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणातील कमतरता किंवा कमतरतांचे संयोजन, ज्यामुळे कंपनीच्या वार्षिक किंवा अंतरिम वित्तीय विवरणांमध्ये महत्त्वाची चूक वेळेवर रोखता येणार नाही किंवा शोधता येणार नाही अशी वाजवी शक्यता असते.

आमच्या मते, वरील परिच्छेद अ मध्ये वर्णन केलेल्या भौतिक कमकुवतपणाचे नियंत्रण निकषांच्या उद्दिष्टांच्या साध्यतेवर होणारे परिणाम/संभाव्य परिणाम वगळता, कंपनीने सर्व भौतिक बाबतीत, वित्तीय अहवालावर पुरेसे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण राखले आहे आणि वरील परिच्छेद ब मध्ये वर्णन केलेल्या भौतिक कमकुवतपणाचे परिणाम/संभाव्य परिणाम वगळता, वित्तीय अहवालावरील असे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण ३१ मार्च २०२२ पर्यंत प्रभावीपणे कार्यरत होते, जे कंपनीने स्थापित केलेल्या वित्तीय अहवाल निकषांवर आधारित होते, जे इन्स्टिट्यूट ऑफ सनदी लेखापाल ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणावरील मार्गदर्शन नोटमध्ये नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाच्या आवश्यक घटकांचा विचार करून केले गेले होते.

कंपनीच्या ३१ मार्च २०२२ च्या सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या आमच्या लेखापरीक्षणात लागू केलेल्या लेखापरिक्षण चाचण्यांचे स्वरूप, वेळ आणि व्याप्ती निश्चित करताना आम्ही वर ओळखल्या गेलेल्या आणि नोंदवलेल्या महत्त्वाच्या कमकुवतपणाचा विचार केला आहे आणि या महत्त्वाच्या कमकुवतपणाचा कंपनीच्या सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांवरील आमच्या मतावर परिणाम होत नाही.

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांसाठी व्यवस्थापनाची जबाबदारी :–

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरिक्षणवरील मार्गदर्शन नोटमध्ये नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाच्या आवश्यक घटकांचा विचार करून कंपनीने स्थापित केलेल्या वित्तीय अहवाल निकषांवर आधारित अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे स्थापित करणे आणि राखणे ही होल्डिंग कंपनीचे व्यवस्थापन जबाबदार आहे. या जबाबदाऱ्यांमध्ये कंपनीच्या धोरणांचे पालन करणे, तिच्या मालमत्तेचे संरक्षण करणे, फसवणूक आणि चुका रोखणे आणि शोधणे, अकाउंटिंग रेकॉर्डची अचूकता आणि पूर्णता आणि कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत आवश्यकतेनुसार विश्वसनीय वित्तीय माहितीची वेळेवर तयारी यासह तिच्या व्यवसायाचे सुव्यवस्थित आणि कार्यक्षम आचरण सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्यरत असलेल्या पुरेशा अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची रचना, अंमलबजावणी आणि देखभाल यांचा समावेश आहे.

लेखापरीक्षकांची जबाबदारी :–

आमच्या लेखापरीक्षणावर आधारित सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरण अहवालाच्या संदर्भात कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांवर मत व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे. आम्ही आमचे लेखापरीक्षण इन्स्टिट्यूट ऑफ सनदी लेखापाल ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणाला लागू असलेल्या मर्यादेपर्यंत, वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणावरील मार्गदर्शन नोट ('मार्गदर्शन नोट') आणि लेखापरीक्षणावरील मानकांनुसार केले. त्या मानकांनुसार आणि मार्गदर्शन नोटमध्ये आम्हाला नैतिक आवश्यकतांचे पालन करणे आणि वित्तीय अहवालावरील पुरेसे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण स्थापित केले गेले आणि राखले गेले की नाही आणि असे नियंत्रण सर्व महत्त्वाच्या बाबतीत प्रभावीपणे चालते की नाही याबद्दल वाजवी खात्री मिळविण्यासाठी लेखापरीक्षणाचे नियोजन आणि अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे.

आमच्या लेखापरीक्षणात वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणालीच्या पर्याप्ततेबद्दल आणि त्यांच्या कार्यात्मक परिणामकारकतेबद्दल लेखापरीक्षण पुरावे मिळविण्यासाठी प्रक्रिया पार पाडणे समाविष्ट आहे. वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या आमच्या लेखापरीक्षणात वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची समज मिळवणे, भौतिक कमकुवतपणा अस्तित्वात आहे की नाही याचे मूल्यांकन करणे आणि मूल्यांकन केलेल्या जोखमीवर आधारित अंतर्गत नियंत्रणाच्या डिझाइन आणि कार्यात्मक प्रभावीतेची चाचणी आणि मूल्यांकन करणे समाविष्ट आहे. निवडलेल्या प्रक्रिया लेखापरीक्षकाच्या निर्णयावर अवलंबून असतात, ज्यामध्ये फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे सुधारित एकत्रित वित्तीय विवरणांच्या महत्त्वाच्या चुकीच्या विधानाच्या जोखमींचे मूल्यांकन समाविष्ट आहे.

आम्हाला असे वाटते की आम्हाला मिळालेले लेखापरिक्षण पुरावे कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणालीवरील वित्तीय अहवालावरील आमच्या लेखापरिक्षण मतासाठी आधार देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य आहेत.

वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचा अर्थ :–

कंपनीचे वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण ही एक प्रक्रिया आहे जी सामान्यतः स्वीकृत लेखा तत्त्वांनुसार वित्तीय अहवालाची विश्वासार्हता आणि बाह्य हेतूंसाठी वित्तीय विवरणे तयार करण्याबाबत वाजवी हमी प्रदान करण्यासाठी डिझाइन केलेली आहे. कंपनीच्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणामध्ये अशा धोरणे आणि प्रक्रियांचा समावेश आहे ज्या (१) कंपनीच्या मालमत्तेचे व्यवहार आणि विल्हेवाट वाजवी तपशीलवार, अचूक आणि निष्पक्षपणे प्रतिबिंबित करणाऱ्या नोंदी राखण्याशी संबंधित आहेत; (२) सामान्यतः स्वीकृत लेखा तत्त्वांनुसार वित्तीय विवरणे तयार करण्यास परवानगी देण्यासाठी आवश्यकतेनुसार व्यवहार रेकॉर्ड केले जातात आणि कंपनीच्या पावत्या आणि खर्च केवळ कंपनीच्या व्यवस्थापन आणि संचालकांच्या अधिकृततेनुसार केले जात आहेत याची वाजवी हमी प्रदान करते; आणि (३) कंपनीच्या मालमत्तेचे अनधिकृत संपादन, वापर किंवा विल्हेवाट रोखण्यासाठी किंवा वेळेवर शोधण्याबाबत वाजवी हमी प्रदान करते ज्याचा वित्तीय विवरणांवर महत्त्वाचा परिणाम होऊ शकतो.

वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या अंतर्निहित मर्यादा :–

वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या अंतर्निहित मर्यादांमुळे, ज्यामध्ये संगनमत किंवा नियंत्रणांचे अयोग्य व्यवस्थापन ओव्हरराइड होण्याची शक्यता समाविष्ट आहे, त्रुटी किंवा फसवणुकीमुळे महत्त्वाचे चुकीचे विधान होऊ शकते आणि ते शोधले जाऊ शकत नाही. तसेच, भविष्यातील कालावधीसाठी वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या कोणत्याही मूल्यांकनाचे अंदाज परिस्थितीतील बदलांमुळे वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण अपुरे पडण्याचा धोका असतो किंवा धोरणे किंवा प्रक्रियांचे पालन करण्याची पातळी बिघडू शकते.

एनबीएस अँड कंपनी साठी
सनदी लेखापाल
फर्म रजिस्ट्रेशन क्र. 11010OW **साठी**

देवदास भट
भागीदार
सदस्यता क्रमांक 048094

ठिकाण: मुंबई
तारीख: २० जून २०२५

UDIN: 25048094BMLYAV8822

एकत्रित लेखापरीक्षकाच्या अहवालाचे परिशिष्ट - ब

महाराष्ट्र कृषी-उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितच्या सदस्यांना

आमच्या सम तारखेच्या लेखापरीक्षकांच्या अहवालातील 'इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल' अंतर्गत परिच्छेद २ मध्ये उल्लेख केल्याप्रमाणे आणि कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(५) अंतर्गत भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक कार्यालयाने जारी केलेल्या निर्देशांनुसार आणि उप-निर्देशांनुसार, आम्ही त्यामध्ये नमूद केलेल्या बाबींवरील आमच्या टिप्पण्या खाली देत आहोत.

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(५) अंतर्गत निर्देश

१. **कंपनीकडे सर्व अकाउंटिंग व्यवहार आयटी सिस्टीमद्वारे प्रक्रिया करण्यासाठी प्रणाली आहे का? जर हो, तर आयटी सिस्टीमच्या बाहेर अकाउंटिंग व्यवहारांच्या प्रक्रियेचा खात्यांच्या अखंडतेवर होणारा परिणाम आणि वित्तीय परिणाम, जर असेल तर, ते सांगितले जाऊ शकते.**

होल्डिंग कंपनीने टॅली ईआरपीमध्ये खात्यांचे रेकॉर्ड ठेवले आहेत. व्यवहारात बदल करण्यासाठी नियंत्रण लागू करण्यासाठी सिस्टम लेखापरिक्षण कंपनीने केले होते. प्रत्येक विक्रेत्याला स्वतंत्र विक्रेता कोड दिला जात नाही ज्यामुळे कोणते एजिंग, नेट ऑफ बॅलन्स आणि टीडीएस सारखे वैधानिक अनुपालन मॅन्युअली केले गेले आहे.

२. **कर्ज परतफेड करण्यास कंपनी असमर्थतेमुळे कर्ज देणाऱ्याने कंपनीला केलेल्या विद्यमान कर्जाचे पुनर्गठन किंवा कर्जे/कर्ज/व्याज इत्यादी माफी/माफीची प्रकरणे आहेत का? जर हो, तर वित्तीय परिणाम सांगावा. अशा प्रकरणांचा योग्यरित्या हिशेब दिला जातो का? (जर कर्ज देणारी सरकारी कंपनी असेल, तर ही सूचना कर्ज देणाऱ्या कंपनीच्या वैधानिक लेखापरीक्षकासाठी देखील लागू आहे).**

कोणत्याही विद्यमान कर्जाचे पुनर्गठन किंवा कर्ज/कर्ज/व्याज माफी/माफीच्या प्रकरणांची आवश्यकता नाही.

३. **केंद्र/राज्य सरकार किंवा त्यांच्या एजन्सींकडून विशिष्ट योजनांसाठी मिळालेल्या/प्राप्त होणाऱ्या निधीचा (अनुदान/अनुदान इ.) त्यांच्या अटी आणि शर्तींनुसार योग्यरित्या हिशेब/वापर करण्यात आला होता का? विचलनाची प्रकरणे सूचीबद्ध करा.**

प्रकरणाचा भर परिच्छेद २ पहा.

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(५) अंतर्गत उप-निर्देश

१. **भौतिक पडताळणीत आढळलेल्या तुटवड्या/जास्त प्रमाणात समायोजन केल्यानंतर बियाणे पॅकिंग/प्रमाणन साहित्य आणि इतर वस्तूंचा साठा स्टॉक रेकॉर्डच्या आधारे घेण्यात आला आहे का आणि जुन्या साठ्याच्या गुणवत्तेत बिघाड झाल्यामुळे, ज्यामुळे साठ्याची संख्या जास्त होऊ शकते, त्यासाठी योग्य विचार करण्यात आला आहे का?**

होल्डिंग कंपनीकडे बियाणे, पॅकिंग/प्रमाणपत्र साहित्य आणि इतर तत्सम वस्तूंचा साठा नाही.

२. **लेखापरीक्षण अहवालात नमूद केलेला नफा/तोटा कंपनीच्या नफा आणि तोटा लेखांनुसार आहे का?**

हो, लेखापरिक्षण अहवालातील पात्र मताच्या आधाराच्या परिच्छेद १ ते १२ मध्ये वर्णन केलेल्या बाबींचे संभाव्य परिणाम वगळता.

३. **केंद्र/राज्य सरकार किंवा त्यांच्या एजन्सींकडून काही विशिष्ट उपक्रमांसाठी मिळालेल्या अनुदान/अनुदानाच्या इतरत्र वळवण्याच्या प्रकरणांची तक्रार करा.**

विचाराधीन वर्षात कंपनीला नागपूर येथील NOGA फॅक्टरी येथे इनक्युबेशन सेंटर स्थापन करण्यासाठी केंद्र सरकारकडून २२०.०० लाख रुपये अनुदान मिळाले. तथापि, देखरेखीमुळे ही रक्कम पुढील वित्तीय वर्षात मोजण्यात आली. भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक (CAG) च्या प्राथमिक निरीक्षण मेमोरँडमच्या आधारे सुधारित स्वतंत्र वित्तीय विवरणपत्रात ते योग्यरित्या मोजण्यात आले आहे. तसेच, प्रकरणाच्या परिच्छेद २ वर भर द्या.

सरकारकडून मिळालेले अनुदान आणि अनुदान सामंजस्यासाठी प्रलंबित राहिले. लेखापरीक्षण अहवालात खऱ्याउठ वरील पात्र मताची टीप क्रमांक ४ आणि टीप क्रमांक ६ पहा.

४. **काही प्रकल्प/योजनांसाठी मिळालेल्या रकमेचा वापर न केल्यामुळे मिळालेल्या व्याजाचा चुकीचा हिशेब ठेवल्याची प्रकरणे नोंदवली जाऊ शकतात.**

चालू वर्ष २०२१-२२ मध्ये, योजनेच्या वापरात नसलेल्या रकमेवर सरकारशी सामंजस्य झाल्यामुळे होल्डिंग कंपनीने देय व्याजासाठी कोणतीही तरतूद केलेली नाही.

५. **सर्व खर्च घटक समाविष्ट आहेत याची खात्री करण्यासाठी कंपनीने तयार केलेल्या किंमत धोरणाचे परीक्षण करा.**

आम्हाला कळवल्याप्रमाणे, कंपनीच्या विविध श्रेणीतील उत्पादन विक्रीसाठीच्या किंमत धोरणे, विभागवार खालीलप्रमाणे आहेत:

खत विभाग:

खतांची विक्री साधारणपणे वर्षातून दोन हंगामात होते. मुख्य हंगाम खरीप असतो जो एप्रिल ते सप्टेंबर दरम्यान सुरू होतो आणि दुसरा हंगाम रब्बी असतो जो ऑक्टोबर ते मार्च दरम्यान असतो. स्वतःच्या उत्पादन खतांचे एक्स-फॅक्टरी दर म्हणजेच १८:१८:१० ग्रेड कच्च्या मालाचा खर्च, पॅकिंग मटेरियलचा खर्च, इंधन खर्च आणि कारखान्याचा खर्च या आधारावर ठरवले जातात. स्वतःच्या उत्पादन खतांचे विक्री दर तयार मालाचे एक्स-फॅक्टरी दर, विक्री खर्च आणि व्यवस्थापनाच्या मान्यतेने नफा मार्जिन यावर ठरवले जातात. इतर खरेदी केलेल्या खतांसाठी, खरेदी दरांवर मार्जिन जोडून विक्री दर ठरवले जातात.

कीटकनाशक विभाग:

व्यवस्थापनाची मान्यता घेऊन खरेदी खर्च आणि कंपनीच्या मार्जिनच्या आधारावर विक्री किंमती निश्चित केल्या जातात.

कृषी अभियांत्रिकी विभाग:

व्यवस्थापनाची मान्यता मिळाल्यानंतर खरेदी खर्च आणि मार्जिन या आधारावर विक्री किंमती ठरवल्या जातात.

पशुखाद्य विभाग:

पशुखाद्य उत्पादनांचा विक्री दर विभागाकडून तयार केला जातो आणि व्यवस्थापनाकडून मंजूर केला जातो. किंमत घटक आणि मार्जिन विचारात घेऊन विक्री दर निश्चित केले जातात. व्यापाराच्या बाबतीत, उत्पादने किंमत अधिक मार्जिनने विकली जातात.

नोगा विभाग:

व्यवस्थापनाच्या मंजुरीनंतर साहित्य खरेदी, उपयुक्तता खर्च आणि इतर खर्च आणि मार्जिन या आधारावर छ्जत्रू- उत्पादनांचा विक्री दर निश्चित केला जातो.

६. **कंपनी सामाजिक दायित्व (सीएसआर) उपक्रमांच्या अहवाल आणि प्रकटीकरणात कंपनी कायद्यातील तरतुदींचे पालन केले जाते का ते तपासा.**

कंपन्यांनी कंपनी सामाजिक दायित्व (सीएसआर) शी संबंधित तरतुदी आणि प्रकटीकरणाचे पालन केले.

एनबीएस अँड कंपनी साठी
सनदी लेखापाल
फर्म रजिस्ट्रेशन क्र. 11010OW **साठी**

देवदास भट
भागीदार
सदस्यता क्रमांक 048094

ठिकाण: मुंबई
तारीख: २० जून २०२५

UDIN: 25048094BMLYAV8822

महाराष्ट्र कृषी–उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित च्या संपलेल्या वर्षासाठी एकत्रित वित्तीय विधानांवर कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३ (६) (ब) सह वाचलेले कलम १२९ (४) अंतर्गत भारताचे नियंत्रक आणि लेखापरीक्षक यांचे टिप्पण्या

३१ मार्च २०२२

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितचे एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे तयार करणे ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. कायद्याच्या कलम १३९ (५) सह वाचलेले, कलम १२९ (४) अंतर्गत भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षकांनी नियुक्त केलेले वैधानिक लेखापरीक्षक कायद्याच्या कलम १४३ (१०) अंतर्गत विहित केलेल्या लेखापरीक्षण मानकांनुसार स्वतंत्र लेखापरीक्षणावर आधारित, कलम १४३ सह वाचलेले, अंतर्गत वित्तीय विवरणपत्रांवर मत व्यक्त करण्यास जबाबदार आहेत. हे त्यांच्या २० जून २०२५ च्या सुधारित लेखापरीक्षण अहवालाद्वारे केले गेले आहे, जे त्यांच्या १ एप्रिल २०२५ च्या पूर्वीच्या लेखापरीक्षण अहवालाची जागा घेते.

मी, भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षकांच्या वतीने, कायद्याच्या कलम १२९(४) सह वाचलेल्या कलम १४३(६)(र) अंतर्गत ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी **महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितच्या** एकत्रित वित्तीय विवरणांचे पूरक लेखापरीक्षण केले आहे. आम्ही **महाराष्ट्र कृषी–उद्योग विकास महामंडळ मर्यादितच्या** वित्तीय विवरणांचे पूरक लेखापरीक्षण केले , परंतु त्या तारखेला संपलेल्या वर्षासाठी महाराष्ट्र कीटकनाशके मर्यादित (उपकंपनी) च्या वित्तीय विवरणांचे पूरक लेखापरीक्षण केले नाही. हे पूरक लेखापरीक्षण वैधानिक लेखापरीक्षकांच्या कामकाजाच्या कागदपत्रांमध्ये प्रवेश न घेता स्वतंत्रपणे केले गेले आहे आणि ते प्रामुख्याने वैधानिक लेखापरीक्षक आणि कंपनी कर्मचाऱ्यांच्या चौकशी आणि काही लेखा नोंदींच्या निवडक तपासणीपुरते मर्यादित आहे.

पुरवणी लेखापरीक्षणा दरम्यान उपस्थित केलेल्या माझ्या काही लेखापरीक्षण निरीक्षणांना प्रभावी करण्यासाठी, सुधारित वित्तीय विवरणपत्रांच्या टीप क्रमांक ७, १६ आणि २९(ई) मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे व्यवस्थापनाने एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये केलेल्या सुधारणा लक्षात घेता, कायद्याच्या कलम १२९(४) सह वाचलेल्या कलम १४३ (६) (ब) अंतर्गत, वैधानिक लेखापरीक्षकांच्या अहवालावर किंवा पूरक म्हणून माझ्याकडे आणखी कोणतेही टिप्पण्या नाहीत.

च्या वतीने आणि साठी
भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक

ठिकाण: मुंबई
तारीख: ३० जुलै २०२५

Sd/-
(सी.एम. साने)
प्रधान महालेखापाल (लेखापरिक्षण)–I,
महाराष्ट्र

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित.

३१ मार्च २०२२ रोजीचा एकत्रित ताळेबंद (सुधारित)

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
I. समभाग आणि दायित्वे			
(१) भागधारकांचे निधी			
अ) भाग भांडवल	२	५५०.००	५५०.००
ब) राखीव निधी आणि अधिशेष	३	२२,५५०.५१	२१,८२०.९४
(२) स्थित दायित्वे			
अ) दीर्घकालीन कर्जे		–	–
ब) स्थगित कर देयता (निव्वळ)		–	–
क) इतर दीर्घकालीन दायित्वे	४	३,९५३.९०	३,८१३.९७
ड) दीर्घकालीन तरतुदी	५	१,७८१.६०	१,५४४.९९
(३) चालू दायित्वे			
अ) अल्पकालीन कर्जे		–	–
ब) व्यापारी देणी	६	१०,८७१.५३	१६,३२१.२९
क) इतर चालू दायित्वे	७	९,३१२.८०	१०,४५१.२९
ड) अल्पकालीन तरतुदी	८	३,९१८.२५	४,४०४.११
एकूण		**५२,९३८.५९**	**५८,९०६.५९**
II. मालमत्ता			
(१) स्थायी मालमत्ता			
अ) मालमत्ता, कारखाने व यंत्रसामग्री आणि अमूर्त मालमत्ता			
i) मालमत्ता, कारखाने आणि यंत्रसामग्री	९	२,४१७.२०	२,५००.७३
ii) अमूर्त मालमत्ता		१२.५२	१३.९४
iii) अपूर्ण भांडवली कामे		७५३.२०	५७६.५२
ब) चालू नसलेली गुंतवणूक	१०	१२,८०४.५३	१४,४८४.७१
क) स्थगित कर मालमत्ता (निव्वळ)	११	४४.०३	४२.७३
ड) दीर्घकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम	१२	२,७२७.८७	२,७४०.७९
ई) इतर चालू नसलेली मालमत्ता	१३	१०१.७३	१२०.७५

तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
(२) चालू मालमत्ता			
अ) चालू गुंतवणूक		०.५७	–
ब) वस्तूसूची	१४	५,२८८.४४	१०,०२१.५५
क) व्यापारी येणी	१५	७,७९२.५१	१०,८२९.१७
ड) रोख आणि बँकेतील शिल्लक	१६	१६,६१०.६५	१३,७०२.५७
ई) अल्पकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम	१७	२,५६६.७९	१,४१३.३४
फ) इतर चालू मालमत्ता	१८	१,८१८.५५	२,४५९.७९
एकूण		**५२,९३८.५९**	**५८,९०६.५९**

महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे आणि (१ आणि २ ते ५१)

वित्तीय विवरणपत्रांच्या नोट्स

मंडळाच्या वतीने

ॲड . माणिकराव कोकाटे.
अध्यक्ष

डॉ. मंगेश गोंदावले
व्यवस्थापकीय संचालक

सुजित पाटील
महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)

ठिकाण : मुंबई
तारीख : १८ जून २०२५

आमच्या जोडलेल्या सम तारखेच्या अहवालानुसार

एनबीएस अँड कंपनीसाठी
सनदी लेखापाल
कंपनीचा नोंदणी क्रमांक ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट
भागीदार
सदस्यता क्रमांक ०४८०९४

ठिकाण: मुंबई
तारीख: २० जून २०२५

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित.

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि तोट्याचे एकत्रित विवरणपत्र (सुधारित)

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
कार्यामधून मिळणारा महसूल (विक्री)	१९	४६,३६०.२२	४९,९८०.०४
इतर उत्पन्न	२०	३,१५६.८२	३,०६८.३२
एकूण महसूल		**४९,५१७.०४**	**५३,०४८.३६**
खर्च:			
वापरलेल्या मालाची किंमत	२१	१०,१३४.११	११,२८०.९५
व्यापारात स्टॉक खरेदी		२८,६८२.१२	३२,५२४.२०
इन्व्हेंटरीजमध्ये बदल	२२	३,०५९.०१	१,८०३.७९
कर्मचाऱ्यांच्या लाभावरील खर्च	२३	३,५५४.१४	३,१४१.४८
वित्तीय शुल्क	२४	४२.९३	५४.५८
घसारा	२५	११८.१०	१३८.५६
इतर खर्च	२६	२८२२.३५	३,१८०.११
एकूण खर्च		**४८,४१२.७६**	**५२,१२३.६७**
अपवादात्मक आणि असाधारण वस्तू आणि करापूर्वी नफा		१,१०४.२८	९२४.६९
अपवादात्मक आणि असाधारण वस्तू		–	०.२२
करपूर्व नफा		**१,१०४.२८**	**९२४.४७**
वजा : चालू कामकाजाचा कर खर्च :–			
(१) स्थगित कर		३६०.३०	२४२.०७
(२) अस्थगित कर		(१.३१)	४.६७
सततच्या कामकाजातून नफा (करानंतर)		**७४५.२९**	**६७७.७३**
प्रति समभाग उत्पन्न :			
(१) उत्पन्न		१३५.५१	१२३.२२
(२) सौम्यकृत उत्पन्न		१३५.५१	१२३.२२

महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे आणि (१ आणि २ ते ५१)
वित्तीय विवरणपत्रांच्या नोट्स

मंडळाच्या वतीने

ॲड . माणिकराव कोकाटे.
अध्यक्ष

डॉ. मंगेश गोंदावले
व्यवस्थापकीय संचालक

सुजित पाटील
महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)

ठिकाण : मुंबई
तारीख : १८ जून २०२५

आमच्या जोडलेल्या सम तारखेच्या अहवालानुसार

एनबीएस अँड कंपनीसाठी
सनदी लेखापाल
कंपनीचा नोंदणी क्रमांक ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट
भागीदार
सदस्यता क्रमांक ०४८०९४

ठिकाण: मुंबई
तारीख: २० जून २०२५

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित.

मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी एकत्रित रोख प्रवाह विवरणपत्र

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
अ. परिकर्मी उपक्रमांमधून निर्माण होणारा रोख प्रवाह		
करपूर्व निव्वळ नफा	**१,१०४.२८**	**९२४.४७**
समायोजन:		
घसारा	११८.१०	१३८.५६
व्याज उत्पन्न	(१,६३५.९७)	(१,६६७.३१)
भाडेपट्टा शुल्क	०.५२	०.५२
व्याज खर्च	४२.९३	५४.५८
(नफा)/स्थिर मालमत्तेच्या विक्रीवरील तोटा	(०.०५)	०.०१
(नफा)/स्थिर मालमत्तेच्या विक्रीवरील तोटा	०.१७	–
लाभांश प्राप्त	(०.२०)	०.१५
खेळत्या भांडवलात बदल होण्यापूर्वीचा ऑपरेटिंग नफा	**(३७०.२२)**	**(५४९.०२)**
खेळत्या भांडवलातील बदलांसाठी समायोजन		
(वाढ)/साठ्यात घट	४,७३३.११	८,५६१.१६
(वाढ)/प्राप्त व्यापारात घट	३,०३६.६६	४,७६९.४९
व्यापार देयकांमध्ये वाढ/(वजा)	(५,४४९.७६)	(१७,७५९.९८)
अल्पकालीन कर्जात वाढ/(वजा)	–	–
(वाढ)/लघु मुदतीच्या कर्जात आणि आगाऊ रकमेत घट	(१,१५३.४५)	(१,२३८.४५)
इतर चालू दायित्वांमध्ये वाढ/(वजा)	(१,१३८.४९)	९१२.७१
(वाढ)/इतर चालू मालमत्तेत घट	६४१.२४	(१,०१७.६१)
(वाढ)/इतर चालू नसलेल्या मालमत्तेत घट	१९.०२	–
इतर चालू नसलेल्या दायित्वांमध्ये वाढ/(वजा)	१३९.९३	२५०.७७
इतर अल्पकालीन तरतुदींमध्ये वाढ/(वजा)	(४८५.८६)	९०९.९५
इतर दीर्घकालीन तरतुदींमध्ये वाढ/(वजा)	२३६.६१	(५२४.८९)
खेळत्या भांडवलातील बदलांमुळे निव्वळ रोख प्रवाह	**५७९.०१**	**(५,१३६.८५)**
परिकर्मी उपक्रमांमधून रोख प्रवाह	**२०८.७९**	**(५,६८५.८७)**
वजा: भरलेला कर	(३६०.३१)	(२६१.३८)
परिकर्मी उपक्रमांमधून निव्वळ रोख प्रवाह	**(१५१.५२)**	**(५,९४७.२५)**
ब. गुंतवणूक उपक्रमांमधून निर्माण होणारा रोख प्रवाह		
स्थिर मालमत्तेची खरेदी	(२२६.२६)	(३४३.७८)
स्थिर मालमत्तेची विक्री	०.०९	(३४.४४)
चालू नसलेली गुंतवणूक	१,६७९.६१	१.१९

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
दीर्घकालीन कर्ज आणि आगाऊ रक्कम	१२.९२	९,३९८.४७
व्याज उत्पन्न	१,६३५.९७	१,६६७.३१
गुंतवणूक उपक्रमांमधून मिळणारा निव्वळ रोख प्रवाह	**३,१०२.३३**	**१०,६८८.७५**
क. वित्तपुरवठा उपक्रमांमधून निर्माण होणारा रोख प्रवाह		
दीर्घकालीन कर्जे	–	–
लाभांश दिला	–	(२७.५०)
व्याज दिले	(४२.९३)	(५४.३७)
लाभांश प्राप्त	०.२०	०.१५
वित्तपुरवठा उपक्रमांमधून निव्वळ रोख प्रवाह	**(४२.७३)**	**(८१.९३)**
रोख रकमेतील निव्वळ घट किंवा रोख समतुल्य	**२,९०८.०८**	**४,६५९.५७**
वर्षारंभीस रोख रक्कम आणि रोख समतुल्य रक्कम	**१३,७०२.५७**	**९,०४३.००**
वर्ष अखेरीस रोख आणि रोख समतुल्य रक्कम	**१६,६१०.६५**	**१३,७०२.५७**

रोख रक्कम आणि समतुल्य रोख रकमेमध्ये भारत सरकारकडून नागपूर येथील NOGA फॅक्टरी येथे इनक्युबेशन सेंटर स्थापन करण्यास यावर्षी अनुदानापोटी मिळालेले रु. २२०.०० लाख समाविष्ट आहेत, जे इतर कामकाजासाठी सहज उपलब्ध नाही.

मंडळाच्या वतीने

ॲड . माणिकराव कोकाटे.
अध्यक्ष

डॉ. मंगेश गोंदावले
व्यवस्थापकीय संचालक

सुजित पाटील
महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)

ठिकाण : मुंबई
तारीख : १८ जून २०२५

आमच्या जोडलेल्या सम तारखेच्या अहवालानुसार

एनबीएस अँड कंपनीसाठी
सनदी लेखापाल
कंपनीचा नोंदणी क्रमांक ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट
भागीदार
सदस्यता क्रमांक ०४८०९४

ठिकाण: मुंबई
तारीख: २० जून २०२५

इक्विटी आणि दायित्वे

टीपण्णी क्रमांक २ – भागभांडवल

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी		३१ मार्च २०२१ रोजी	
	क्रमांक	लाखो रुपये	क्रमांक	लाखो रुपये
अधिकृत समभाग				
१००/– रुपये किमतीचे ८००००० समभाग	८,००,०००	८००.००	८,००,०००	८००.००
(प्रत्येकी रु.१००/– किमतीचे ८००००० समभाग)				
	८,००,०००	**८००.००**	**८,००,०००**	**८००.००**
जारी केलेले सबस्क्राइब केलेले आणि पेड अप केलेले				
१००/– रुपयांचे ५५०००० समभाग पूर्णपणे भरलेले				
(प्रत्येकी १००/– रुपयांचे ५५०००० समभाग पूर्णपणे भरलेले)	५,५०,०००	५५०.००	५,५०,०००	५५०.००
एकूण	**५,५०,०००**	**५५०.००**	**५,५०,०००**	**५५०.००**

टीपण्णी क्रमांक २(अ) – कालावधीच्या सुरुवातीला आणि शेवटी असलेल्या शेअर्सच्या संख्येचा ताळमेळ

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी		३१ मार्च २०२१ रोजी	
	क्रमांक	रुपये लाखात	क्रमांक	रुपये लाखात
वर्षाच्या सुरुवातीला असलेले शेअर्स	५,५०,०००	५५०.००	५,५०,०००	५५०.००
वर्षभरात जारी केलेले शेअर्स	–	–	–	–
वर्षभरात परत खरेदी केलेले शेअर्स	–	–	–	–
वर्षाच्या अखेरीस असलेले शेअर्स	**५,५०,०००**	**५५०.००**	**५,५०,०००**	**५५०.००**

टीपण्णी क्रमांक २(ब) – हक्क, समभागांशी संलग्न प्राधान्ये आणि निर्बंध

कंपनीकडे फक्त एकच वर्गातील समभाग आहे ज्याचे सममूल्य प्रति शेअर १०० रुपये आहे.

प्रत्येक शेअरधारक प्रत्येक शेअरसाठी एक मत देण्यास पात्र आहे. संचालक मंडळाने प्रस्तावित केलेला लाभांश अंतरिम लाभांश वगळता आगामी वार्षिक सर्वसाधारण सभेत भागधारकांच्या मंजुरीच्या अधीन आहे. लिक्विडेशनच्या बाबतीत, समभाग भागधारकांना त्यांच्या शेअरहोल्डिंगच्या प्रमाणात सर्व प्राधान्य रकमेचे वितरण केल्यानंतर कंपनीची उर्वरित मालमत्ता मिळण्यास पात्र आहेत.

टीप क्रमांक २(क) – ५% पेक्षा जास्त समभाग धारण केलेल्या भागधारकांचा तपशील

भागधारकाचे नाव	धारण केलेली भाग संख्या (२०२२)	धारण % (२०२२)	धारण केलेली भाग संख्या (२०२१)	धारण % (२०२१)
महाराष्ट्र सरकार	३,००,०००	५४.५५%	३,००,०००	५४.५५%
भारत सरकार	२,५०,०००	४५.४५%	२,५०,०००	४५.४५%

टीपण्णी क्रमांक २(ड) – प्रवर्तकांचे शेअरहोल्डिंग आणि वर्षभरातील बदलाची टक्केवारी

वर्षाच्या अखेरीस प्रमोटर्सकडे असलेले शेअर्स	धारण केलेली भाग संख्या	एकूण शेअर्सच्या %	% बदल	धारण केलेली भाग संख्या (मागील वर्ष)	एकूण शेअर्सच्या % (मागील वर्ष)	% बदल
महाराष्ट्र सरकार	३,००,०००	५४.५५	–	३,००,०००	५४.५५	–
भारत सरकार	२,५०,०००	४५.४५	–	२,५०,०००	४५.४५	–

टीपण्णी क्रमांक ३ – राखीव निधी आणि अधिशेष

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी लाखो रुपये	३१ मार्च २०२१ रोजी लाखो रुपये
अ) भांडवली राखीव निधी		
महाराष्ट्र सरकारकडून भांडवली राखीव रक्कम		
सुरुवातीची शिल्लक	२०.००	२०.००
वाढ: वर्षभरातील वाढ	–	–
वजा: वर्षभरात कमी झालेले	–	–
शिल्लक	**२०.००**	**२०.००**
ब) गुंतवणूक राखीव निधी		
भारत सरकारकडून अनुदान		
सुरुवातीची शिल्लक	१४.२९	१७.०४
वाढ: वर्षभरातील वाढ	–	–
वजा: वर्षभरात कमी झालेले(संदर्भ टीप ९)	२.७४	२.७५
शिल्लक	**११.५५**	**१४.२९**
क) सामान्य राखीव निधी		
सुरुवातीची शिल्लक	२१,७८६.६५	२१,१४४.९९
वाढ: वर्षाचा नफा	७४५.२९	६७७.७३
वजा: सीएसआर फंडमध्ये हस्तांतरित	१२.९८	८.५७
वजा: लाभांश	–	२७.५०
शिल्लक	**२२,५१८.९६**	**२१,७८६.६५**
एकूण	**२२,५५०.५१**	**२१,८२०.९४**

टीपण्णी क्रमांक ४ – इतर दीर्घकालीन दायित्वे

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रूपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रूपये लाखात
ग्राहक, पुरवठादार, कंत्राटदार आणि इतर ठेवी*	३,९५३.९०	३,८१३.९७
एकूण	**३,९५३.९०**	**३,८१३.९७**

पुष्टीकरण/समेट करण्याच्या अधीन राहून आणि पूर्ण तपशीलांच्या अनुपस्थितीत, ते दीर्घकालीन दायित्वे मानले जातात.

यामध्ये ५ वर्षांपेक्षा जास्त काळाची जुनी थकबाकी रु.३०३.३८ लाख (PY रु.३३३.०० लाख) समाविष्ट आहे ज्यासाठी वर्षभरात कोणताही दावा प्राप्त झाला नाही. योग्य पडताळणीनंतर ते राइट–बॅकसाठी विचारात घेतले जाईल.

०.९० लाख रुपये (PY रु.१.२० लाख) चे निव्वळ डेबिट बॅलन्स दाखवले आहे ज्यांच्या विरुद्ध क्रेडिट्स अद्याप ओळखले गेले नाहीत.

टीपण्णी क्रमांक ५ – दीर्घकालीन तरतुदी

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रूपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रूपये लाखात
रजा वेतन रोख रक्कम	१,२५६.१२	१,१९६.९१
उपदान	५२५.४८	३४८.०८
एकूण	**१,७८१.६०**	**१,५४४.९९**

टीपण्णी क्रमांक ६ – व्यापार देयके

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी रूपये लाखात	३१ मार्च २०२१ रोजी रूपये लाखात
(अ) सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांचे एकूण थकबाकी	८२६.४७	८६०.५७
(ब) इतर देय रकमेची एकूण थकबाकी (एमएसएमई व्यतिरिक्त)	१०,०४५.०६	१५,४६०.७२
एकूण	**१०,८७१.५३**	**१६,३२१.२९**

टीपण्णी क्रमांक ६(अ) – ३१ मार्च २०२२ रोजीच्या व्यापार देयकांचे वृद्धत्व वेळापत्रक

(रूपये लाखामध्ये)

तपशील	देय नाही	१ वर्षापेक्षा कमी	१–२ वर्षे	२–३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	एकूण
निर्विवाद देणी – एमएसएमई	–	३०.७८	०.४९	३.३६	७९१.८४	८२६.४७
निर्विवाद देणी – इतर	–	४,४३९.३३	१,११२.६८	२००.३४	४,२९२.७१	१०,०४५.०६
वादग्रस्त देणी – एमएसएमई	–	–	–	–	–	–
वादग्रस्त देणी – इतर	–	–	–	–	–	–
एकूण व्यापार देयके	**–**	**४,४७०.११**	**१,११३.१७**	**२०३.७०**	**५,०८४.५५**	**१०,८७१.५३**

३१ मार्च २०२१ रोजी

(रूपये लाखामध्ये)

तपशील	देय नाही	१ वर्षापेक्षा कमी	१–२ वर्षे	२–३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	एकूण
निर्विवाद देणी – एमएसएमई	–	६.४७	३.३६	०.००	८५०.७४	८६०.५७
निर्विवाद देणी – इतर	–	७,७३०.५६	१,७३१.९९	७४.३२	५,९२३.८५	१५,४६०.७२
वादग्रस्त देणी – एमएसएमई	–	–	–	–	–	–
वादग्रस्त देणी – इतर	–	–	–	–	–	–
एकूण व्यापार देयके	**–**	**७,७३७.०३**	**१,७३५.३५**	**७४.३२**	**६,७७४.५९**	**१६३२१.२९**

टीपण्णी क्रमांक ७ – इतर चालू दायित्वे

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
अ) विविध योजनांसाठी आगाऊ रक्कम*	२,०१४.९४	२,०१४.९४
ब) असमायोजित अनुदान**	१,६२४.९०	१,६२४.९०
क) ग्राहकांकडून मिळालेले आगाऊ पैसे***	१,६६७.२९	३,५६९.५८
ड) भांडवली वस्तूंसाठी कर्जदार	३८.८०	१५.७६
ई) विविध योजनांसाठी देय व्याज****	२,५३५.७७	२,५३५.७७
फ) वैधानिक दायित्वे	३८.५२	३२.५९
ज) कर्मचाऱ्यांशी संबंधित दायित्वे	१२.३२	४८.११
ह) इतर देय व्याज*****	९०.०२	७८.१९
ळ) ठेवी	१२.००	१२.००
क्ष) देय GST	३६२.०३	७.२३
के) इतर दायित्वे******	६९६.२१	५१२.२२
ल) भारत सरकारकडून मिळालेले अनुदान*******	२२०.००	–
एकूण	**९,३१२.८०**	**१०,४५१.२९**

*केंद्र आणि राज्य सरकारांनी वेगवेगळ्या योजनांअंतर्गत कृषी निविष्ठा पुरवण्यासाठी महामंडळाची नोडल एजन्सी म्हणून नियुक्ती केली आहे; अग्रिम म्हणून दाखवलेली असमायोजित रक्कम सरकारकडून पुष्टी/समेट आणि लेखापरिक्षण च्या अधीन आहे.

**पुष्टीकरण आणि सामंजस्याच्या अधीन (टीप क्र. ३० पहा).

***कर्जदारांच्या १,६००.५० लाख रुपयांच्या क्रेडिट बॅलन्सचा समावेश आहे (PY रु. ३,४८३.०७ लाख), पुष्टीकरण/समेटाच्या अधीन.

****विविध योजनांसाठी दरवर्षी ६.५% दराने २,५३५.७७ लाख रुपये (PY रु. २,५३५.७७ लाख) व्याजाचा समावेश आहे, जो पुष्टीकरणाच्या अधीन आहे.

*****एमएसएमई विकास कायदा, २००६ अंतर्गत एमएसएमईंना ९०.०२ लाख रुपये (PY रु. ७८.१९ लाख) व्याजाचा समावेश आहे.

****** यामध्ये ३ वर्षांपेक्षा जास्त काळाची ५६.३८ लाख रुपये (PY रु. ५६.३८ लाख) थकबाकी समाविष्ट आहे, जी पडताळणीनंतर राइट–बॅकसाठी विचारात घेतली जाईल.

*******नागपूर येथील NOGA फॅक्टरी येथे इनक्युबेशन सेंटर स्थापन करण्यासाठी भारत सरकारकडून अनुदान मिळाले.

टीपण्णी क्रमांक ८ – अल्पकालीन तरतुदी

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
अ) कर्मचाऱ्यांच्या फायद्यांसाठी तरतूद:		
(i) बोनस	१.५६	२.२५
(ii) प्रोत्साहन/अनुदान*	२८१.९५	२८१.९५
(iii) सहावी आणि सातवी वेतन सुधारणा	२,६४२.०८	२,५००.४२
(iv) रजा रोख रक्कम	२७१.१८	१४८.०६
(v) उपदान**	३१७.०४	३१७.०४
ब) इतर तरतुदी:		
(i) व्हॅट तरतूद	१९.३९	६४३.३१
(ii) कर आकारणी	१३६.७१	१९६.४२
(iii) सीएसआर निधी (टीप क्र. ४५ पहा)	२४८.३४	३१४.६६
एकूण	**३,९१८.२५**	**४,४०४.११**

कर्मचाऱ्यांना वित्तीय वर्ष २०१३–१४ साठी १४७.४७ लाख रुपये आणि वित्तीय वर्ष २०१४–१५ साठी १३४.४८ लाख रुपये सानुग्रह अनुदानाची तरतूद राज्य सरकारच्या मान्यतेच्या अधीन आहे.

१ जानेवारी २००६ ते ३१ मार्च २०१४ या कालावधीसाठी तात्पुरत्या आधारावर प्रदान केलेल्या निवृत्त कर्मचाऱ्यांना देय असलेल्या ३१७.०४ लाख रुपयांचा (पीवाय रु. ३१७.०४ लाख) समावेश आहे.

टीपण्णी क्रमांक १० – चालू नसलेली गुंतवणूक

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
I. **सरकारी सिक्युरिटीजमध्ये:**		
६ वर्षांचे राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्र (एपीओ अधिकाऱ्यांच्या ताब्यात)	०.३०	०.३०
भोपाळमधील कमर्शियल टॅक्स ऑफिसर सर्कलसह एफडीआर	०.०५	०.०५
एका वर्षापेक्षा जास्त मुदतीच्या बँकांमध्ये मुदत ठेव (एसबीआयकडे ६० कोटी रुपयांच्या ओव्हरड्राफ्ट सुविधेवर आणि एचडीएफसी बँकेकडे ८५ कोटी रुपयांच्या ओव्हरड्राफ्ट सुविधेवर एफडीआर समाविष्ट आहे)	१२,४१६.८३	१४,०९७.०१
एकूण – सरकारी रोखे	**१२,४१७.१८**	**१४,०९७.३६**
II. **इक्विटी शेअर्समध्ये:**		
व्यापार गुंतवणूक:		
कृषक भारती को–ऑप. मर्यादितचा प्रत्येकी रु. १००,०००/– चा हिस्सा	१.००	१.००
द को–ऑपरेटिव्ह स्टोअर्स मर्यादित, नवी दिल्लीचे प्रत्येकी रु. १०/– चे १,००० शेअर्स	०.१०	०.१०
मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडियाचे १४% संचयी रिडीमेबल प्रेफरन्स शेअर्स (नोट क्र. २९ (अ) पहा)	३८६.२०	३८६.२०
एकूण – व्यापार गुंतवणूक	**३८७.३०**	**३८७.३०**

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
III. **व्यापार गुंतवणुकीव्यतिरिक्त – पूर्णपणे भरणा केलेले**		
महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादितचा १ शेअर प्रत्येकी रु. १,०००/–	०.०१	०.०१
सहकारी औद्योगिक वसाहत लि.चा १ वाटा,		
पाचोरा जि. जळगाव. रु.१,०००/– चे प्रत्येकी	०.०१	०.०१
सहकारी गृहनिर्माण संस्था मर्यादितचे ६१ इक्विटी शेअर्स प्रत्येकी ५०/– रुपये	०.०३	०.०३
एकूण	**०.०५**	**०.०५**
एकूण	**१२,८०४.५३**	**१४,४८४.७१**

टीपण्णी क्रमांक ९ स्थावर मालमत्ता

(रुपये लाखांमध्ये)

		एकुण संपत्ती							घसारा							निव्वळ संपत्ती	
अ. क्र.	तपशील	१ एप्रिल २०२१ रोजी असलेले मुल्य	वर्षातील समायोजन सन २०२२	वर्षातील वाढ सन २०२२	इंटर युनिट ट्रान्सफर	इंटर युनिट ट्रान्सफर	वर्षातील विक्री आणि समायोजन सन २०२२	१ एप्रिल २०२२ रोजी असलेले मूल्य	१ एप्रिल २०२१ पर्यंतची तरतूद	वर्षातील समायोजन	वर्षातील तरतूद	इंटर युनिट ट्रान्सफर	इंटर युनिट ट्रान्सफर	वर्षातील समायोजन आणि कपात	३१ मार्च २०२२ पर्यंत एकुण घसारा	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
		₹	+	–	(+)	(–)	–	C+S+E+F	+	+	+	(+)	(–)	–	H+I+J+K	WDV	WDV
अ	**मूर्त मालमत्ता**																
१	जमीन: पूर्णपणे मालकीची	१,०३१.६५		–		–	–	१,०३१.६५	–	–	–	–	–	–	–	१,०३१.६५	१,०३१.६५
	भाडेपट्टा	७१.९३	–	–		–	–	७१.९३	२०.९९	०.७५	०.०१	–	–	–	२१.७४	५०.१९	५०.९४
२	भाडेपट्टा आणि मुक्त जमिनीवरील इमारती *	१,९०१.९६	–	१.९५		–	–	१,९०३.९१	१,०१०.११	२९.४६	०.०१	–	–	–	१,०३९.५८	८६४.३३	८९१.८५
३	स्वयंत्र आणि यंत्रसामग्री	१,४७६.६६	०.००	१६.२ ५		–	३.३८	१,४८९.५२	१,१८४.५९	३२.४३		–	–	३.२१	१,२१३.८१	२७५.७२	२९२.०७
४	विद्युत प्रतिष्ठापन	१८३.९४	–	३.५८		–		१८७.५२	१७०.२२	१.८४	–	–		–	१७२.०६	१५.४६	१३.७२
५	फर्निचर आणि फिटिंग्ज	१३४.२३		२.३०		–	–	१३६.५३	११३.६२	४.६१	–	–	–	–	११८.२३	१८.३०	२०.६१
६	वाहने	४४८.९६	११.८४	–		–	३.६९	४५७.११	३१६.७६	३६.२६	–	–	–	३.६९	३४९.३३	१०७.७८	१३२.१९
७	संगणक	२२१.४३	०.० ०	७.८ ९		–	०.३०	२२९.०२	१९९.२८	११.९५	–	–	–	०.२९	२१०.९४	१८.०८	२२.१६
८	कार्यालयीन उपकरणे	१९८.३९		२.३५		–	०.६०	२००.१४	१६३.२५	९.४२	०.०१	–	–	०.५७	१७२.१०	२८.०४	३५.१३
९	यामधून वित्तपुरवठा केलेली मालमत्ता	३८.६२	–	–		–		३८.६२	२८.२१	२.७४	०.०१	–	–	–	३०.९५	७.६६	१०.४०
	भांडवली अनुदान (खाली टीप ८ पहा)						(–०.०१)	–	–						–	–	–
अ	**एकूण अ**	**५,७०७.७८**	**११.८ ४**	**३४.३ ३**	**–**	**–**	**७.९ ७**	**५,७४५.९६**	**३,२०७.०५**	**१२९.४७**		**–**	**–**	**७.७६**	**३,३२८.७६**	**२,४१७.२०**	**२,५००.७३**
ब	**अमूर्त मालमत्ता**							–									
	संगणक सॉफ्टवेअर	२६.१९	–	२.३३	–	–	–	२८.५ २	१२.२५	३.७४	–	–	–	०.००	१५.९९	१२.५२	१३.९४
	एकूण (ब)	२६.१९	–	२.३३	–	–	–	२८.५ २	१२.२५	३.७४	–	–	–	०.००	१५.९९	१२.५२	१३.९४
क	अपूर्ण भांडवली कामे	४४९.५६	–	१८०.५१	–	३.८३	–	६२६.२४	–	–				–	–	६२६.२४	४४९.५६
ड	मोर्शी	१२६.९५		–	–	–	–	१२६.९५	–	–					–	१२६.९५	१२६.९५
	एकूण (अ+ब+क+ड)	**६,३१०.४९**	**११.८ ४**	**२१७.१ ६**	**–**	**३.८३**	**७.९ ७**	**६,५२७.६७**	**३,२१९.३०**	**१३३.२१**	**०.०४**	**–**	**–**	**७.७६**	**३,३४४.७५**	**३,१८२.९२**	**३,०९१.१९**

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुख्य कार्यालय, मुंबई

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय निवेदनांसाठी नोट्स (स्वतंत्र)

(रुपये लाखांमध्ये)

		एकुण संपत्ती							घसारा							निव्वळ संपत्ती	
अ. क्र.	तपशील	१ एप्रिल २०२१ रोजी असलेले मुल्य	वर्षातील समायोजन सन २०२२	वर्षातील वाढ सन २०२२			वर्षातील विक्री आणि समायोजन सन २०२२	१ एप्रिल २०२२ रोजी असलेले मूल्य	१ एप्रिल २०२१ पर्यंतची तरतूद	वर्षातील समायोजन	वर्षातील तरतूद			वर्षातील समायोजन आणि कपात	३१ मार्च २०२२ पर्यंत एकुण घसारा	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
	सुग्रास फॅक्टरी चिंचवड :–														–	–	–
	वनस्पती आणि यंत्रसामग्री	३८.६२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	३८.६२	२८.२१	२.७४	०.००	०.००	०.००	०.००	३०.९६	७.६६	१०.४०
	एकूण	**३८.६२**	**–**	**–**			**–**	**३८.६२**	**२५.४७**	**२.७४**	**–**			**–**	**२८.२१**	**१०.४०**	**१३.१५**

१) भांडवली अनुदानातून वित्तपुरवठा केलेल्या मालमत्तेवर वर्षभरात दिलेला घसारा रु. २.७४ लाख (झधठ. २.७४ लाख) भांडवली राखीव निधीमध्ये समायोजित केला जातो.

२) सहकारी गृहनिर्माण संस्था / अपार्टमेंट मालक संघटनेमध्ये मालकी हक्काचे फ्लॅट (किंमत रु. १६.४१ लाख) समाविष्ट आहेत.

३) प्रत्येकी १ WDV असलेल्या मालमत्ता वापरात नाहीत आणि अद्याप टाकून दिल्या जाणार नाहीत.

४) फ्रीहोल्ड जमिनीमध्ये जळगाव येथील व्यावसायिक जमीन समाविष्ट आहे, एकूण क्षेत्रफळ २१२५ चौरस मीटर आहे, जी स्थानिक महानगरपालिकेने विस्तारित जळगावच्या विकास योजनेत राखीव ठेवली आहे. आवश्यक परिणाम प्रत्यक्षात दिल्यावर दिला जाईल

भरपाई मिळाली आहे. डीपी कालावधी १५ वर्षे उलटून गेल्याने, महानगरपालिकेने महानगरपालिका आणि सरकारला सदर आरक्षण रद्द/रद्द करण्याची विनंती केली आहे.

टीपण्णी क्रमांक ११ – स्थगित कर मालमत्ता/दायित्व

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
स्थगित कर (मालमत्ता)/दायित्वाची सुरुवातीची शिल्लक	–४२.७३	–४७.४०
वाढ: स्थिर मालमत्तेवरील स्थगित कर मालमत्ता–घसारा	०	०
वाढ/(वजा): आयटीएक्टनुसार परवानगी नाकारल्यावर स्थगित कर मालमत्ता	–१.३	४.६७
एकूण	**–४४.०३**	**–४२.७३**

१. डिफर्ड टॅस मालमत्ता/दायित्व त्याची सुरुवातीची शिल्लक समायोजित केल्यानंतर ओळखले जाते.

२. कायम स्वरूपाच्या फरकांच्या बाबींचा विचार केला जात नाही.

टीपण्णी क्रमांक १२ – दीर्घकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
असुरक्षित, अन्यथा निर्दिष्ट केल्याप्रमाणे:		
भांडवली अग्रिम	–	–
कर्जे आणि अग्रिम रक्कम	–	–
इतर कर्जे आणि आगाऊ रक्कम		
विक्रीकर शिल्लक	२,५५१.५२	२,५३४.३३
ॲग्रो ॲडव्हांटेज*	२३०.६८	२३०.६८
कर्मचाऱ्यांना अग्रिम	०.७२	०.७२
आगाऊ कर (निव्वळ तरतूद)	१८५.००	२१५.११
एकूण	**२,९६७.९२**	**२,९८०.८४**
वजा: संशयास्पद साठी तरतूद	२४०.०५	२४०.०५
एकूण	**२,७२७.८७**	**२,७४०.७९**

* १९९८ मध्ये ॲग्रो ॲडव्हान्टेज शेतकरी मेळाव्याच्या आयोजनासाठी महामंडळाने दिलेली आगाऊ रक्कम महाराष्ट्र सरकारकडून अद्याप मिळालेली नाही. २४ वर्षांहून अधिक कालावधी उलटून गेला असून त्याबाबत तरतूद करण्यात आली आहे.

टीपण्णी क्रमांक १३ – इतर चालू मालमत्ता

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
दावे प्राप्त करण्यायोग्य (संशयास्पद मानले जातात)	२२४.३०	२२४.३०
ठेवी (४१.१६ लाख रुपयांच्या संशयास्पद रकमेचा समावेश आहे)	१४२.८९	१६१.९१
	३६७.१९	**३८६.२१**
वजा: संशयास्पदतेसाठी तरतूद	२६५.४६	२६५.४६
एकूण	**१०१.७३**	**१२०.७५**

टीपण्णी क्रमांक १४ – इन्व्हेंटरीज

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
तयार झालेले सामान	२,०७७.०२	५,०९९.४१
अर्ध–तयार वस्तू	३४.८३	३८.३३
कच्चा माल	२,५०३.७३	४,२३९.१४
पॅकिंग साहित्य	४६०.५६	३९८.०८
उपभोग्य वस्तूंची दुकाने	१६४.८०	१४९.७६
इतर स्टॉक	७२.६७	१२२.००
एकूण स्टॉक	**५,३१३.६१**	**१०,०४६.७२**
वजा: कालबाह्य स्टॉकसाठी तरतूद	२५.१७	२५.१७
निव्वळ इन्व्हेंटरीज	**५,२८८.४४**	**१०,०२१.५५**

टीपण्णी क्रमांक १५ – व्यापारी येणी

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
६ महिन्यांपेक्षा जास्त काळापासून थकित व्यापारी येणी	६,४६२.२४	१०,५६९.०६
इतर व्यापारी येणी	३,०६०.४१	१,९९०.२५
एकूण येणी	**९,५२२.६५**	**१२,५५९.३१**
वजा: संशयास्पद कर्जांसाठी तरतूद	१,७३०.१४	१,७३०.१४
एकूण	**७,७९२.५१**	**१०,८२९.१७**

टीपण्णी क्रमांक १५(अ) – व्यापार प्राप्तीयोग्य वयोमर्यादा वेळापत्रक

३१ मार्च २०२२ रोजी

तपशील	देय नाही	६ महिने	६ महिने – १ वर्ष	१–२ वर्षे	२–३ वर्षे	३ वर्षे	एकूण
निर्विवाद – चांगले मानले जाते	–	३,०६०.४१	१,८०७.०१	२४१.४७	१,२९६.४०	१,३८७.२२	७,७९२.५१
निर्विवाद – संशयास्पद मानले जाते	–	–	–	२६.८३	४३२.१३	१,२७१.१८	१,७३०.१४
वादग्रस्त – चांगले मानले जाते	–	–	–	–	–	–	–
वादग्रस्त – संशयास्पद मानले जाते	–	–	–	–	–	–	–
एकूण व्यापार प्राप्ती	**–**	**३,०६०.४१**	**१,८०७.०१**	**२६८.३०**	**१,७२८.५३**	**२,६५८.४०**	**९,५२२.६५**

३१ मार्च २०२१ रोजी

तपशील	देय नाही	६ महिने	६ महिने – १ वर्ष	१–२ वर्षे	२–३ वर्षे	३ वर्षे	एकूण
निर्विवाद – चांगले मानले जाते	–	१,९९०.२५	३,२९७.५५	३,६४९.८९	१,८५०.१५	४१.३४	१०,८२९.१७
निर्विवाद – संशयास्पद मानले जाते	–	–	–	४०५.५४	६१६.७२	७०७.८८	१,७३०.१४
वादग्रस्त – चांगले मानले जाते	–	–	–	–	–	–	–
वादग्रस्त – संशयास्पद मानले जाते	–	–	–	–	–	–	–
एकूण व्यापार प्राप्ती	**–**	**१,९९०.२५**	**३,२९७.५५**	**४,०५५.४३**	**२,४६६.८७**	**७४९.२२**	**१२,५५९.३१**

टीपण्णी क्रमांक १६ – रोख आणि बँकेतील शिल्लक

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
रोख रक्कम –	–	
बँकांमधील शिल्लक		
मुदत ठेवी (३ महिने आणि व १ वर्ष, धारणेवरील एफडीआर समाविष्ट आहे:	१५,५५१.९७	१२,५६५.७४
चालू खात्यांमध्ये*	८९८.१५	६८८.५३
इन कलेक्शन अकाउंट्स	१५७.५५	४४५.३२
रेमिटन्स इन ट्रांझिट	२.९४	२.९४
नॉन-शेड्युल्ड बँकांमधील शिल्लक (चालू खाते)	०.०४	०.०४
एकूण	**१६,६१०.६५**	**१३,७०२.५७**

*NOGA फॅक्टरी येथील इन्क्युबेशन सेंटरसाठी भारत सरकारकडून मिळालेल्या २२०.०० लाख रुपयांच्या अनुदानाचा समावेश आहे.

टीपण्णी क्रमांक १७ – अल्पकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
असुरक्षित, चांगले मानले जाते		
१) कर्ज आणि आगाऊ रक्कम		
अ) विक्रेत्यांना आगाऊ रक्कम	२,९४६.३१	१,२२९.०६
ब) कर्मचाऱ्यांना कर्ज आणि आगाऊ रक्कम	२५.९२	२५.१५
२) इतर		
अ) प्रीपेड खर्च	१७.५७	१२.९१
ब) सरकारी शिल्लक		
i) पीएलए खाते	१.१३	१.१३
ii) जीएसटी प्राप्त करण्यायोग्य	२१०.३८	७८३.८८
iii) आयकर आणि टीडीएस	१०.९७	६.७०
एकूण	**३,२१२.२८**	**२,०५८.८३**
वजा: संशयास्पद प्रगतीसाठी तरतूद	६४५.४९	६४५.४९
एकूण	**२,५६६.७९**	**१,४१३.३४**

टीपण्णी क्रमांक १८ – इतर चालू मालमत्ता

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
अ) व्याज प्राप्ती*	१,७९९.३४	२,३९८.३९
ब) दावे प्राप्त करण्यायोग्य	१२.६७	४४.६७
क) इतर प्राप्तीयोग्य वस्तू	६.५४	१६.७३
ड) विल्हेवाटीसाठी राखून ठेवलेली मालमत्ता**	–	–
एकूण	**१,८१८.५५**	**२,४५९.७९**

* एफडीवर जमा झालेले ९१५.२७ लाख रुपये (पीवाय रु. १,४०५.४८ लाख) व्याज समाविष्ट आहे.

** विक्रीसाठी ठेवण्यात आलेली मालमत्ता: १११.९० लाख रुपये (पीवाय रु. १११.९० लाख).

टीपण्णी क्रमांक १९ : कामकाजातून मिळणारा महसूल

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
विक्री		
अ) उत्पादन उत्पादने:		
खत	१२,८६८.९६	१२,७८३.०७
कीटकनाशके	५,०१४.५१	३,५६६.६६
कृषी अभियांत्रिकी	७.७८	०.७८
प्रक्रिया केलेले फळे आणि भाज्या	४०२.७८	३३५.०५
एकूण (अ)	**१८,२९४.०३**	**१६,६८५.५६**
ब) खरेदी केलेली उत्पादने:		
प्राण्यांचे खाद्य	१८२.६२	६७.३२
खत	२५,७१६.७१	३२,२१०.६०
कृषी अभियांत्रिकी	२७१.०७	८७.३४
कीटकनाशके	१,७५४.०७	८७७.८३
इतर विक्री	१४१.७२	५१.३९
एकूण (ब)	**२८,०६६.१९**	**३३,२९४.४८**
एकूण (अ+ब)	**४६,३६०.२२**	**४९,९८०.०४**

१. वर दाखवलेली विक्री निव्वळ व्यापार सवलत रु. १,०७७.८१ लाख (पीवाय रु. ८४९.१२ लाख) आहे.

२. विक्री जीएसटीच्या बाहेर आहे.

टीपण्णी क्रमांक २० : इतर उत्पन्न

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
अ) व्याज उत्पन्न:		
ग्राहकांकडून	१.१२	८.९०
गुंतवणुकीवर (बँकेत ठेव)	१,६३४.७१	१,६५३.५१
इतर ठेवींवर	–	१.८५
इतर	०.१४	३.०५
एकूण (अ)	**१,६३५.९७**	**१,६६७.३१**
ब) मिळालेले भाडे:		
ऑफिसच्या आवारातून	२०९.३२	१५३.३३
निवासी इमारतींमधून	५.८०	३८.९०
गोडाऊनमधून	०.२८	०.२८
एकूण (ब)	**२१५.४०**	**१९२.५१**
क) इतर उत्पन्न:		
खरेदीवर रोख सूट मिळाली	१,०२२.५८	१,०१२.४९
लाभांश मिळाला	०.२०	०.१५
इतर पावत्या**	२८२.६२	१९५.८५
स्थिर मालमत्तेच्या विक्रीवरील नफा (निव्वळ)	०.०५	०.०१
एकूण (क)	**१,३०५.४५**	**१,२०८.५०**
एकूण (अ+ब+क)	**३,१५६.८२**	**३,०६८.३२**

**: डिलिव्हरीपूर्वी ०.२५ लाख रुपये (पीवाय रु. ०.४० लाख) तपासणी शुल्क समाविष्ट आहे. पूर्णपणे परतफेड. इतर उत्पन्न म्हणून दाखवले आहे, सेवा उत्पन्न म्हणून नाही.

टीपण्णी क्रमांक २१ : कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य आणि वापरलेले स्टोअर मटेरियल

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य आणि साठवणुकीच्या साहित्याचा उघडण्याचा साठा	४,८५१.९९	११,६०९.३७
वाढ: कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य आणि स्टोअर मटेरियलची खरेदी	८,४६०.०१	४,५२३.५७
वजा: कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य आणि साठवणुकीच्या साहित्याचा शेवटचा साठा	३,१७७.८९	४,८५१.९९
एकूण	**१०,१३४.११**	**११,२८०.९५**

टीपण्णी क्रमांक २२ : इन्व्हेंटरीजमध्ये बदल

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
सुरुवातीचा साठा:		
तयार झालेले सामान	२,३९९.३३	२,१७२.३०
अर्ध–तयार वस्तू	३८.३३	६६.६८
स्टॉक–इन–ट्रेड	२,७५७.०७	४,७५९.५४
एकूण सुरुवातीचा साठा	**५,१९४.७३**	**६,९९८.५२**
बंद होणारा साठा:		
तयार झालेले सामान	७०७.६८	२,३९९.३३
अर्ध–तयार वस्तू	३४.८३	३८.३३
स्टॉक–इन–ट्रेड	१,३९३.२१	२,७५७.०७
एकूण बंद होणारा साठा	**२,१३५.७२**	**५,१९४.७३**
एकूण बदल	**३,०५९.०१**	**१,८०३.७९**

टीपण्णी क्रमांक २३ : कर्मचाऱ्यांच्या लाभावरील खर्च

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
व्यवस्थापकीय संचालकांना मानधन:		
वेतन	४१.१२	३७.५९
रजा वेतन योगदान	१.०४	१.३८
पेन्शन योगदान	४.२५	३.८४
एकूण व्यवस्थापकीय संचालकांचे मानधन	**४६.४१**	**४२.८१**
कर्मचाऱ्यांना मानधन:		
पगार, वेतन आणि बोनस*	२,७७८.३८	२,७७३.६०
भविष्य निर्वाह निधी आणि इतर निधींमध्ये योगदान	२६७.७९	२४२.५६
उपदान	३६२.०९	१२.६४
कल्याण खर्च	९९.४७	६९.८७
एकूण कर्मचाऱ्यांचे वेतन	**३,५०७.७३**	**३,०९८.६७**
एकूण	**३,५५४.१४**	**३,१४१.४८**

* बोनससाठी तरतूद समाविष्ट रु. १.५६ लाख (मागील वर्ष रु. २.२५ लाख)

टीपण्णी क्रमांक २४ : वित्तीय शुल्क

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
ठेवींवरील व्याज	३१.००	३८.०२
टीडीएसवरील व्याज	०.१०	०.५५
एमएसएमई विक्रेत्यांच्या शिल्लक रकमेवरील व्याज	११.८३	१६.०१
एकूण	**४२.९३**	**५४.५८**

टीपण्णी क्रमांक २५ : घसारा आणि कर्जमाफी शुल्क

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
घसारा	११८.१०	१३८.५६
एकूण	**११८.१०**	**१३८.५६**

टीपण्णी क्रमांक २६ : इतर व्यय

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
प्रत्यक्ष खर्च		
वीज आणि इंधन वापर	११७.०२	११८.८६
पाणी शुल्क	१२.८८	१०.९०
प्रक्रिया शुल्क आणि इतर उत्पादन खर्च	५९८.२३	६०७.३६
एकूण थेट खर्च	**७२८.१३**	**७३७.१२**
अप्रत्यक्ष खर्च		
दुरुस्ती आणि देखभाल खर्च	७५.५४	११०.२९
सवलती/सवलती	२०१.६२	६५१.७८
कमिशन खर्च	११.९५	१७.०८
जाहिरात खर्च	२४.३३	१६.६९
वाहतूक खर्च	२३४.०९	२७२.१०
भाडे खर्च	८३.४५	७०.८६
दर आणि कर	३९.५८	४८.६५
भाडेपट्टा शुल्क	०.५२	०.५२
छपाई आणि स्टेशनरी	२०.०७	१५.८३
टपाल खर्च आणि दूरध्वनी	१३.९८	११.४६

विमा खर्च	४१.१६	३९.९३
वाहन खर्च	१४६.९३	१२५.३५
बँक शुल्क	६.५५	१.०१
कायदेशीर आणि व्यावसायिक शुल्क	५०.२९	३३.३४
कृषी संशोधन आणि विकास एक्स्प्रेस.	०.७८	०.९१
प्रवास आणि वाहतूक एक्स्पो	३३.६०	२५.३४
सुरक्षा सेवा शुल्क	३९.२०	२२.७०
इतर खर्च	१,०५८.७९	९७२.४२
लेखापरीक्षकांचे मानधन		
अ) वैधानिक लेखापरीक्षण शुल्क	५.८८	५.७३
ब) अंतर्गत लेखापरीक्षण शुल्क	४.००	–
क) कर आकारणीचे मुद्दे	१.६५	१.००
ड) कंपनी कायद्याच्या बाबी	०.२६	–
एकूण इतर खर्च	**२,०९४.२२**	**२,४४२.९९**
एकूण	**२,८२२.३५**	**३,१८०.११**

टीप क्रमांक: – १

मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांचा भाग असलेल्या महत्त्वाच्या लेखा धोरणे .

I) महामंडळाची माहिती:

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित ('कंपनी'), १५ डिसेंबर १९६५ रोजी कंपनी कायदा, १९५६ अंतर्गत सरकारी कंपनी म्हणून स्थापन झाली आणि तिचे नोंदणीकृत कार्यालय कृषी उद्योग भवन, दिनकरराव देसाई मार्ग, आरे कॉलनी, गोरेगाव (पूर्व), मुंबई ४०० ०६५ येथे आहे. कंपनीचे उद्दिष्ट कृषी शेती यंत्रसामग्रीचे उत्पादन आणि वितरण, खते, कीटकनाशके आणि दुग्धव्यवसाय, कुक्कुटपालन आणि संबंधित व्यापार आणि तत्सम पूरक सेवांशी संबंधित इतर कृषी निविष्ठांचे उत्पादन आणि वितरण करणे आहे.

एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांच्या तयारीमध्ये विचारात घेतलेली उपकंपनी (जी महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, पालक, यांच्यासह गट बनवते) अशी आहे:

नाव आणि पत्ता	कंपनीचा देश	मार्च २०२२ रोजी मालकी हक्काची टक्केवारी	मार्च २०२१ रोजी मालकी हक्काची टक्केवारी
महाराष्ट्र कीटकनाशके मर्यादित C-4, MIDC क्षेत्र, शिवणी, अकोला–४४४१०४, महाराष्ट्र	भारत	१००	१००

II) सामान्य

अ) एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे ही सर्वसाधारणपणे स्वीकृत लेखा तत्त्वांनुसार आणि कंपनी कायदा, २०१३ च्या तरतुदींनुसार ऐतिहासिक खर्चाच्या नियमांनुसार तयार करण्यात आली आहेत, जी समूहाने सातत्याने स्वीकारली आहेत. हे एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे, एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे वरील लेखा मानक २१ (AS२१) च्या आवश्यकतांनुसार एकत्रीकरणासाठी तयार केलेल्या लेखापरीक्षित वित्तीय विवरणपत्रांच्या संदर्भात समाविष्ट केलेल्या रकमेशी संबंधित आहेत.

ब) हा गट सामान्यतः व्यापारी लेखा प्रणालीचे पालन करतो आणि महत्त्वपूर्ण अनिश्चितता असलेल्या प्रकरणांमध्ये वगळता, उत्पन्न आणि खर्चाच्या महत्त्वपूर्ण बाबी उपार्जित आधारावर ओळखतो.

III) इन्व्हेंटरी मूल्यांकन:

खालील आधारावर इन्व्हेंटरीजचे मूल्यांकन केले गेले आहे:

तपशील	मूल्यांकनाचा आधार
कच्चा माल,पॅकिंग साहित्य	सरासरी खर्च किंवा निव्वळ प्राप्तीयोग्य मूल्य, जे कमी असेल ते.
तयार वस्तू (निर्मित)	भारित सरासरी खर्च किंवा निव्वळ प्राप्तीयोग्य मूल्य, जे कमी असेल त्यावर.
व्यापार केलेला माल	भारित सरासरी खर्च किंवा निव्वळ प्राप्तीयोग्य मूल्य, जे कमी असेल त्यावर.
अर्ध–तयार वस्तू	सरासरी किमतीत.
उपभोग्य वस्तूंची दुकाने आणि सैल साधने	सरासरी किमतीत.
वापरलेले बारदाणे आणि इतर साहित्य	अंदाजे मूल्यावर किंवा निविदा मागवल्यास आणि केव्हा मागवल्या जातात त्या आधारावर.
पुनर्निर्मिती/पुनर्प्रक्रियेसाठी तयार उत्पादनांचा साठा	गुणवत्तेच्या/घटकांच्या बाबतीत अंदाजे कपातीच्या मूल्याने कमी केलेल्या अंदाजे सरासरी किमतीवर.

IV) स्थिर मालमत्ता:

स्थिर मालमत्ता ऐतिहासिक किंमतीवर नमूद केल्या आहेत, ज्यामध्ये संपादन, स्थापना आणि नोंदणीसाठी इतर खर्च समाविष्ट आहेत.

V) घसारा:

अ) मूर्त मालमत्ता:

मालमत्तेवर त्यांच्या मूळ किमतीवर त्यांच्या अंदाजे उपयुक्त आयुष्यापेक्षा सरळ रेषेवरील वापराच्या कालावधीच्या प्रमाणात, मूळ किमतीच्या ५% अंदाजे निव्वळ अवशिष्ट मूल्यापर्यंत घसारा दिला जातो. अंदाजे उपयुक्त आयुष्य कंपनी कायदा, २०१३ च्या अनुसूची खख नुसार आहे. ५००० रुपयांपर्यंतच्या वैयक्तिक किमतीच्या मालमत्तेचे खरेदीच्या वर्षात पूर्णपणे घसारा केला जातो.

ब) अमूर्त मालमत्ता:

पाच वित्तीय वर्षांच्या कालावधीत सॉफ्टवेअर खर्चाचे समान प्रमाणात कर्जमाफी केली जाते. भाडेपट्ट्याच्या जमिनीचे कर्जमाफीच्या प्राथमिक कालावधीत कर्जमाफी केली जाते.

VI) महसूल ओळख:

कंपनीला वित्तीय फायदे मिळण्याची शक्यता असलेल्या प्रमाणात महसूल ओळखला जातो आणि महसूल विश्वसनीयरित्या मोजता येतो. जेव्हा वस्तूंमधील मालमत्ता आणि त्याशी संबंधित महत्त्वपूर्ण जोखीम आणि बक्षिसे खरेदीदाराकडे हस्तांतरित केली जातात तेव्हा विक्रीतून मिळणारा महसूल ओळखला जातो.

VII) विक्री:

विक्री जीएसटीच्या बाहेर आहे. विक्रीमध्ये व्यापार सवलती आणि प्रमाण सवलतींचा समावेश आहे. विक्रीमध्ये आंतर-विभागीय हस्तांतरणांचा समावेश नाही.

VIII) खरेदी:

गंतव्यस्थानावर मिळालेल्या वस्तूंच्या आधारावर व्यापार खरेदीची गणना केली जाते.

IX) जीएसटी:

संबंधित कच्च्या मालाची खरेदी किंमत कमी करून जीएसटी क्रेडिटचा हिशोब केला जातो.

X) उत्पन्न आणि खर्चाचा लेखाजोखा:

अ) सरकारी अनुदान, विमा प्रीमियम आणि भाडेपट्टा जमिनीवरील भाडेपट्टा शुल्क वगळता, सर्व भौतिक उत्पन्न आणि खर्च जमा आधारावर मोजले जातात.

ब) व्यापार केलेल्या वस्तूंच्या बाबतीत विमा दावा खरेदी खात्यात जमा केला जातो. कच्चा माल, उत्पादित वस्तू आणि इतर वस्तूंच्या बाबतीत विमा दावा ज्या वर्षी घटना घडते आणि दावा दाखल केला जातो त्या वर्षी इतर उत्पन्नाखाली दर्शविला जातो. दाव्याच्या अंतिम निपटारामधील फरक, जर असेल तर, ज्या लेखा वर्षात अंतिम निपटारा होतो त्या लेखा वर्षात मोजला जातो.

XI) गुंतवणूक:

दीर्घकालीन गुंतवणुकीची किंमत मोजावी लागते. गरज पडल्यास दीर्घकालीन गुंतवणुकीच्या मूल्यात घट करण्याची तरतूद केली जाते.

XII) सेवा निवृत्ती लाभ:

सेवा निवृत्तीवेतन लाभ खालील पद्धतीने हाताळले जातात:

अ) भविष्य निर्वाह निधी, निवृत्ती वेतन आणि ग्रॅच्युइटी निधीतील योगदान मान्यताप्राप्त निधीमध्ये केले जाते आणि नफा आणि तोटा खात्यात जमा केले जाते.

ब) पालक कंपनीने तिच्या कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत ग्रॅच्युइटीसाठी मान्यताप्राप्त दायित्व हे ॲक्च्युरियल मूल्यांकनाच्या आधारावर प्रदान केले जाते आणि भारतीय जीवन विमा महामंडळ (LIC) द्वारे व्यवस्थापित केलेल्या निधी योजनेद्वारे पूर्ण केले जाते.

कंपनी तिच्या कर्मचाऱ्यांच्या ग्रॅच्युइटी खर्चाचा हिशेब भारतीय जीवन विमा महामंडळ (LIC) द्वारे व्यवस्थापित केलेल्या निधी योजनेत देय असलेल्या योगदानाच्या आधारावर करते.

क) कर्मचाऱ्यांना देय असलेले रजा रोखीकरण फायदे ॲक्च्युरियल मूल्यांकनाच्या आधारे मोजले जातात.

XIII)संशोधन आणि विकास खर्च:

महसूल खर्च नफा आणि तोटा विवरणपत्रात आकारला जातो आणि भांडवली खर्च ज्या वर्षात केला जातो त्या वर्षातील स्थिर मालमत्तेच्या खर्चात जोडला जातो.

XIV) शासकीय अनुदान:

विशिष्ट मालमत्तेशी संबंधित भांडवली अनुदान स्थिर मालमत्तेच्या एकूण मूल्यातून कमी केले जाते आणि प्रकल्पासाठी भांडवली अनुदान भांडवली राखीव निधीमध्ये जमा केले जाते, इतर महसूल अनुदान नफा आणि तोटा विवरणपत्रात जमा केले जातात किंवा संबंधित खर्चातून वजा केले जातात.

XV) बुडीत आणि संशयास्पद कर्जांसाठी तरतूद:

कंपनी खालीलप्रमाणे खराब आणि संशयास्पद कर्जाची तरतूद करेल:

अ) तीन वर्षांपेक्षा जास्त काळ थकबाकी असलेल्या कर्जदारांसाठी १००%.

ब) दोन वर्षांपेक्षा जास्त काळ थकबाकी असलेल्या कर्जदारांसाठी २५%.

क) एक वर्षापेक्षा जास्त काळ थकबाकी असलेल्या कर्जदारांसाठी १०%.

ड) वरील बाबींव्यतिरिक्त, प्रत्येक प्रकरणाची वैयक्तिकरित्या तपासणी केली जाते आणि जर वयाची पर्वा न करता वसुलीची शंका आढळली तर १००% तरतूद केली जाते आणि सरकारी कर्जांवर कोणतीही तरतूद केली जात नाही.

XVI) मागील काळातील बाबी:

मागील लेखा कालावधीशी संबंधित उत्पन्न आणि खर्चाच्या बाबी, वर्षाच्या समाप्ती दरम्यान किंवा नंतर घडणाऱ्या घटनांव्यतिरिक्त आणि चालू वर्षाशी संबंधित मानल्या जाणाऱ्या घटनांव्यतिरिक्त, मागील वर्षांचे समायोजन या शीर्षकाखाली नफा आणि तोटा खात्यात नोंदवल्या जातात.

XVII) चालू मालमत्ता:

संशयास्पद कर्जदार आणि कर्जे वगळता चालू मालमत्ता, कर्जे आणि कर्जे ताळेबंदात मिळणाऱ्या मूल्यावर नमूद केली जातील .

XVIII) आकस्मिक दायित्वे:

लेखा मानक–२९ मध्ये परिभाषित केल्याप्रमाणे आकस्मिक दायित्वे खात्यांच्या नोंदींद्वारे उघड केली जातात.

XIX) उत्पन्नावरील कर:

चालू कर हा त्या कालावधीसाठी करपात्र उत्पन्नाच्या बाबतीत देय कराच्या रकमे म्हणून निश्चित केला जातो.

एका कालावधीत उद्भवणारे आणि त्यानंतरच्या एका किंवा अधिक कालावधीत उलट करता येणारे करपात्र उत्पन्न आणि लेखा उत्पन्न यांच्यातील फरक, वेळेतील फरकांबाबत, सावधगिरी बाळगल्यामुळे, पालक कंपनीने स्थगित कर ओळखला नाही.

कंपनीने स्थगित कर मालमत्तेच्या बाबतीत, वेळेच्या फरकांवरील, सावधगिरी बाळगून, स्थगित कर ओळखला आहे, जो करपात्र उत्पन्न आणि लेखा उत्पन्न यांच्यातील फरक आहे जो एका कालावधीत उद्भवतो आणि त्यानंतरच्या एक किंवा अधिक कालावधीत उलट करता येतो.

मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय निवेदनांचा भाग असलेल्या टिपण्ण्या (सुधारित)

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित (MAIDC) च्या २०२१–२२ या वित्तीय वर्षासाठीच्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांचे पूरक लेखापरीक्षण भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक (CAG) यांच्या मुंबई येथील कार्यालयाने केले.

पुरवणी लेखापरीक्षणादरम्यान, कॅग लेखापरिक्षण टीमने मूळ मंजूर केलेल्या वित्तीय विवरणांवर काही निरीक्षणे आणि टिप्पण्या मांडल्या. ही निरीक्षणे प्रामुख्याने लेखा प्रक्रिया, सादरीकरण, प्रकटीकरण आणि लागू लेखा मानके आणि वैधानिक आवश्यकतांचे पालन या बाबींशी संबंधित आहेत.

रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये त्यानुसार सुधारणा करण्यात आल्या आहेत. लेखापरीक्षण शिफारशींनुसार एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये आवश्यक बदल समाविष्ट करण्यात आले आहेत.

या सुधारणांचा महामंडळाच्या वित्तीय अहवालाच्या अखंडतेवर परिणाम होत नाही परंतु कंपनी कायदा, २०१३ आणि इतर लागू नियमांनुसार घालून दिलेल्या मानकांनुसार वित्तीय विवरणांची गुणवत्ता आणि अनुपालन वाढवणे हे त्यांचे उद्दिष्ट आहे.

होल्डिंग कंपनीचे व्यवस्थापन कॅगच्या निरीक्षणांना मान्यता देते आणि वित्तीय प्रशासन आणि पारदर्शकतेचे उच्च मानक राखण्यासाठी वचनबद्ध आहे.

२७) आकस्मिक दायित्वे :

अ)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
भांडवली वचनबद्धता प्रदान केलेली नाही	शून्य	शून्य
कंपनीविरुद्धचे दावे कर्ज म्हणून स्वीकारले जात नाहीत	रु. १५२४.६७ लाख	रु. ४६.६७ लाख रुपये
विवादित विक्रीकर मागण्या (व्हॅट)	रु. २११६.६६ लाख रुपये	रु. १९१९.३७ लाख रुपये
विवादित आयकर मागण्या	रु. ७८.०७ लाख रुपये	रु. ७८.०७ लाख रुपये

ब) उपकंपनीला विक्रीकर उपआयुक्त (प्रशासन), नागपूर यांच्याकडून वित्तीय वर्ष १९९४–९५ साठी रु. ७.७८ लाख (रु. ७.७८ लाख) ची मागणी प्राप्त झाली आहे ज्याच्या निषेधार्थ उपकंपनीने महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण, मुंबई येथे १.०० लाख रुपयांचा अंशतः भरणा करून अपील दाखल केले होते . ज्याचा निर्णय प्रलंबित आहे.

क) सहाय्यक आयकर आयुक्त अकोला सर्कलकडून २०१२–१३ आणि २०१३–१४ साठी अनुक्रमे ३.६७ लाख आणि १.५० लाख रुपयांची मागणी उपकंपनीला प्राप्त झाली आहे, ज्याच्या निषेधार्थ कंपनीने नागपूर येथील आयकर आयुक्त (अपील) यांच्याकडे अनुक्रमे ०.०८ लाख आणि ०.३० लाख रुपयांचे अंशतः देयक भरून अपील दाखल केले आहे . ज्याचा निर्णय अद्याप प्रलंबित आहे.

ड) १.५८ लाख रुपये (PY रु.१.५८ लाख) जमा करण्यात आले आहेत. पुढील कार्यवाहीसाठी हा खटला माननीय जिल्हा दिवाणी न्यायालय, अकोला येथे वर्ग करण्यात आला आहे.

२८) भांडवली वचनबद्धता: – शून्य

२९) अ) महाराष्ट्र सरकारने काटोल आणि मोर्शी येथे दोन बहु–फळ प्रक्रिया प्रकल्प उभारण्यासाठी मूळ कंपनीची नोडल एजन्सी म्हणून नियुक्ती केली होती. या दोन प्रकल्पांपैकी, काटोल प्रकल्प सरकारी आदेशांनुसार मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडिया मर्यादितला देण्यात आला होता आणि मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडिया मर्यादितने कंपनीला तिच्या शेअरवर ३८६.२० लाख रुपयांचे १४% संचयी रिडीमेबल प्रेफरन्स शेअर्स जारी केले . वरील प्रेफरन्स शेअर्सवरील लाभांश जारी झाल्यापासून प्राप्त झाला नाही किंवा त्याचा हिशोब करण्यात आला नाही आणि जर आणि केव्हा मिळाला तर तो त्यासाठी जमा केला जाईल. कंपनीने ०६.०८.२०१० रोजी माननीय उच्च न्यायालयात मेसर्स अलायन्स ॲग्रो इंडिया मर्यादित विरुद्ध वाइंडिंग अप याचिका दाखल केली आहे. माननीय उच्च न्यायालयाने ०२.०८.२०१२ रोजी मालमत्तेची विल्हेवाट लावण्यासाठी अधिकृत लिक्विडेटरची नियुक्ती केली आहे. तथापि, महाराष्ट्र सरकारने दिलेल्या निर्देशांनुसार, काटोल प्रकल्प अधिकृत लिक्विडेटरकडून परत घ्यायचा आहे. मूळ कंपनीने त्यासाठी माननीय उच्च न्यायालयात अर्ज दाखल केला आहे, जो प्रलंबित आहे. म्हणून,

कंपनीकडे उपलब्ध असलेल्या मालमत्तेबद्दल स्पष्टता येईपर्यंत, या गुंतवणुकीवरील कोणताही तोटा वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये ओळखला गेला नाही. मूळ कंपनीने मोर्शी प्रकल्पावर रु.१२६.९५ लाख (मागील वर्षी रु.१२६.९५ लाख) (समायोजनांचा निव्वळ) खर्च केला आहे. तोच कॅपिटल डब्ल्यूआयपी म्हणून दाखवण्यात आला आहे.

ब) बुटीबोरी फूड पार्क येथे बांधलेले गोडाऊन एका पक्षाला भाड्याने देण्यात आले होते. २०११–१२ मध्ये पालक कंपनीला आढळले की पक्ष या जागेचा वापर अनधिकृत कामांसाठी करत आहे आणि त्यांनी भाडेपट्टा रद्द करण्याची नोटीस बजावली. पक्षाने मुंबई उच्च न्यायालयात या टर्मिनेशन नोटीसला आव्हान दिले आहे आणि तो जागेवर कब्जा करत आहे. गोडाऊनचा बेकायदेशीर वापर, रस्त्याच्या नुकसानीमुळे झालेले नुकसान, जागा रिकामी न केल्याने झालेले नुकसान आणि शुल्क वसूल केल्यामुळे कंपनीने १०२.९७ लाख रुपये (मागील वर्षी १०२.९७ लाख रुपये) आणि त्यावर २४% दरसाल व्याजाचा दावा करत पक्षाविरुद्ध लवाद कार्यवाही सुरू केली आहे. पालक कंपनीने या प्राप्तींचा हिशेब दिलेला नाही कारण ते लवादाच्या निकालावर अवलंबून आकस्मिक स्वरूपाचे आहेत. लवादाच्या तारखेपासून ३१ मार्च २०२२ पर्यंत जागेच्या कब्जासाठी मिळणाऱ्या पुढील भाड्याला लवादाच्या निकालावर अवलंबून आकस्मिक स्वरूपाचे मानले गेले नाही.

क) महाराष्ट्रातील विदर्भ प्रदेशासाठी पंतप्रधानांच्या विशेष पॅकेज अंतर्गत, भारत सरकारने यवतमाळ येथे अंदाजे ८५.०० लाख रुपये खर्चाच्या चारा ब्लॉक उत्पादन प्रकल्पांच्या उभारणीला मंजुरी दिली आहे. या प्रकल्पासाठी महाराष्ट्र सरकार आणि भारत सरकारकडून ७४.३७ लाख रुपये प्राप्त झाले आहेत. यंत्रसामग्री उभारण्यात आली होती आणि चाचणी उत्पादन घेतले गेले होते परंतु मागणी कमी असल्याने व्यावसायिक उत्पादन सुरू झाले नव्हते. एकूण ४७.६२ लाख रुपये (मागील वर्षी ४७.६२ लाख रुपये) भांडवली खर्च झाला आहे. २६.७५ लाख रुपये (मागील वर्षी २६.७५ लाख रुपये) अनुदानाची उर्वरित रक्कम देय आहे. तीच रक्कम विविध कर्जदार–इतर म्हणून दाखवण्यात आली आहे.

ड) या वर्षात महामंडळाला भारत सरकारच्या अन्न प्रक्रिया उद्योग मंत्रालयाकडून पंतप्रधान आवास योजनेअंतर्गत नागपूर येथील एनओजीए फॅक्टरी येथे संत्रा, इतर फळे, भाज्या आणि गौण वनीकरण उत्पादने (मशरूम) यांच्या प्रक्रियेसाठी इनक्युबेशन सेंटर स्थापन करण्यासाठी २.२० कोटी रुपये अनुदान मिळाले. इतर चालू देयता गटांतर्गत भारत सरकारच्या खात्याकडून अनुदान मध्येही हेच दाखवण्यात आले आहे.

इ) मेसर्स पडगिलवार ॲग्रो इंडस्ट्रीजने १५.११.२०२१ रोजी महामंडळाविरुद्ध १४.८० कोटी रुपयांची तक्रार दाखल केली होती. सदर रकमेत खरेदीसाठी ३.२९ कोटी रुपये आहेत जे राज्य सरकारकडून कृषी योजनेअंतर्गत प्राप्त झाल्यानंतर देय आहेत. उर्वरित रकमेत एमएसएमईडी कायदा, २००६ च्या कलम १६ अंतर्गत व्याज समाविष्ट आहे. तसेच, ३१.१.२०२४ च्या एमएसएमई लवाद आदेशामुळे कंपनीने एमएसएमई लवाद आदेशाविरुद्ध अपील दाखल करण्यासाठी नागपूर जिल्हा न्यायालयात एकूण दायित्वाच्या ७५% रक्कम (४.७६ कोटी रुपये) आधीच जमा केली आहे. त्यामुळे महामंडळाने १४.८० कोटी रुपये आकस्मिक दायित्व म्हणून जाहीर केले.

३०) इतर चालू देणग्यांमध्ये महाराष्ट्र सरकारकडून मिळालेले १६२४.९० लाख रुपये (मागील वर्षी रु. १६२४.९० लाख) अनुदान शेतकऱ्यांना कृषी अभियांत्रिकी उत्पादनांच्या विक्रीवर मिळाले आहे. कर्जदारांच्या थकीत रकमेशी जुळवून घेण्याचे आणि त्याचे समायोजन करण्याचे काम सुरू आहे, जोपर्यंत मंजुरी देणाऱ्या अधिकाऱ्यांकडून आवश्यक कागदपत्रे प्राप्त होत नाहीत.

३१) मूळ कंपनीला महाराष्ट्र सरकारकडून विविध योजनांसाठी २०१४.९४ लाख रुपये मिळाले होते, ज्यावर सरकारला व्याज देय आहे. त्यासाठी वित्तीय वर्ष २०१६–१७ पर्यंत २५३५.७७ लाख रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे जी पुष्टीकरणाच्या अधीन आहे. दोन्ही रक्कम इतर चालू देयता मध्ये दर्शविल्या आहेत. शिवाय, मूळ कंपनीला वित्तीय वर्ष २०१०–११ ते वित्तीय वर्ष २०१६–१७ पर्यंत विविध योजनांमध्ये कृषी निविष्ठांच्या पुरवठ्यावर सरकारकडून ५५२८.३० लाख रुपये मिळालेले नाहीत. हे लक्षात घेता वर्षभरात देय व्याजाची तरतूद करण्यात आलेली नाही.

३२) नोकरीनंतरच्या फायद्यांशी संबंधित खुलासे:

अ) लेखा मानक १५ – कर्मचारी लाभ (सुधारित) नुसार, कंपनीने कर्मचाऱ्यांना देण्यात येणाऱ्या विविध कर्मचारी पदाच्या लाभांचे खालीलप्रमाणे वर्गीकरण केले आहे:

(लाखो रुपयांत)

तपशील	३१.०३.२०२२ वर्ष अखेरीस	३१.०३.२०२१ वर्ष अखेरीस
I. परिभाषित योगदान योजना		
अ. भविष्य निर्वाह निधी	–	–
ब. सेवानिवृत्ती वेतन निधी	–	–
क. राज्य परिभाषित योगदान योजना:		
कर्मचारी राज्य विमा योजनेत नियोक्त्यांचे योगदान		
कर्मचारी पेन्शन योजनेत नियोक्त्यांचे योगदान १९९५		
वर्षभरात, कंपनीने नफा आणि तोटा खात्याच्या विवरणपत्रात खालील रकमा ओळखल्या आहेत		
भविष्य निर्वाह निधीमध्ये नियोक्त्यांचे योगदान	२०५.७१	१७४.४८
सेवानिवृत्ती वेतन निधीमध्ये नियोक्त्यांचे योगदान		
कर्मचारी राज्य विमा योजनेत नियोक्त्यांचे योगदान	१.१६	१.४७
कर्मचारी पेन्शन योजनेत नियोक्त्यांचे योगदान १९९५	४२.२९	४७.९०
II. परिभाषित लाभ योजना		
१) ग्रॅच्युइटी (उपदान) योजना		
ग्रॅच्युइटी ट्रस्ट फंडमधील योगदान भारतीय जीवन विमा महामंडळ (LIC) कडून ग्रुप ग्रॅच्युइटी कम टर्म ॲश्युरन्स पॉलिसी अंतर्गत प्रीमियमद्वारे दिले जाते . लेखा मानक १५ (सुधारित) नुसार, खालील गृहीतकांवर आधारित उपरोक्त परिभाषित लाभ योजनेच्या संदर्भात ॲक्च्युरियल मूल्यांकन केले गेले: –		
सवलत दर (वार्षिक)	६.७९%	६.३९%
भरपाईच्या पातळीत वाढ होण्याचा दर	८.००%	८.००%
योजना मालमत्तेवरील परतावा दर (निधी योजनेसाठी)	७.२०%	६.९३%
भविष्यातील भरपाईच्या पातळीत वाढ होण्याचे अंदाज महागाई, ज्येष्ठता, पदोन्नती आणि इतर संबंधित घटकांचा विचार करून तयार केले जातात.		
अ. दायित्वाच्या सध्याच्या मूल्यातील बदल		
वर्षाच्या सुरुवातीला दायित्वाचे सध्याचे मूल्य	२१२५.९७	२४००.२४
व्याजदर	१२६.११	१४३.३०
सध्याचा सेवा शुल्क	८६.११	८८.९८
दिलेले लाभ	(३०३.६४)	(४५१.५७)
दायित्वांवर विमांक (नफा) / तोटा	२६६.३६	(५४.८७)
वर्षाच्या अखेरीस दायित्वाचे सध्याचे मूल्य	२३००.९२	२१२५.९७

ब. योजना मालमत्तेच्या उचित मूल्यात बदल		
वर्षाच्या सुरुवातीला योजना मालमत्तेचे सध्याचे मूल्य	१७७७.८९	१७७९.०१
योजनेच्या मालमत्तेवर अपेक्षित परतावा	१२३.४२	११९.११
विमांकीय नफा आणि (तोटा)	१.७०	०.१५
योगदान	१७६.०७	३३१.१९
दिलेले लाभ	(३०३.६४)	(४५१.५७)
वर्षाच्या अखेरीस योजना मालमत्तेचे उचित मूल्य	१७७५.४३	१७७७.८९
क. ताळेबंदात ओळखली जाणारी रक्कम		
वर्षाच्या अखेरीस दायित्वाचे सध्याचे मूल्य	२३००.९२	२१२५.९७
वर्षाच्या अखेरीस योजना मालमत्तेचे उचित मूल्य	१७७५.४३	१७७७.८९
(दायित्व) / ताळेबंदात ओळखली जाणारी मालमत्ता	(५२५.४९)	(३४८.०८)
ड. नफा आणि तोटा विवरणपत्रात ओळखले जाणारे खर्च		
सध्याचा सेवा शुल्क	८६.११	८८.८८
मागील सेवा शुल्क		
व्याज शुल्क	१२६.११	१४३.३०
योजनेच्या मालमत्तेवर अपेक्षित परतावा	१२३.४२	११९.११
कालावधीत ओळखले जाणारे निव्वळ ॲक्च्युरियल (नफा) / तोटा	२६४.६६	(५५.०२)
चालू कालावधीसाठी नफा आणि तोटा विवरणपत्रात ओळखला गेलेला एकूण खर्च	३५३.४७	५८.०४

ब) रजा रोख रक्कम: समूह निवृत्तीनंतर विद्यमान कर्मचाऱ्यांसाठी रजा रोख रक्कम विमांक मूल्यांकनाच्या आधारे तरतूदीचा हिशेब ठेवत आहे. वर्षभरात, समूहाने अशा दायित्वाविरुद्ध २९५.८६ लाख रुपयांची (मागील वर्षी रु. ८४.८२ लाख) तरतूद केली आहे.

३३) लेखापरीक्षणाधीन वर्षात, संचालक मंडळाच्या दोन बैठका झाल्या

३४) विभागीय अहवाल:

आयसीएआयने जारी केलेल्या लेखा मानक १७ अंतर्गत प्राथमिक अहवाल देण्यायोग्य विभाग आहेत जसे की खते, कीटकनाशके आणि कृषी–अभियांत्रिकी. पशुखाद्य आणि प्रक्रिया केलेले फळे आणि भाज्या (NOGA). विभागीय माहिती परिशिष्ट I मध्ये दिली आहे.

३५) (अ) संबंधित पक्षांची नावे आणि संबंध:

प्रमुख व्यवस्थापन कर्मचारी:

(i) श्री अशोक करंजकर, भा.प्र.से., मूळ कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक.

(ii) श्री मंगेश गोंदावले, भा.प्र.से. व्यवस्थापकीय संचालक (दि. ०१.०९.२०२३ पासून)

(iii) श्री व्ही.आर. पाथरकर, मुख्य कार्यकारी (उपशासकीय)

(ब) मूळ कंपनीच्या व्यवस्थापकीय संचालकांना मिळणारा मोबदला

(लाखो रुपयांत)

तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
वेतन	३०.५९	२८.३८
रजा वेतन	१.०३	१.३८
पेन्शन योगदान	४.२५	३.८४

(क) उपकंपनीच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी/संचालकांना मानधन.

(लाखो रुपयांत)

तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
वेतन	१०.५४	९.२२
पीएफ/एफपीएफ योगदान	१.०८	०.९५
सुविधा	०.१५	०.१५

३६) विविध वितरक, विविध पुरवठादार, कर्जे आणि आगाऊ रक्कम यांचे डेबिट/क्रेडिट शिल्लक सामंजस्य/पुष्टीकरणाच्या अधीन आहेत.

३७) संचालक मंडळाच्या मते, चालू मालमत्ता, कर्जे आणि आगाऊ रक्कम यांचे सामान्य व्यवसायात प्राप्तीचे मूल्य किमान ताळेबंदात नमूद केलेल्या रकमेइतकेच असते.

३८) गटाकडे पुरवठादारांकडून शिल्लक पुष्टीकरण मिळवण्याची आणि त्यांच्या कृषी अभियांत्रिकी विभागाच्या संदर्भात प्रमुख शिल्लकांसह ते जुळवून घेण्याची प्रक्रिया नाही. जर काही समायोजन नोंदी असतील तर त्या जुळवून घेतल्या जातील आणि पूर्ण झाल्यावर मंजूर केल्या जातील.

३९) मोतीबाग नागपूर येथील प्रक्रियाकृत फळे आणि भाजीपाला कारखान्यातील त्यांच्या मालमत्तेचे वापरात नसलेल्या नुकसानाचे मूल्यांकन गटाने अद्याप केलेले नाही. असे मूल्यांकन प्रलंबित असल्याने, ICAI ने जारी केलेल्या AS-२८ नुसार या मालमत्तेच्या नुकसानाचे मूल्यांकन करण्यासाठी कोणतीही तरतूद केलेली नाही.

४०) लेखा मानक १९ – लीज अंतर्गत ऑपरेटिंग लीजसाठी प्रकटीकरण

(कंपनीकडे उपलब्ध असलेल्या माहितीनुसार)

(रुपये लाखांमध्ये)

तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
१ एप्रिल २००१ नंतर रजा घेण्याबाबत आणि परवाना/निवासी/कार्यालयीन परिसर आणि गोदामे, ज्यात लागू असेल त्याप्रमाणे फर्निचर आणि फिटिंग्ज आणि यंत्रसामग्री समाविष्ट आहेत, त्यांच्या कामकाजाच्या भाडेपट्ट्यांवर घेण्याबाबत केलेल्या करारांबाबत खुलासा खाली दिला आहे:		
१) वर्षासाठी नफा आणि तोटा खात्यात मान्यताप्राप्त भाडेपट्टा देयक.	८३.४५	७०.८६
२)		
(i) काही करारांतर्गत, परत करण्यायोग्य व्याजमुक्त ठेवी देण्यात आल्या आहेत.	–	–
(ii) करारात भाडेवाढीची तरतूद नाही.	–	–
(iii) काही करारांमध्ये दोन्ही पक्षांकडून १५ दिवसांपासून ३ महिन्यांपर्यंत नोटिस कालावधीसह लवकर संपुष्टात आणण्याची तरतूद आहे.	–	–
(iv) काही करारांमध्ये त्यांच्या नूतनीकरणाची तरतूद आहे.	–	–
३) करारांतर्गत किमान भाडेपट्टा देयके, जी रद्द करता येत नाहीत, ती खालीलप्रमाणे आहेत:		
(i) एक वर्षापेक्षा जास्त नाही	–	–
(ii) एक वर्षापेक्षा जास्त आणि पाच वर्षांपेक्षा जास्त नाही.	(निश्चित नाही)	(निश्चित नाही)
४) भाडेपट्टा पेमेंट मिळाले – नफा आणि तोटा खात्यात मान्यताप्राप्त	२१५.१२	१९२.२३
१ एप्रिल २००१ नंतर कंपनीच्या मालकीच्या आणि ऑपरेटिंग लीजवर दिलेल्या प्लांट आणि मशिनरीच्या बाबतीत खुलासा:		
टीप ८ मधील प्लांट आणि मशिनरीत समाविष्ट – वरील प्लांट आणि मशिनरीच्या संदर्भात स्थिर मालमत्ता:	शून्य	शून्य
वर्षाच्या अखेरीस एकूण वहन रक्कम	शून्य	शून्य
वर्षाच्या अखेरीस संचित घसारा	शून्य	शून्य
ऑपरेटिंग लीज अंतर्गत प्लांट आणि मशिनरी दिलेल्या प्रमाणित कालावधीसाठी घसारा.	शून्य	शून्य

४१) कोविड–१९ साथीच्या आजाराच्या पार्श्वभूमीवर, कंपनीचे सरकारी निर्देशांनुसार विविध ठिकाणी कामकाज थांबवण्यात आले. अपेक्षेप्रमाणे, वित्तीय वर्ष २१–२२ च्या पहिल्या तिमाहीत याचा महसुलावर विपरीत परिणाम झाला. राष्ट्रीय लॉकडाऊनची औपचारिक घोषणा होण्यापूर्वीच, कर्मचाऱ्यांचे कल्याण लक्षात घेऊन, कंपनीने कर्मचाऱ्यांसाठी 'घरून काम' करण्याची सुविधा सुरू केली आणि कर्मचाऱ्यांसाठी काम करण्याच्या नवीन पद्धतींमध्ये अखंड संक्रमण सुनिश्चित करण्यासाठी सर्व आवश्यक पावले उचलली , त्याच वेळी व्यवसाय सातत्य सुनिश्चित केले. कंपनी विविध डिजिटल प्लॅटफॉर्मद्वारे तिच्या सर्व भागधारकांशी सतत संपर्कात होती. परिस्थितीचे नियोजन करण्यासाठी आणि वेगाने बदलणाऱ्या परिस्थितीला प्रतिसाद देण्यासाठी संपूर्ण संस्थेत क्रिटिकल रिस्पॉन्स टीम्स स्थापन करण्यात आल्या. सरकारने निवडक उपक्रमांना परवानगी दिल्याने, आवश्यक सरकारी मान्यता मिळाल्यानंतर आणि भारत सरकारच्या गृह मंत्रालयाने जाहीर केलेल्या मानक कार्यपद्धती (एसओपी) नुसार वैधानिक मार्गदर्शक तत्त्वांचे पालन सुनिश्चित केल्यानंतर कंपनीने हळूहळू तिच्या आस्थापनांमध्ये कामकाज पुन्हा सुरू केले. लॉकडाऊन शिथिल झाल्यानंतर, कामकाज हळूहळू स्थिर झाले. देशाच्या विविध भागांमध्ये मागणी पूर्ण करण्यास सक्षम असल्याचा कंपनीचा अनोखा फायदा आहे. कंपनीने तिच्या सर्व मालमत्तेची वहन रक्कम वसूल केली ज्यामध्ये इन्व्हेंटरी, प्राप्तीयोग्य आणि कर्जे यांचा समावेश आहे. कंपनीचे भांडवल आणि वित्तीय संसाधने पूर्णपणे संरक्षित राहिली आणि तिची तरलता स्थिती पुरेशी संरक्षित राहिली.

४२) सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग विकास कायदा, २००६ च्या कलम २२ च्या आवश्यकतेनुसार माहिती:

अ.क्र.	तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
अ	(i) लेखा वर्षाच्या अखेरीस कोणत्याही पुरवठादाराला न भरलेली मूळ रक्कम व्यापार देय रकमेत समाविष्ट आहे.	८२६.४६	८६०.५७
	(ii) वरील व्याज	९०.०२	७८.१९
	एकूण (i) आणि (ii)	**९१६.४८**	**९३८.७६**
ब	कायद्याच्या कलम १६ नुसार खरेदीदाराने दिलेली व्याजाची रक्कम	–	–
क	लेखा वर्षात नियुक्त दिवसाच्या पलीकडे पुरवठादाराला दिलेली रक्कम	३४.११	२७०.४१
ड	वित्तीय वर्षाच्या अखेरीस जमा झालेले आणि न भरलेले उर्वरित व्याजाचे प्रमाण	९०.०२	७८.१९
इ	देयक देण्यास विलंब झालेल्या कालावधीसाठी देय आणि देय व्याजाची रक्कम (जी वर्षभरात देय तारखेनंतर भरली गेली आहे) परंतु या कायद्यांतर्गत निर्दिष्ट केलेले व्याज न जोडता.	–	–
फ	सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग विकास कायदा, २००६ च्या कलम २३ अंतर्गत वजावटीच्या खर्चाची परवानगी नाकारण्याच्या उद्देशाने, वरील व्याज देय रक्कम प्रत्यक्षात लघु उद्योगाला दिली जाते त्या तारखेपर्यंत, पुढील वर्षांमध्ये देखील देय आणि शिल्लक राहिलेली पुढील व्याजाची रक्कम.	–	–

४३) प्रति भाग मिळकत:

कंपनीकडे कोणतेही थकबाकीदार कमी संभाव्य इक्विटी शेअर्स नाहीत.

परिणामी, प्रति शेअर मूळ आणि कमी उत्पन्न समान राहते.

तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
(अ) करपश्चात नफा (लाखोंमध्ये)	७४५.२९	६७७.७३
(ब) भाग संख्या	५५००००	५५००००
(क) मुळ आणि द्राव्यकृत प्रतिभाग मिळकत (रुपयांमध्ये)	१३५.५१	१२३.२२

४४) परकीय चलन खर्च / उत्पन्न (संचयित आधारावर):

(रक्कम रुपयांमध्ये)

तपशील	३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
शून्य		

४५) विश्लेषणात्मक गुणोत्तरे

प्रमाण	अंकमापक	भाजक	चालू कालावधी	मागील कालावधी	फरक (%)	कारण फरक (जर % फरक २५% पेक्षा जास्त आहे)
चालू प्रमाण	चालू मालमत्ता	चालू देणी	१.४१	१.२३	१४.६३%	
कर्ज–इक्विटी गुणोत्तर	एकूण कर्ज	इक्विटी	८.५०	७.६८	१०.६८%	
कर्ज सेवा कव्हरेज प्रमाण	कर्ज सेवेसाठी उपलब्ध कमाई	एकूण कर्ज सेवा	२६.७२	१७.९४	४८.९४%	
इक्विटी रेशोवरील परतावा	कर नंतरचा नफा	सरासरी इक्विटी	१.३६%	१.२३%	१०.५७%	
इन्व्हेंटरी टर्नओव्हर रेशो	सरासरी इन्व्हेंटरी	दिवसांमध्ये उत्पादनांची विक्री	६०	१०४	–४२.३०%	
कर्जदारांच्या उलाढालीचे	सरासरी व्यापार प्रमाण (दिवसांमध्ये)	दिवसांमध्ये प्राप्ती	७३ उलाढाल	९७	–२४.७४%	मागील वर्षीच्या तुलनेत निव्वळ क्रेडिट विक्रीत घट झाल्यामुळे
व्यापार देयके उलाढालीचे प्रमाण (दिवसांमध्ये)	सरासरी व्यापार देयके	दिवसांमध्ये उलाढाल	१०७	१८४	–४१.८५%	
निव्वळ भांडवली उलाढालीचे प्रमाण (दिवसांमध्ये)	खेळते भांडवल सरासरी	उलाढाल	६८	१९	२५७.८९%	ऑपरेशन्समधून मिळणारे उत्पन्न आणि सरासरी खेळते भांडवल वाढल्यामुळे
निव्वळ नफा प्रमाण	कर नंतरचा निव्वळ नफा	उलाढाल	१.६१	१.३६	१८.३८%	
नोकरी केलेल्या भांडवलावर परतावा	व्याज आणि करपूर्व नफा	सरासरी भांडवल कार्यरत	८.७२%	९.४७%	–७.९२%	
गुंतवणुकीवर परतावा	निव्वळ नफा / निव्वळ तोटा	चालू गुंतवणुकींमध्ये सरासरी गुंतवणूक निधी	–	–	–	–

४६) कंपनी सामाजिक दायित्व :

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १३५ नुसार, लागू होण्याच्या मर्यादेपर्यंत पोहोचणारी कंपनी, कंपनी सामाजिक दायित्व (CSR) उपक्रमांवर मागील तीन वित्तीय वर्षांच्या सरासरी निव्वळ नफ्याच्या किमान २% खर्च करणे आवश्यक आहे. कंपनीने प्रस्तावित केलेली CSR योजना विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षणाला प्रोत्साहन देणे, अनाथांचे पुनर्वसन, विशेष गरजा असलेल्या मुलांचे, महिलांचे कौशल्य वाढवणे आणि स्थानिक क्षेत्र/सामुदायिक विकासासाठी आहे.

नफा आणि तोटा विवरणपत्रातील खर्चाच्या वेगवेगळ्या शीर्षकांमध्ये समाविष्ट असलेल्या कंपनी सामाजिक दायित्व उपक्रमांवर रोख स्वरूपात होणारा खर्च शून्य रुपये (३१ मार्च २०२१ रोजी शून्य रुपये) आणि भांडवली खर्चाच्या आधारे शून्य रुपये (३१ मार्च २०२१ रोजी शून्य रुपये) आहे. सदर भांडवली खर्च कंपनी सामाजिक दायित्वच्या उद्देशाने वापरल्या जाणाऱ्या मालमत्तेचे संपादन आणि मालकी हक्क राखण्यासाठी केला जातो.

अ. क्र.	तपशील	वित्तीय वर्ष २०२१-२२	वित्तीय वर्ष २०२०-२१
(अ)	सुरुवातीपासूनच न वापरलेली सीएसआर रक्कम	३१४.६६	३३५.०९
(ब)	कंपनीने वर्षभरात खर्च करायची रक्कम.	१२.९८	८.५७
(क)	झालेल्या खर्चाची रक्कम	७९.३०	२९.००
(ड)	वर्षाच्या अखेरीस न खर्चलेले (मागील वर्षातील तूट समाविष्ट करून)	२४८.३४	३१४.६६

कंपनी सीएसआर खर्चासाठी क्षेत्रे ओळखण्याच्या प्रक्रियेत आहे. तथापि, कलम १३५(५) आणि १३५(६) च्या तरतुदींनुसार आवश्यक असलेली २४८.३४ लाख रुपयांची सीएसआर रक्कम वेगळ्या बँक खात्यात हस्तांतरित केलेली नाही.

४७) लाभांश :

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षात, कंपनीने कोणताही लाभांश दिलेला नाही. २०२१-२२ या वित्तीय वर्षासाठी, कंपनीने ३८.५० लाख रुपयांचा लाभांश प्रस्तावित केला आहे.

४८) इतर खुलासे:

अ) बेनामी मालमत्ता व्यवहार प्रतिबंधक कायदा, १९८८ आणि त्याअंतर्गत बनवलेल्या नियमांनुसार कंपनीविरुद्ध कोणतीही बेनामी मालमत्ता धारण केल्याबद्दल कोणतीही कार्यवाही सुरू केलेली नाही किंवा प्रलंबित नाही.

ब) कायदेशीर कालावधीनंतर वि.का.सीमध्ये नोंदणीकृत नसलेल्या कंपनीकडे कोणतेही शुल्क किंवा समाधान नाही.

क) कंपनीने वित्तीय वर्षात क्रिप्टो चलन किंवा व्हर्च्युअल चलनात व्यापार किंवा गुंतवणूक केलेली नाही.

ड) कंपनीकडे असा कोणताही व्यवहार नाही जो आयकर कायदा, १९६१ अंतर्गत कर मूल्यांकनात (जसे की, शोध किंवा सर्वेक्षण किंवा आयकर कायदा, १९६१ च्या इतर कोणत्याही संबंधित तरतुदी) वर्षभरात उत्पन्न म्हणून समर्पण केलेल्या किंवा उघड केलेल्या खात्यांच्या पुस्तकांमध्ये नोंदवलेला नाही.

इ) कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम २४८ किंवा कंपनी कायदा, १९५६ च्या कलम ५६० अंतर्गत रद्द केलेल्या कंपन्यांशी कंपनीचे कोणतेही व्यवहार नाहीत.

४९) अंतिम लाभार्थी:

अ) कंपनीने परदेशी संस्था (मध्यस्थ) सह इतर कोणत्याही व्यक्ती (व्यक्ती) किंवा संस्थेला (मध्यस्थ) किंवा त्यांच्यामध्ये कोणताही निधी अग्रिम किंवा कर्ज दिलेला नाही किंवा गुंतवलेला नाही, ज्यामध्ये लेखी स्वरूपात किंवा अन्यथा नोंद केलेली आहे की मध्यस्थ कंपनीने किंवा त्यांच्या वतीने ओळखल्या जाणाऱ्या पक्षाला (अंतिम लाभार्थी) कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल.

ब) कंपनीला कोणत्याही पक्षाकडून (निधी पक्षाकडून) कोणताही निधी मिळालेला नाही, या समजुतीनुसार की कंपनी थेट किंवा अप्रत्यक्षपणे कंपनीने किंवा त्यांच्या वतीने ओळखल्या जाणाऱ्या इतर व्यक्तींना किंवा संस्थांना कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल (अंतिम लाभार्थी) किंवा त्यांच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम प्रदान करेल.

		निव्वळ मालमत्ता		नफ्यात वाटा किंवा (तोटा)	
	संस्थेचे नाव	**एकत्रित निव्वळ मालमत्तेच्या % म्हणून**	**रक्कम (लाखो रुपये)**	**एकत्रित नफा किंवा (तोटा) च्या % म्हणून**	**रक्कम (लाखो रुपये)**
पालक	महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित	९२.१५	२१२८६.२५	६०.३७	४४९.९४
उपकंपनी	महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईडस् मर्या.	७.८५	१८१४.२६	३९.६३	२९५.३५
एकूण		**१००.००**	**२३१००.५१**	**१००.००**	**७४५.२९**

५०) कंपनी कायदा, २०१३ च्या अनुसूची III च्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्यासाठी सामान्य सूचनांच्या परिच्छेद २ नुसार आवश्यक असलेली अतिरिक्त माहिती:

५१) मागील वर्षाचे आकडे आवश्यकतेनुसार पुन्हा गटबद्ध आणि पुन्हा वर्गीकृत केले जातात.

चालू वर्षाच्या आकडेवारीशी त्याची तुलना करा.

मंडळाच्या वतीने

ॲड . माणिकराव कोकाटे.
अध्यक्ष

डॉ. मंगेश गोंदावले
व्यवस्थापकीय संचालक

सुजित पाटील
महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)

ठिकाण : मुंबई
तारीख : १८ जून २०२५

आमच्या जोडलेल्या सम तारखेच्या अहवालानुसार

एनबीएस अँड कंपनीसाठी
सनदी लेखापाल
कंपनीचा नोंदणी क्रमांक ११०१००डब्ल्यू

देवदास भट
भागीदार
सदस्यता क्रमांक ०४८०९४

ठिकाण: मुंबई
तारीख: २० जून २०२५

महाराष्ट्र ॲग्रो इंड. डेव्ह. कॉर्प. लि.

प्राथमिक व्यवसाय विभागांचे प्रकटीकरण – स्वतंत्र (सुधारित)

(लाखो रुपयांत)

परिशिष्ट I

वित्तीय वर्ष २०२१-२२

	खते		कीटकनाशक		ॲग्रो-इंजिनिअरिंग.		प्राण्यांचे खाद्य		नोगा		वाटप न केलेले		एकूण	
	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष	चालू वर्ष	मागील वर्ष
महसूल														
बाह्य विक्री	३८,७२६.०४	४५,०२९.८८	६,७६८.८४	४,४५४.९१	२७८.९१	८८.१२	१८२.६७	६७.९४	४०३.७६	३३९.१९	–	–	४६,३६०.२२	४९,९८०.०४
इतर उत्पन्न	१,१९९.८०	१,१४६.४३	२०७.५२	५१.२१	७.४४	२.१०	४.८७	०.५५	१०.७७	२.३३	१,७२६.४२	१,८६५.७०	३,१५६.८२	३,०६८.३२
एकूण महसूल	३९,९२५.८४	४६,१७६.३१	६,९७६.३६	४,५०६.१२	२८६.३५	९०.२२	१८७.५४	६८.४९	४१४.५३	३४१.५२	१,७२६.४२	१,८६५.७०	४९,५१७.०४	५३,०४८.३६
खर्च														
महसूल खर्च	३३,२६९.७६	३५,४९१.०४	५,०५३.८९	३,४९९.२४	२६७.१५	६९.१८	१६१.८८	५९.३९	४१६.८७	२९६.०९			३९,१६९.५५	३९,४१४.९४
कर्मचारी लाभ एक्स्प्रेस.	१,९४७.१३	१,९७७.८५	५०३.१२	१९२.९०	१४.६३	३.८७	९.५८	२.९८	२१.१८	१४.८९			२,४९५.६४	२,१९२.४९
घसारा	३३.२६	३३.४१	११.८५	११.४३	३.५०	४.५६	४.३९	४.९३	१५.४१	१९.२२			६८.४१	७३.५५
व्यापारी भिन्नतामध्ये स्टॉक	४,९१९.२१	८,७१०.६०	(११९.३४)	५४.१७	९.३२	२८.०१	(६.७६)	–	(६९.३२)	(३८.१०)			४,७३३.११	८,७५४.६८
एकूण खर्च	**४०,१६९.३६**	**४६,२१२.९०**	**५,४४९.५२**	**३,७५७.७४**	**२९४.६०**	**१०५.६२**	**१६९.०९**	**६७.३०**	**३८४.१४**	**२९२.१०**	**–**	**–**	**४६,४६६.७१**	**५०,४३५.६६**
परिणाम														
विभाग परिणाम	(२४३.५२)	(३६.५९)	१,५२६.८४	७४८.३८	(८.२५)	(१५.४०)	१८.४५	१.१९	३०.३९	४९.४२	–	–	१,३२३.९१	७४७.००
वजा: वाटप न केलेले कंपनी एक्सप्रेस.											१,९४६.०५	१,६८८.०१	१,९४६.०५	१,६८८.०१
ऑपरेटिंग नफा/(तोटा)	(२४३.५२)	(३६.५९)	१,५२६.८४	७४८.३८	(८.२५)	(१५.४०)	१८.४५	१.१९	३०.३९	४९.४२	(२१९.६३)	१७७.६९	१,१०४.२८	९२४.६९
मागील कालावधीचे उत्पन्न/(खर्च)												(०.२२)	–	(०.२२)
करपूर्व नफा/(तोटा)	(२४३.५२)	(३६.५९)	१,५२६.८४	७४८.३८	(८.२५)	(१५.४०)	१८.४५	१.१९	३०.३९	४९.४२	(२१९.६३)	१७७.४७	१,१०४.२८	९२४.४७
आयकर तरतूद			१०८.९९	६१.७४							२५०.००	१८५.००	३५८.९९	२४६.७४
निव्वळ नफा/(तोटा)	**(२४३.५२)**	**(३६.५९)**	**१,४१७.८५**	**६८६.६४**	**(८.२५)**	**(१५.४०)**	**१८.४५**	**१.१९**	**३०.३९**	**४९.४२**	**(४६९.६३)**	**(७.५३)**	**७४५.२९**	**६७७.७३**
इतर माहिती														
विभागातील मालमत्ता	८,८२१.७९	१६,८६४.५१	४,७३९.१२	४,८२३.४७	२,७३३.८२	३,२६६.२६	२७५.१२	१८१.४८	७०५.५४	७८३.९४	३५,६६३.२०	३२,९८६.९३	५२,९३८.५९	५८,९०६.५९
विभागातील दायित्वे	८,७७४.३४	१५,५९८.५६	२,६५९.२५	२,९७४.८३	५,५४८.५७	६,२७६.०९	९४.१३	११०.७६	२००.८८	२१५.७५	१२,५६०.९१	११,३५९.६६	२९,८३८.०८	३६,५३५.६५
भांडवली खर्च	१६९.६०	३२७.८७	–	–	–	६.७३	–	२.३८	८.१९	२०.६४	३३.२३	१०.२१	२११.०२	३६७.८३
घसारा	३३.२६	३३.४१	११.८५	११.४३	३.५०	४.५६	४.३९	४.९३	१५.४१	१९.२२	४९.६८	६५.०१	११८.०९	१३८.५६

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईडस् लिमिटेड

(महाराष्ट कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांची उपकंपनी)

(महाराष्ट्र शासनाचा उपक्रम)

नोंदणीकृत कार्यालय

सी–४, एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, एयरपोर्ट समोर,

शिवानी, अकोला–४४४१०४, महाराष्ट्र

CIN : U24210MH1984SGC032856

३८ वा
वार्षिक अहवाल
२०२१-२२

महाराष्ट्र कीटकनाशके मर्यादित

CIN:- U24210MH1984SGC032856

नोंदणीकृत कार्यालय:- C-4, MIDC औद्योगिक क्षेत्र, विमानतळासमोर, शिवानी, अकोला-४४४१०४, (MH).

ईमेल आयडी: milakola1@gmail.com फोन नंबर:- ०७२४-२२५८०५२

मंडळाचा अहवाल

सदस्यांना,

संचालकांना ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी कंपनीचा ३८ वा वार्षिक अहवाल लेखापरीक्षित विवरणपत्रांसह सादर करताना आनंद होत आहे.

१. आर्थिक निकाल :

पुनरावलोकनाधीन आर्थिक वर्षातील कंपनीच्या आर्थिक कामगिरीचे आकडे येथे दिले आहेत:

(रूपये शंभरात)

तपशील	३१/०३/२०२२	३१/०३/२०२१
घसारा आणि कर्जमाफीपूर्वी नफा/(तोटा)	**४१६२०१.३४**	**२२५९००.६६**
वर्षासाठी घसारा आणि कर्जमाफी	११८५५.०६	११४२८.८८
घसारा आणि कर्जमाफीनंतर निव्वळ नफा/तोटा	**४०४३४६.२८**	**२१४४७१.७८**
अपवादात्मक वस्तू	०.००	०.००
असाधारण वस्तू आणि करापूर्वी नफा	४०४३४६.२८	२१४४७१.७८
असाधारण वस्तू	०.००	०.००
करपूर्व नफा	**४०४३४६.२८**	**२१४४७१.७८**
चालू कर खर्च	११००००	५७०००.००
मागील वर्षाचा आयकर	३०५.९५	६६.०३
स्थगित कर खर्च	-१३०७.१३	४६७३.६४
चालू असलेल्या कामकाजापासूनच्या कालावधीसाठी नफा/तोटा	**२९५३४७.४५**	**१५२७३२.१०**
ऑपरेशन्स बंद केल्याने होणारा नफा/तोटा	०	०
कामकाज बंद करण्याचा कर खर्च	०	०
व्यवहार बंद करण्यापासून होणारा नफा/तोटा (करानंतर)	०	०
नफा/तोटा सामान्य राखीव निधीमध्ये हस्तांतरित/समायोजित केला	०	०
प्रति समभाग मूळ कमाई रुपयांमध्ये	**२९५.३५**	**१५२.७३**
प्रति समभाग कमी केलेली कमाई	**२९५.३५**	**१५२.७३**

२. लाभांश :

नफ्याचे संरक्षण करण्यासाठी चालू आर्थिक वर्षासाठी लाभांश जाहीर करण्यात आला नाही.

३. व्यावसायिक कामकाज आणि भविष्यातील शक्यतांचा आढावा

मागील वर्षातील उत्पादनाच्या तुलनेत या वर्षात झालेले उत्पादन खालीलप्रमाणे आहे:–

तपशील	२०२१–२२	२०२०–२१
डब्ल्यूडीपी (मे.टन)	२१४.०४	२५२.२५
ईसी/डब्ल्यूएससी (कि.लि.)	१७२.१५	२७५.८६
ईसी बल्क (कि.लि.)	२३८.७६	१८७.५७
एकूण	**६२४.९५**	**७१५.६८**

४. हे आर्थिक विवरण ज्या आर्थिक वर्षाशी संबंधित आहे त्या आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस आणि अहवालाच्या तारखेदरम्यान कंपनीच्या आर्थिक स्थितीवर परिणाम करणारे कोणतेही भौतिक बदल आणि वचनबद्धता

ज्या आर्थिक वर्षाशी वित्तीय विवरणे संबंधित आहेत त्या वर्षाच्या अखेरीस आणि या अहवालाच्या तारखेदरम्यान कंपनीच्या आर्थिक स्थितीवर परिणाम करणारे कोणतेही महत्त्वाचे बदल किंवा वचनबद्धता झालेली नाही.

५. ऊर्जेचे संवर्धन, तंत्रज्ञानाचे उल्लंघन, परकीय चलन उत्पन्न आणि खर्च

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १३४ (३)(एम) आणि कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ च्या नियम ८(३) अंतर्गत आवश्यक असलेल्या ऊर्जेचे संवर्धन, तंत्रज्ञान शोषण, परकीय चलन कमाई आणि खर्च यासंबंधी माहिती ही आर्थिक विवरणपत्राच्या परिशिष्ट–१ मध्ये आहे.

६. कंपनीच्या जोखीम व्यवस्थापन धोरणाच्या विकास आणि अंमलबजावणीबाबतचे विधान

कंपनीच्या अस्तित्वाला धोका निर्माण करणारे घटक खूपच कमी असल्याने कंपनीकडे कोणतेही जोखीम व्यवस्थापन धोरण नाही.

७. कंपनीने तिच्या कंपनी सामाजिक दायित्व उपक्रमांवर विकसित आणि अंमलात आणलेल्या धोरणाचे तपशील

कंपनीने कोणतेही कंपनी सामाजिक दायित्व उपक्रम विकसित आणि अंमलात आणलेले नाहीत कारण वरील तरतुदी लागू नाहीत.

८. कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १८६ अंतर्गत केलेल्या कर्ज, हमी किंवा गुंतवणुकीचे तपशील

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १८६ अंतर्गत कंपनीने वर्षभरात केलेल्या कर्जांचे, हमींचे किंवा गुंतवणुकीचे तपशील, आर्थिक विवरणपत्राच्या टीप क्रमांक ११ आणि १२ अंतर्गत दिले आहेत.

९. संबंधित पक्षांसोबत केलेल्या करारांचे किंवा व्यवस्थेचे तपशील

कंपनीने संबंधित पक्षांसोबत आर्थिक वर्षात केलेले सर्व करार / व्यवस्था / व्यवहार तिच्या सामान्य व्यवसायाच्या पद्धतीने आणि हाताच्या अंतरावर होते.

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १८८ नुसार संबंधित पक्षांसोबत केलेल्या करारांचा किंवा व्यवस्थांचा तपशील, विहित फॉर्म AOC–२ परिशिष्ट–२ मध्ये दिला आहे आणि या अहवालासोबत जोडला आहे.

१०. लेखापरीक्षक आणि व्यवहार कंपनी सचिवांनी त्यांच्या अहवालांमध्ये केलेल्या पात्रता, आरक्षणे किंवा प्रतिकूल टिप्पणी किंवा अस्वीकरणांवर स्पष्टीकरण किंवा टिप्पण्या

ज्या आर्थिक वर्षाशी वित्तीय विवरणे संबंधित आहेत त्या वर्षाच्या अखेरीस आणि या अहवालाच्या तारखेदरम्यान कंपनीच्या आर्थिक स्थितीवर परिणाम करणारे कोणतेही महत्त्वाचे बदल किंवा वचनबद्धता झालेली नाही.

११. संचालकांची नियुक्ती, मोबदला आणि त्यांच्या कर्तव्यांचे निर्मूलन यासंबंधी कंपनीचे धोरण

नामांकन आणि मोबदला समितीच्या स्थापनेशी संबंधित कलम १७८(१) मधील तरतुदी कंपनीला लागू नाहीत आणि म्हणूनच कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १७८(३) अंतर्गत प्रदान केल्यानुसार संचालकांची नियुक्ती, व्यवस्थापकीय मोबदला, संचालकांची पात्रता, सकारात्मक गुणधर्म, संचालकांचे स्वातंत्र्य आणि इतर संबंधित बाबींशी संबंधित कोणतेही धोरण कंपनीने तयार केलेले नाही.

१२. वार्षिक परतावा

कंपनी कायदा २०१३ च्या कलम १३४ (३) (अ) च्या तरतुदींनुसार कंपनीने कायद्याच्या कलम ९२ च्या उपकलम (३) मध्ये उल्लेख केलेला वार्षिक रिटर्न जिथे ठेवला असेल तिथे वेब पत्ता, जर असेल तर, तो नमूद करावा. कंपनीकडे वेबसाइट नसल्यामुळे, कलम १३४ (३) (अ) च्या तरतुदी कंपनीला लागू होत नाहीत.

१३. पुनरावलोकनाअंतर्गत वर्षभरात झालेल्या मंडळ बैठकांची संख्या

पुनरावलोकनाधीन आर्थिक वर्षात कंपनीच्या ३ (तीन) संचालक मंडळाच्या बैठका झाल्या.

१४. संचालकांची जबाबदारी विधान

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १३४(५) च्या तरतुदींनुसार, मंडळ येथे त्यांचे जबाबदारी विधान सादर करते:

अ. वार्षिक लेखे तयार करताना, लागू लेखा मानकांचे पालन केले गेले होते आणि त्यात महत्त्वाच्या प्रस्थानांशी संबंधित योग्य स्पष्टीकरण दिले गेले होते;

ब. संचालकांनी अशा लेखा धोरणांची निवड केली होती आणि त्यांना सातत्याने लागू केले होते आणि आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस कंपनीच्या परिस्थितीचा आणि त्या कालावधीसाठी कंपनीच्या नफ्याचा आणि तोट्याचा खरा आणि निष्पक्ष दृष्टिकोन देण्यासाठी वाजवी आणि विवेकपूर्ण निर्णय आणि अंदाज घेतले होते;

क. कंपनीच्या मालमत्तेचे रक्षण करण्यासाठी आणि फसवणूक आणि इतर अनियमितता रोखण्यासाठी आणि शोधण्यासाठी संचालकांनी या कायद्याच्या तरतुदींनुसार पुरेसे लेखा रेकॉर्ड राखण्यासाठी योग्य आणि पुरेशी काळजी घेतली होती;

ड. संचालकांनी चालू चिंता तत्वावर वार्षिक लेखे तयार केली होती;

इ. सर्व लागू कायद्यांच्या तरतुदींचे पालन सुनिश्चित करण्यासाठी आणि अशा प्रणाली पुरेशा आणि प्रभावीपणे कार्यरत आहेत याची खात्री करण्यासाठी संचालकांनी योग्य प्रणाली तयार केली होती.

१५. उपकंपन्या, संयुक्त उपक्रम आणि सहयोगी कंपन्या

ही कंपनी महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळाची उपकंपनी आहे, ज्यांच्याकडे कंपनीच्या एकूण भागापैकी ९९.९९% हिस्सा आहे आणि २०२१–२२ या आर्थिक वर्षात शेअरधारकामध्ये कोणताही बदल झालेला नाही.

१६. ठेवी

कंपनीने पुनरावलोकनाधीन वर्षात कोणत्याही ठेवी स्वीकारल्या नाहीत किंवा त्यांचे नूतनीकरण केले नाही.

१७. स्वतंत्र संचालकांची घोषणा

स्वतंत्र संचालकांच्या नियुक्तीशी संबंधित कलम १४९ मधील तरतुदी कंपनीला लागू होत नाहीत.

१८. वैधानिक लेखापरीक्षक

वैधानिक लेखापरीक्षक आणि त्यांचा अहवाल

मेसर्स रतन राठी अँड कंपनी, चार्टर्ड अकाउंटंट, खामगाव बुलढाणा यांची सी अँड एजीने २०२१–२२ या वर्षासाठी वैधानिक लेखापरीक्षक म्हणून नियुक्ती केली आहे.

मुल्य लेखापरीक्षक

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४८ नुसार मुल्य लेखापरीक्षण, कंपनी (खर्च नोंदी आणि लेखापरीक्षण) नियम, २०१४ सह वाचले जाते. कंपनीने राखलेला खर्च नोंद आणि मुल्य लेखापरीक्षण कंपनीला लागू होत नाही.

सचिवीय लेखापरीक्षक

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम २०४ आणि कंपन्या (व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती आणि मोबदला) नियम, २०१४च्या तरतुदींअंतर्गत ते समाविष्ट नसल्यामुळे सचिवीय लेखापरीक्षण कंपनीला लागू होत नाही.

१९. लेखापरीक्षण समितीच्या रचनेचा खुलासा आणि दक्षता यंत्रणा प्रदान करणे

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १७७ च्या तरतुदी, ज्या कंपन्या (मंडळाच्या बैठका आणि त्यांचे अधिकार) नियम, २०१३ च्या नियम ६ आणि ७ सह वाचल्या जातात, त्या कंपनीला लागू नाहीत.

२०. शेअर्स

अ. सिक्युरिटीजची खरेदी–विक्री

कंपनीने पुनरावलोकनाधीन वर्षात कोणतेही समभाग परत खरेदी केलेले नाहीत.

ब. स्वेट इक्विटी

कंपनीने पुनरावलोकनाधीन वर्षात कोणतेही स्वेट इक्विटी शेअर्स जारी केलेले नाहीत.

क. बोनस शेअर्स

पुनरावलोकनाधीन वर्षात कोणतेही बोनस शेअर्स जारी केले गेले नाहीत.

ड. कर्मचारी स्टॉक पर्याय योजना

कंपनीने कर्मचाऱ्यांना कोणतीही स्टॉक ऑप्शन योजना दिलेली नाही.

२१. लेखापरीक्षकांनी नोंदवलेल्या फसवणुकीच्या संदर्भात तपशील:

पुनरावलोकनाधीन वर्षात, लेखापरीक्षकाने कंपनीच्या कारभारात कोणताही फसवणुक नोंदवलेली नाही किंवा त्याचा अहवाल दिलेला नाही, त्यामुळे संचालक मंडळाकडे वरील शीर्षकाखाली अहवाल देण्यासाठी काहीही नाही.

२२. आर्थिक विधानांच्या संदर्भात अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या पर्याप्ततेबाबत तपशील.

कंपनी कायदा, २०१३ कंपनीमध्ये प्रभावी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणालीची आवश्यकता पुन्हा एकदा अधोरेखित करतो. ही प्रणाली प्रभावीपणे डिझाइन आणि चालवली पाहिजे. कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ च्या नियम ८(५) (viii) नुसार बोर्डाच्या अहवालात वित्तीय विवरणांच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या पर्याप्ततेबद्दलची माहिती उघड करणे आवश्यक आहे. प्रभावी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे सुनिश्चित करण्यासाठी कंपनीने खालील उपाययोजना आखल्या आहेत:

सर्व कार्यात्मक क्रियाकलापांमध्ये, ज्यासाठी प्रमुख नियमावली तयार करण्यात आली आहे, सर्व ऑपरेशन्स मानक कार्यपद्धती (SOPs) द्वारे अंमलात आणल्या जातात. नियमावली वेळोवेळी अद्ययावत आणि प्रमाणित केली जातात.

सर्व कायदेशीर आणि वैधानिक अनुपालन दरमहा सुनिश्चित केले जातात. जर काही अनुपालन झाले नाही तर व्यवस्थापनाकडून त्याची गांभीर्याने दखल घेतली जाते आणि त्वरित सुधारात्मक कारवाई केली जाते. कोणत्याही सुधारणा नियमितपणे सिस्टममधील अंतर्गत तसेच बाह्य एजन्सींद्वारे अद्यतनित केल्या जातात.

सर्व व्यवहारांची मंजुरी पूर्व–मंजूर केलेल्या प्राधिकरण प्रतिनिधी वेळापत्रकाद्वारे सुनिश्चित केली जाते ज्याचे व्यवस्थापन वेळोवेळी पुनरावलोकन करते.

कंपनी एक मजबूत अंतर्गत ऑडिट प्रक्रिया पाळते. आर्थिक अहवालांची अचूकता, सर्व मालमत्तेचे संरक्षण आणि संरक्षण सुनिश्चित करण्यासाठी व्यवहार ऑडिट नियमितपणे केले जातात. मालमत्तेची स्थिर मालमत्ता पडताळणी वार्षिक आधारावर केली जाते. वरील ऑडिटसाठी लेखापरिक्षण अहवाल संकलित केले जातात आणि पुनरावलोकन आणि आवश्यक कारवाईसाठी व्यवस्थापकीय संचालक आणि संचालक मंडळाकडे सादर केले जातात.

२३. महत्त्वाचे आणि भौतिक आदेश

कंपनीच्या चालू स्थितीवर आणि भविष्यात त्याच्या कामकाजावर परिणाम करणारे कोणतेही महत्त्वाचे आणि महत्त्वाचे आदेश नियामक किंवा न्यायालये किंवा न्यायाधिकरणांनी दिलेले नाहीत.

२४. वर्षभरात नियुक्त झालेल्या किंवा राजीनामा दिलेल्या संचालकांची किंवा प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांची माहिती.

वर्षभरात, संघटनेच्या नियमांनुसार, पदसिद्ध क्षमतेमुळे निवृत्त झालेल्या आणि नियुक्त झालेल्या संचालक मंडळात कोणतेही बदल झालेले नाहीत, त्यांची माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	संचालकाचे नाव	पासून	करण्यासाठी
१	**डॉ. अशोक करंजकर, भा.प्र.से.** व्यवस्थापकीय संचालक, म.वि.कृ.वि.म.मर्या., मुंबई	०८.०८.२०१६	०९.०६.२०२२
२	**श्री गणेश पाटील** महाराष्ट्र शासनाचे सहसचिव, कृषी विभाग, मुंबई	२२.०२.२०१९	आजपर्यंत

अ.क्र.	संचालकाचे नाव	पासून	करण्यासाठी
३	**श्री सुनील सी. बोअरकर** मुख्य गुणवत्ता नियंत्रण अधिकारी, कृषि आयुक्तालय, एमएस, पुणे	२६.०८.२०१९	आजपर्यंत
४	**श्री. सुजित सोनवणे (पाटील),** जीएम (वि. व ले.), म.कृ.उ.वि.म. मर्या., मुंबई	२९.०१.२०२०	आजपर्यंत
५	**श्री महेंद्र बी. बोरसे,** उपमहाव्यवस्थापक (कीटकनाशके), म.कृ.उ.वि.म. मर्या., मुंबई	२४.०४.२०१८	०४.०३.२०२२
६	**श्री विजय आर. पाथरकर** मुख्य कार्यकारी अधिकारी, एमआयएल	३१.०७.२०१९	आजपर्यंत

२५. सचिवीय मानकांचे पालन

कंपनीने वर्षभरात लागू असलेल्या सचिवीय मानकांच्या सर्व तरतुदींचे योग्यरित्या पालन केले आहे.

२६. कामाच्या ठिकाणी लैंगिक छळाला प्रतिबंध

कंपनीकडे महिला कर्मचारी नसल्याने, कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ (प्रतिबंध, मनाई आणि निवारण) कायदा, २०१३ अंतर्गत आवश्यकतेनुसार अंतर्गत तक्रार समिती स्थापन केलेली नाही.

२७. भागभांडवल

वर्षभरात कंपनीच्या अधिकृत आणि भरलेल्या भांडवलात कोणताही बदल झालेला नाही.

२८. गुंतवणूकदार शिक्षण आणि संरक्षण निधी प्राधिकरणाकडे हस्तांतरण.

गुंतवणूकदार शिक्षण आणि संरक्षण प्राधिकरण (लेखा, लेखापरीक्षण, हस्तांतरण आणि परतावा) नियम २०१६ अंतर्गत कंपनीकडे हस्तांतरण करण्यासाठी आवश्यक असलेली कोणतीही थकबाकी नाही.

२९. कर्मचाऱ्यांचे तपशील

कंपनी (व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती आणि मोबदला) नियम, २०१४ च्या नियम ५(२) अंतर्गत निर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त मोबदला घेणारा कोणताही कर्मचारी नसल्याने, त्या तरतुदीअंतर्गत कोणतीही माहिती देण्यात आलेली नाही.

पावती

तुमच्या संचालकांनी पुनरावलोकनाधीन वर्षात तुमच्या कंपनीच्या उपक्रमांना दिलेल्या सतत पाठिंब्याबद्दल बँकर्स, व्यावसायिक सहयोगी, सल्लागार आणि विविध सरकारी अधिकाऱ्यांचे मनापासून आभार मानले आहेत. तुमचे संचालक तुमच्या भागधारकांना त्यांच्या पाठिंब्याबद्दल आणि तुमच्या कंपनीवर दाखवलेल्या विश्वासाबद्दल कृतज्ञता व्यक्त करतात.

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाइड्स लिमिटेडसाठी

डॉ. मंगेश गोंदावले
अध्यक्ष
DIN:- 10375630

तारीख : २२/११/२०२३
ठिकाण : मुंबई

परिशिष्ट–१

ऊर्जा संवर्धन, तंत्रज्ञानाचे उल्लंघन, परकीय चलन उत्पन्न आणि खर्च

ऊर्जा संवर्धन , तंत्रज्ञान शोषण आणि परकीय चलन उत्पन्न आणि खर्च यासंबंधी माहिती,

जी कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ सह वाचली जाते आणि संचालकांच्या अहवालाचा भाग आहे.

अ. ऊर्जेचे संवर्धन

अ) ऊर्जेच्या संवर्धनावर उचललेली पावले किंवा परिणाम:

कंपनी तिच्या युनिट्समधील प्रत्येक शक्य क्षेत्रात ऊर्जेच्या वापरचे इष्टतम करण्यावर सतत भर देत आहे. वेळोवेळी विविध मार्गांचा शोध घेतला जात आहे आणि काळजीपूर्वक विश्लेषण आणि नियोजन केल्यानंतर ऊर्जा वापरणाऱ्या उपकरणांचा इष्टतम वापर करून ऊर्जेचा वापर कमीत कमी करण्यासाठी उपाययोजना सुरू केल्या जात आहेत.

ब. तंत्रज्ञान शोषण,

संचालक मंडळाकडे वरील शीर्षकाखाली अहवाल देण्यासाठी काहीही नाही.

क. परकीय चलनातून मिळणारे उत्पन्न आणि खर्च

कंपनीचे परकीय चलन उत्पन्न किंवा खर्च नाही.

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाइड्स लिमिटेडसाठी

डॉ. मंगेश गोंदावले

अध्यक्ष

DIN:- 10375630

तारीख : २२/११/२०२३

ठिकाण : मुंबई

परिशिष्ट–२

संबंधित पक्षांसोबत केलेल्या करारांचे किंवा व्यवस्थांचे तपशील

१. करार किंवा व्यवस्था किंवा व्यवहारांचे तपशील जे एकमेकांपासून दूर नाहीत: शून्य

२. करार किंवा व्यवस्था किंवा परस्पर व्यवहारांचे तपशील खालीलप्रमाणे आहेत.

(अ) संबंधित पक्षाचे नाव आणि नातेसंबंधाचे स्वरूप:	(ब) करार/व्यवस्था /व्यवहारांचे स्वरूप:	(क) करार / व्यवस्था / व्यवहारांचा कालावधी:	(ड) करार किंवा व्यवस्था किंवा व्यवहारांच्या प्रमुख अटी, मूल्यासह, जर असेल तर:	(इ) अशा करारांमध्ये किंवा व्यवस्थांमध्ये किंवा व्यवहारांमध्ये प्रवेश करण्याचे औचित्य	(फ) मंडळाच्या मंजुरीची तारीख:	(ज) जर असेल तर, आगाऊ रक्कम म्हणून दिलेली रक्कम:	(ह) कलम १८८ च्या पहिल्या तरतुदीनुसार आवश्यकतेनुसार सर्वसाधारण सभेत विशेष ठराव मंजूर झाल्याची तारीख:
एमएआयडीसी लिमिटेड (महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित)	विक्री/भाडे /खरेदी	एक वर्ष	खात्यांच्या नोंदींनुसार	हाताच्या अंतरावर	प्रविष्ट केलेला व्यवहार जुन्या व्यवस्थेनुसार आहे, त्यामुळे नवीन मंजुरी घेतली जात नाही	खात्यांच्या नोंदींनुसार	शुन्य

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाइड्स लिमिटेडसाठी

डॉ. मंगेश गोंदावले

अध्यक्ष

DIN:- 10375630

तारीख : २२/११/२०२३

ठिकाण : मुंबई

परिशिष्ट–३

फॉर्म क्रमांक एमजीटी–९

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईडस् लिमिटेडच्या २०२२ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षाच्या वार्षिक परताव्याचा उतारा

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम ९२(३) आणि कंपन्या (व्यवस्थापन आणि प्रशासन) नियम, २०१४ च्या नियम १२(१) नुसार

I. नोंदणी आणि इतर तपशील:

१.	सीआयएन	U24210MH1984SGC032856
२.	नोंदणी तारीख	१०/०५/१९८४
३.	कंपनीचे नाव	महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईडस् लिमिटेड
४.	कंपनीची श्रेणी/उप–श्रेणी	सरकारी कंपनी / प्रायव्हेट कंपनी
५.	नोंदणीकृत कार्यालयाचा पत्ता आणि संपर्क तपशील	सी–४ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, शिवानी विमानतळासमोर, अकोला–४४४१०४, (एमएच).
६.	सूचीबद्ध कंपनी आहे की नाही	नाही
७.	रजिस्ट्रार आणि ट्रान्सफर एजंटचे नाव, पत्ता आणि संपर्क तपशील, जर असेल तर	लागू नाही

II. कंपनीच्या प्रमुख व्यावसायिक क्रियाकलाप

कंपनीच्या एकूण उलाढालीच्या १०% किंवा त्याहून अधिक योगदान देणाऱ्या सर्व व्यावसायिक क्रियाकलापांमध्ये हे नमूद केले पाहिजे:–

अ. क्र.	मुख्य उत्पादने/सेवांचे नाव आणि वर्णन	उत्पादन/सेवेचा एनआयसी कोड	कंपनीच्या एकूण उलाढालीचे %
१	रासायनिक खते, कीटकनाशके	३१०५९०९०	१००%

III. होल्डिंग, सबसिडरी आणि असोसिएट कंपन्यांचे तपशील

अ.क्र.	कंपनीचे नाव आणि पत्ता	सीआयएन	कंपनी/उपकंपनी	धारण केलेल्या शेअर्सच्या %	लागू विभाग
१	एमएआयडीसी लिमिटेड	U05000MH1965SGC013380	संहायक कंपनी	९९.९९	२(८७)(आय)

IV. शेअर धारक नमुना (एकूण इक्विटीच्या टक्केवारीनुसार इक्विटी शेअर कॅपिटल ब्रेकअप)

(i) श्रेणीनुसार शेअर धारक

भागधारकांची श्रेणी	वर्षाच्या सुरुवातीला असलेल्या				वर्षाच्या अखेरीस असलेल्या				वर्ष-भरातील बदल %
	डिमॅट	शेअर्सची संख्या शारीरिक	एकूण	शेअर्सची संख्या एकूण शेअर्सच्या %	डिमॅट	शारीरिक	एकूण	एकूण शेअर्सच्या %	
अ. प्रवर्तक									
(१) भारतीय									
अ) व्यक्ती/एचयूएफ	–	७.००	७.००	०.००७	–	७.००	७.००	०.००७	०.००
ब) केंद्र सरकार.	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
क) राज्य सरकारे	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
ड) बॉडीज कॉर्प.	–	९९९९३.००	९९९९३.००	९९.९९३	–	९९९९३.००	९९९९३.००	९९.९९३	०
ई) बँका / वित्तीय संस्था	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
फ) इतर कोणतेही	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
एकूण (अ) (१) :-	**–**	**१००००००.००**	**१००००००.००**	**१००.००**	**–**	**१००००००.००**	**१००००००.००**	**१००.००**	**०.००**
(२) परदेशी									
अ) अनिवासी भारतीय – व्यक्ती	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
ब) इतर व्यक्ती	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
क) बॉडीज महामंडळ	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
ड) बँका / वित्तीय संस्था	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
फ) इतर कोणतेही	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
एकूण रक्कम (अ) (२)	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
प्रवर्तकाचे एकूण शेअरधारक (अ) = (अ)(१) + (अ)(२)	**–**	**१००००००.००**	**१००००००.००**	**१००.००**	**–**	**१००००००.००**	**१००००००.००**	**१००.००**	**०.००**
ब. सार्वजनिक शेअरधारक									
१. संस्था									
अ) म्युच्युअल फंड	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
ब) बँका/वित्तीय संस्था	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
क) केंद्र सरकार	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
ड) राज्य सरकार	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००		
ई) व्हेंचर कॅपिटल फंड	–	०.००	०.००		–	०.००	०.००	०.००	०.००
ष) विमा कंपन्या	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
स) एफआयआय	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
ह) परदेशी उद्यम भांडवल निधी	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
इतर (निर्दिष्ट करा)	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
एकूण (ब) (१) :-	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
२. बिगर-संस्था									
अ) कॉर्पोरेट संस्था									
i) भारतीय	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
ii) परदेशात	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००

ब) व्यक्तीगत									
१) १ लाख रुपयांपर्यंत नाममात्र भागभांडवल असलेले वैयक्तिक भागधारक	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
२) १ लाख रुपयांपेक्षा जास्त नाममात्र भागभांडवल असलेले वैयक्तिक भागधारक	–	०.००	०.००	०.००	–	०.००	०.००	०.००	०.००
क) इतर	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
एकूण (ब) (२) :–	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
एकूण सार्वजनिक शेअरहोल्डिंग (ब) = (ब)(१) + (ब)(२) :–	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
ड. कस्टोडियनकडे जीडीआर आणि एडीआरसाठी असलेले शेअर्स	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**–**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
एकूण (अ) + (ब) + (क)	**–**	**१००००००.००**	**१००००००.००**	**१००.००**	**–**	**१००००००.००**	**१००००००.००**	**१००.००**	**०.००**

(ii) प्रवर्तकांचे शेअरधारण

अ.क्र.	भागधारकाचे नाव	वर्षाच्या सुरुवातीला शेअरहोल्डिंग			वर्षाच्या अखेरीस शेअरहोल्डिंग			वर्षभरातील शेअरहोल्डिंग मधील बदलाची टक्केवारी
		शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण शेअर्सच्या %	एकूण शेअर्सच्या तुलनेत तारण/भारित शेअर्स	शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण शेअर्सच्या %	एकूण शेअर्सच्या तुलनेत तारण/भारित शेअर्स	
१	महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित	९९९९३	९९.९९३		९९९९३	९९.९९३		०.००
२	अशोक नागुराव करंजकर	१.००	०.००१		१.००	०.००१		०.००
३	सुनील बोराकर	१.००	०.००१		१.००	०.००१		०.००
४	गणेश पाटील	१.००	०.००१		१.००	०.००१		०.००
५	सुजित सोनवणे (पाटील)	१.००	०.००१		१.००	०.००१		०.००
६	महेंद्र बोरसे	१.००	०.००१		१.००	०.००१		०.००
७	विजय पाथरकर	१.००	०.००१		१.००	०.००१		०.००
८	रामचंद्र उद्धव लोकरे	१.००	०.००१		१.००	०.००१		०.००
	एकूण	**१,००,०००**	**१००.००**		**१,००,०००**	**१००.००**		**०.००**

(iii) प्रवर्तकांच्या शेअरहोल्डिंगमध्ये बदल (जर कोणताही बदल नसेल तर कृपया निर्दिष्ट करा)

अ. क्र.	तारीख	शेरा	शेअर्सची संख्या	वर्षभरातील संचयी भागधारकता	
				एकूण शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण शेअर्सच्या %
१	०१/०४/२०२१	वर्षाच्या सुरुवातीला शेअरहोल्डिंग		१,००,०००	१००.००
२	३१/०३/२०२२	वर्षाच्या अखेरीस शेअरहोल्डिंग		१,००,०००	१००.००

(iv) टॉप टेन शेअरहोल्डर्सचे शेअरहोल्डिंग पॅटर्न (जीडीआर आणि एडीआरचे संचालक, प्रवर्तक आणि धारकांव्यतिरिक्त):

अ. क्र.	दिनांक	शेरा	शेअर्सची संख्या	वर्षभरातील संचयी भागधारकता	
				एकूण शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण शेअर्सच्या %
--- शून्य ---					

(v) संचालक आणि प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांचे शेअरहोल्डिंग:

अ. क्र.	दिनांक	शेरा	शेअर्सची संख्या	वर्षभरातील संचयी भागधारकता	
				एकूण शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण शेअर्सच्या %
सुजित शशिकांत सोनवणे (पाटील)					
१	०१/०४/२०२१	वर्षाच्या सुरुवातीला शेअरहोल्डिंग		१	०.००१
२	३१/०३/२०२२	वर्षाच्या अखेरीस शेअरहोल्डिंग		१	०.००१
गणेश पाटील					
१	०१/०४/२०२१	वर्षाच्या सुरुवातीला शेअरहोल्डिंग		१	०.००१
२	३१/०३/२०२२	वर्षाच्या अखेरीस शेअरहोल्डिंग		१	०.००१
सुनील बोरकर					
१	०१/०४/२०२१	वर्षाच्या सुरुवातीला शेअरहोल्डिंग		१	०.००१
२	३१/०३/२०२२	वर्षाच्या अखेरीस शेअरहोल्डिंग		१	०.००१
विजय पाथरकर					
१	०१/०४/२०२१	वर्षाच्या सुरुवातीला शेअरहोल्डिंग		१	०.००१
२	३१/०३/२०२२	वर्षाच्या अखेरीस शेअरहोल्डिंग		१	०.००१
अशोक नागुराव करंजकर					
१	०१/०४/२०२१	वर्षाच्या सुरुवातीला शेअरहोल्डिंग		१	०.००१
२	३१/०३/२०२२	वर्षाच्या अखेरीस शेअरहोल्डिंग		१	०.००१

vi. कर्जबाजारीपणा

थकित/जमा झालेले परंतु देय नसलेले व्याज यासह कंपनीचे कर्ज

तपशील कर्जबाजारीपणा	ठेवी वगळून सुरक्षित कर्जे	असुरक्षित कर्जे	ठेवी	एकूण कर्जबाजारीपणा
आर्थिक वर्षाच्या सुरुवातीला कर्जबाजारीपणा				
i. मुद्दल रक्कम				
ii. व्याज देय आहे पण दिलेले नाही				
iii. व्याज जमा झाले पण देय नाही	०.००	०.००	०.००	०.००
एकूण (i + ii + iii)	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
आर्थिक वर्षात कर्जाच्या प्रमाणात बदल				
वाढ				
कपात	०.००	०.००	०.००	०.००
एकुण बदल	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
आर्थिक वर्षाच्या शेवटी कर्जबाजारीपणा				
i. मुद्दल रक्कम				
ii. व्याज देय आहे पण दिलेले नाही				
iii. व्याज जमा झाले पण देय नाही	०.००	०.००	०.००	०.००
एकूण (i + ii + iii)	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**

VI. संचालक आणि प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांचे मानधन

अ. व्यवस्थापकीय संचालक, पूर्णवेळ संचालक आणि/किंवा व्यवस्थापक यांना मानधन:

(रक्कम शंभरात)

अ.क्र.	मोबदल्याचे तपशील	संचालक/ पूर्ण वेळ संचालक/ व्यवस्थापक
		विजय आर. पाथरकर
१	**एकूण वेतन**	
	अ. आयकर कायदा, १९६१ च्या कलम १७(१) मध्ये समाविष्ट असलेल्या तरतुदींनुसार वेतन	१०५४२.८५
	ब. आयकर कायदा, १९६१ च्या कलम १७(२) अंतर्गत लाभांचे मूल्य	१५०.००
	क. आयकर कायदा, १९६१ च्या कलम १७(३) अंतर्गत पगाराऐवजी नफा	
२	स्टॉक पर्याय	०.००
३	स्वेट इक्विटी	०.००
४	**कमिशन**	
	– नफ्याच्या % म्हणून	
	– इतर, निर्दिष्ट करा	०.००
५	इतर, कृपया निर्दिष्ट करा	१००८.००
	एकूण (अ)	**११७००.८५**
	कायद्यानुसार कमाल मर्यादा	

ब. इतर संचालकांना मिळणारे मानधन:

अ.क्र.	मोबदल्याचे तपशील	संचालकांची नावे					एकूण रक्कम
		अशोक नागुराव करंजकर	गणेश पाटील	महेंद्र भिका बोरसे	सुजित शशिकांत सोनवणे	सुनील चंद्रकांत बोरकर	
१	**स्वतंत्र संचालक** – बोर्ड कमिटीच्या बैठकांना – उपस्थित राहण्यासाठी शुल्क – आयोग – इतर, कृपया निर्दिष्ट करा	----------**निरंक**----------					
	एकूण (१)	---------- निरंक ----------					
२	**इतर गैर–कार्यकारी संचालक** – बोर्ड कमिटीच्या बैठकांना – उपस्थित राहण्यासाठी शुल्क – आयोग – इतर, कृपया निर्दिष्ट करा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
	एकूण (२)	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
	एकूण (ब) = (१+२)	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
	एकूण व्यवस्थापकीय मोबदला	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
	कायद्यानुसार एकूण कमाल मर्यादा	–	–	–	–	–	–

क. व्यवस्थापकीय संचालक/व्यवस्थापक/डब्ल्यूटीडी व्यतिरिक्त इतर प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांना मोबदला

अ.क्र.	मोबदल्याचे तपशील	संचालकांची नावे	एकूण रक्कम
--- इतर कोणतेही प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारी उपस्थित नाहीत ---			

VII. दंड / शिक्षा / गुन्ह्यांची रचना:

प्रकार	कंपनी कायद्याचा कलम	थोडक्यात वर्णन	आकारण्यात आलेल्या दंड/शिक्षेचा/चढाई शुल्काचा तपशील	प्राधिकरण आरडी / एनसीएलटी / न्यायालय	अपील केले असल्यास (तपशील द्या)
अ. कंपनी					
दंड	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
शिक्षा	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
कंपाउंडिंग	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
ब. संचालक					
दंड	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
शिक्षा	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
कंपाउंडिंग	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
क. इतर अधिकारी जे कामात अपयशी ठरले आहेत					
दंड	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
शिक्षा	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
कंपाउंडिंग	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाइड्स् लिमिटेडसाठी

डॉ. मंगेश गोंदावले

अध्यक्ष

DIN:- 10375630

तारीख : २२/११/२०२३

ठिकाण : मुंबई

स्वतंत्र लेखापरीक्षकांचा अहवाल

प्रति,

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईड्स लिमिटेड, अकोला चे सदस्य,

आर्थिक विवरणपत्रावरील अहवाल :–

आम्ही महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईड्स लिमिटेड (कंपनी) च्या संलग्न आर्थिक विवरणपत्राचे लेखापरिक्षण केले आहे, ज्यामध्ये ३१ मार्च २०२२ रोजीचा ताळेबंद, त्यानंतर संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि तोटा विवरण आणि रोख प्रवाह विवरणपत्र आणि महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे आणि इतर स्पष्टीकरणात्मक माहितीचा सारांश समाविष्ट आहे .

आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणानुसार, **वरील आर्थिक विवरणपत्रातील महत्त्वाच्या बाबींसह वाचा, कंपनी कायदा, २०१३** ('कायदा') द्वारे आवश्यक असलेली माहिती द्या आणि भारतात सामान्यतः स्वीकारल्या जाणाऱ्या लेखा तत्त्वांनुसार ३१ मार्च २०२२ रोजी कंपनीच्या कारभाराची स्थिती आणि त्या तारखेला संपलेल्या वर्षाचा नफा आणि त्या तारखेला संपलेल्या वर्षाचा रोख प्रवाह याबद्दल खरा आणि निष्पक्ष दृष्टिकोन द्या .

मताचा आधार :–

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३ (१०) अंतर्गत निर्दिष्ट केलेल्या लेखापरिक्षणाच्या मानकांनुसार आम्ही आमचे लेखापरीक्षण केले. त्या मानकांखालील आमच्या जबाबदाऱ्या आमच्या अहवालाच्या वित्तीय विवरणांच्या लेखापरीक्षणासाठी लेखापरीक्षकाच्या जबाबदाऱ्यांमध्ये पुढे वर्णन केल्या आहेत. इन्स्टिट्यूट ऑफ सनदी लेखापालऑफ इंडियाने जारी केलेल्या नैतिकतेच्या संहितेनुसार आणि कायद्याच्या तरतुदी आणि त्याअंतर्गत नियमांनुसार आमच्या वित्तीय विवरणांच्या लेखापरीक्षणाशी संबंधित नैतिक आवश्यकतांनुसार आम्ही कंपनीपासून स्वतंत्र आहोत आणि आम्ही या आवश्यकता आणि नैतिकतेच्या संहितेनुसार आमच्या इतर नैतिक जबाबदाऱ्या पूर्ण केल्या आहेत.

आमचा असा विश्वास आहे की आमच्याकडे असलेले लेखापरिक्षण पुरावे आमच्या मताला आधार देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य आहेत.

प्रमुख लेखापरिक्षण बाबी :–

आमच्या व्यावसायिक मतानुसार, चालू काळातील आमच्या आर्थिक विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणात सर्वात महत्त्वाचे असलेले मुद्दे म्हणजे महत्त्वाचे लेखापरीक्षण प्रकरणे. या बाबी आमच्या संपूर्ण आर्थिक विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणाच्या संदर्भात आणि त्यावरील आमचे मत तयार करताना संबोधित केल्या गेल्या आहेत आणि आम्ही या बाबींवर वेगळे मत देत नाही.

एसए ७०१ नुसार प्रमुख ऑडिट बाबींचा अहवाल देणे, प्रमुख ऑडिट बाबी कंपनीला लागू होत नाहीत कारण ती एक असूचीबद्ध कंपनी आहे.

आर्थिक विवरणपत्र आणि त्यावरील लेखापरीक्षकाच्या अहवालाव्यतिरिक्त इतर माहिती :–

कंपनीचे संचालक मंडळ इतर माहिती तयार करण्याची जबाबदारी घेते. इतर माहितीमध्ये मंडळाच्या अहवालात समाविष्ट असलेली माहिती समाविष्ट आहे ज्यामध्ये मंडळाच्या अहवालातील परिशिष्ट, व्यवसाय जबाबदारी अहवाल समाविष्ट आहे. परंतु त्यात आर्थिक विवरणपत्र आणि त्यावरील आमच्या लेखापरीक्षकाचा अहवाल समाविष्ट नाही.

आर्थिक विवरणपत्रावरील आमचे मत माहितीचा समावेश करत नाही आणि आम्ही त्यावर कोणत्याही प्रकारचे आश्वासन निष्कर्ष व्यक्त करत नाही.

आमच्या आर्थिक विवरणपत्राच्या लेखापरीक्षणासंदर्भात, आमची जबाबदारी ही आहे की आम्ही इतर माहिती वाचतो आणि असे करताना, इतर माहिती आर्थिक विवरणपत्राशी किंवा आमच्या लेखापरीक्षणादरम्यान मिळालेल्या ज्ञानाशी भौतिकदृष्ट्या विसंगत आहे का किंवा अन्यथा ती भौतिकदृष्ट्या चुकीची असल्याचे दिसून येते का याचा विचार करतो.

जर, आम्ही केलेल्या कामाच्या आधारे, आम्ही असा निष्कर्ष काढतो की या इतर माहितीमध्ये काही प्रमाणात चूक झाली आहे, तर आम्हाला वस्तुस्थिती नोंदवावी लागेल. या संदर्भात आमच्याकडे तक्रार करण्यासाठी काहीही नाही.

आर्थिक विवरणपत्रासाठी व्यवस्थापनाची जबाबदारी :–

कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी कायद्याच्या कलम १३३ मध्ये उल्लेख केलेल्या लेखा मानकांनुसार आणि भारतात सामान्यतः स्वीकारल्या जाणाऱ्या लेखा तत्त्वांनुसार कंपनीच्या आर्थिक स्थिती आणि आर्थिक कामगिरीचे खरे आणि निष्पक्ष दृश्य देणारे हे आर्थिक विवरणपत्र तयार करण्याची आहे, ज्यामध्ये कंपनी (लेखा) नियम २०१४ च्या नियम ७ सह वाचलेल्या कायद्याच्या कलम १३३ अंतर्गत निर्दिष्ट केलेले लेखा मानके समाविष्ट आहेत. या जबाबदारीमध्ये कंपनीच्या मालमत्तेचे रक्षण करण्यासाठी आणि फसवणूक आणि इतर अनियमितता रोखण्यासाठी आणि शोधण्यासाठी कायद्याच्या तरतुदीनुसार पुरेसे लेखा रेकॉर्ड राखणे; योग्य लेखा धोरणांची निवड आणि वापर; वाजवी आणि विवेकपूर्ण निर्णय आणि अंदाज करणे; आणि लेखा रेकॉर्डची अचूकता आणि पूर्णता सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्यरत असलेल्या पुरेसे आर्थिक नियंत्रणाची रचना, अंमलबजावणी आणि देखभाल करणे समाविष्ट आहे, जे खरे आणि निष्पक्ष दृश्य देणाऱ्या आणि भौतिक चुकीच्या विधानांपासून मुक्त असलेल्या आणि भौतिक चुकीच्या विधानांपासून मुक्त असलेल्या वित्तीय विवरणांच्या तयारी आणि सादरीकरणाशी संबंधित आहेत. चुकीच्या विधानांमुळे किंवा फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे होणारे हवामान.

आर्थिक विवरणपत्र तयार करताना, व्यवस्थापन आणि संचालक मंडळ हे कंपनीच्या चालू कंपनी म्हणून सुरू ठेवण्याच्या क्षमतेचे मूल्यांकन करण्यासाठी, लागू असल्यास चालू कंपनीशी संबंधित बाबी उघड करण्यासाठी आणि लेखांकनाच्या चालू कंपनीच्या आधाराचा वापर करण्यासाठी जबाबदार असतात, जोपर्यंत व्यवस्थापन कंपनीला लिक्विडेट करण्याचा किंवा ऑपरेशन थांबवण्याचा विचार करत नाही किंवा तसे करण्याशिवाय कोणतेही वास्तववादी पर्याय उपलब्ध नाहीत.

कंपनीच्या आर्थिक अहवाल प्रक्रियेवर देखरेख करण्याची जबाबदारी देखील संचालक मंडळावर असते.

आर्थिक विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणासाठी लेखापरीक्षकांच्या जबाबदाऱ्या :–

आमचे उद्दिष्ट संपूर्ण आर्थिक विवरणपत्रात फसवणूक किंवा त्रुटी असल्याने, भौतिक चुकीच्या विधानांपासून मुक्त आहे की नाही याबद्दल वाजवी खात्री मिळवणे आणि आमचे मत समाविष्ट करणारा लेखापरीक्षकाचा अहवाल जारी करणे आहे. वाजवी आश्वासन ही उच्च पातळीची हमी आहे, परंतु एसए नुसार केलेल्या लेखापरीक्षणात नेहमीच एखादी महत्त्वाची चुकीची विधाने आढळून येतील याची हमी नाही. चुकीचे विधान फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे उद्भवू शकते आणि जर वैयक्तिकरित्या किंवा एकत्रितपणे, या वित्तीय विवरणपत्रांच्या आधारे वापरकर्त्यांनी घेतलेल्या आर्थिक निर्णयावर त्यांचा प्रभाव पडण्याची अपेक्षा केली जाऊ शकते तर ती महत्त्वाची मानली जाते.

एसए नुसार ऑडिटचा भाग म्हणून, आम्ही व्यावसायिक निर्णय घेतो आणि संपूर्ण ऑडिट दरम्यान व्यावसायिक संशय कायम ठेवतो. आम्ही हे देखील करतो:

आर्थिक विवरणपत्रात महत्त्वाची चुकीची माहिती देण्याचे धोके ओळखा आणि त्यांचे मूल्यांकन करा, मग ते फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे असोत, त्या जोखमींना प्रतिसाद देणारी लेखापरीक्षण प्रक्रिया तयार करा आणि ती पार पाडा आणि आमच्या मताला आधार देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य ऑडिट पुरावे मिळवा. फसवणुकीमुळे निर्माण होणारी महत्त्वाची चुकीची माहिती न सापडण्याचा धोका चुकीमुळे होणाऱ्या माहितीपेक्षा जास्त असतो, कारण फसवणुकीत संगनमत, खोटेपणा, हेतुपुरस्सर वगळणे, चुकीचे सादरीकरण किंवा अंतर्गत नियंत्रणाचे उल्लंघन यांचा समावेश असू शकतो.

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(३)(ळ) अंतर्गत, परिस्थितीनुसार योग्य असलेल्या ऑडिट प्रक्रिया आखण्यासाठी ऑडिटशी संबंधित अंतर्गत नियंत्रणाची समज मिळवा. कंपनीकडे पुरेशी अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण प्रणाली आहे की नाही आणि अशा नियंत्रणांची कार्यप्रणाली किती प्रभावी आहे यावर आमचे मत व्यक्त करण्याची जबाबदारी देखील आमची आहे.

वापरल्या जाणाऱ्या लेखा धोरणांची योग्यता आणि व्यवस्थापनाने केलेल्या लेखा अंदाजांची आणि संबंधित खुलाशांची वाजवीता यांचे मूल्यांकन करा.

व्यवस्थापनाने लेखाविषयक चालू चिंता आधाराचा वापर कसा करावा आणि मिळालेल्या लेखापरीक्षण पुराव्याच्या आधारावर, कंपनीच्या चालू चिंता म्हणून सुरू ठेवण्याच्या क्षमतेवर लक्षणीय शंका निर्माण करणाऱ्या घटना किंवा परिस्थितींशी संबंधित एखादी महत्त्वाची अनिश्चितता अस्तित्वात आहे का यावर निष्कर्ष काढा. जर आपण असा निष्कर्ष काढला की महत्त्वाची अनिश्चितता अस्तित्वात आहे, तर आपल्याला आमच्या लेखापरीक्षकाच्या अहवालात आर्थिक विवरणांमधील संबंधित खुलाशांकडे लक्ष वेधावे लागेल किंवा जर असे खुलासे अपुरे असतील तर आपले मत सुधारावे लागेल. आमचे निष्कर्ष आमच्या लेखापरीक्षकाच्या अहवालाच्या तारखेपर्यंत मिळालेल्या लेखापरीक्षण पुराव्यांवर आधारित आहेत. तथापि, भविष्यातील घटना किंवा परिस्थिती कंपनीला चालू चिंता म्हणून सुरू ठेवण्यापासून रोखू शकतात.

आर्थिक विवरणपत्रांचे एकूण सादरीकरण, रचना आणि आशय, ज्यामध्ये खुलासे समाविष्ट आहेत, यांचे मूल्यांकन करा आणि आर्थिक विवरणपत्रे अंतर्निहित व्यवहार आणि घटना अशा प्रकारे प्रतिनिधित्व करतात की ज्यामुळे योग्य सादरीकरण होईल.

आम्ही प्रशासनाच्या जबाबदारी असलेल्यांशी, इतर बाबींबरोबरच, ऑडिटची नियोजित व्याप्ती आणि वेळ आणि आमच्या लेखापरिक्षण दरम्यान आढळलेल्या अंतर्गत नियंत्रणातील कोणत्याही महत्त्वपूर्ण कमतरतांसह, महत्त्वपूर्ण लेखापरिक्षण निष्कर्षांबद्दल संवाद साधतो.

आम्ही प्रशासनाची जबाबदारी असलेल्यांना स्वातंत्र्याबाबत संबंधित नैतिक आवश्यकतांचे पालन केल्याचे विधान देखील देतो आणि त्यांच्याशी आमच्या स्वातंत्र्यावर परिणाम करणारे सर्व संबंध आणि इतर बाबी आणि लागू असल्यास, संबंधित सुरक्षा उपायांची देवाणघेवाण करतो. प्रशासनाची जबाबदारी असलेल्यांना कळवलेल्या बाबींवरून, आम्ही त्या बाबी निश्चित करतो ज्या सध्याच्या काळातील आर्थिक विवरणपत्रांच्या लेखापरीक्षणात सर्वात महत्त्वाच्या होत्या आणि म्हणूनच प्रमुख लेखापरीक्षण बाबी आहेत. कायदा किंवा नियमन प्रकरणाबद्दल सार्वजनिक प्रकटीकरणास प्रतिबंध करत नाही तोपर्यंत किंवा अत्यंत दुर्मिळ परिस्थितीत, आम्ही असे ठरवतो की आमच्या अहवालात एखादी बाब कळवू नये कारण असे करण्याचे प्रतिकूल परिणाम अशा संप्रेषणाच्या सार्वजनिक हिताच्या फायद्यांपेक्षा जास्त असण्याची अपेक्षा केली जाईल.

पात्र मताचा आधार :–

शून्य

परिच्छेदाची बाब :–

आमच्या अहवालाची पात्रता न घेता, खालील गोष्टींकडे लक्ष वेधले जाते:

(i) कंपनीने तयार वस्तूंच्या साठ्याचे मूल्यमापन किंमत किंवा NRV यापैकी जे कमी असेल त्यानुसार करण्याची सातत्यपूर्ण पद्धत अवलंबली आहे. जरी हे धोरण लेखा मानकांशी सुसंगत असले तरी कंपनी सातत्याने पाळते परंतु व्यापार आणि औद्योगिक क्रियाकलापांमधील खर्च वाटप आणि जटिल बहुविध प्रक्रिया आणि कंपनीद्वारे उत्पादन मिश्रण असलेल्या विविध प्रकारच्या उत्पादनांमध्ये ओव्हरहेड वाटपाची स्वतंत्र पद्धत आहे, आमच्या मते उत्पादनांच्या विविध प्रकारांच्या आणि उत्पादन मिश्रणाच्या साठ्याचे चांगले आणि अचूक मूल्यांकन करण्यासाठी खर्च तज्ञांकडून पुनरावलोकन करणे आवश्यक आहे.

(ii) ३१ मार्च २०२२ रोजीच्या अकाउंट्स बुक आणि जीएसटी कॅश अँड क्रेडिट लेजरमध्ये जीएसटी इनपुट क्रेडिटमध्ये लक्षणीय फरक आहे. जुळणी प्रक्रिया अद्याप सुरू असल्याने, त्याचा आर्थिक विवरणपत्रावर होणारा परिणाम अनिश्चित आहे.

इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल :–

i) भारताच्या केंद्र सरकारने कायद्याच्या कलम १४३ (११) नुसार जारी केलेल्या कंपनी (लेखापरिक्षण अहवाल) ऑर्डर, २०१६ नुसार आणि आम्हाला योग्य वाटलेल्या तपासणीच्या आधारावर आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार, आम्ही परिशिष्ट अ मध्ये , लागू असलेल्या मर्यादेपर्यंत, सदर आदेशाच्या परिच्छेद ३ आणि ४ मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या बाबींवरील एक विधान मांडतो.

ii) कायद्याच्या कलम १४३(३) नुसार आवश्यकतेनुसार, आम्ही अहवाल देतो की:

१. आमच्या लेखापरीक्षणाच्या उद्देशाने आवश्यक असलेली सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरण आम्ही शोधले आहे आणि ते मिळवले आहे.

२. आमच्या मते, कंपनीने आतापर्यंतच्या सर्व महत्त्वाच्या व्यवहारांच्या बाबतीत कायद्याने आवश्यक असलेल्या हिशोबाच्या पुस्तकांची देखभाल केली आहे, असे आम्हाला सदर पुस्तकांच्या तपासणीवरून दिसून येते.

३. या अहवालात हाताळलेला ताळेबंद, नफा आणि तोटा खाते आणि रोख प्रवाह विवरणपत्र कंपनीच्या लेखापुस्तकांशी सुसंगत आहे.

४. आमच्या मते, वरील आर्थिक विवरणपत्रे कायद्याच्या कलम १३३ मध्ये उल्लेख केलेल्या लेखा मानकांचे पालन करतात, जे कंपनी (खाते) नियम, २०१४ च्या नियम ७ सह वाचले जातात.

५. संचालक मंडळाने ३१ मार्च २०२२ रोजी सीईओकडून प्राप्त झालेल्या लेखी निवेदनांच्या आधारे, कायद्याच्या कलम १६४(२) अंतर्गत ३१ मार्च २०२२ रोजी कोणत्याही संचालकांना कंपनीच्या संचालकपदी नियुक्त करण्यास अपात्र ठरवले नाही.

६. कंपनीच्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाची पुरेशीता आणि अशा नियंत्रणांच्या कार्यात्मक परिणामकारकतेबाबत, परिशिष्ट ब मधील आमचा स्वतंत्र अहवाल पहा .

७. आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार, कंपन्या (ऑडिट आणि ऑडिटर्स) नियम, २०१४ च्या नियम ११ नुसार लेखापरीक्षकांच्या अहवालात समाविष्ट करावयाच्या इतर बाबींबाबत:

i. कंपनीने नोट्स टू अकाउंट्समध्ये प्रलंबित खटले आणि त्यांचा आर्थिक स्थितीवरील परिणाम उघड केला आहे.

ii. कंपनीकडे डेरिव्हेटिव्ह करारांसह कोणतेही दीर्घकालीन करार नव्हते ज्यांच्यासाठी कोणतेही लक्षणीय अपेक्षित नुकसान झाले होते.

iii. कंपनीने गुंतवणूकदार शिक्षण आणि संरक्षण निधीमध्ये हस्तांतरित करण्याची आवश्यकता असलेली कोणतीही रक्कम नव्हती.

iii) कलम १९७(१६) अंतर्गत लेखापरीक्षकांच्या अहवालात समाविष्ट करावयाच्या बाबींबाबत: आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, चालू वर्षात कंपनीने तिच्या संचालकांना दिलेला मोबदला कायद्याच्या कलम १९७ च्या तरतुदींनुसार आहे. संचालकांना दिलेला मोबदला कायद्याच्या कलम १९७ अंतर्गत निश्चित केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त नाही.

रतन राठी अँड कंपनीसाठी.
सनदी लेखापाल
(सीए. रतन के. राठी)
भागीदार
सदस्यता क्रमांक – 036429
एफआरएन क्रमांक : 108698W

ठिकाण : खामगाव
दिनांक : ०१.१२.२०२३
UDIN :23036429BGUBPN7865

लेखापरीक्षकाच्या अहवालाशी जोडलेले परिशिष्ट अ

(लेखा परीक्षकांच्या अहवालाच्या परिच्छेद १ मध्ये उल्लेख केल्याप्रमाणे)

आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, आम्ही असे म्हणतो की:

(i) स्थिर मालमत्ता :-

(अ) व्यवस्थापनाने वर्षभरात प्लांट आणि मशिनरी वगळता स्थिर मालमत्तेची प्रत्यक्ष पडताळणी केली आहे, मृत मालमत्तेची तपासणी केली आहे. व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार, प्रत्यक्ष पडताळणीत कोणतीही मोठी तफावत आढळून आली नाही.

(ब) कंपनीने तिच्या स्थिर मालमत्तेची परिमाणात्मक तपशील आणि परिस्थितीसह संपूर्ण तपशील दर्शविणारे योग्य रेकॉर्ड ठेवले आहेत.

(क) स्थावर मालमत्तेचे मालकी हक्क कंपनीच्या नावावर असतात. जमीन आणि इमारतीच्या स्थावर मालमत्तेच्या बाबतीत, ज्या भाडेपट्ट्यावर घेतल्या आहेत आणि स्वतंत्र आर्थिक विवरणपत्रांमध्ये स्थिर मालमत्ता म्हणून उघड केल्या आहेत, त्यांचा भाडेपट्टा करार कंपनीच्या नावावर असतो.

(ii) इन्व्हेंटरी :-

(अ) व्यवस्थापनाने योग्य अंतराने इन्व्हेंटरीची प्रत्यक्ष पडताळणी केली आहे असे कळविण्यात आले आहे. इन्व्हेंटरीच्या प्रत्यक्ष पडताळणीच्या अहवालाची प्रत रेकॉर्डवर आहे. व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार, कंपनीच्या आकारमानाच्या आणि व्यवसायाच्या स्वरूपाच्या बाबतीत व्यवस्थापनाने अवलंबलेली प्रत्यक्ष पडताळणीची प्रक्रिया वाजवी आणि पुरेशी आहे. व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार, प्रत्यक्ष पडताळणीमध्ये कोणतीही मोठी तफावत आढळून आली नाही.

(iii) कलम १८९ अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या पक्षांना कर्जे :-

आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीने सदर कायद्याच्या कलम १८९ अंतर्गत राखलेल्या रजिस्टरमध्ये समाविष्ट असलेल्या पक्षांना कोणतेही कर्ज दिलेले नाही.

(iv) कर्जे, गुंतवणूक, हमी आणि सिक्युरिटीज :-

आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार, कंपनीने कायद्याच्या कलम १८५ मध्ये नमूद केलेल्या व्यक्तींना कोणतेही कर्ज आणि आगाऊ रक्कम किंवा कोणतीही हमी/सिक्युरिटी दिलेली नाही. कंपनीने कायद्याच्या कलम १८६ अंतर्गत उल्लेख केलेली कोणतीही गुंतवणूक केलेली नाही.

(v) सार्वजनिक ठेव :-

कंपनीने जनतेकडून ठेवी स्वीकारल्या नाहीत, कारण भारतीय रिझर्व्ह बँकेने जारी केलेल्या निर्देशांचे पालन करण्याबाबत कंपन्यांचा (ऑडिटरचा अहवाल) आदेश, २०१६ चा कलम (v) आणि कलम ७३ ते ७६ किंवा कंपनी कायदा आणि त्याअंतर्गत तयार केलेल्या नियमांच्या इतर कोणत्याही संबंधित तरतुदी कंपनीला लागू होत नाहीत.

(vi) खर्चाच्या नोंदी :-

कंपनी कायदा २०१३ च्या कलम १४८ अंतर्गत आवश्यक असलेल्या आणि लेखापरीक्षणाधीन आर्थिक वर्षासाठी लागू असलेल्या खर्चाच्या नोंदी ठेवणे, तयारीच्या प्रक्रियेत असल्याचे स्पष्ट केले आहे आणि त्यामुळे आमच्या लेखापरीक्षणादरम्यान पडताळणीसाठी उपलब्ध नव्हते.

(vii) वैधानिक दायित्वे :-

(अ) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणाच्या आधारे, कंपनी सामान्यतः योग्य अधिकाऱ्यांकडे आयकर, विक्री कर, मूल्यवर्धित कर, भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचाऱ्यांचे राज्य विमा देयके, उपकर आणि इतर कोणतेही वैधानिक देयके यासह निर्विवाद वैधानिक देयके नियमितपणे जमा करते.

मार्च २०२२ रोजी, आयकर, विक्री कर, मूल्यवर्धित कर, उपकर किंवा इतर वैधानिक देयके यांच्या संदर्भात कोणतीही निर्विवाद रक्कम देय झाल्यापासून सहा महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी थकीत नव्हती.

(ब) कंपनीने विविध कायद्यांतर्गत वादग्रस्त थकबाकी आहेत ज्यासाठी अपील प्रलंबित आहेत. त्यासंबंधीचे तपशील खात्यातील नोट्स – टिपणी क्रमांक २७ (२) नुसार आहेत, जे त्याची स्थिती उघड करते.

(viii) पुस्तकांमध्ये नोंदवले नसलेले व्यवहार :–

केलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, वर्षभरात कंपनीने असे कोणतेही व्यवहार केले नाहीत जे आयकर कायदा, १९६१ अंतर्गत कर मूल्यांकनात वर्षभरात उत्पन्न म्हणून सरेंडर केलेल्या किंवा उघड केलेल्या खात्यांच्या पुस्तकांमध्ये नोंदवलेले नाहीत.

(ix) आर्थिक संस्थांना देणी

ताळेबंदाच्या तारखेनुसार कंपनीने कोणत्याही वित्तीय संस्थेकडून किंवा बँकेकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्यात कसूर केलेली नाही.

(x) सार्वजनिक ऑफर आणि मुदत कर्जे :–

कंपनीने सार्वजनिक ऑफर किंवा मुदत कर्जाद्वारे कोणतेही पैसे उभारलेले नाहीत. त्यामुळे आदेशातील कलम (x) कंपनीला लागू होत नाही.

(xi) फसवणूक :–

केलेल्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, अहवालाखालील वर्षात कंपनीवर किंवा कंपनीकडून कोणताही फसवणूक आढळून आलेली नाही किंवा नोंदवण्यात आलेली नाही.

(xii) निधी कंपनी :–

ही कंपनी निधी कंपनी नाही आणि म्हणून आदेशातील कलम (xii) लागू होत नाही.

(xiii) संबंधित पक्ष व्यवहार :–

आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी संबंधित पक्षांसोबतच्या सर्व व्यवहारांसाठी कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १८८ चे पालन करते आणि व्यवहारांचे तपशील खात्यातील नोटस – टिपणी क्र. २७(१२) मध्ये उघड केले आहेत.

(xiv) अंतर्गत लेखापरीक्षण :–

(अ) आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणावर आधारित अंतर्गत लेखापरीक्षण प्रणाली कंपनीला लागू नाही, तथापि वर्षभरात अंतर्गत लेखापरीक्षण केले जाते आणि त्याचे कव्हरेज तिच्या व्यवसायाच्या आकार आणि स्वरूपाशी सुसंगत असते.

(ब) लेखापरीक्षण कालावधीसाठी अंतर्गत लेखापरीक्षकाचे अहवाल विचारात घेतले आहेत तर अहवाल तयार करणे.

(xv) रोख रकमेशिवाय व्यवहार :–

वर्षभरात कंपनीने तिच्या संचालकांशी किंवा त्यांच्याशी संबंधित व्यक्तीशी कोणताही रोख रकमेशिवाय व्यवहार केलेला नाही आणि म्हणूनच कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १९२ च्या तरतुदी लागू नाहीत.

(xvi) आरबीआयकडे नोंदणी :-

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया कायदा १९३४ च्या कलम ४५-आयए अंतर्गत कंपनीची नोंदणी करणे आवश्यक नाही.

(xvii) रोख नुकसान :-

केलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रियेवर आधारित आणि माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार, कंपनीला आर्थिक वर्षात आणि त्याच्या लगतच्या मागील आर्थिक वर्षात रोख नुकसान झालेले नाही.

(xviii) वैधानिक लेखापरीक्षकांचा राजीनामा :-

लेखापरीक्षणाधीन वर्षात कंपनीच्या वैधानिक लेखापरीक्षकांनी राजीनामा दिलेला नाही.

(xix) भौतिक अनिश्चितता :-

केलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रियेवर आधारित आणि माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार, आर्थिक गुणोत्तरे, वित्तीय मालमत्तेच्या वसुली आणि आर्थिक दायित्वांच्या देयकाच्या अपेक्षित तारखा, वित्तीय विवरणपत्रांसोबत असलेली इतर माहिती, संचालक मंडळ आणि व्यवस्थापन योजनांविषयी लेखापरीक्षकाचे ज्ञान या आधारे, लेखापरीक्षण अहवालाच्या तारखेपर्यंत कोणतीही महत्त्वाची अनिश्चितता नाही की कंपनी ताळेबंदाच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या कालावधीत ताळेबंदाच्या तारखेला अस्तित्वात असलेल्या दायित्वांची पूर्तता करण्यास सक्षम आहे ;

(xx) निधीमध्ये अवांछित रकमेचे हस्तांतरण :-

केलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रियेवर आधारित आणि माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार, हे कलम कंपनीला लागू नाही.

(xxi) एकत्रित आर्थिक विधानांमधील पात्रता किंवा प्रतिकूल नोंदी :-

आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार, हे कलम कंपनीला उपकंपनी म्हणून लागू होत नाही.

रतन राठी अँड कंपनीसाठी.
सनदी लेखापाल
(सीए. रतन के. राठी)
भागीदार
सदस्यता क्रमांक - 036429
एफआरएन क्रमांक : 108698W

ठिकाण : खामगाव
दिनांक : ०१.१२.२०२३
UDIN :23036429BGUBPN7865

लेखापरीक्षकाच्या अहवालाशी जोडलेले परिशिष्ट 'ब'

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३ च्या उपकलम ३ च्या कलम (i) अंतर्गत अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांवरील अहवाल

आम्ही ३१ मार्च २०२२ पर्यंत महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईड्स लिमिटेड (कंपनी) च्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांचे लेखापरिक्षण केले आहे, त्या तारखेला संपलेल्या वर्षाच्या कंपनीच्या आर्थिक विवरणांच्या लेखापरिक्षणासह.

अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांसाठी व्यवस्थापनाची जबाबदारी :–

कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी कंपनीने स्थापित केलेल्या आर्थिक अहवाल निकषांवर आधारित अंतर्गत नियंत्रण स्थापित करणे आणि राखणे आहे, जे इन्स्टिट्यूट ऑफ सनदी लेखापालऑफ इंडिया (ICAI) ने जारी केलेल्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या ऑडिटवरील मार्गदर्शन पत्रात नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाच्या आवश्यक घटकांचा विचार करून केले आहे. या जबाबदाऱ्यांमध्ये कंपनीच्या धोरणांचे पालन करणे, तिच्या मालमत्तेचे संरक्षण करणे, फसवणूक आणि चुका रोखणे आणि शोधणे, लेखा नोंदींची अचूकता आणि पूर्णता आणि कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत आवश्यकतेनुसार विश्वसनीय आर्थिक माहितीची वेळेवर तयारी यासह तिच्या व्यवसायाचे सुव्यवस्थित आणि कार्यक्षम आचरण सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्यरत असलेल्या पुरेशा अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची रचना, अंमलबजावणी आणि देखभाल यांचा समावेश आहे.

लेखापरीक्षकांची जबाबदारी :–

आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे कंपनीच्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांवर मत व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे. आम्ही आमचे लेखापरीक्षण ICAI द्वारे जारी केलेल्या आणि कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १४३(१०) अंतर्गत विहित मानल्या जाणाऱ्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणावरील मार्गदर्शन नोट (मार्गदर्शक नोट) आणि लेखापरीक्षणावरील मानकांनुसार केले, जे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणासाठी लागू होते, आणि दोन्हीही, इन्स्टिट्यूट ऑफ सनदी लेखापालऑफ इंडियाने जारी केले आहे. त्या मानकांनुसार आणि मार्गदर्शन नोटसाठी आम्हाला नैतिक आवश्यकतांचे पालन करावे लागते आणि वित्तीय अहवालावरील पुरेसे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण स्थापित केले गेले आहे आणि राखले गेले आहे की नाही आणि असे नियंत्रण सर्व महत्त्वाच्या बाबतीत प्रभावीपणे चालते की नाही याबद्दल वाजवी खात्री मिळविण्यासाठी ऑडिटचे नियोजन आणि अंमलबजावणी करावी लागते.

आमच्या लेखापरीक्षणात आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणालीच्या पर्याप्ततेबद्दल आणि त्यांच्या कार्यक्षमतेबद्दल लेखापरिक्षण पुरावे मिळविण्यासाठी प्रक्रिया पार पाडणे समाविष्ट आहे. आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या आमच्या लेखापरीक्षणात आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची समज मिळवणे, भौतिक कमकुवतपणा अस्तित्वात आहे की नाही याचे मूल्यांकन करणे आणि मूल्यांकन केलेल्या जोखमीवर आधारित अंतर्गत नियंत्रणाच्या डिझाइन आणि कार्यक्षमतेचे परीक्षण आणि मूल्यांकन करणे समाविष्ट आहे. निवडलेल्या प्रक्रिया लेखापरीक्षकाच्या निर्णयावर अवलंबून असतात, ज्यामध्ये आर्थिक विवरणपत्रांच्या महत्त्वाच्या चुकीच्या विधानाच्या जोखमींचे मूल्यांकन समाविष्ट असते, मग ते फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे असो. आम्हाला विश्वास आहे की आम्हाला मिळालेले लेखापरीक्षण पुरावे कंपनीच्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणालीवरील आमच्या लेखापरीक्षण मतासाठी आधार प्रदान करण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य आहेत.

आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांचा अर्थ :–

कंपनीचे आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण ही एक प्रक्रिया आहे जी सामान्यतः स्वीकृत लेखा तत्त्वांनुसार आर्थिक अहवालाची विश्वासार्हता आणि बाह्य हेतूंसाठी आर्थिक विवरणे तयार करण्याबाबत वाजवी हमी प्रदान करण्यासाठी डिझाइन केलेली आहे. कंपनीच्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणामध्ये अशा धोरणे आणि प्रक्रियांचा समावेश आहे ज्या (१) कंपनीच्या मालमत्तेचे व्यवहार आणि विल्हेवाट वाजवी तपशीलवार, अचूक आणि निष्पक्षपणे प्रतिबिंबित करणाऱ्या नोंदी राखण्याशी संबंधित आहेत; (२) सामान्यतः स्वीकृत लेखा तत्त्वांनुसार आर्थिक विवरणे तयार करण्यास परवानगी देण्यासाठी आवश्यकतेनुसार व्यवहार रेकॉर्ड केले जातात आणि कंपनीच्या पावत्या आणि खर्च केवळ कंपनीच्या व्यवस्थापन आणि संचालकांच्या अधिकृततेनुसार केले जात आहेत याची वाजवी हमी प्रदान करते; आणि (३) कंपनीच्या मालमत्तेचे अनधिकृत संपादन, वापर किंवा विल्हेवाट रोखण्यासाठी किंवा वेळेवर शोधण्याबाबत वाजवी हमी प्रदान करते ज्याचा आर्थिक विवरणांवर महत्त्वाचा परिणाम होऊ शकतो.

आर्थिक अहवाल देण्यावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या अंतर्निहित मर्यादा :–

आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या अंतर्निहित मर्यादांमुळे, ज्यामध्ये संगनमत किंवा नियंत्रणांचे अयोग्य व्यवस्थापन ओव्हरराइड होण्याची शक्यता समाविष्ट आहे, त्रुटी किंवा फसवणुकीमुळे महत्त्वाचे चुकीचे विधान होऊ शकते आणि ते शोधले जाऊ शकत नाही. तसेच, भविष्यातील कालावधीसाठी आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या कोणत्याही मूल्यांकनाचे अंदाज परिस्थितीतील बदलांमुळे आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण अपुरे पडण्याचा धोका असतो किंवा धोरणे किंवा प्रक्रियांचे पालन करण्याची पातळी बिघडू शकते.

मत :–

आमच्या मते, कंपनीकडे, सर्व महत्त्वाच्या बाबतीत, आर्थिक अहवालावर पुरेशी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणाली आहे आणि वित्तीय अहवालावरील अशी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे ३१ मार्च २०२२ पर्यंत प्रभावीपणे कार्यरत होती, जी कंपनीने स्थापित केलेल्या आर्थिक अहवाल निकषांवर आधारित होती, जी इन्स्टिट्यूट ऑफ सनदी लेखापालऑफ इंडियाने जारी केलेल्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या ऑडिटवरील मार्गदर्शन नोटमध्ये नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाच्या आवश्यक घटकांचा विचार करून केली गेली होती.

इतर बाबी :–

कंपनीकडे आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांसाठी लेखी/दस्तऐवजीकरणीय चौकट नव्हती. तथापि, व्यवहार मर्यादित/कमी गुंतागुंतीचे असल्याने आणि व्यवस्थापनाचे स्तर खूप कमी असल्याने, आम्ही वर्षाच्या अखेरीस आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणे आणि त्याच्या कार्यप्रणालीच्या प्रभावीतेबद्दल पुरेसे लेखापरिक्षण पुरावे मिळविण्यासाठी क्रियाकलापांचे निरीक्षण, कमी औपचारिक कागदपत्रांची तपासणी इत्यादी इतर प्रक्रियांसह थेट चौकशीद्वारे नियंत्रणांची चाचणी घेण्यावर अवलंबून आहोत.

वरील बाबीबाबत आमचे मत पात्र नाही.

रतन राठी अँड कंपनीसाठी.
सनदी लेखापाल
(सीए. रतन के. राठी)
भागीदार
सदस्यता क्रमांक – 036429
एफआरएन क्रमांक : 108698W

ठिकाण : खामगाव
दिनांक : ०१.१२.२०२३
UDIN :23036429BGUBPN7865

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईडस् लिमिटेड

३१ मार्च २०२२ रोजीचा ताळेबंद

(रक्कम शंभरात)

तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०२२ रोजी	३१ मार्च २०२१ रोजी
I. इक्विटी आणि दायित्वे			
१. भागधारकांचे निधी			
(अ) शेअर भांडवल	१	१००,०००.००	१००,०००.००
(ब) राखीव निधी आणि अधिशेष	२	१,८१४,२५९.६८	१,५१८,९१२.२३
(क) शेअर वॉरंटवर मिळालेले पैसे	–	०.००	०.००
२. प्रलंबित वाटप अर्जाचे पैसे सामायिक करा	–	–	–
३. चालू नसलेले दायित्वे			
(अ) इतर दीर्घकालीन दायित्वे	३	२०९,१४०.३४	२३१,१७०.४६
(ब) दीर्घकालीन तरतुदी	४	३४,६५६.९९	४१,७०७.८५
४. चालू दायित्वे			
(अ) व्यापार देयके			
(अ) सूक्ष्म आणि लघु उद्योगांची एकूण थकबाकी	५	३४,६२६.८३	९,८२८.५१
(ब) सूक्ष्म उद्योग आणि लघु उद्योगांव्यतिरिक्त इतर कर्जदारांचे एकूण थकबाकी	५	१,१६७,१५४.००	७६९,२२२.३५
(ब) इतर चालू दायित्वे	६	३९,५९७.७५	१६,५३१.४१
(क) अल्पकालीन तरतुदी	७	२१०,५५४.८९	८०२,३८२.७७
एकूण	–	**३,६०९,९९०.४८**	**३,४८९,७५५.५९**
II. मालमत्ता			
१. अचल संपत्ती			
(अ) मालमत्ता, कारखाना आणि उपकरणे			
(i) मूर्त मालमत्ता	८	१२५,५७७.५१	१३१,४७९.५४
(ब) स्थगित कर मालमत्ता (निव्वळ)	१०	४४,०३४.०१	४२,७२६.८८
(क) दीर्घकालीन कर्जे आणि आगाऊ	११	२५,५८८.४९	२६,५४४.८१
२. चालू मालमत्ता			
(अ) चालू गुंतवणूक	१२	५७१.८०	५४१.७४
(ब) यादी	१३	१,५६८,७५५.८९	१,४१५,५६४.४८
(क) व्यापार प्राप्ती	१४	१,५६०,८९९.६२	१,०४६,७४५.७२
(ड) रोख आणि रोख समतुल्य	१५	५९,८२९.५१	३१,८३५.३२
(इ) अल्पकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम	१६	२२४,५९७.०९	७९४,१९०.१०
(फ) इतर चालू मालमत्ता	१७	१३६.५६	१२७.०१
एकूण	–	**३,६०९,९०.४८**	**३,४८९,७५५.५९**

आर्थिक स्टेटमेंट सोबत नोट्स २७ पहा

आमच्या सम तारखेच्या अहवालानुसार,

रतन राठी अँड कंपनीसाठी.
सनदी लेखापाल
FRN : 108698W

डॉ. मंगेश एम. गोंदावले
अध्यक्ष
DIN No. :10375630

सीए. रतन के. राठी
भागीदार
सदस्यता क्र. ०३६४२९

व्ही.आर. पाथरकर
मुख्य कार्यकारी
DIN नं. ०८५६६४६९

एस.एस. सोनवणे (पाटील)
कार्यकारी संचालक / संचालक
DIN नं. ०६९९४३८२

ठिकाण: खामगाव
तारीख: ०१.१२.२०२३

ठिकाण : मुंबई
तारीख: २२.११.२०२३

UDIN : 23036429BGUBPN7865

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईडस् लिमिटेड

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि तोटा पत्रक

(रक्कम शंभरात)

तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०२२	३१ मार्च २०२१
I. कामकाजातून मिळणारा महसूल	१८	५,२८०,५२४.७१	३,५२८,०७१.२२
II. इतर उत्पन्न	१९	२९,२३७.४६	५१,२११.५२
III. एकूण उत्पन्न (I + II)	–	**५,३०९,७६२.१७**	**३,५७९,२८२.७४**
IV. खर्च:			
वापरलेल्या साहित्याची किंमत	२०	८३०,३०९.६१	९३२,५३२.८१
मोठ्या प्रमाणात साहित्य खरेदी	२१	३,८१९,०५७.८१	२,३४४,८१०.४८
एफजी, डब्ल्यूआयपी आणि एसआयटीच्या इन्व्हेंटरीमध्ये बदल	२२	–१४३,७९६.५९	–२९४,०५४.७३
कर्मचारी लाभ खर्च	२३	१५२,५२२.५५	१४४,४९५.३३
घसारा आणि कर्जमाफी खर्च	८	११,८५५.०६	११,४२८.८८
इतर खर्च	२४	२३५,४६७.४६	२२५,५९८.१८
एकूण खर्च	–	**४,९०५,४१५.८९**	**३,३६४,८१०.९६**
V. अपवादात्मक आणि असाधारण वस्तू आणि करापूर्वीचा नफा (III-IV)	–	४०४,३४६.२८	२१४,४७१.७८
VI. अपवादात्मक वस्तू	२५	०.००	०.००
VII. असाधारण वस्तू आणि करापूर्वीचा नफा (V-VI)	–	४०४,३४६.२८	२१४,४७१.७८
VIII. असाधारण वस्तू	–	०.००	०.००
IX. करपूर्व नफा (VII-VIII)	–	**४०४,३४६.२८**	**२१४,४७१.७८**
X. कर खर्च:	–		
१) चालू कर	–	११०,०००.००	५७,०००.००
२) मागील वर्षाचा आयकर	–	३०५.९५	६६.०३
३) स्थगित कर	–	–१,३०७.१३	४,६७३.६४
XI. चालू कामकाजापासूनच्या कालावधीसाठी नफा (तोटा)	–	**२९५,३४७.४५**	**१५२,७३२.१०**
XII. कामकाज बंद केल्यामुळे होणारा नफा/(तोटा)	–	०.००	०.००
XIII. कामकाज बंद करण्याचा कर खर्च	–	०.००	०.००
XIV.बंद केलेल्या कामकाजातून (करानंतर) नफा/(तोटा) (XII-XIII)	–	०.००	०.००
XV. वर्षाच्या कालावधीसाठी नफा (तोटा) (XI + XIV)	–	२९५,३४७.४५	१५२,७३२.१०
XVI. प्रति इक्विटी शेअर कमाई (रुपये)	२६		
मूलभूत	–	२९५.३५	१५२.७३
पातळ केलेले	–	२९५.३५	१५२.७३
आर्थिक विवरणपत्रांसोबतच्या नोट्स पहा	२७		

आमच्या सम तारखेच्या अहवालानुसार,

रतन राठी अँड कंपनीसाठी.	डॉ. मंगेश एम. गोंदावले
सनदी लेखापाल	अध्यक्ष
FRN : 108698W	**DIN No. :10375630**

सीए. रतन के. राठी	व्ही.आर. पाथरकर	एस.एस. सोनवणे (पाटील)
भागीदार	मुख्य कार्यकारी	कार्यकारी संचालक / संचालक
सदस्यता क्र. ०३६४२९	DIN नं. ०८५६६४६९	DIN नं. ०६९९४३८२

ठिकाण: खामगाव	ठिकाण : मुंबई
तारीख: ०१.१२.२०२३	तारीख: २२.११.२०२३

UDIN : 23036429BGUBPN7865

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईडस् लिमिटेड, अकोला

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठीचे रोख प्रवाह विवरणपत्र

अ.क्र.	तपशील	३१ मार्च २०२२		३१ मार्च २०२१	
		रूपये	रूपये	रूपये	रूपये
(अ)	**ऑपरेटिंग क्रियाकलपांमधून रोख प्रवाह:**				
–	करपूर्व निव्वळ नफा		**४०४,३४६.२८**		**२१४,४७१.७८**
–	जमा: साठी समायोजन				
–	घसारा आणि कर्जमाफी	११,८५५.०६		११,४२८.८८	
–	स्थिर मालमत्तेच्या विक्रीवरील तोटा	१६८.९०		–	
–	वर्षभरात भरलेला आयकर	(११०,०००.००)		(५७,०००.००)	
–	व्याज	(१४०.३०)		(३,०५३.४३)	
–	तरतुदी	(५९८,८७८.७४)	(६९६,९९५.०८)	५९८,७९९.४६	५५०,१७४.९२
–	**खेळत्या भांडवलात बदल होण्यापूर्वीचा ऑपरेटिंग नफा**		**(२९२,६४८.८१)**		**७६४,६४६.६९**
–	खेळत्या भांडवलातील बदलांसाठी समायोजने:				
–	व्यापार देयकांमध्ये बदल	४२२,७२९.९७		(११३,८७५.२७)	
–	इतर चालू दायित्वांमध्ये बदल	२३,०६६.३४		९,६४५.१३	
–	बदल चालू नसलेल्या देणी	–		–	
–	सध्याच्या गुंतवणुकीतील बदल	(३०.०६)		(२४.८२)	
–	इन्व्हेंटरीजमधील बदल	(१५३,१९१.४२)		(१९३,५३१.७३)	
–	व्यापार प्राप्तीमध्ये बदल	(५१४,१५३.९१)		(२६१,४७५.२६)	
–	इतर चालू मालमत्तेतील बदल	(९.५५)	(२२१,५८८.६२)	१३१.५२	(५५९,१३०.४३)
–	**ऑपरेशन्समधून रोख प्रवाह**		**(५१४,२३७.४३)**		**२०५,५१६.२७**
–	वर्षभरात भरलेला आयकर		(३०५.९५)		(६६.०३)
–	**ऑपरेटिंग क्रियाकलापांमधून निव्वळ रोख (अ)**		**(५१४,५४३.३८)**		**२०५,४५०.२४**
(ब)	**गुंतवणूक क्रियाकलपांमधून रोख प्रवाह**				
–	CWIP मध्ये स्थिर मालमत्तेची खरेदी आणि भर	(६,१२१.९३)		(४,९६५.२७)	
–	स्थिर मालमत्तेच्या विक्रीतून मिळणारे उत्पन्न	–		–	
–	गुंतवणूक रद्द केली	–		–	
–	कर्ज आणि अग्रिम रक्कम	५७०,५४९.३३		(२२६,८५६.६३)	
–	प्राप्त व्याज	१४०.३०		३,०५३.४३	
–	इतर चालू नसलेल्या देणग्यांमध्ये बदल	(२२,०३०.१२)		२५,३७७.२०	
–	**गुंतवणूक क्रियाकलापांसाठी वापरलेले निव्वळ रोख (ब)**		**५४२,५३७.५७**		**(२०३,३९१.२७)**
(क)	**वित्तपुरवठा उपक्रमांमधून रोख प्रवाह**				

–	जारी केलेले शेअर भांडवल	–		–	
–	शेअर्स जारी करताना सुरक्षा	–		–	
–	दीर्घकालीन कर्जे आणि इतर दीर्घकालीन देणी	–		–	
–	अल्पकालीन कर्जे	–		–	
–	कर्जावर दिलेले व्याज	–		–	
–	**आर्थिक व्यवहारातून निर्माण झालेला रोखीचा प्रवाह (क)**	–		–	
–	**वर्षभरात निर्माण होणारी रोख रक्कम (अ+ब+क)**		२७,९९४.१९		२,०५८.९७
–	**वर्षाच्या सुरुवातीचे रोख समतुल्य**		३१,८३५.३२		२९,७७६.३५
–	**वर्षाच्या अखेरीस रोख समतुल्य**		५९,८२९.५१		३१,८३५.३२

आमच्या सम तारखेच्या अहवालानुसार,

रतन राठी अँड कंपनीसाठी.
सनदी लेखापाल
FRN : 108698W

डॉ. मंगेश एम. गोंदावले
अध्यक्ष
DIN No. :10375630

सीए. रतन के. राठी
भागीदार
सदस्यता क्र. ०३६४२९

व्ही.आर. पाथरकर
मुख्य कार्यकारी
DIN नं. ०८५६६४६९

एस.एस. सोनवणे (पाटील)
कार्यकारी संचालक / संचालक
DIN नं. ०६९९४३८२

ठिकाण: खामगाव
तारीख: ०१.१२.२०२३

ठिकाण : मुंबई
तारीख: २२.११.२०२३

UDIN : 23036429BGUBPN7865

३१ मार्च २०२२ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या हिशोबाचा भाग असणारी परिशिष्टे

१. भाग भांडवल

(रक्कम शंभरामध्ये)

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अधिकृत भागभांडवल		
प्रत्येकी १००/– रुपयांचे २००,००० समभाग	२००,०००.००	२००,०००.००
विक्री केलेले आणि भरणा केलेले	**१००,०००.००**	**१००,०००.००**
प्रत्येकी १००/– रुपयांचे १००,००० समभाग	**१००,०००.००**	**१००,०००.००**

(i) **अहवाल कालावधीच्या सुरुवातीला आणि शेवटी थकबाकीदार शेअर्सच्या संख्येचे सामंजस्य.**

तपशील	समभाग			
	३१ मार्च २०२२ रोजी		३१ मार्च २०२१ रोजी	
	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम
वर्षाच्या सुरुवातीला थकबाकी असलेले शेअर्स	१,००,०००	१,००,०००	१,००,०००	१,००,०००
वर्षभरात जारी केलेले शेअर्स	---	---	---	---
वर्षभरात परत खरेदी केलेले शेअर्स	---	---	---	---
इतर कोणतीही हालचाल	---	---	---	---
वर्षाच्या अखेरीस थकबाकी असलेले शेअर्स	१,००,०००	१,००,०००	१,००,०००	१,००,०००

(ii) **५% पेक्षा जास्त समभाग असलेल्या प्रत्येक शेअरहोल्डरची माहिती**

भागधारकाचे नाव	समभाग			
	३१ मार्च २०२२ रोजी		३१ मार्च २०२१ रोजी	
	धारण केलेली भाग संख्या	धारक %	धारण केलेली भाग संख्या	धारक %
महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्या. (धारक कंपनी)	९९,९९३	९९.९९%	९९,९९३	९९.९९%

(iii) **प्रवर्तकांचे शेअरहोल्डिंग आणि वर्षभरातील बदलाची टक्केवारी**

वर्ष	३१ मार्च २०२२ रोजी			३१ मार्च २०२१ रोजी		
	धारण केलेलीा भाग संख्या	एकूण शेअर्सच्या %	% बदल	धारण केलेली भाग संख्या	एकूण शेअर्सच्या %	% बदल
संचालक मंडळ	७	०.०१%	०.००%	७	०.०१%	०.००%

२. राखीव आणि अतिरिक्त

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अधिशेष म्हणजे नफा आणि तोटा विवरणपत्रातील शिल्लक		
सुरुवातीची शिल्लक	**१,५१८,९१२.२३**	**१,३६६,१८०.१३**
(+) चालू वर्षासाठी निव्वळ नफा/(निव्वळ तोटा)	२९५,३४७.४५	१५२,७३२.१०
(+) राखीव निधीतून हस्तांतरण	०.००	०.००
(–) प्रस्तावित लाभांश	०.००	०.००
(–) अंतरिम लाभांश	०.००	०.००
(+) २०१४–१५ साठी घसारा फरक – WDV ते SLM	०.००	०.००
(–) जीवन कालबाह्य मालमत्तेवरील घसारा – अनुसूची II क. कायदा, १३	०.००	०.००
शिल्लक रक्कम	**१,८१४,२५९.६८**	**१,५१८,९१२.२३**
एकूण रु.	**१,८१४,२५९.६८**	**१,५१८,९१२.२३**

३. इतर दीर्घकालीन दायित्वे

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
(अ) व्यापार देयके	१६,४०८.०२	१६,४०८.०२
(ब) इतर		
– डीलर्सकडून ईएमडी, एसडी आणि डीलरशिप ठेव	१९०,०१५.२२	२१२,०४५.३४
– सी अँड एफ थकबाकी	०	०
– पगार आणि सुरक्षा खर्च दिला जातो.	०.००	०.००
– इतर न भरलेल्या रकमा	२,७१७.१०	२,७१७.१०
– विक्रीकरासाठी स्थगित देय दायित्व	०.००	०.००
एकूण रु.	**२०९,१४०.३४**	**२३१,१७०.४६**

४. दीर्घकालीन तरतुदी

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
कर्मचारी टर्मिनल लाभांसाठी तरतूद	–	–
रजा रोख रकमेची तरतूद	३४,६५६.९९	४१,७०७.८५
एकूण रु.	**३४,६५६.९९**	**४१,७०७.८५**

५. व्यापार देय

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
वस्तू, सेवा आणि कंत्राटदारांच्या पुरवठादारांकडून पुरवठा, वस्तू आणि सेवा आणि आगाऊ/ठेवींसाठी		
(अ) सूक्ष्म उद्योग आणि लघु उद्योगांचे थकबाकीदार देणी	३४,६२६.८३	९,८२८.५१
(ब) सूक्ष्म उद्योग आणि लघु उद्योगांव्यतिरिक्त इतर कर्जदारांची एकूण थकबाकी	१,१६७,१५४.००	७६९,२२२.३५
एकूण रु.	**१,२०१,७८०.८३**	**७७९,०५०.८६**

५(अ) देय असलेल्या व्यापाऱ्याचे वृध्दत्व वेळापत्रक

३१ मार्च २०२२ रोजी

तपशील	देय नाही	१ वर्षापेक्षा कमी	१-२ वर्षे	२-३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	एकूण
निर्विवाद देणी – एमएसएमई	०.००	३०,७७५.१०	४८८.०६	३,३६३.६७	०.००	३४,६२६.८३
निर्विवाद देयके – इतर	०.००	१,१२७,६९७.५१	३१,२४३.९०	८,००६.४२	२०६.१७	१,१६७,१५४.००
वादग्रस्त देणी – एमएसएमई	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वादग्रस्त देयके – इतर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
एकूण देय व्यापार	**०.००**	**१,१५८,४७२.६१**	**३१,७३१.९६**	**११,३७०.०९**	**२०६.१७**	**१,२०१,७८०.८३**

३१ मार्च २०२१ रोजी

तपशील	देय नाही	१ वर्षापेक्षा कमी	१-२ वर्षे	२-३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	एकूण
निर्विवाद देणी – एमएसएमई	०.००	६,४६४.८४	३,३६३.६७	०.००	०.००	९,८२८.५१
निर्विवाद देयके – इतर	०.००	७५०,४३१.९८	१८,५८४.२०	०.००	२०६.१७	७६९,२२२.३५
वादग्रस्त देणी – एमएसएमई	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वादग्रस्त देयके – इतर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
एकूण देय व्यापार	**०.००**	**७५६,८९६.८२**	**२१,९४७.८७**	**०.००**	**२०६.१७**	**७७९,०५०.८६**

व्यापार देयके शिल्लक पुष्टीकरणाच्या अधीन आहेत.

६. इतर चालू दायित्वे

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
(अ) ग्राहक, पुरवठादार, कंत्राटदार यांच्याकडून आगाऊ रक्कम/ठेवी	८००.१२	७७५.२४
(ब) इतर देयके आणि तरतुदी	३८,७९७.६३	१५,७५६.१७
एकूण रु.	**३९,५९७.७५**	**१६,५३१.४१**

७. अल्पकालीन तरतुदी

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
कर्मचाऱ्यांच्या लाभांसाठी तरतुदी – थकबाकी (सातवा वेतन)	१६२,८६७.७८	१५१,३४२.०९
टीडीएस (सीजीएसटी, एसजीएसटी आणि आयजीएसटी) साठी तरतूद	१५,६९८.७१	८,१४१.३५
सीजीएसटी, एसजीएसटी आणि आयजीएसटी देय	०.००	६३१,४७७.३९
आयकराची तरतूद	३१,९८८.४०	११,४२१.९५
एकूण रु.	**२१०,५५४.८९**	**८०२,३८२.७७**

९. चालू नसलेली गुंतवणूक

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
(अ) सरकारी किंवा ट्रस्ट सिक्युरिटीजमधील गुंतवणूक (विक्रीकर श्रीगंगानगर सह NSC)	०.००	०.००
एकूण रु.	**०.००**	**०.००**

१०. स्थगित कर मालमत्ता / दायित्व

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
स्थगित कराची सुरुवातीची शिल्लक – (मालमत्ता) / दायित्व	(४२,७२६.८८)	(४७,४००.५२)
करपूर्व पुस्तकांनुसार नफा	४०४,३४६.२८	२१४,५७०.९६
जमा: हिशेबपुस्तकांनुसार घसारा	११,८५५.०६	११,४२८.८८
वजा: आयकर कायद्यानुसार घसारा	९,१४१.२२	९,६३१.८८
जमा: वेळ नाकारला जात आहे – आयटी कायदा (लीव्ह एन्कॅशमेंट प्रोव्हिजन इ.)	(२,९३४.४६)	(१७,६०८.८९)
जमा: वेळ नाकारला जात आहे –		
आयटी कायदा (पीएफसाठी तरतूद – सातव्या वेतन थकबाकी)	१,०३५.२९	१,५८२.४८
जमा: वेळ नाकारला जात आहे – आयटी कायदा (ग्रॅच्युइटी दिली जात नाही)	४,२१२.७५	(३,७४६.१५)
वजा: मागील वर्षी उलट केलेल्या एन्डोसल्फान विल्हेवाट खर्चाची तरतूद	–	–
आयकरानुसार उत्पन्न (वेळेच्या फरकासह)	४०९,३७३.६९	१९६,०९७.९३
करपूर्व पुस्तकांनुसार नफा	४०४,३४६.२८	२१४,०७३.४८
वजा: आयकर कायद्यानुसार उत्पन्न	४०९,३७३.६९	१९६,०९७.९३
वेळेतील फरक: खर्च / उत्पन्न	(५,०२७.४२)	१७,९७५.५६
वेळेच्या फरकावर २६% दराने स्थगित कर दायित्व / मालमत्ता.	(१,३०७.१३)	४,६७३.६४
स्थगित कराची अंतिम शिल्लक – मालमत्ता / दायित्व	**(४४,०३४.०१)**	**(४२,७२६.८८)**

डिफर्ड कर मालमत्ता/दायित्व त्याच्या सुरुवातीच्या शिल्लक समायोजित केल्यानंतर ओळखले जाते.

कायमस्वरूपी फरक असलेल्या बाबींचा विचार केला जात नाही.

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईडस् लिमिटेड, अकोला

टीप ८ चालू नसलेल्या मालमत्तेपैकी – स्थिर मालमत्ता.

(अ) मालमत्ता, प्लांट आणि उपकरणे

३१ मार्च २०२२ रोजी बॅलन्स शीटचा भाग तयार करणे

(रुपये शंभरमध्ये)

अ. निव्वळ किंमत	तपशील		सुरूवातीचे मुल्य	३०/०९ पूर्वीचे	३०/०९ नंतरचे	२०२१-२२	एकुण मुल्य	१.४.२०२१ पर्यंतचा	एकुण तोटा	विक्री मुल्ये न्हास	एकुण मुल्य न्हास	एकुण तोटा
क्र.		१-४-२०२१			मधील विक्री		तोटा	२०२१-२२			३१-०३-२०२१	३१-०३-२०२२
अ	**मूर्त मालमत्ता**											
१	कार्यालय इमारत	२२४२६.०९	०.००	०.००	०.००	२२४२६.०९	१४५८१.४८	१७२.२०	०.००	१४७५३.६८	७८४४.६१	७६७२.४१
२	कारखाना इमारत	१३४१२४.२३	०.००	०.००	०.००	१३४१२४.२३	११०५८४.२४	२९७५.३९	०.००	११३५५९.६३	२३५४०.००	२०५६४.६०
३	गोडावून इमारत	३७४७२.३६	०.००	०.००	०.००	३७४७२.३६	२५९२६.७५	१४९०.२०	०.००	२७४१६.९५	११५४५.६२	१००५५.४२
४	विश्रांती कक्ष	३०४८.९३	०.००	०.००	०.००	३०४८.९३	२८९६.४८	०.००	०.००	२८९६.४८	१५२.४५	१५२.४५
५	रस्ता	१३१८५.९२	०.००	०.००	०.००	१३१८५.९२	१२५२६.६२	०.००	०.००	१२५२६.६२	६५९.३०	६५९.३०
६	स्वयंत्र आणि यंत्रसामग्री	३०९५०६.१२	३७३५.१५	०.००	३३७७.९२	३०९८६३.३५	२६२३३४.५८	३४३१.८९	३२०९.०२	२६२५५७.४५	४७१७१.५४	४७३०५.९०
७	विद्युत प्रतिष्ठापन	५६१७६.९७	०.००	०.००	०.००	५६१७६.९७	५४०४३.०६	२३.४३	०.००	५४०६६.४९	२१३३.९१	२११०.४८
८	फर्निचर आणि वस्तू	११०३५.५८	२०४७.९२	०.००	०.००	१३०८३.५०	८१५५.९३	४०४.२१	०.००	८५६०.१५	२८७९.६५	४५२३.३६
९	प्रयोगशाळा उपकरणे	३१२३२.७६	०.००	०.००	०.००	३१२३२.७६	३०२६८.०८	०.००	०.००	३०२६८.०८	९६४.६९	९६४.६९
१०	कार्यालयीन उपकरणे	८०९८.४९	०.००	०.००	०.००	८०९८.४९	६२८९.१७	५५६.५४	०.००	६८४५.७१	१८०९.३३	१२५२.७८
११	कार्यशाळेची उपकरणे	२४७.९२	०.००	०.००	०.००	२४७.९२	२४७.९२	०.००	०.००	२४७.९२	०.००	०.००
१२	साहित्य हाताळणी उपकरणे	११९५.८२	०.००	०.००	०.००	११९५.८२	१०६४.६३	१३.९२	०.००	१०७८.५५	१३१.१९	११७.२७
१३	एअर कंडिशनिंग उपकरणे	२८६८.४४	३८.००	०.००	०.००	२९०६.४४	२७६९.०३	६.७३	०.००	२७७५.७५	९९.४२	१३०.६९
१४	प्रदूषण नियंत्रण उपकरणे	२२२९६.३८	०.००	०.००	०.००	२२२९६.३८	१६६८६.५४	७६४.९३	०.००	१७४५१.४६	५६०९.८४	४८४४.९१
१५	अग्निशमन उपकरणे	२४३९.६१	०.००	०.००	०.००	२४३९.६१	२१९२.३४	८६.४२	०.००	२२७८.७६	२४७.२७	१६०.८५
१६	वाहन	२८७९०.३३	०.००	०.००	३६९४.९४	२५०९५.३९	२२९०३.५४	८५९.७९	३६९४.९४	२००६८.३८	५८८६.७९	५०२७.०१
१७	इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे	२१२०४.०७	८१.३६	०.००	०.००	२१२८५.४३	१८७६४.५०	३२९.०५	०.००	१९०९३.५५	२४३९.५६	२१९१.८८
१८	भारमापक आणि वजनकाटा	२१९६.७८	११३.५६	०.००	०.००	२३१०.३४	२०७५.३५	११.३६	०.००	२०८६.७१	१२१.४३	२२३.६४
१९	जैव-कीटक प्रयोगशाळा	१९३९.१७	०.००	०.००	०.००	१९३९.१७	१८४२.२१	०.००	०.००	१८४२.२१	९६.९६	९६.९६
२०	संगणक	३३७७.९८	१०५.९३	०.००	०.००	३४८३.९१	२५८६.३०	५०१.१७	०.००	३०८७.४७	७९१.६७	३९६.४४
	एकूण रक्कम (अ)	**७१२८६३.९५**	**६१२१.९३**	**०.००**	**७०७२.८६**	**७११९१३.०२**	**५९८७३८.७२**	**११६२७.२३**	**६९०३.९६**	**६०३४६१.९८**	**११४१२५.२२**	**१०८४५१.०३**
ब.	**मूर्त मालमत्ता**											
१	भाड्याने दिलेली जमीन	२२४९७.४५	०.००	०.००	०.००	२२४९७.४५	५१४३.१४	२२७.८३	०.००	५३७०.९७	१७३५४.३१	१७१२६.४८
	एकूण रक्कम (ब)	**२२४९७.४५**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**२२४९७.४५**	**५१४३.१४**	**२२७.८३**	**०**	**५३७०.९७**	**१७३५४.३१**	**१७१२६.४८**
	एकूण रु.(अ+ब) २१२२	**७३५३६१.४०**	**६१२१.९३**	**०.००**	**७०७२.८६**	**७३४४१०.४७**	**६०३८८१.८६**	**११८५५.०६**	**६९०३.९६**	**६०८८३२.९५**	**१३१४७९.५४**	**१२५५७७.५१**
	एकूण रु. (अ+ब) २०२१	**७३०३९६.१३**	**२७९९.८३**	**२१६५.४४**	**०.००**	**७३५३६१.४०**	**५९२४५२.९७**	**११४२८.८८**	**०.००**	**६०३८८१.८६**	**१३७९४३.१५**	**१३१४७९.५४**

टीप: १) इंडिका कार विक्री १९२० म्हणून संचित घसारा आणि कारची मूळ किंमत एकूण ब्लॉक आणि संचित ठेव मूल्यातून ३६९४.९४ शंभर रुपये कमी केली आहे.

२) कॅप सीलिंग मशीनची किंमत वर्षभरात रु. ३३७७.९२ शंभर/– होती आणि घसारा ३१.०३.२०२१ पर्यंत ३२०९.०२ शंभर होता आणि अशा प्रकारे WDV रु. १६८.९० शंभर होता. १७०.०० पैकी शंभर रुपये निकामी केले गेले. एकूण ब्लॉकमधून कमी केलेले शंभर मूल्य – किंमत रु. ३३७७.९२ शंभर आणि एकूण घसारा ३२०९.०२ शंभर आणि WDV फक्त रु. १६८.९० शंभर

११. दीर्घकालीन कर्जे आणि आगाऊ रक्कम

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) भांडवली प्रगती		
(i) सुरक्षित, चांगले मानले जाते	०.००	०.००
(ii) असुरक्षित, चांगले मानले जाते	०.००	०.००
(iii) संशयास्पद	–	–
ब) सुरक्षा ठेवी		
(i) सुरक्षित, चांगले मानले जाते	१७,८४२.५०	१०,७९७.०४
क) संबंधित पक्षांना कर्जे आणि अग्रिम रक्कम		
(i) म.कृ.उ.वि.म. मर्यादित (धारक कंपनी)	०.००	०.००
ड) इतर कर्जे आणि आगाऊ रक्कम		
(i) असुरक्षित, चांगले मानले जाते	३,२०९.९९	११,१९१.७७
वीज शुल्क प्राप्त करण्यायोग्य – दावा प्राप्त करण्यायोग्य	०.००	०.००
CENVAT प्राप्त करण्यायोग्य	२,००५.०२	२,००५.०२
सेवा कर प्राप्त करण्यायोग्य	१,०५०.९८	१,०५०.९८
व्हॅट पुनरूज्जीवन करण्यायोग्य	०.००	०.००
महसूल अधिकाऱ्यांसह शिल्लक		
विक्री कर (निषेधाअंतर्गत)	१,०००.००	१,०००.००
व्हॅट दंड (निषेधाअंतर्गत)	०.००	०.००
आयकर (निषेधाअंतर्गत)	**३७५.००**	**३७५.००**
(ii) संशयास्पद		
संशयास्पद मानले (लोटच्या पुरवठादाराला आगाऊ रक्कम समाविष्ट करून)	९,४७१.१९	९,४९१.१९
कमी: संशयास्पद कर्जे आणि आगाऊ रकमेसाठी तरतूद	–९,३६६.१९	–९,३६६.१९
एकूण	**२५,५८८.४९**	**२६,५४४.८१**

टीप १२ – चालू गुंतवणूक

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
सिंडिकेट / कॅनरा बँकेकडे ठेव (एमपीसीबी बँक हमीसाठी बंधनकारक)	५७१.८०	५४१.७४
एकूण	**५७१.८०**	**५४१.७४**

१३ – इन्व्हेंटरीज

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ)		
(i) कच्चा माल		
तांत्रिक श्रेणी	१७२,८४६.९३	१६४,९८३.००
सहाय्यक	९५,९७७.१९	१०६,४७७.३६
(ii) काम प्रगतीपथावर (अर्ध–पूर्ण झालेले सामान)	३४,८२३.७५	३८,३२८.००
(iii) तयार वस्तू / स्टॉक–इन–ट्रेड	११७,०८४.७४	२६०,३७७.८८
(iv) दुकाने आणि सुटे भाग	४३,१०५.७५	३६,९७३.०४
ब) निर्मित घटक		
मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले घटक	८०९,६७३.७८	५१९,०७९.८१
प्रलंबित सुधारणा साहित्य	४८,५२३.४३	६४,४७३.८३
गळतीचे साहित्य	२७२.६१	५३९.९६
पॅकिंग साहित्य	२४६,४४७.७०	२२४,३३१.६०
एकूण	**१,५६८,७५५.८९**	**१,४१५,५६४.४८**

१४ – व्यापार प्राप्ती / विविध कर्जदार

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
६ महिन्यांपेक्षा कमी कालावधीसाठी		
असुरक्षित, चांगले मानले जाते –एम.ए.आय.डी.सी. लि.	१,५६०,५८१.०२	१,०४६,७४५.७२
इतर विविध कर्जदार	३१८.६०	०.००
एकूण	**१,५६०,८९९.६२**	**१,०४६,७४५.७२**
६ महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी		
असुरक्षित, संशयास्पद मानले जाते	४४,१५४.०२	४४,१५४.०२
वजा: संशयास्पद कर्जांसाठी तरतूद	– ४४,१५४.०२	– ४४,१५४.०२
एकूण	**०.००**	**०.००**
एकूण	**१,५६०,८९९.६२**	**१,०४६,७४५.७२**

१४(अ) व्यापार प्राप्त करण्यायोग्य वृद्धत्व वेळापत्रक

३१ मार्च २०२२ रोजी

तपशील	देय नाही	६ महिन्यांपेक्षा कमी	६ महिने–१ वर्ष	१–२ वर्षे	२–३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	एकूण
निर्विवाद – चांगले मानले जाते	०.००	१,५६०,८९९.६२	०.००	०.००	०.००	०.००	१,५६०,८९९.६२
निर्विवाद – संशयास्पद मानले जाते	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वादग्रस्त – मानले जाणारे वस्तू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वादग्रस्त – संशयास्पद मानले जाते	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४४,१५४.०२	४४,१५४.०२
कमी: संशयास्पद कर्जासाठी तरतूद	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	–४४,१५४.०२	–४४,१५४.०२
एकूण	**०.००**	**१,५६०,८९९.६२**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**१,५६०,८९९.६२**

३१ मार्च २०२१ रोजी

तपशील	देय नाही	६ महिन्यांपेक्षा कमी	६ महिने–१ वर्ष	१–२ वर्षे	२–३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा जास्त	एकूण
निर्विवाद – चांगले मानले जाते	०.००	१,०४६,७४५.७२	०.००	०.००	०.००	०.००	१,०४६,७४५.७२
निर्विवाद – संशयास्पद मानले जाते	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वादग्रस्त – मानले जाणारे वस्तू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वादग्रस्त – संशयास्पद मानले जाते	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४४,१५४.०२	४४,१५४.०२
कमी: संशयास्पद कर्जासाठी तरतूद	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	–४४,१५४.०२	–४४,१५४.०२
एकूण	**०.००**	**१,०४६,७४५.७२**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**१,०४६,७४५.७२**

व्यापार प्राप्ती शिल्लक पुष्टीकरणाच्या अधीन आहेत.

१५. रोख आणि रोख समतुल्य

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) बँकांमधील शिल्लक		
स्टेट बँक ऑफ इंडिया, अकोला ११११२५२८३९६२	५६,३१६.३६	२८,३६६.५४
सिंडिकेट / कॅनरा बँक, अकोला ५११०१०१०००३४०	३,५१३.१५	३,४६८.७८
ब) हातात रोख रक्कम	०.००	०.००
एकूण रु.	**५९,८२९.५१**	**३१,८३५.३२**

१६. अल्पकालीन कर्जे आणि अग्रीम

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) इतर (निसर्ग निर्दिष्ट करा).		
i) इतर (निसर्ग निर्दिष्ट करा).		
ii) असुरक्षित, चांगले मानले जाते		
रोख किंवा वस्तू स्वरूपात किंवा चांगले मानले जाणारे मूल्य परत मिळवता येणारे आगाऊ पैसे	१,९३५.१५	२,२५८.३८
कर्मचाऱ्यांना किंवा इतरांना मिळालेल्या अग्रिम रकमा	१,३०७.४८	१,३५८.९०
आगाऊ उत्पन्न कर आणि टीडीएस आणि टीसीएस	१०,९७०.२४	६,६९६.९१
टीडीएस (सीजीएसटी आणि एसजीएसटी)	०.००	९१,४७६.३६
सीजीएसटी, एसजीएसटी आणि आयजीएसटी प्राप्त करण्यायोग्य	२१०,३८४.२२	६९२,३९९.५६
एकूण रु.	**२२४,५९७.०९**	**७९४,१९०.१०**

१७. इतर चालू मालमत्ता

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
१) व्याज मिळण्यायोग्य	१३४.५६	१२७.०१
२) भाडे मिळण्यायोग्य	२.००	०.००
एकूण रु.	**१३६.५६**	**१२७.०१**

संचालक मंडळाच्या मते, जर चालू मालमत्ता सामान्य व्यवसायात वसूल केली गेली तर ती अंदाजे ताळेबंदात नमूद केलेल्या मूल्याइतकी असेल.

संचालक मंडळाच्या मते, अहवाल देण्याच्या तारखेपासून बारा महिन्यांच्या आत वसूल होणारी मालमत्ता चालू मालमत्ता म्हणून गणली जाते आणि इतर मालमत्ता चालू नसलेल्या मालमत्ता म्हणून गणल्या जातात.

१८. विक्री

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) उत्पादनांची विक्री		
i) उत्पादन उत्पादने (एमएस)	५५०,८९६.४६	८१८,८०२.२४
ii) मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने (एमएस)	२,९७५,२९५.५८	१,८२१,०१७.९१
iii) इतर विक्री	२६१.१५	१०,४१८.७७
iv) सापळा आणि आमिष विक्री	१,७५४,०७१.५२	८७७,८३२.३०
कमी: उत्पादन शुल्क	०.००	०.००
एकूण रु.	**५,२८०,५२४.७१**	**३,५२८,०७१.२२**

१९. इतर उत्पन्न

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) व्याज उत्पन्न (वित्त कंपनी व्यतिरिक्त इतर कंपनीच्या बाबतीत.)	१४०.३०	३,०५३.४३
ब) सुधारणा शुल्क	०.००	२७,८१८.७८
क) भाडे मिळाले	२८२.००	२८२.००
ड) इतर पावत्या	५०.२६	४०.१२
ई) कारखाना आणि यंत्रसामग्रीवरील नफा	१.१०	०.००
फ) सवलत मिळाली	२८,७६३.८०	२०,०१७.१९
एकूण रु.	**२९,२३७.४६**	**५१,२११.५२**

२०. कच्च्या मालाचा, पॅकिंग साहित्याचा आणि वापरल्या जाणाऱ्या वस्तूंचा खर्च

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) सुरूवातीचा साठा	५९७,७७८.७८	६९८,३०१.७९
जमा: खरेदी	८३९,७०४.४४	८३२,००९.८१
कमी: शिल्लक साठा	६०७,१७३.६१	५९७,७७८.७८
एकूण रु.	**८३०,३०९.६१**	**९३२,५३२.८१**

२१. स्टॉक-इन-ट्रेडची खरेदी

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) मोठ्या प्रमाणात साहित्य खरेदी	३,८१९,०५७.८१	२,३४४,८१०.४८
एकूण रु.	**३,८१९,०५७.८१**	**२,३४४,८१०.४८**

२२. इन्व्हेंटरीजमध्ये बदल

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) सुरूवातीचा साठा		
अर्ध-तयार वस्तू	३८,३२८.००	६६,६७६.१७
तयार झालेले सामान	२६०,३७७.८८	५८,३९१.४९
मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले साहित्य	५१९,०७९.८१	३९८,६६३.३१
ब) शिल्लक साठा		
अर्ध-तयार वस्तू	३४,८२३.७५	३८,३२८.००
तयार झालेले सामान	११७,०८४.७४	२६०,३७७.८८
मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले साहित्य	८०९,६७३.७८	५१९,०७९.८१
इन्व्हेंटरीजमध्ये बदल	**-१४३,७९६.५९**	**-२९४,०५४.७३**

२३. कर्मचारी लाभ खर्च

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) वेतन आणि मजुरी		
१) मुख्य कार्यकारी अधिकारी	१०,५४२.८५	९,२१५.०१
i) कर्मचारी	११६,९७५.९०	१०६,९९७.८५
ब) सुपरॲन्युएशन फंडमध्ये योगदान	११,८७८.७५	११,८३४.७१
क) ग्रॅच्युइटी फंडात योगदान	५,१६८.४८	३,३४६.५९
ड) वैद्यकीय आणि शिक्षण परतफेड (उए)	१५०.००	१५०.००
ई) कर्मचारी कल्याण खर्च	७,८०६.५७	१२,९५१.१७
एकूण रु.	**१५२,५२२.५५**	**१४४,४९५.३३**

वेतन आणि मजुरीमध्ये हे समाविष्ट आहे: वेतन, मजुरी, बोनस, भरपाईची अनुपस्थिती आणि सेवा करारांतर्गत त्यांच्या रोजगार अटींनुसार दिलेल्या सेवेच्या संदर्भात कर्मचाऱ्यांना देय असलेले इतर सर्व शुल्क.

२४. इतर खर्च

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) थेट / उत्पादन खर्च	**१२३,०६०.६३**	**११८,६७१.८२**
वीज आणि इंधन	१३,६८७.९४	१३,७११.७७
पाणी शुल्क	४,९७१.३०	४,५०८.८६
अंतर्गत वाहतूक खर्च	०.००	२५४.६३
कारखाना आणि इतर उत्पादन खर्च	९९,०८४.३०	९५,९९९.४१
दुरुस्ती आणि देखभाल स्वयंत्र आणि यंत्रसामग्री	५,३१७.०९	४,१९७.१५
ब) प्रशासकीय खर्च	**१११,१४६.८३**	**१०५,८४६.३६**
कार्यालयीन खर्च	४,२७२.०८	४,४८०.३७
बँक शुल्क	४८.०५	७६.९५
दर आणि कर	१,६५२.२५	१,६५२.२५
बहोर्गामी वाहतूक खर्च	२६,०६६.१७	२६,४३१.६७
विमा	१९,३९२.७८	१६,०८७.३५
विधी आणि व्यावसायिक शुल्क	१,४५२.६०	३,०५८.४९
जाहिरात	१,४५९.३९	२३९.३६
छपाई आणि स्टेशनरी	१,११२.१८	७९३.४१
टपाल खर्च आणि दूरध्वनी	६५७.११	५७४.५३
वाहन खर्च	४,५९५.९४	४,१२९.८७
प्रवास खर्च	९६३.३०	५९७.२९
व्हॅट खर्च	१२६.४८	०.००
इतर विक्री खर्च	२,३५९.०३	१,०७६.१३
सुरक्षा खर्च	१७,३०४.०४	१६,१३३.०६

टीडीएस / व्हॅटच्या उशिरा भरण्यावर व्याज	३४८.५६	२०६.३२
निर्लेखित केलेल्या छोट्या शिल्लक	०.३३	०.३५
लेखा आणि प्रशासकीय खर्च (करारानुसार मनुष्यबळ)	२९,३३६.५४	३०,०५८.९८
दंड	०.००	२५०.००
क) लेखापरीक्षकांचे मानधन	**१,२६०.००**	**१,०८०.००**
वैधानिक लेखापरिक्षण शुल्क	६००.००	६००.००
कर आकारणीचे मुद्दे	४००.००	२२०.००
कंपनी कायदा विषय	२६०.००	२६०.००
एकूण रु.	**२३५,४६७.४६**	**२२५,५९८.१८**

२५. अपवादात्मक वस्तू

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
अ) अपवादात्मक आणि असाधारण वस्तू	–	–
एकूण रु.	**–**	**–**

२६. प्रति शेअर कमाई (EPS)

तपशील	३१.०३.२०२२	३१.०३.२०२१
इक्विटी शेअरहोल्डर्सना करानंतरचा निव्वळ नफा	२९५,३४७.४५	१५२,७३२.१०
इक्विटी शेअर्सची सरासरी संख्या	१,००,०००	१,००,०००
इक्विटी शेअर्सची भारित सरासरी संख्या	१,००,०००	१,००,०००
प्रति शेअर मूळ उत्पन्न (रु.)	२९५.३५	१५२.७३
सौम्य केलेली कमाई (प्रति शेअर)(रु.)	२९५.३५	१५२.७३
प्रति इक्विटी शेअर दर्शनी मूल्य (रु.)	१००	१००

टिपण्णी क्र.२७: महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे आणि खात्यांवरील टिपण्णी:

१. महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे :–

अ) आर्थिक विवरणपत्र तयार करण्याचा आधार :–

हे आर्थिक विवरणपत्रे ऐतिहासिक खर्चाच्या नियमांनुसार तयार केली गेली आहेत, जोपर्यंत सामान्यतः स्वीकृत लेखा तत्त्वांनुसार, सुधारित कंपन्या (लेखा नियम) २०१४ च्या नियम ७ अंतर्गत अधिसूचित केलेल्या लेखा मानकांनुसार आणि कंपनी कायदा, २०१३ च्या तरतुदींनुसार अन्यथा सांगितले जात नाही.

ब) मालमत्ता, स्वयंत्र आणि उपकरणे (पीपीई) :–

पीपीई किमतीत जमा झालेले घसारा कमी असल्याचे नमूद केले आहे. किमतीत कर आणि शुल्क (परंतु ज्यासाठी CENVAT क्रेडिट उपलब्ध आहे त्या उत्पादन शुल्काचा समावेश नाही), मालवाहतूक, स्थापना खर्च आणि खरेदी करण्यासाठी होणारे इतर थेट खर्च समाविष्ट आहेत.

कंपनीकडे कोणतीही अमूर्त मालमत्ता नाही.

क) घसारा :–

भाडेपट्ट्याच्या कालावधीत कर्जमाफी केली जात असलेल्या भाडेपट्ट्याच्या जमिनीव्यतिरिक्त इतर स्थिर मालमत्तेवर घसारा सरळ रेषेत करण्याची तरतूद करण्यात आली आहे. कंपनी कायदा २०१३ नुसार, अनुसूची II मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मालमत्तेचे उपयुक्त आयुष्य स्वीकारण्यात आले आहे. त्यानुसार कंपनी कायदा २०१३ नुसार मालमत्तेच्या वहन मूल्यावर घसारा आकारला जातो. मालमत्तेचे वहन मूल्य मूळ खर्च म्हणून निश्चित केले जाते–३१.०३.२०१४ पर्यंत आकारण्यात येणारा घसारा. उपयुक्त उर्वरित मालमत्तेचे आयुष्य हे उपयुक्त आयुष्य वजा मालमत्तेचे कालबाह्य आयुष्य मानले जाते. मालमत्तेचे कोणतेही नुकसान होत नाही.

ड) गुंतवणूक :–

गुंतवणूक खर्चावर नमूद केली आहे.

ई) यादी :–

इन्व्हेंटरीजचे मूल्यांकन खालीलप्रमाणे केले जाते:–

i) कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य आणि उपभोग्य वस्तूंची दुकाने – सरासरीच्या आधारावर किंमतीनुसार. किंमतीमध्ये वस्तूंची खरेदी किंमत समाविष्ट आहे परंतु अप्रत्यक्ष कर समाविष्ट नाहीत.

ii) प्रक्रियेत असलेला साठा – कच्च्या मालाच्या सामग्रीच्या मूल्यावर.

iii) तयार वस्तू – किमतीनुसार किंवा निव्वळ प्राप्तीयोग्य मूल्य यापैकी जे कमी असेल ते. किमतीमध्ये साहित्य, प्रत्यक्ष श्रम आणि विक्री आणि वितरण खर्चाव्यतिरिक्त इतर खर्च समाविष्ट आहेत परंतु त्यावर लावलेले अप्रत्यक्ष कर समाविष्ट नाहीत.

iv) गळती / नुकसान झालेल्या साहित्याचा आणि पुनर्रचनासाठी मिळालेल्या साहित्याचा बंद होणारा साठा कच्च्या मालाच्या सामग्रीवर मोजला जातो.

फ) महसूल मान्यता :–

विक्री इनव्हॉइसच्या आधारे ओळखली जाते आणि त्यांना परताव्यांची एकूण रक्कम दाखवली जाते आणि त्यावर जर काही अप्रत्यक्ष कर वसूल केले असतील तर ते वगळून असतात.

ज) निवृत्ती लाभ :–

ग्रॅच्युइटीच्या बाबतीत, कंपनी ०१.०४.१९८९ पासून ग्रुप ग्रॅच्युइटी कम लाइफ ॲश्युरन्स (रोख संचय) योजनेत योगदान देत आहे,

ज्यावर दरवर्षी महसूल आकारला जातो. भविष्य निर्वाह निधीच्या बाबतीत, कंपनी नियमितपणे सरकार प्रशासित भविष्य निर्वाह निधीमध्ये योगदान देत आहे. संबंधित नियमांनुसार मासिक योगदानाव्यतिरिक्त कंपनीवर कोणतेही दायित्व नाही. कंपनी नियमांनुसार मासिक योगदान देत आहे आणि ते नफा आणि तोट्याच्या विवरणपत्रात जमा आधारावर आकारले जाते.

अर्जित रजेच्या बाबतीत, कर्मचाऱ्यांना देय असलेले रजा एन्कॅशमेंट फायदे ॲक्च्युरियल मूल्यांकनाच्या आधारे मोजले जातात.

ह) उत्पन्नावरील कर :–

चालू कर हा आयकर कायदा, १९६१ च्या तरतुदीनुसार देय कराच्या रकमेनुसार निश्चित केला जातो. स्थगित कर मालमत्तेच्या बाबतीत, वेळेच्या फरकांवरील विवेकबुद्धीच्या विचारात घेतल्यास, स्थगित कर ओळखला जातो, जो करपात्र उत्पन्न आणि लेखा उत्पन्न यांच्यातील फरक आहे जो एका कालावधीत उद्भवतो आणि त्यानंतरच्या एक किंवा अधिक कालावधीत उलट करण्यास सक्षम असतो. कर परिणाम वर्षाच्या शेवटी लागू केलेल्या किंवा लक्षणीयरीत्या लागू केलेल्या कर दरांवर आधारित संचित वेळेच्या फरकांवर मोजला जातो.

च) प्रति शेअर कमाई :–

इक्विटी शेअरहोल्डर्सना दिलेल्या कालावधीसाठी निव्वळ नफा किंवा तोटा या कालावधीत थकबाकी असलेल्या इक्विटी शेअर्सच्या सरासरी संख्येने भागून प्रति शेअर कमाईची गणना केली जाते.

छ) तरतुदी, आकस्मिक दायित्व आणि आकस्मिक मालमत्ता:–

भूतकाळातील घटनांमुळे उद्भवणाऱ्या वर्तमान दायित्वांच्या संदर्भात तरतुदी खात्यांमध्ये केल्या जातात जेव्हा दायित्वांच्या रकमेचा विश्वासार्ह अंदाज लावता येतो. आकस्मिक दायित्वाचा खुलासा तेव्हा केला जातो जेव्हा असे संभाव्य दायित्व असते ज्यासाठी संसाधनांचा प्रवाह आवश्यक असू शकतो, परंतु कदाचित नसतो. आकस्मिक मालमत्ता आर्थिक विवरणांमध्ये ओळखल्या जात नाहीत किंवा उघड केल्या जात नाहीत.

आकस्मिक स्वरूपाच्या दायित्वांसाठी कोणतीही तरतूद केलेली नाही, परंतु जर ती महत्त्वाची असेल तर ती नोट्सद्वारे उघड केली जातात.

खात्यांमधील नोट्स :–

२. आकस्मिक दायित्वे यासाठी प्रदान केलेली नाहीत:–

र) कंपनीचे विक्रीकर मूल्यांकन आर्थिक वर्ष २००४–२००५ पर्यंत पूर्ण झाले आहे. तथापि, कंपनीला आर्थिक वर्ष १९९४–९५ साठी विक्रीकर उपआयुक्त (प्रशासन), नागपूर यांच्याकडून ७७४८.५३/– शंभर रुपयांची मागणी प्राप्त झाली आहे ज्याच्या निषेधार्थ कंपनीने महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण, मुंबई येथे १०००.००/– शंभर रुपयांचा अंशतः भरणा करून अपील दाखल केले आहे, ज्याचा निर्णय प्रलंबित आहे.

ल) मेसर्स देशमुख प्रिंटर्स, अकोला यांनी कंपनीला पानांच्या छपाईचे कंत्राट न मिळाल्यामुळे नुकसान भरपाईचा दावा करण्यासाठी दाखल केलेल्या दाव्यासंदर्भात उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठात रु.२,५३६.४६ शंभर जमा करण्यात आले आहेत. पुढील कार्यवाहीसाठी हा खटला माननीय जिल्हा दिवाणी न्यायालय, अकोला येथे वर्ग करण्यात आला आहे.

ल) कंपनीला कर निर्धारण वर्ष २०१२–१३ साठी अकोला परिमंडळातील सहाय्यक आयकर आयुक्तांकडून रु.३,६६६.१०/– शंभरची मागणी प्राप्त झाली आहे ज्याच्या निषेधार्थ कंपनीने आयकर आयुक्त (अपील) नागपूर यांच्याकडे रु.७५.००/– शंभरची अंशतः रक्कम भरून अपील दाखल केले आहे. ज्याचा निर्णय प्रतीक्षेत आहे.

व) कंपनीला २०१३–१४ च्या करनिर्धारण वर्षासाठी अकोला सर्कल, अकोला येथील सहाय्यक आयकर आयुक्तांकडून रु.१,५००.००/– शंभरची मागणी प्राप्त झाली आहे ज्याच्या निषेधार्थ कंपनीने आयकर आयुक्त (अपील) नागपूर यांच्याकडे ३००.००/– शंभर रुपयांचे अंशतः देयक भरून अपील दाखल केले आहे. ज्याचा निर्णय प्रतीक्षेत आहे.

३. कंपनीने २६.०९.२०१९ च्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत पारित झालेल्या ठराव क्रमांक ६६७ च्या आधारे ७ व्या वेतन आयोगाच्या थकबाकीसाठी तरतूद केली आहे . या ठरावात राज्य सरकारकडून मंजुरी मिळाल्यानंतर १.०१.२०१६ ते ३१.०३.२०१९ पर्यंतच्या सातव्या वेतनाची थकबाकी देण्याची शिफारस करण्यात आली आहे . पुढे ठरावात असेही म्हटले आहे की, १९ एप्रिलपासून कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांना ७ व्या वेतन आयोगानुसार वाढीव वेतन देय आहे. थकबाकीसाठी तरतूद १,६२,८६७.७८/- रुपये (१५,१९४.९६/- नियोक्ता पीएफ योगदानासह) करण्यात आली आहे.

४. एकूण जारी केलेले आणि भरलेले भांडवल रु. १,००,०००.००/- (मागील वर्षी रु. १,००,०००.००/-) आहे, ज्यापैकी रु. ७.००/- शंभर भांडवल एमएआयडीसीच्या नामांकित व्यक्तींकडे आहे आणि रु. ९९,९९३.००/- भांडवल एमएआयडीसी मर्यादित द्वारे आहे.

५. अ) कंपनी अशा कर्जदारांसाठी १००% तरतूद करते जिथे पक्षासोबतचे व्यवहार थांबवले जातात आणि थकबाकीचा कालावधी कितीही असला तरी कायदेशीर कार्यवाही सुरू केली जाते. तसेच, तीन वर्षांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी थकबाकी असलेल्या कर्जाच्या बाबतीत कंपनी १००% तरतूद करते.

ब) विविध वितरक, विविध पूरवठादार, कर्जे आणि आगाऊ रक्कम यांचे शिल्लक सामंजस्य आणि पुष्टीकरणाच्या अधीन आहे.

६. संचालक मंडळाच्या मते, चालू मालमत्ता, कर्जे आणि आगाऊ रक्कम ही साधारण व्यवसायात वसूल केल्यास अंदाजे नमूद केलेल्या मूल्याएवढी आहे, रु. ५३,५२०.२१/-वगळता जी संशयास्पद मानली जातात (मागील वर्षी रु. ५३,५२०.२१/-). संशयास्पद कर्जे आणि आगाऊ रकमेसाठी तरतूद रु. ५३,५२०.२१/-(मागील वर्षी रु. ५३,५२०.२१) करण्यात आली आहे.

७. कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य, भांडवली वस्तू आणि नागरी कामांच्या खरेदीचे निरीक्षण धारक कंपनी म्हणजेच MAIDC लिमिटेड करते. भंगार विक्री वगळता संपूर्ण विक्री धारक कंपनीला केली जाते. विक्री किंमती वेळोवेळी धारक कंपनीच्या मार्गदर्शनाखाली इनपुट खर्चाच्या आधारावर निश्चित केल्या जातात.

८. वर्षअखेरीस व्यवस्थापनाने तयार वस्तूंचा साठा, दुकाने आणि सुटे भाग, कच्चा माल, प्रगतीपथावर असलेले काम याची प्रत्यक्ष पडताळणी केली आहे आणि त्यात कोणतेही मोठे फरक नाहीत आणि काही किरकोळ फरक जे लक्षात आले आहेत ते दुरुस्त केले आहेत.

९ . अ) ३ वर्षांपेक्षा जास्त काळापासून थकबाकी असलेले एकूण कर्जदार, ज्यामध्ये पक्षासोबतचे व्यवहार थांबवले जातात आणि कायदेशीर कार्यवाही सुरू केली जाते, त्यांची एकूण रक्कम ४४,१५४.०२/- रुपये आहे, ज्यासाठी कंपनीने १००% तरतूद केली आहे, एकूण रक्कम ४४,१५४.०२/- रुपये आहे (मागील वर्षी रु. ४४,१५४.०२/- रुपये).

उत्पादन शुल्क रु. २,००५.०२/- आणि सेवा कर रु. १,०५०.९८/- योग्य प्राधिकरणाकडून परतावा म्हणून दावा करणे आवश्यक आहे किंवा ते हिशोबाच्या पुस्तकात समायोजित करणे आवश्यक आहे.

ब) ३ वर्षांहून अधिक काळ थकीत असलेले एकूण ९,३६६.१९/-रुपये इतके कर्ज, ज्यासाठी कंपनीने १००% संशयास्पद मानले आहे आणि त्यानुसार या कर्जांसाठी १००% तरतूद करण्यात आली आहे. (मागील वर्षी ९,३६६.१९/-रुपये).

१०. चालू वर्षासाठी स्थगित कर दायित्व स्थगित कर मालमत्तेशी समायोजित केले आहे आणि नफा आणि तोटा खात्यात तोटा म्हणून रु. (१,३०७.१३) चा निव्वळ फरक दाखवण्यात आला आहे.

रक्कम शंभरामध्ये

तपशील	३१-३-२०२२ रोजी	३१-३-२०२१ रोजी
स्थगित कर मालमत्ता	४२,७२६.८८	४७,४००.५२
जमा: स्थगित मालमत्तेसाठी तरतूद / (दायित्व)	१,३०७.१३	(४,६७३.६४)
निव्वळ स्थगित कर मालमत्ता	**४४,०३४.०१**	**४२,७२६.८८**

११. लेखापरीक्षकांचे मानधन

रक्कम शंभरामध्ये

तपशील	३१-३-२०२२ रोजी	३१-३-२०२१ रोजी
वैधानिक लेखापरिक्षण शुल्क	६००.००	६००.००
एकूण	**६००.००**	**६००.००**

१२ . संबंधित पक्षाचे खुलासे

अ . संबंधित पक्षांचे नाव आणि नातेसंबंध

अ) प्रमुख व्यवस्थापन कर्मचारी

श्री. व्ही. आर.पाठारकर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी

ब) सहयोगी

महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित – धारक कंपनी.

ब. संबंधित पक्षांसोबतच्या व्यवहारांचा सारांश

अ) महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित (धारक कंपनी)

(रक्कम शंभरामध्ये)

अ. क्र.	तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
१.	वस्तूंची विक्री	५२,८०,२६३.५५	३५,१७,६५२.४५
२.	खरेदी – सुधारणा	९६,३५८.३०	९३,०५०.०८
३.	भाडे मिळाले	२७०.००	२७०.००
४.	आगाऊ रक्कम परत मिळाली	०.००	३८३७.९४
५.	आगाऊ रक्कम दिली	०.००	४३३०.२५
६.	सुधारणा – शुल्क	०.००	२७८१८.७८

ल) मुख्य कार्यकारी अधिकारी/संचालकांना मानधन

(रक्कम शंभरामध्ये)

अ. क्र.	तपशील	चालू वर्ष	मागील वर्ष
१	**श्री. व्ही.आर.पाथरकर**		
	१. वेतन	१०५४२.८५	१००८.००
	२. पीएफ/एफपीएफ योगदान	१००८.००	९५०.०१
	३. लाभ	१५०.००	१५०.००

१३. मागील वर्षाचे आकडे चालू वर्षाच्या आकड्यांशी तुलनात्मक करण्यासाठी आवश्यकतेनुसार पुनर्गठित आणि पुनर्रचना करण्यात आली आहे.

१४. वर्षाच्या अखेरीस गुंतवणूकदार शिक्षण आणि संरक्षण निधी मध्ये कोणत्याही रकमा पाठवायच्या नाहीत. (मागील वर्ष शून्य).

१५. प्रति शेअर कमाई (EPS) AS-२० नुसार मोजली गेली आहे.

(रक्कम शंभरामध्ये)

तपशील	मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
प्रति शेअर मूळ उत्पन्नासाठी नफा गणना रु. १००/- प्रत्येकी		
अ) इक्विटी शेअरहोल्डर्ससाठी उपलब्ध असलेल्या नफा आणि तोटा खात्यानुसार निव्वळ नफा/(तोटा) (रक्कम)	२,९५,३४७.४५	१,५२,७३५.१०
ब) ईपीएस गणनेसाठी भारित सरासरी इक्विटी शेअर्सची संख्या (संख्या)	१,००,०००.००	१,००,०००.००
क) प्रति शेअर कमाई रुपये (अमेरिकन)	२९५.३५	१५२.७३

आमच्या सम तारखेच्या अहवालानुसार,

रतन राठी अँड कंपनीसाठी.
सनदी लेखापाल
FRN : 108698W

डॉ. मंगेश म. गोंदावले
अध्यक्ष
DIN No. :10375630

सीए. रतन के. राठी
भागीदार
एम. क्र. ०३६४२९

व्ही.आर. पाथरकर
मुख्य कार्यकारी
DIN नं. ०८५६६४६९

एस.एस. सोनवणे (पाटील)
कार्यकारी संचालक / संचालक
DIN नं. ०६९९४३८२

ठिकाण: खामगाव
तारीख: ०१.१२.२०२३

ठिकाण : मुंबई
तारीख: २२.११.२०२३

UDIN : 23036429BGUBPN7865

२७ कंपनी कायदा, २०१३ च्या तरतुदींनुसार माहिती.

(व्यवस्थापनाने प्रमाणित केल्याप्रमाणे)

३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी परिमाणात्मक तपशील

(रूपये लाखात)

वस्तूंचा वर्ग	वर्णन	युनिट्स	२०२१-२२ प्रमाण	२०२१-२२	२०२०-२१ प्रमाण	२०२०-२१
अ) क्षमतेचे विशेष						
परवानाकृत क्षमता:						
(सर्व प्रकारच्या फॉर्म्युलेशनसाठी						
तांत्रिक दृष्टीने)						
डब्ल्यूडीपी	डब्ल्यूडीपी	मे.टन	५०००.००		५०००.००	
ईसी	ईसी	कि.लि.	३०००.००		३०००.००	
ग्रॅन्युअल्स कीटक		मे.टन	१८००.००		१८००.००	
ब) स्थापित क्षमता (फॉर्म्युलेटेड कीटकनाशकांच्या बाबतीत)						
तयार केलेली कीटकनाशके						
ईसी	ईसी	कि.लि.	३०००.००		३०००.००	
क) उत्पादनासंबंधी तपशील (वस्तूंच्या पुनपकिंगसह)						
तयार केलेली कीटकनाशके						
ईसी	ईसी	कि.लि.	१७२.१५		२७५.८६	
स्टॉक इन ट्रेड (मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने)						
डब्ल्यूडीपी (मोठ्या प्रमाणात)		मे.टन	१२२.७६		१५९.२७	
ईसी बल्क		कि.लि.	२३८.७६		१८७.५७	
ग्रॅन्युअल्स कीटक		मे.टन	९१.२८		९२.९८	
ड) सुरूवातीच्या साठ्याची माहिती						
१) कच्चा माल						
अ) तांत्रिक श्रेणी						
	ईसी	मे.टन	३१.६४	१६४.९८	६५.५२	३३०.९३
एकूण १				**१६४.९८**		**३३०.९३**
ब) मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने						
	डब्ल्यूडीपी	मे.टन	४३.३२	८६.३०	५३.३८	९९.५४
	ईसी	एलटीआर	३७५१५.००	१३८.८४	५७४४०.००	१३१.०९
	ग्रॅन्युअल्स	मे.टन	४४.६७	२९३.९४	१८.४८	१६८.०४
एकूण २				**५१९.०८**		**३९८.६७**
क) सहाय्यक	सहाय्यक	मेट्रिक टन/ किलोग्राम	२२०.४३	१०६.४८	१६३.८७	९४.१८
एकूण ३				**१०६.४८**		**९४.१८**
एकूण (१+२+३)				**७९०.५४**		**८२३.७८**
२) अर्ध-तयार उत्पादने						
	डब्ल्यूडीपी		६.१५	२५.५२	७.६४	२३.१९
	ईसी		५१३०.००	१२.८१	१९८२५.००	४३.४९
एकूण				**३८.३३**		**६६.६८**

३) तयार उत्पादने						
अ) उत्पादित उत्पादने		युनिट	प्रमाण	मूल्य	प्रमाण	मूल्य
	ईसी	एलटीआरएस	१५३००.००	४३.६३	७९८०.००	२४.४६
एकूण १				**४३.६३**		**२४.४६**
ब) मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने						
	डब्ल्यूडीपी	मे.टन	२७.०८	१५२.८३	५.७२	२१.४५
	ईसी	एलटीआर	१९९६०.००	६३.९२	४८१०.००	१२.४८
एकूण २				**२१६.७५**		**३३.९३**
एकूण १ + २				**२६०.३८**		**५८.३९**
४) सुधारणा साहित्य				**६५.०१**		**४२.४९**
ई) खरेदीची माहिती साहित्य						
अ)तांत्रिक श्रेणी	ईसी	मे.टन	६०.९०	३६५.५१	६६.५०	३२५.४८
	एकूण १		**६०.९०**	**३६५.५१**	**६६.५०**	**३२५.४८**
ब) मोठ्या प्रमाणात व्यापार केलेले साहित्य						
मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने	डब्ल्यूडीपी	मे.टन	१४०.९८	३०४.६७	१५४.२०	२७९.३५
मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने	ईसी	एलटीआर	२२७९०२.६०	११७८.१२	१६१५९१.००	४६०.७३
मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने	ग्रॅन्युअल्स	मे.टन	८०.४०	८२५.०६	११९.९१	८०८.७२
	एकूण २			**२३०७.८५**		**१५४८.८०**
क) सुधारणा साहित्य	**एकूण३**			**९६.३६**		**९३.०५**
ड) सहाय्यक	**एकूण ४**	**विविध**	**७०.३०**	**६२.४८**	**२६७.३०**	**१३१.५८**
ई) सापळे आणि आमिषे	**एकूण ५**	**संख्या**	**८०५४३१८**	**१५११.२१**	**४८४२८९७.००**	**७९०.८५**
फ) अझार्डिरिक्टिन	**एकूण ६**	**लिटर**	**०.००**	**०.००**	**२१७०.००**	**४.५८**
ज) सोडियम हायप्रोक्लोराइड	**एकूण ७**	**संख्या**	**०.००**	**०.००**	**११४४.००**	**०.६०**
एकूण १+२+३+४+५+६+७				**४३४३.४१**		**२८९४.९४**
फ)विक्रीचा तपशील						
अ)उत्पादित उत्पादने	ईसी	एलटीआरएस	१७३०१०.००	५५०.९०	२७७५३८.००	८१८.८०
	एकूण१			**५५०.९०**		**८१८.८०**
ब) मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने						
मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने	डब्ल्यूडीपी	मे.टन	२३१.२४	१५२६.५५	२४०.०२	१२४८.८६
मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने	ईसी	एलटीआर	२५२८५१.००	१४४८.७५	१८१३१८.००	५७२.१६
	एकूण२			**२९७५.३०**		**१८२१.०२**
क) सापळे आणि आमिषे	**एकूण ३**	संख्या	८०५४३१८.००	१७५४.०७	४८४२८९७.००	८६९.९०
ड) अझार्डिरिक्टिन	**एकूण ४**	एलटीआर	०.००	०.००	२१७०.००	७.२९
ई) सोडियम हायप्रोकोराइड	**एकूण ५**	संख्या	०.००	०.००	११४४.००	०.६४
एकूण १+२+३+४+५				**५२८०.२६**		**३५१७.६५**
ज) बंद होणाऱ्या स्टॉकची माहिती						
१ कच्चा माल						
अ)तांत्रिक श्रेणी						
	ईसी	एलटीआरएस	३०.७४	१७२.८५	३१.६४	१६४.९८
	एकूण१			**१७२.८५**		**१६४.९८**
ब) मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने						
	डब्ल्यूडीपी	मे.टन	६४.२४	१५३.७६	४३.३२	८६.३०
	ईसी	एलटीआर	३५४००.००	२४२.२८	३७५१५.००	१३८.८४
	ग्रॅन्युअल्स	मे.टन	३९.४०	४१३.६३	४४.६७	२९३.९४
	एकूण२			**८०९.६७**		**५१९.०८**

क)सहाय्यक	सहाय्यक	मेट्रिक टन/ किलोग्राम	१८६.५९	९५.९८	२२०.४३	१०६.४८
	एकूण३			**९५.९८**		**१०६.४८**
एकूण १+२+३				**१०७८.५०**		**७९०.५४**
२) अर्ध–तयार उत्पादने	डब्ल्यूडीपी	मे.टन	४.१२	१५.४०	६.१५	२५.५२
	ईसी	एलटीआरएस	६१४०.००	१९.४२	५१३०.००	१२.८१
एकूण				**३४.८२**		**३८.३३**
३) तयार उत्पादने						
अ)उत्पादित उत्पादने						
	ईसी	एलटीआरएस	९५१०.००	३२.६९	१५३००.००	४३.६३
एकूण १				**३२.६९**		**४३.६३**
ब) मोठ्या प्रमाणात प्रक्रिया केलेले उत्पादने	डब्ल्यूडीपी	मे.टन	९.६४	४८.७५	२७.०८	१५२.८३
	ईसी	एलटीआरएस	६५७९.००	३५.६४	१९९६०.००	६३.९२
एकूण २				**८४.३९**		**२१६.७५**
एकूण १+२				**११७.०८**		**२६०.३८**
४) सुधारणा साहित्य				**४८.८०**		**६५.०१**
ज) कच्च्या मालाचा वापर						
१) तांत्रिक श्रेणी	ईसी			३५७.६५		४९१.४३
२) सहाय्यक				७२.९८		११९.२८
३) मोठ्या प्रमाणात साहित्य				२०१७.२६		१४२८.३९
४) अर्ध–तयार स्टॉक				३.५१		२८.३५
५) इतर (गळती आणि जवळचा एक्सप्रेस)				११२.५७		७०.५३
एकूण				**२५६३.९६**		**२१३७.९८**
च) आयात केलेल्या आणि स्वदेशी कच्च्या मालाचे मूल्य आणि एकूण वापराच्या तुलनेत त्यांच्या वापराची टक्केवारी.						
i) आयात केलेले				०.००		०.००
टक्केवारी				०.००		०.००
ii) स्वदेशी				२५६३.९६		२१३७.९८
टक्केवारी				१००.००%		१००.००%
छ) आयातीचे CIF मुल्य				०.००		०.००
के) परकीय चलनात खर्च				०.००		०.००
ल) परकीय चलनातून कमाई				०.००		०.००

आमच्या सम तारखेच्या अहवालानुसार,

रतन राठी अँड कंपनीसाठी.
सनदी लेखापाल
FRN : 108698W

डॉ. मंगेश म. गोंदावले
अध्यक्ष
DIN No. :10375630

सीए. रतन के. राठी
भागीदार
एम. क्र. ०३६४२९
UDIN : 23036429BGUBPN7865

व्ही.आर. पाथरकर
मुख्य कार्यकारी
DIN नं. ०८५६६४६९

एस.एस. सोनवणे (पाटील)
कार्यकारी संचालक / संचालक
DIN नं. ०६९९४३८२

ठिकाण: खामगाव
तारीख: ०१.१२.२०२३

ठिकाण : मुंबई
तारीख: २२.११.२०२३

महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाईडस् लिमिटेड, अकोला

अतिरिक्त नियामक माहिती

(रूपये शंभरामध्ये)

अ.क्र.	प्रमाण	प्रमाण	२०२१-२२		२०२०-२१		बदल %
			रक्कम	%	रक्कम	%	
१	चालू प्रमाण	चालू मालमत्ता	३४१४७९०.४७	२.३५	३२८९००४.३६	२.०६	१४.२७
		चालू देणी	१४५१९३३.४७	१.००	१५९७९६५.०४	१.००	
२	कर्ज इक्विटी प्रमाण	कर्जाची जबाबदारी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
		भांडवल + निव्वळ नफा	१९१४२५९.६८	१.००	१६१८९१२.२३	१.००	
३	कर्ज सेवा कव्हरेज प्रमाण	EBIDT + रोखेतर खर्च					
		व्याज + मुद्दल परतफेड					
४	इक्विटी रेशोवरील परतावा	पीएटी – प्राधान्य लाभांश	२९५३४७.४५	२.९५	१५२७३२.१०	१.५३	९३.३८
		सरासरी शेअरहोल्डर्स इक्विटी	१०००००	१.००	१०००००	१.००	
५	इन्व्हेंटरी टर्नओव्हर रेशो	विक्री	५२८०५२४.७१	३.५४	३५२८०७१.२२	२.६८	३२.२८
		सरासरी इन्व्हेंटरी	१४९२१६०.१८	१.००	१३१८७९८.६१	१.००	
६	व्यापार वसूल करण्यायोग्य उलाढालीचे प्रमाण	निव्वळ क्रेडिट विक्री	५२८०२६३.५६	४.०५	३५१७६५२.४५	३.८४	५.४६
		सरासरी खाते परतफेड	१३०३८२२.६७	१.००	९१६००८.०९	१.००	
		करण्यायोग्य					
७	ट्रेड्स पेबल टर्नओव्हर रेशो	निव्वळ क्रेडिट खरेदी	४५६२४०३.९५	४.५३	३०८३७७०.२१	३.६१	२५.४१
		सरासरी व्यापार देय	१००६८२३.८७	१.००	८५३४४१.७९	१.००	
८	निव्वळ भांडवली उलाढाल प्रमाण	निव्वळ विक्री	५२८०५२४.७१	२.८९	३५२८०७१.२२	२.५५	१३.४९
		सरासरी खेळते भांडवल	१८२६९४८.१६	१.००	१३८५२४८.०७	१.००	
९	निव्वळ नफा प्रमाण	निव्वळ नफा	२९५३४७.४५	०.०६	१५२७३२.१०	०.०४	२९.२०
		विक्री	५२८०५२४.७१	१.००	३५२८०७१.२२	१.००	
१०	भांडवलावर परतावा नोकरीवर	ईबीआयटी	४०४३४६.२८	०.२०	१५२७३२.१०	०.०८	१३६.४४
		भांडवली रोजगार	२०२४९२३.७८	१.००	१८०८४६५.४०	१.००	
११	गुंतवणुकीवर परतफेड	गुंतवणुकीवरील व्याज	३०.०६	०.०६	२४.८२	०.०५	१५.५४
		गुंतवणूक	५४१.७४	१.००	५१६.९१	१.००	

१. चालू वर्षामुळे (२०२१-२२) गेल्या वर्षीच्या तुलनेत (२०२०-२१) परतावा प्रमाण २५% पेक्षा जास्त वाढले. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत (२०२०-२१) विक्री आणि करपश्चात नफा वाढला आहे.

२. चालू वर्षामुळे (२०२१-२२) गेल्या वर्षीच्या तुलनेत इन्व्हेंटरी रेशोमध्ये २५% पेक्षा जास्त वाढ (२०२०-२१) गेल्या वर्षीच्या तुलनेत विक्रीत वाढ (२०२०-२१)

३. चालू वर्षामुळे (२०२१-२२) गेल्या वर्षीच्या तुलनेत (२०२०-२१) निव्वळ नफ्याचे प्रमाण २५% पेक्षा जास्त वाढले. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत (२०२०-२१) निव्वळ नफ्यात वाढ झाली.

४. ट्रेड्स पेबल टर्नओव्हर रेशो गेल्या वर्षीच्या तुलनेत २५% पेक्षा जास्त वाढ (२०२०-२१) चालू वर्षामुळे (२०२१-२२) गेल्या वर्षीच्या तुलनेत कच्च्या मालाची कंपनीची खरेदी (२०२०-२१)

५. भांडवलावरील परतावा रोजगार गुणोत्तरात गेल्या वर्षीच्या तुलनेत २५% पेक्षा जास्त वाढ (२०२०-२१) चालू वर्षामुळे (२०२१-२२) गेल्या वर्षीच्या तुलनेत निव्वळ नफ्यात वाढ (२०२०-२१)

महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

कृषी उद्योग भवन, आरे मिल्क कॉलनी, दिनकरराव देसाई मार्ग,

गोरेगाव (पूर्व), मुंबई – ४०० ०६५

भारत सरकारने जारी केलेल्या राष्ट्रीय मार्गदर्शक तत्वांनुसार शेतकऱ्यांना इनपुट वितरण प्रणाली सुलभ करण्यासाठी आणि इतर कृषी सेवा प्रदान करण्याच्या उद्देशाने भारत सरकारने सतरा राज्य कृषी उद्योग महामंडळांची स्थापना करण्यास प्रोत्साहन दिले. कृषीउद्योग म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या एमएआयडीसी लिमिटेडची स्थापना १५.१२.१९६५ रोजी कंपनी कायदा, १९५६ अंतर्गत सरकारी कंपनी म्हणून करण्यात आली. महामंडळाचे अधिकृत भांडवल ८.०० कोटी रुपये आहे आणि ३१.३.२०२२ रोजी महामंडळाचे भरलेले भांडवल ५.५० कोटी रुपये आहे ज्यामध्ये भारत सरकार २.५० कोटी रुपये आणि महाराष्ट्र सरकारने ३.०० कोटी रुपये योगदान दिले आहे.

महामंडळाच्या स्थापनेमागील व्यापक उद्दिष्टे अशी होती

१. कृषी शेती यंत्रसामग्रीचे उत्पादन आणि वितरण करणे.

२. खते, कीटकनाशके इत्यादी इतर कृषी निविष्ठांचे उत्पादन आणि वितरण करणे.

३. दुग्धव्यवसाय, कुक्कुटपालन आणि संबंधित व्यापाराशी संबंधित उत्पादनांचे उत्पादन आणि वितरण करणे.

४. शेतीवर प्रक्रिया करण्यासाठी कृषी आधारित उद्योग विकसित करणे आणि अशा उद्योगांना मदत करणे.

५. शेती आणि संलग्न उद्योगांच्या क्षेत्रात काम करणाऱ्या व्यक्तींना त्यांच्या शेती आणि उद्योगांचे आधुनिकीकरण करण्यासाठी मदत करणे. वरील उद्दिष्टांवर आधारित, महामंडळाने खाली नमूद केल्याप्रमाणे उपक्रम हाती घेतले. महामंडळाचे नोंदणीकृत कार्यालय/मुख्यालय मुंबईत आहे. उत्पादन युनिट्स आणि प्रादेशिक कार्यालये (मार्केटिंग कार्यालये) संपूर्ण राज्यात आहेत.

ऑपरेशनल/आर्थिक निकाल (गेल्या तीन वर्षांचे)

(रुपये लाखात)

तपशील	२०१९-२०	२०२०-२१	२०२१-२२
भरलेले भांडवल	५५०.००	५५०.००	५५०.००
राखीव आणि अधिशेष	१९८१५.८५	२०३०२.०३	२०७३६.२५
भांडवली रोजगार	-८८१.०१	८७२१.४१	११०६९.४१
विक्री	४८४९८.७७	४९९१४.६२	४६२७५.३७
करपूर्व नफा	७१०.८५	७१०.००	६९९.९४
कर नंतरचा नफा	४९०.८५	५२५.००	४४९.९४
लाभांश	२७.५०	२७.५०	३८.५०

महामंडळाचे उपक्रम

१. i) एनपीके खतांचे उत्पादन आणि विक्री :

महामंडळ खालील ग्रेडच्या एनपीके खतांचे उत्पादन करते आणि **कृषीयुद्योग** ब्रँड नावाने त्यांची विक्री करते.

२०:१०:१० १८:१८:१० १०:२०:२० १७:१७:१७

कृषीयुद्योग एनपीके खते खालील ठिकाणी तयार केली जातात.

१. रसायनी, जिल्हा रायगड

२. पाचोरा, जिल्हा जळगाव

३. नांदेड, जिल्हा नांदेड

४. वर्धा, जिल्हा वर्धा

५. कोल्हापूर, जिल्हा कोल्हापूर

६. जालना, जिल्हा जालना

कारखान्यांची क्षमता आणि त्यातील एकूण गुंतवणूक खाली दिली आहे.

(रु. लाखात)

स्वयंत्र	क्षमता (मे.टन) (वार्षिक आधार)	३१.३.२०२० रोजीची गुंतवणूक	३१.३.२०२१ रोजीची गुंतवणूक	३१.३.२०२२ रोजीची गुंतवणूक
रसायनी	६०,०००	१८२.००	१८२.००	१८२.००
पाचोरा	७०,०००	३१२.०२	३१२.१४	३४७.५६
नांदेड	७०,०००	२३७.८२	२३७.८८	२३४.९९
वर्धा	६५,०००	५१८.८४	५१९.७०	५२२.००
कोल्हापूर	३०,०००	२१२.६४	२२२.८५	२२२.६९
जालना	३०,०००	२४३.४९	२६१.४४	२६५.०४

गेल्या तीन वर्षातील एनपीके खतांचे प्रत्यक्ष उत्पादन आणि विक्री खालीलप्रमाणे आहे.

वर्ष	उत्पादन (मे.टन)	विक्री (मे.टन)
२०१९–२०२०	७३०५५	७९६२७
२०२०–२०२१	७२८४३	७४१६५
२०२१–२०२२	६३०८१	७३३९८

II) व्यापारी खते

महामंडळ महाराष्ट्र राज्यात युरिया, डीएपी, एमओपी, एसएसपी इत्यादींची विक्री करते.

गेल्या तीन वर्षांच्या विक्रीची माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

वर्ष	विक्री (मे.टन)	किंमत (लाखात)
२०१९–२०२०	२१६९२२	२७९४८.९१
२०२०–२०२१	२३२९३७	३२२१०.६९
२०२१–२०२२	२१९६३९	२५९७३.९०

२. कीटकनाशकांची निर्मिती आणि विक्री

सर्व महत्त्वाची कीटकनाशके मेसर्स महाराष्ट्र इन्सेक्टिसाइड्स लिमिटेड, अकोला द्वारे तयार केली जातात, जी पूर्ण मालकीची उपकंपनी आहे आणि कॉर्पोरेशन द्वारे कृषीयुग या ब्रँड नावाने विकली जातात जसे की सीओसी, मॅलेथिऑन, डायमेथोएट, क्विनॉलफॉस, सायपरमेथ्रिन, फेनेव्हलरेट, मोनोक्रोटोफॉस, क्लोरपायरीफॉस, डायकोफिल, इथिओन, फोरेट १० जी इ. गेल्या तीन वर्षात झालेल्या कीटकनाशकांच्या एकूण विक्रीची माहिती खाली दिली आहे.

(रुपये लाखात)

वर्ष	विक्री
२०१९–२०२०	५२६३.२६
२०२०–२०२१	४३८९.४८
२०२१–२०२२	६६८३.९९

३. शेती यंत्रसामग्रीचे उत्पादन आणि विक्री

महामंडळ खालील शेती यंत्रसामग्री आणि अवजारे तयार करते आणि विकते.

i) ट्रॅक्टर आणि अवजारे

महामंडळाकडे खालील प्रकारच्या ट्रॅक्टरची डीलरशिप आहे.

मित्सुबिशी	१८.५ HP	२४ HP	३५ HP	५० HP
इंडो फार्म	४० HP	५० HP		

ii) पॉवर टिलर

मित्सुबिशी	८–१० HP	१२ HP
कॅम्को	८–१० HP	
श्राची	१२ HP	

iii) कृषीव्हेटर्स

iv) इलेक्ट्रिक पंप सेट

v) कृषीयोग अवजारे

१. पॉवर स्प्रेअर्स–कम–डस्टर

२. हाताने चालवलेली वनस्पती संरक्षण उपकरणे

३. भाताच्या कोयत्या

४. धान्य साठवणुकीचे डबे

५. बियाणे–सह–खत ड्रिल

६. सारयंत्र

७. बैल केनी

८. रोटाव्हेटर

९. बहु–पीक थ्रेशर

कृषीउद्योग कृषी अवजारे चिंचवड, पुणे येथील ॲग्रो इंजिनिअरिंग वर्क्स येथे तयार केली जातात .

गेल्या तीन वर्षातील कृषी उत्पादनांची एकूण विक्री खाली दिली आहे.

(रुपये लाखात)

वर्ष	विक्री
२०१९–२०२०	२८३.६५
२०२०–२०२१	८८.१२
२०२१–२०२२	२७८.८५

४. पशुखाद्याचे उत्पादन आणि विक्री

खालील प्रमुख प्रकारचे पशुखाद्य मॅश आणि पेलेट स्वरूपात तयार केले जातात आणि **SUGRAS** या ब्रँड नावाने विकले जातात.

i. गुरांचे खाद्य

ii. कुक्कुटपालन खाद्य

iii. इतर

पशुखाद्य कारखाने खालील ठिकाणी आहेत.

i. **चिंचवड, पुणे**

स्वयंत्र	क्षमता	३१.३.२०२०	३१.३.२०२१	३१.३.२०२२
	(थ्री शिफ्ट बेसिस स्थापित)	रोजीची गुंतवणूक	रोजीची गुंतवणूक	रोजीची गुंतवणूक
सुग्रास फॅक्टरी, चिंचवड	३०,०००	१६८.४७	१६८.४७	१६७.३४

सुग्रास / महाॲग्रो फीडचे प्रत्यक्ष उत्पादन आणि विक्री खालीलप्रमाणे आहे.

वर्ष	उत्पादन (मे.टन)	विक्री मूल्य (रु. लाखात)
२०१९–२०२०	६४०.६५०	१२६.६१
२०२०–२०२१	३११.८५०	६७.३२
२०२१–२०२२	८४०.०५०	१८२.६२

५. फळे आणि भाज्यांची प्रक्रिया

१९७२ मध्ये महामंडळाने नागपूर येथील नोगा कारखाना ताब्यात घेतला.

या प्लांटची क्षमता वार्षिक ४,९५० मेट्रिक टन आहे. गेल्या तीन वर्षांपासून नोगा या ब्रँड नावाखाली विकले जाणारे प्रत्यक्ष उत्पादन खालीलप्रमाणे आहे.

वर्ष	उत्पादन (मे.टन)	विक्री मूल्य (रु. लाखात)
२०१९–२०२०	८९१	५९६.००
२०२०–२०२१	४२८	३३९.१८
२०२१–२०२२	६२७	४०३.७६

चालू प्रकल्प/भविष्यातील योजना

देशातील बदलत्या आर्थिक वातावरणाचा विचार करता, विशेषतः उदारीकरणाच्या संकल्पनेच्या बाबतीत, महामंडळाच्या उद्दिष्टांवर आणि उपक्रमांवर नवीन नजर टाकणे आवश्यक झाले आहे. हे लक्षात घेता, मी पुढील गोष्टी प्रस्तावित करतो:–

अ) उत्पादन विविधता:

i) महामंडळाने त्यांच्या उत्पादनांच्या यादीत झिंक सल्फेट आणि फेरस सल्फेट सारख्या सूक्ष्म पोषक घटकांचा समावेश केला आहे. नजीकच्या भविष्यात पाण्याच्या सिंचन क्षेत्रात होणारी अंदाजे वाढ लक्षात घेऊन पाण्यात विरघळणारी खते, द्रव खते इत्यादी नवीन उत्पादनांचा व्यापार सुरू करण्याचा प्रस्ताव आहे.

ii) पंजाबराव कृषी विद्यापीठ, अकोला आणि महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी यांच्याशी अनुक्रमे कस्टर्ड ॲपल पल्पर, व्हीट ग्रास पावडर मशीन आणि न्यूमॅटिक प्लांटरच्या उत्पादनासाठी सामंजस्य करार करणे. या वस्तू एमएआयडीसी ब्रँड नावाखाली विक्रेत्यांमार्फत तयार केल्या जातील. खुल्या बाजारपेठेसाठी उसाच्या कळी चिपरचे उत्पादन करण्याचाही महामंडळाचा प्रस्ताव आहे.

iii) कमी किमतीचे युरिया ब्रेक्रेटिंग मशीन देखील आम्ही विकसित केले आहे. कृषी विद्यापीठाकडून आवश्यक प्रमाणपत्र प्राप्त झाले आहे. आयुक्त कृषी यांच्या खरेदी प्रस्तावांमध्ये ही वस्तू समाविष्ट केली जाऊ शकते. महामंडळ ही वस्तू भात उत्पादक क्षेत्रातील प्राथमिक कृषी पतसंस्था आणि शेतकरी गटांना विकण्याची शक्यता देखील तपासू शकते.

iv) महामंडळ फळे आणि भाज्यांच्या विपणनात एक नवीन उपक्रम म्हणून प्रायोगिक तत्वावर प्रवेश करण्याचा विचार करत आहे. यामुळे आम्हाला थेट शेतकऱ्यांपर्यंत पोहोचण्यास मदत होईल आणि त्याद्वारे आमच्या खते, कीटकनाशके आणि पशुखाद्य उत्पादनांच्या विक्रीस मदत होईल.

ब) नवीन सानुकुलित खत स्वयंत्राची स्थापना :-

i) एमएआयडीसी अहमदनगर जिल्हातील राहाता-पुणतांबा येथे पीपीपी मॉडेल आधारावर कस्टमाइज्ड फर्टिलायझर्स स्वयंत्र उभारण्याच्या प्रक्रियेत आहे. कस्टमाइज्ड फर्टिलायझर्स संकल्पना माती/पिकाच्या गरजेनुसार खतांचा पुरवठा/स्टँडिंग करते. यामुळे शेतकऱ्यांना खतांचा इष्टतम वापर करून खतांचा खर्च कमी करण्यास आणि पीक उत्पादन जास्तीत जास्त वाढविण्यास मदत होईल.

ii) नोगा च्या बाबतीत, आम्ही ज्यूस, स्क्रॅश आणि द्रव उत्पादनांसाठी पीईटी बॉटलिंग सुविधा उभारण्याची योजना आखली आहे कारण किरकोळ बाजारात कॅन आता स्वीकार्य नाहीत. या सुविधेसह, आम्ही बाजारात आमची उपस्थिती वाढवू.

iii) पाचोरा, जिल्हा जळगाव येथे विविध कृषी आणि सरकारी योजनांअंतर्गत आवश्यक असलेल्या संशोधन आणि विकास पायाभूत सुविधा चाचणी प्रयोगशाळा सुविधा विकसित करणे.

iv) शेतकऱ्यांना विक्री आणि सेवा देण्यासाठी प्रत्येक तालुका पातळीवर कृषी अभियांत्रिकी सेवा केंद्र (AESC) ची स्थापना करणे जसे की कस्टम हायरिंग सेंटर, विविध GOM/GOI योजनांअंतर्गत इनपुटचे साठवणूक आणि वितरण.

क) महामंडळाची पुनर्रचना:-

i) सतत बदलणाऱ्या आर्थिक वातावरणाच्या पार्श्वभूमीवर, महामंडळाने त्यांच्या विद्यमान क्रियाकलापांचा आणि व्यवसायाचा आढावा घेणे आणि पुनर्रचना करणे आवश्यक झाले आहे. त्यानुसार, महामंडळ त्यांच्या सध्याच्या व्यवसाय आणि उत्पादनांच्या सर्व बाबतीत महत्त्वपूर्ण पुनर्रचनेद्वारे स्वतःला बळकट करण्याचा प्रयत्न करीत आहे –

१. व्यवसायाचे स्तरीकरण.

२. मानव संसाधन व्यवस्थापन विकास आणि ऑटोमेशन

३. व्यवसाय प्रक्रिया पुनर्विकास आणि ऑटोमेशन प्रामुख्याने नवीनतम आयटी सक्षम तंत्रज्ञानाचा वापर करून.

४. एमआयएस आणि वित्तीय लेखा यासह प्रणाली आणि पॅकेजेसचे आर्थिक पुनर्अभियांत्रिकी आणि विकास.

i) वरील उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी, महामंडळ सल्लागार नियुक्त करण्याच्या प्रक्रियेत आहे, जो सूक्ष्म पातळीवर प्रक्रियेचे निरीक्षण करेल आणि पुनर्रचना उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी मूलभूत, किफायतशीर आणि व्यवहार्य मॉडेल प्रदान करेल.

ii) विद्यमान सिंगल युजर फॉक्स बेस अकाउंटिंग सिस्टीममधून पूर्णपणे वेब आधारित ERP/SAP सिस्टीमवर स्विच करणे. संगणकीकरणामागील उद्दिष्ट म्हणजे विविध वैधानिक अनुपालन सुलभ करण्यासाठी आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे वेळेवर व्यवस्थापन निर्णय घेण्यास सुलभ करण्यासाठी अचूक आणि वेळेवर डेटा उपलब्ध करून देणे.

ड) अतिरिक्त महसूल स्रोत :-

सध्या महामंडळ खते, कीटकनाशके, कृषी अभियांत्रिकी, पशुखाद्य आणि अन्न प्रक्रिया उपक्रमांमध्ये गुंतलेले आहे. हे सर्व उपक्रम कंपनीच्या मुख्य उद्दिष्टाशी संबंधित आहेत. महामंडळ राज्यातील शेतकऱ्यांच्या गरजा खऱ्या अर्थाने पूर्ण करणारे व्यवहार्य आणि सर्वात महत्त्वाचे उपक्रम विविधीकरण करू शकते का किंवा हाती घेऊ शकते का हे पाहणे आहे. महामंडळ नजीकच्या भविष्यात लॉजिस्टिक सुविधा निर्माण करण्यासाठी, गोदामांचे बांधकाम करण्यासाठी आणि अशा संलग्न उपक्रमांसाठी उपलब्ध संसाधनांचा वापर करण्याच्या शक्यतांचा शोध घेत आहे.

महामंडळाच्या तीन वर्षांच्या निकालांवर एक नजर

(रुपये लाखात)

	२०१९-२०	२०२०-२१	२०२१-२२
ऑपरेटिंग निकाल			
विक्री	४८४९८.७७	४९९१४.६२	४६२७५.३७
इतर उत्पन्न	४१५८.९०	३०१७.११	३१२७.५९
एकूण कमाई	५२६५७.६७	५२९३१.७३	४९४०२.९६
ऑपरेटिंग नफा	११७७.१३	८९१.५०	८४९.११
घसारा	१३७.४१	१२७.१३	१०६.२४
व्याज	३२८.८७	५४.३७	४२.९३
करपूर्व नफा	७१०.८५	७१०.००	६९९.९४
आयकर, डब्ल्यूटी आणि पीपीटी	२२०.००	१८५.००	२५०.००
कर नंतरचा नफा	४९०.८५	५२५.००	४४९.९४
आर्थिक स्थिती			
भरलेले भांडवल	५५०.००	५५०.००	५५०.००
राखीव आणि अधिशेष	१९८१५.८५	२०३०२.०३	२०७३६.२५
नेट वर्थ	२०३६५.८५	२०८५२.०३	२१२८६.२५
भांडवली रोजगार	-८८१.०१	८७२१.४१	११०६९.४१
स्थिर मालमत्ता			
स्थूल	५२३५.८५	५५७५.१३	५७९३.२६
नेट	२७५१.४४	२९५९.७१	३०५७.३४
निव्वळ चालू मालमत्ता	-३६३२.४५	५७६१.७०	८०१२.०७

ALL UNDER ONE ROOF

56th YEARS OF ONE SERVICE

- कृषिउद्योग मिश्र खते
- सरळ खते
- कृषिउद्योग किटकनाशके
- पशुखाद्ये
- कृषिव्हेटर
- कृषि अभियांत्रिकी अवजारे
- नोगा- जॅम, केचप, सरबते इत्यादी

M.A.I.D.C.

महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ लिमिटेड

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

नोंदणीकृत कार्यालय : कृषि उद्योग भवन, आरे दुग्ध वसाहत, दिनकरराव देसाई मार्ग, गोरेगाव (पूर्व), मुंबई ४०००६५

